

Załącznik nr 2
do uchwały nr 747/2025
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 18 września 2025 r.

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Uniwersytet Dolnośląski DSW

ul. Strzegomska 55

53-611 Wrocław

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Pedagogika specjalna

1. Poziom studiów: **jednolite studia magisterskie**
2. Forma studiów: **stacjonarne i niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
pedagogika

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny: **psychologia**

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Pedagogika	275	89

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Psychologia	35	11

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☒ **TAK** ☐ NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- ☐ nauczyciel przedmiotu ²
- ☐ nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- ☐ nauczyciel praktycznej nauki zawodu ²
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia²

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

- ☐ nauczyciel psycholog
- ☐ nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- x nauczyciel pedagog specjalny**
- x nauczyciel logopeda**
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Program studiów został opracowany na podstawie przepisów określonych w:

- Ustawy 2.0 – ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 roku (Dz.U. z 2018 roku, poz.1668 z późn. zm.);
- Ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 3 lipca 2018 roku (Dz.U. z 2018 roku, poz.1669);
- Art. 29 ustawy z dn. 12 maja 2022 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 roku, poz. 1116); rozporządzenia MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. z 2022 roku, poz.2202);
- Rozporządzenia MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 roku, poz. 2218);
- Rozporządzenia MNiSW z dnia z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 roku, poz. 1861) i rozporządzenia MNiSW z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2019 roku, poz. 1450);
- Rozporządzenia MEN z dn. 9 sierpnia 2017 r. ws. zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 roku, poz. 1591);
- Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U. z 2023 r. poz. 2102); rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 roku, poz. 1578);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2023 r. poz.2102);
- Rozporządzenia MEN z dnia 28 sierpnia 2017 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 roku, poz. 1652);
- Rozporządzenia MEiN z dn. 22 lipca 2022 w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. z 2022 roku, poz. 1610).

Tabela 1. Kierunkowe efekty uczenia się kierunku pedagogika specjalna jednolite studia magisterskie profil praktyczny

Symbol efektu uczenia się dla kierunku <i>pedagogika specjalna</i>	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Po zakończeniu studiów jednolitych magisterskich na kierunku pedagogika specjalna, profil praktyczny, absolwent osiąga następujące efekty uczenia
WIEDZA absolwent zna i rozumie:	
PedSpP_W01	miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk w ujęciu historycznym, kulturowym oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami; współczesne kierunki rozwoju pedagogiki specjalnej i jej osiągnięcia, nurty i systemy; subdyscypliny pedagogiki specjalnej, terminologię, koncepcje i teorie
PedSpP_W02	założenia metodologii badań w pedagogice specjalnej, główne orientacje badawcze (m.in. filozoficzne źródła koncepcji świata społecznego i koncepcji wiedzy), strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych; rozumie postulat wieloparadygmatyczności uprawiania badań w pedagogice specjalnej i ich etycznego wymiaru
PedSpP_W03	koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne - stanowiące teoretyczne podstawy działalności w pedagogice specjalnej i prowadzonych w tym obszarze badań, w tym diagnostycznych
PedSpP_W04	strukturę i funkcje systemu edukacji specjalnej, integracyjnej i inkluzyjnej; cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie oraz metody pracy instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, pomocowych i terapeutycznych, ich specyfikę i uwarunkowania społeczne
PedSpP_W05	wybrane socjologiczne, antropologiczne i pedagogiczne koncepcje relacji społecznych, oddziaływań grupowych i środowiskowych; znaczenie kontekstu interakcyjnego i kulturowego dla współczesnej praktyki pedagogicznej, rehabilitacyjnej i resocjalizacyjnej
PedSpP_W06	normy etyczne i dylematy współczesnej cywilizacji, np.: procesy globalizacji, zjawiska nierówności społecznej, ekonomicznej, wykluczania, dyskryminacji oraz obecności ideologii w życiu społecznym; uwarunkowania tych procesów i zjawisk, ich wpływ na życie jednostki oraz edukację, rehabilitację i resocjalizację
PedSpP_W07	bezpieczeństwo i higienę pracy w wybranych instytucjach: edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, pomocowych i terapeutycznych; rozumie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:	
PedSpP_U01	samodzielnie posługiwać się odpowiednimi ujęciami teoretycznymi w zakresie analizowania motywów i wzorów zachowań uczestników złożonych sytuacji pedagogicznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych oraz identyfikowania rodzajów więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowości
PedSpP_U02	wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów pedagogicznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, a także diagnozowania, projektowania i przewidywania skutków konkretnych działań pedagogicznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych na prezentowanych przykładach lub własnej działalności
PedSpP_U03	samodzielnie zdobywać i przetwarzać wiedzę, dobierać środki i metody pracy w celu rozwiązania konkretnych problemów edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym), samodzielnie formułować wnioski i zaprezentować wyniki badań z wykorzystaniem ICT
PedSpP_U04	korzystać z różnych kanałów i technik komunikacyjnych, sprawnie posługiwać się językiem specjalistycznym – w mowie i w piśmie oraz efektywnie porozumiewać się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i prowadzić debatę
PedSpP_U05	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii

Tabela 2. Odniesienia efektów kierunkowych uczenia się do charakterystyk kompetencji uniwersalnych Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-7 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbol efektu uczenia się dla kierunku	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Po zakończeniu studiów jednolitych magisterskich na kierunku <i>pedagogika specjalna</i> , profil praktyczny , absolwent osiąga następujące efekty uczenia się:	Symbol charakterystyk
WIEDZA absolwent zna i rozumie:		
PedSpP_W01	miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk w ujęciu historycznym, kulturowym oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami; współczesne kierunki rozwoju pedagogiki specjalnej i jej osiągnięcia, nurty i systemy; subdyscypliny pedagogiki specjalnej, terminologię, koncepcje i teorie	P7U_W P7S_WG
PedSpP_W02	założenia metodologii badań w pedagogice specjalnej, główne orientacje badawcze (m.in. filozoficzne źródła koncepcji świata społecznego i koncepcji wiedzy), strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych; rozumie postulat wieloparadygmatyczności uprawiania badań w pedagogice specjalnej i ich etycznego wymiaru	P7S_WG
PedSpP_W03	koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne – stanowiące teoretyczne podstawy działalności w pedagogice specjalnej i prowadzonych w tym obszarze badań, w tym diagnostycznych	P7S_WG
PedSpP_W04	strukturę i funkcje systemu edukacji specjalnej, integracyjnej i inkluzyjnej; cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie oraz metody pracy instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, pomocowych i terapeutycznych, ich specyfikę i uwarunkowania społeczne	P7U_W P7S_WG P7S_WK
PedSpP_W05	wybrane socjologiczne, antropologiczne i pedagogiczne koncepcje relacji społecznych, oddziaływań grupowych i środowiskowych; znaczenie kontekstu interakcyjnego i kulturowego dla współczesnej praktyki pedagogicznej, rehabilitacyjnej i resocjalizacyjnej	P7U_W P7S_WK
PedSpP_W06	normy etyczne i dylematy współczesnej cywilizacji, np.: procesy globalizacji, zjawiska nierówności społecznej, ekonomicznej, wykluczania, dyskryminacji oraz obecności ideologii w życiu społecznym; uwarunkowania tych procesów i zjawisk, ich wpływ na życie jednostki oraz edukację, rehabilitację i resocjalizację	P7U_W P7S_WK
PedSpP_W07	bezpieczeństwo i higienę pracy w wybranych instytucjach: edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, pomocowych i terapeutycznych; rozumie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
PedSpP_U01	samodzielnie posługiwać się odpowiednimi ujęciami teoretycznymi w zakresie analizowania motywów i wzorów zachowań uczestników złożonych sytuacji pedagogicznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych oraz identyfikowania rodzajów więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowości	P7U_U P7S_UW
PedSpP_U02	wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów pedagogicznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, a także diagnozowania, projektowania i przewidywania skutków konkretnych działań pedagogicznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych na prezentowanych przykładach lub własnej działalności	P7U_U P7S_UW

PedSpP_U03	samodzielnie zdobywać i przetwarzać wiedzę, dobierać środki i metody pracy w celu rozwiązania konkretnych problemów edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym), samodzielnie formułować wnioski i zaprezentować wyniki badań z wykorzystaniem ICT	P7U_U P7S_UW
PedSpP_U04	korzystać z różnych kanałów i technik komunikacyjnych, sprawnie posługiwać się językiem specjalistycznym – w mowie i w piśmie oraz efektywnie porozumiewać się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i prowadzić debatę	P7U_U P7S_UK
PedSpP_U05	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii	P7S_UK
PedSpP_U06	samodzielnie zaplanować i zorganizować zadania badawcze i praktyczne związane z działalnością pedagogiczną, rehabilitacyjną, resocjalizacyjną oraz efektywnie współpracować w zespole i kierować pracą zespołu	P7U_U P7S_UO
PedSpP_U07	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	P7U_U P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do:		
PedSpP_K01	dostrzegania, obserwacji i interpretacji oraz krytycznego oglądu różnorodnych zjawisk społecznych, edukacyjnych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych z wykorzystaniem zróżnicowanych źródeł	P7S_KK
PedSpP_K02	krytycznego uznawania wiedzy w rozwiązywaniu problemów pedagogicznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych - zarówno badawczych, jak i praktycznych	P7U_K P7S_KK
PedSpP_K03	działań w różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach edukacyjnych, opiekuńczych, wychowawczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, w sektorze rządowym, samorządowym i pozarządowym, rozumie ich uwarunkowania społeczne	P7U_K P7S_KO

Tabela 3. Tabela odniesień efektów kierunkowych uczenia się do charakterystyk kompetencji uniwersalnych Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-7 Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Standardu Kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z 2019 roku

Symbol efektu uczenia się dla kierunku <i>pedagogika specjalna</i>	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Po zakończeniu studiów jednolitych magisterskich na kierunku <i>pedagogika specjalna</i> , profil <i>praktyczny</i> absolwent:	ODNIESIENIE DO STANDARDU KSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI (2019) Po zakończeniu studiów jednolitych magisterskich na kierunku <i>pedagogika specjalna</i> absolwent:	Odniesienie do charakterystyk poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom 7)
WIEDZA absolwent zna i rozumie:			
PedSpP_W01	miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk w ujęciu historycznym, kulturowym oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami; współczesne kierunki rozwoju pedagogiki specjalnej i jej osiągnięcia, nurty i systemy; subdyscypliny pedagogiki specjalnej, terminologię, koncepcje i teorie	B.2.W1.; B.2.W2.; B.2.W3.; B.2.W4.; C.3.W1.; C.3.W2.; D.1.W1.; D.1.W4.; D.4.W1; źródła i miejsce pedagogiki specjalnej w nauce oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych oraz medycznych i nauk o zdrowiu; zakresy pedagogiki specjalnej; koncepcje rehabilitacji, edukacji, resocjalizacji i terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów	P7U_W P7S_WG
PedSP_W02	założenia metodologii badań w pedagogice specjalnej, główne orientacje badawcze (m.in. filozoficzne źródła koncepcji świata społecznego i koncepcji wiedzy), strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych; rozumie postulat wieloparadygmatyczności uprawiania badań w pedagogice specjalnej i ich etycznego wymiaru	G.W1.; G.W2.; G.W3.; G.W4.; G.W5.; G.W6.; G.W7.; G.W8; metodologię badań naukowych stosowanych w dziedzinach nauk humanistycznych i nauk społecznych, w szczególności zasady projektowania i prowadzenia badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej, oraz postulat wieloparadygmatyczności; metodologiczne założenia i zasady oraz etyczne normy projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej	P7S_WG
PedSpP_W03	koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne - stanowiące teoretyczne podstawy działalności w pedagogice specjalnej i prowadzonych w tym obszarze badań, w tym diagnostycznych	B.1. W1.; B1. W2.; C.1.W1.; C.1.W2.; C.1.W4.; C2. W1.; C.2.W4.; C.3.W5.; C.4.W1.; C.4.W7.; C.6.W1.; C.6. W2.; C.6.W3.; C.6.W4.; C.6.W5.; C.6.W6.; D.1.W5; podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących; klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia, socjalizacji	P7S_WG

		oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów	
PedSpP_W04	strukturę i funkcje systemu edukacji specjalnej, integracyjnej i inkluzyjnej; cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie oraz metody pracy instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, pomocowych i terapeutycznych, ich specyfikę i uwarunkowania społeczne	B.2.W5.; B.2.W7.; B.2.W8.; B.2.W9.; B.2.W10.; B.2.W12.; B.2.W13.; B.3.W1.; C2.W5.; W3.; C.3.W4.; C.4.W2.; C.4.W4.; C.3. W7.; C.4.W8.; C.5.W1.; C.5.W2.; C.4. W3.; C.7.W1.; D.1.W4.; D.1.W6.; D.1. W7.; D.1.W8.; D.2.W2.; D.3.W2.; D.3.W3.; D.3.W4.; D.3.W5.; D.3.W6.; D.3. W7.; D.3.W8.; D.4.W4.; D.4.W6.; D.4. W13.; D.5.W1.; D.5.W5.; D.5.W6.; D.5. W7.; D.5.W8.; D.6.W1.; D.6.W2.; współczesne podejście do problemów uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i wynikające z niego nowe formy edukacji, w tym integracyjna i włączająca; system kształcenia specjalnego w kontekście systemu kształcenia powszechnego; organizację i metodyki kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie integracyjnym i włączającym, w szczególności modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami, oraz modele indywidualizacji lekcji, efektywne strategie nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć; merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej	P7U_W P7S_WG P7S_WK
PedSpP_W05	wybrane socjologiczne, antropologiczne i pedagogiczne koncepcje relacji społecznych, oddziaływań grupowych i środowiskowych; znaczenie kontekstu interakcyjnego i kulturowego dla współczesnej praktyki pedagogicznej, rehabilitacyjnej i resocjalizacyjnej	B.1. W3.; B.1.W4.; B.2.W11.; C.2.W2.; C.2.W3.; C.4.W2.; C.4.W3.; C.4.W5.; C.4.W6.; D.1.W2.; D.1.W3.; D.3.W1.; D.4.W2.; D.4.W3.; D.4.W8.; D.4.W9.; D.4.W10; podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy oraz zasady efektywnego posługiwania się narządem mowy; procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia	P7U_W P7S_WK
PedSpP_W06	normy etyczne i dylematy współczesnej cywilizacji, np.: procesy globalizacji, zjawiska nierówności społecznej, ekonomicznej, wykluczania, dyskryminacji oraz obecności ideologii w życiu społecznym; uwarunkowania tych procesów i zjawisk, ich wpływ na życie jednostki oraz edukację, rehabilitację i resocjalizację	B.2.W3.; B.2.W4.; B.2.W6.; C.2.W3.; C.4.W1.; C.4.W2.; C.4.W8.; D.4.W5.; D.4.W10.; D.4.W11.; D.4.W12; zasady i normy etyczne obowiązujące w zakresie rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji	P7U_W P7S_WK
	bezpieczeństwo i higienę pracy w wybranych instytucjach: edukacyjnych, wychowawczych,	B.2.W13.; B.3.W2.; C.7.W2.; D.6.W3; zasady udzielania pierwszej pomocy; zasady ochrony własności intelektualnej	

PedSpP_W07	opiekuńczych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, pomocowych i terapeutycznych; rozumie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości		P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:			
PedSpP_U01	samodzielnie posługiwać się odpowiednimi ujęciami teoretycznymi w zakresie analizowania motywów i wzorów zachowań uczestników złożonych sytuacji pedagogicznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych oraz identyfikowania rodzajów więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowości	B.1.U6.; B.1.U7.; B.2.U1.; C.3.U3.; C.3.U4.; C.4.U2.; D.1.U1.; D.4.U1.; D.4.U5.; D.4.U6.; D.6.U2; rozpoznawać i interpretować zjawiska społeczne, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej, dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych oraz medycznych i nauk o zdrowiu; wykorzystywać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji	P7U_U P7S_UW
PedSpP_U02	wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów pedagogicznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, a także diagnozowania, projektowania i przewidywania skutków konkretnych działań pedagogicznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych na prezentowanych przykładach lub własnej działalności	B.1.U6.; B.1.U7.; B.2.U2.; C.2.U2.; C.2.U3.; C.2.U4.; C.3.U1.; C.3.U2.; C.3.U5.; C.3.U6.; C.4.U1.; D.1.U2.; D.4.U2.; D.4.U7; wykorzystywać i integrować wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizy problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych; diagnozować złożone sytuacje rehabilitacyjne, edukacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne, projektować i prowadzić zajęcia z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów; wykorzystywać aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w planowaniu, realizacji, monitorowaniu i ewaluacji procesu wychowania i nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; twórczo korzystać z teorii dotyczących rozwoju człowieka, socjalizacji, wychowania, nauczania-uczenia się oraz krytycznie je oceniać	P7U_U P7S_UW
	samodzielnie zdobywać i przetwarzać wiedzę, dobierać środki i metody pracy w celu rozwiązania konkretnych problemów edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, korzystając z różnych	B.1.U1.; B.1.U2.; B.3.U1.; B.3.U2.; C.2.U1.; C.5.U1.; C.5.U2.; C.6.U1.; C.6.U2.; C.6.U3.; C.6.U4.; C.7.U1.; C.7.U2.; D.1.U3.; D.2.U1.; D.2.U2.; D.2.U3.; D.2.U4.; D.3.U1.; D.3.U2.;	

PedSpP_U03	źródeł (w języku rodzimym i obcym); samodzielnie formułować wnioski i zaprezentować wyniki badań z wykorzystaniem ICT	D.3. U3.; D.3.U4.; D.4.U3.; D.4.U4.; D.4. U8.; D.6.U1; prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz wykorzystywać zasady i metody indywidualnego projektowania zajęć; wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz programy poprawiające integrację rówieśniczą uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; projektować i prowadzić zajęcia oraz dokonywać ich ewaluacji – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej; samodzielnie rozwijać wiedzę oraz umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii	P7U_U P7S_UW
PedSpP_U04	korzystać z różnych kanałów i technik komunikacyjnych, sprawnie posługiwać się językiem specjalistycznym – w mowie i w piśmie oraz efektywnie porozumiewać się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i prowadzić debatę	B.1. U3.; B.1.U4.; B.1.U5.; C.4.W2.; C.4.W4.; C.4.W7.; C.4.W8.; D.5.U1.; D.5.U2.; D.5.U3; poprawnie posługiwać się językiem polskim oraz poprawnie i adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się specjalistyczną terminologią; posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu	P7U_U P7S_UK
PedSpP_U05	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii		P7S_UK
PedSpP_U06	samodzielnie zaplanować i zorganizować zadania badawcze i praktyczne związane z działalnością pedagogiczną, rehabilitacyjną, resocjalizacyjną oraz efektywnie współpracować w zespole i kierować pracą zespołu	B.2.U3.; B.2.U4.; C.4.U4.; C.5.U3.; C.6.U3.; C.6.U4.; D.3.U1.; D.3.U2.; D.4.U8.; D.4.U9.; D.4.U10.; D.5.U3.; D.5.U4; rozdzielać orientacje metodologiczne w badaniach naukowych w zakresie pedagogiki, formułować cele i problemy badawcze, stosować dobór adekwatnych metod i technik, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań w obrębie wybranego zakresu pedagogiki specjalnej; pracować w zespole, pełniąc w nim różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z nauczycielami, specjalistami, rodzicami i opiekunami uczniów; udzielać pierwszej pomocy; współpracować z członkami zespołów badawczych na każdym etapie	P7U_U P7S_UO

		projektowania i realizacji badań naukowych	
PedSpP_U07	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	B.1. U8.; B.1.U9.; B.2.U5.; B.2.U6.; B.2. U7.; C.4.U3; analizować własne działania pedagogiczne, dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i rehabilitacyjne, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania działań innowacyjnych; samodzielnie rozwijać wiedzę oraz umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych i technologii	P7U_U P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do:			
PedSpP_K01	dostrzegania, obserwacji i interpretacji oraz krytycznego oglądu różnorodnych zjawisk społecznych, edukacyjnych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych z wykorzystaniem zróżnicowanych źródeł	B.2.K1.; C.2.K1;	P7S_KK
PedSpP_K02	krytycznego uznawania wiedzy w rozwiązywaniu problemów pedagogicznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych – zarówno badawczych, jak i praktycznych	B.1.K.2; działania na rzecz poprawy jakości działania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty; doceniania tradycji i dorobku badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej oraz ich kontynuacji i poszerzania o nowe obszary i procedury badawcze	P7U_K P7S_KK
PedSpP_K03	działań w różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach edukacyjnych, opiekuńczych, wychowawczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, w sektorze rządowym, samorządowym i pozarządowym, rozumie ich uwarunkowania społeczne	C.6.K3.; C.7.K1.; D.5.K1.; D.5.K2.; D.5.K3; budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami uczniów, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej; komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne; porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią; pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	P7U_K P7S_KO
	inicjowania działań edukacyjnych,	B.2.K2.; B.3.K1.; C.3.K1.; C.6.K2.; D.1.K2.;	

PedSpP_K04	wychowawczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych na rzecz interesu publicznego, budowania sieci wsparcia dla jednostek i grup społecznych oraz animowania prac nad rozwojem uczestników procesów edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych oraz wspierania ich samodzielności w zdobywaniu wiedzy i umiejętności, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, a także inspirowania ich do działań na rzecz całościowego uczenia się	D.2.K1.; D.5.K1.; D.5.K2.; D.5.K3.; D.5.K4; budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami uczniów, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej; komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne; porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią, rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie uczniów, a także podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tych środowisk	P7U_K P7S_KO
PedSpP_K05	ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania samooceny swych kompetencji i doskonalenia umiejętności zawodowych, rozwiązywania dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą w zawodzie, stosowania optymalnych rozwiązań zgodnie z zasadami etyki; krytycznej refleksji nad własną praktyką zawodową	B.1.K.1.; B.2.K.3.; B.2.K.4.; C.2.K2.; C.3.K2.; C.3.K3.; C.3.K4.; C.4.K1.; C.4.K2.; C.5.K1.; C.5.K2.; C.5.K3.; C.6.K1.; D.1.K1.; D.2.K2.; D.3.K1.; D.4.K1.; D.4.K2; posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	P7U_K P7S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Adrianna NIZIŃSKA	Doktor/adiunkt/Dziekan Wydziału Studiów Stosowanych
Anna ZIĘTY	Doktor/adiunkt/Nauczyciel akademicki/Prodziekan Instytutu Studiów Społecznych
Piotr PARA	Doktor/adiunkt/Nauczyciel akademicki/Prodziekan, Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Oceny jakości Kształcenia
Kamila PERLICEUSZ	Magister/Nauczyciel akademicki/Menadżerka kierunku Pedagogika specjalna
Małgorzata SEKUŁOWICZ	Profesor/Nauczyciel akademicki/Członkini Rady Programowej Kierunku
Joanna MINTA	Doktor/profesor UD DSW/Nauczyciel akademicki/Członkini Senatu UD DSW oraz Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia
Małgorzata OLENIACZ	Doktor/profesor UD DSW/Nauczyciel akademicki/ Członkini Rady Programowej Kierunku
Agnieszka CHOJNACKA	Doktor/Nauczyciel akademicki/Członkini Rady Programowej Kierunku
Agnieszka SZYMAJDA	Doktor/adiunkt/Nauczyciel akademicki/Członkini Rady Programowej Kierunku
Dorota PRĘDKIEWICZ	Doktor/adiunkt/Nauczyciel akademicki/ Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami
Dorota WRÓBLEWSKA-CWENAR	Magister/Koordynatorka ds. osób z niepełnosprawnościami
Ewa SUCHOŻEBRSKA	Magister/Koordynatorka ds. współpracy z otoczeniem
Marta FRONCZAK-PYDYCH	Doktor/adiunkt/ Nauczyciel akademicki/ Dyrektor Biura Karier i Praktyk
Jakub ZBĄDZKI	Doktor/adiunkt/ Kierownik Biura Nauki
Dariusz MARCINIAK	Dyrektor Działu Administracji
Rafał GĘGA	Dyrektor Działu Informatyzacji
Inga CIASTOWICZ-TOMCZAK	z-ca dyrektora Działu Dydaktyki i Rozwoju Produktów

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	13
Prezentacja uczelni	15
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	22
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	22
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	35
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	56
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	64
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	114
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	124
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	128
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	135
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	151
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	154
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	161
Część III. Załączniki	163

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Dolnośląski DSW we Wrocławiu jest akademicką uczelnią niepubliczną, utworzoną jako Dolnośląska Szkoła Wyższa Edukacji z siedzibą we Wrocławiu i wpisaną do ewidencji uczelni niepublicznych pod numerem 118, na podstawie decyzji Ministra z dnia 30 czerwca 1997 r. w sprawie wydania zezwolenia na utworzenie uczelni niepaństwowej. W następstwie rozwoju działalności naukowej oraz uzyskania praw uniwersyteckich, decyzją Ministra Edukacji i Nauki z dnia 4 kwietnia 2023 r., uczelnia funkcjonuje obecnie pod nazwą Uniwersytet Dolnośląski DSW.

Uniwersytet konsekwentnie dąży do doskonałości w obszarze kształcenia, badań naukowych oraz upowszechniania dorobku akademickiego, promując innowacyjne podejścia do uczenia się i rozwijając współpracę badawczą na poziomie krajowym i międzynarodowym. Równolegle uczelnia realizuje „trzecią misję”, rozumianą jako aktywne oddziaływanie na otoczenie społeczno-gospodarcze – poprzez programy edukacyjne, projekty badawczo-rozwojowe, wdrażanie innowacji społecznych i technologicznych oraz współpracę z pracodawcami, organizacjami obywatelskimi, samorządem lokalnym, a także instytucjami oświaty i kultury. Statut uczelni został nadany uchwałą nr 7/7/2025 Zarządu Pro Universitate sp. z o.o. z dnia 22 lipca 2025 roku (<https://bip.dsw.edu.pl/artykul/statut-uniwersytetu-dolnoslaskiego-dsw>).

Uniwersytet Dolnośląski DSW opracował strategię rozwoju, w której szczególnie akcentowane są wartości wspierające realizację misji Uczelni, w tym: współpraca, zaangażowanie, wiarygodność, kreatywność, innowacyjność, elastyczność oraz otwartość. Wartości te stanowią fundament działań projakościowych i mają bezpośrednie przełożenie na jakość kształcenia oraz społeczną użyteczność aktywności uczelni (<https://bip.dsw.edu.pl/artykul/strategia-uniwersytetu-dolnoslaskiego-dsw>).

Wizja uczelni określa, że „W przyjaznej przestrzeni wspólnie rozwijamy usługę edukacyjną opartą na wiedzy, najlepszej praktyce i nowoczesnej technologii”. Misją Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW jest bycie „Miejscem dla Ciebie” – uczelnią przyjazną i dostępną, skoncentrowaną na studencie oraz jego rozwoju osobistym i zawodowym. Uczelnia łączy edukację o profilu praktycznym z rzetelną podstawą naukową, najlepszymi praktykami oraz nowoczesnymi technologiami dydaktycznymi, tworząc przestrzeń współpracy, wzajemnego uczenia się i wymiany doświadczeń w ramach społeczności akademickiej oraz z otoczeniem społecznym. Istotnym elementem tej koncepcji jest włączanie do procesu kształcenia ekspertów-praktyków, w tym specjalistów z obszaru pedagogiki, którzy wnoszą aktualne doświadczenia zawodowe i wzmacniają praktyczny wymiar zajęć. Równocześnie, zgodnie ze strategią uczelni, realizowana jest transformacja cyfrowa obejmująca zarówno proces kształcenia, jak i obsługę studentów oraz pracowników – m.in. poprzez wykorzystywanie nowych technologii,

wirtualnych laboratoriów komputerowych, specjalistycznego oprogramowania (w tym narzędzi statystycznych) oraz internetowych systemów obsługi studenta.

Uniwersytet Dolnośląski DSW jest członkiem Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Niepublicznych. We wrześniu 2019 r. uczelnia podpisała Deklarację Społecznej Odpowiedzialności Uczelni (DSOU). Z końcem marca 2021 r. (jeszcze jako Dolnośląska Szkoła Wyższa) została przyjęta do grona sygnatariuszy międzynarodowej deklaracji Magna Charta Universitatum, po uzyskaniu formalnego poparcia trzech uczelni europejskich. Przystąpienie do Magna Charta Universitatum stanowi zobowiązanie do podtrzymywania i rozwijania wartości akademickich oraz potwierdza misję uczelni, w której akcentowana jest jedność wysokiej jakości badań naukowych i kształcenia realizowanego na wszystkich poziomach studiów, przy jednoczesnym zapewnieniu przejrzystych procedur i procesów wspierających rozwój społeczności akademickiej.

Uniwersytet prowadzi badania naukowe i prace rozwojowe oraz rozwija współpracę dydaktyczną w ramach projektów krajowych i międzynarodowych, w tym m.in.: EDITE – European Doctorate in Teacher Education (Horyzont 2020), EU_CUL – Exploring European Cultural Heritage for fostering academic teaching and social responsibility in Higher Education, EMPLOY – Enhancing the employability of non-traditional students in HE, EDUPRO – Promocja uczenia się przez całe życie w szkołach wyższych poprzez wdrożenie innowacyjnych praktyk w zakresie uznawalności efektów uczenia się uzyskanych poza edukacją formalną (Erasmus+: Partnerstwa Strategiczne dla Szkolnictwa Wyższego), Wittgenstein and Democratic Politics (Harmonia 10) oraz TEACUP Project TeacherCulturePluri (Erasmus+). Uczelnia uczestniczy również w wymianach doktorantów i pracowników naukowych.

UD DSW jest członkiem licznych międzynarodowych stowarzyszeń i organizacji, m.in.: European Public Relations Education & Research Association, International Network for Health Workforce Education, European Access Network, European Society for Research on the Education of Adults, European Association of Social Anthropologists, International Digital Media and Arts Association, Trans-Atlantic Consortium for European Union Studies & Simulations oraz Alliance of Universities for Democracy. Uniwersytet współpracuje także z uczelniami zagranicznymi, w tym m.in.: The New School for Social Research (USA), Roskilde University (Dania), University of Warwick (Wielka Brytania), University of Algarve (Portugalia), Stockholm University (Szwecja), Maynooth University – National University of Ireland (Irlandia) oraz University of Seville (Hiszpania).

Uniwersytet Dolnośląski DSW aktywnie współpracuje z firmami i instytucjami otoczenia biznesowego, w tym m.in. z Business Centre Club oraz Zrzeszeniem Dolnośląskich Pracodawców, tworząc trwałą

przestrzeń wymiany wiedzy, doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy środowiskiem akademickim a gospodarką.

Podstawową formą działalności Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW jest kształcenie studentów na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich, przygotowanie absolwentów do wykonywania określonych zawodów, kształcenie kadr naukowych, prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych, świadczenie usług badawczych, a także upowszechnianie wiedzy, kultury i wyników badań w społeczeństwie. Uniwersytet posiada status uczelni akademickiej i od 2019 r. uczestniczy w działalności Federacji Naukowej WSB–DSW Merito, której celem jest integrowanie i wzmacnianie potencjału naukowego uczelni akademickich należących do Grupy Merito. W 2022 r. ogłoszono wyniki ewaluacji jakości działalności naukowej za lata 2017–2021, przeprowadzonej dla uczelni zrzeszonych w Federacji Naukowej WSB–DSW. Wkład w uzyskane rezultaty wnieśli pracownicy badawczo-dydaktyczni Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW reprezentujący m.in. dyscypliny: pedagogika, psychologia oraz nauki o komunikacji społecznej i mediach. Wyniki ewaluacji w poszczególnych dyscyplinach przedstawiono w dalszej części raportu w formie tabelarycznej.

Tabela 4. Wyniki ewaluacji jakości działalności naukowej uczelni zrzeszonych w Federacji Naukowej WSB-DSW Merito

Dyscyplina naukowa	Przyznana kategoria naukowa
Ekonomia i finanse	A
Językoznawstwo	A
Nauki o komunikacji społecznej i mediach	A
Nauki o zarządzaniu i jakości	A
Pedagogika	A
Nauki o bezpieczeństwie	B+
Nauki o kulturze fizycznej	B+
Nauki o polityce i administracji	B+
Nauki socjologiczne	B+
Psychologia	B+

Wysokie wyniki ewaluacji jakości działalności naukowej, obejmujące kategorie A oraz B+ w kluczowych dyscyplinach prowadzonych w Uniwersytecie Dolnośląskim DSW, potwierdziły stabilny potencjał badawczy uczelni oraz zasadność dalszego rozwoju działalności naukowej. W konsekwencji, decyzją Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 kwietnia 2023 r., uczelnia nabyła prawa uniwersyteckie.

Od momentu powołania (1997 r.) uczelnia prowadziła kształcenie na kierunkach pedagogika oraz pedagogika specjalna (studia I stopnia), sukcesywnie rozszerzając ofertę o kolejne kierunki, m.in.: dziennikarstwo i komunikacja społeczna, bezpieczeństwo narodowe, psychologia oraz media kreatywne.

Uczelnia – funkcjonująca wówczas jako Dolnośląska Szkoła Wyższa – uzyskała uprawnienia do nadawania stopnia doktora w dwóch dyscyplinach: w 2005 r. w dyscyplinie pedagogika oraz w 2010 r.

w dyscyplinie nauki o poznaniu i komunikacji społecznej. W 2009 r. uczelnia uzyskała uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie pedagogika. Do 2023 r. nadano łącznie 144 stopnie doktora (w tym 138 w dyscyplinie pedagogika oraz 6 w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach) oraz 22 stopnie doktora habilitowanego.

Dolnośląska Szkoła Wyższa, do 2023 roku, z powodzeniem prowadziła studia doktoranckie (2010–2023) w dyscyplinie pedagogika oraz Szkołę Doktorską w dwóch dyscyplinach: pedagogika oraz nauki o komunikacji społecznej i mediach. Obecnie kształcenie doktoranckie realizowane jest na poziomie Federacji Naukowej WSB–DSW Merito, której Uniwersytet Dolnośląski DSW jest częścią.

Obecnie Uniwersytet Dolnośląski DSW prowadzi 16 kierunków na studiach I stopnia oraz 11 kierunków na studiach II stopnia, a ponadto uruchomił 4 kierunki na jednolitych studiach magisterskich. Kierunek pedagogika specjalna był prowadzony początkowo jako studia I i II stopnia, a następnie, po zmianie standardu kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 25.07.2019) – od roku akademickiego 2019/2020 – uczelnia prowadzi jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym, zgodnie ze strategią rozwoju uczelni (Uchwała Senatu UD DSW nr 6/2025 z dnia 14 stycznia 2025 r. - Załącznik 31).

Uniwersytet konsekwentnie rozwija umiędzynarodowienie działalności dydaktycznej i naukowej poprzez: budowanie oferty w języku angielskim na wszystkich poziomach kształcenia, wspieranie współpracy zagranicznej kadry badawczej, finansowanie aktywności międzynarodowej, wymianę studentów i pracowników oraz tworzenie interdyscyplinarnych zespołów badawczych (aktualnie realizujemy 24 projekty badawcze). UDDSW jest aktywnym członkiem międzynarodowych organizacji i stowarzyszeń naukowych (IASSE, ESREA, EUPRERA, ISCAR, UDEM, HDCA, IAVEG, TACEUSS). Uczelnia pełni rolę lidera i partnera w licznych projektach krajowych i międzynarodowych finansowanych m.in. przez NCN, NCBiR, MNiSW oraz Unię Europejską, w tym projektach realizowanych w dyscyplinie pedagogika i psychologia (np. w tym dotyczących humoru, czy zdrowia psychicznego studentów). Uczelnia posiada bogate doświadczenie w obszarze realizacji projektów edukacyjnych, badawczych, wdrożeniowych, rozwojowych i strategicznych. Prowadzi szereg prestiżowych międzynarodowych projektów badawczych i edukacyjnych finansowanych ze środków UE (np. Horizon 2020) i akademickich partnerów zewnętrznych, zwłaszcza uniwersytetów w USA (New School for Social Research, State University of New York Brockport, Syracuse University). Programy transatlantyckiej współpracy akademickiej to, m.in. letni program doktorancki uniwersytetu New School for Social Research w Nowym Jorku – *Democracy and Diversity Summer Institute* oraz Syracuse University - Exploring Central Europe: History, Memory and Identity Across Borders, za który uczelnia otrzymała nagrodę Award for Excellence in Education Abroad Curriculum Design 2016, przyznaną przez The Forum on Education Abroad za opracowania i realizację akademickich kursów dla st. studiujących

poza granicami swojego kraju. Jest to jedyna nagroda wręczana za jakość w projektowaniu kursów w edukacji międzynarodowej – prowadzonej za granicami USA. W 2012 roku UD DSW otrzymała także wyróżnienie za program "Experiencing the New Europe" (wspólnie z SUNY Brockport) jako modelowy program studiów zagranicznych od United States National Collegiate Honors Council. W 2017 roku, za działalność międzynarodową, Uczelnia otrzymała tytuł Ambasadora Polskiej Gospodarki w kategorii Partner Firm Zagranicznych (nagroda przyznawana przez BCC). Flagowymi programami międzynarodowymi prowadzonymi obecnie w UD DSW są: szkoły letnie "Democracy & Diversity Institute" (D&D) współorganizowane z New School for Social Research, jesienny program semestralny "Exploring Central Europe: History, Memory and Identity Across Borders" (ECE) współorganizowany z Syracuse University. W latach 2015–2025 uczelnia pozyskała środki na rozwój i działalność naukową w łącznej wysokości 116 000 000 zł. Do kluczowych projektów międzynarodowych, a także krajowych, zrealizowanych i realizowanych w uczelni zaliczyć można m.in.:

- Anti-bias education for early childhood teachers: learning through video-coachin (E+, 2024-27)
 - European Mental and physical health Initiative for people with severe Mental Disorders (THCS JTC1, 2024-27), prof. dr hab. Andrzej Kiejna);
- Interactive learning game for refugee and migrANT children's inclUsion and integRation (E+, 2023-26);
- Integrating Language, Literacy and Subject teaching in plurilingual and pluricultural education contexts (E+, 2024-25);
- Sustainable Environmental Education by Integrating P4C Education Into STEAM Courses (E+, 2023-25);
- European Universities as Community Leaders of the Education for Sustainable Development (E+, 2023-25);
- Wzmacnianie internacjonalizacji studenta i edukacji (NAWA, 2023-24);
- Podniesienie jakości obsługi studentów zagranicznych potencjałem rozwoju DSW (NAWA, 2022-2023);
- Teaching Laboratory - A Transformative Instruction Programme for Upper Primary School (Iceland, Lichtenstein & Norway Grants, dr hab. Sławomir Krzychała, partner badań - Østfold University College, 2022-2024);
- Innowacyjna uczelnia - doskonalenie działalności akademickiej na rzecz zrównoważonego rozwoju Dolnego Śląska (NCBiR 2019-2024);
- Zintegrowany Program Rozwoju DSW (NCBiR, 2018-2024);

- The Emerging New School Culture with its Potential Consequences in the Context of Distance Learning During the COVID-19 Pandemic (NAWA, 2021-2022) - European Doctorate in Teacher Education (Horizon2020, 2015-20);
- [ESDEUS Dialogues: Unveiling ESD Practices](#), 2024, dr hab. P. Rudnicki, prof. UD DSW, prof. dr hab. E. Kurantowicz, dr A. Nizińska;
- Third International Conference of the journal "Scuola Democratica" June 3-4-5-6, 2024, University of Cagliari (Italy) Education and/or social justice; Why the Cooperation Between Universities and Communities is Needed for the Sustainable Society? Recommendations from the Projects EUCUL & ESDEUS, prof. dr hab. E. Kurantowicz, dr A. Nizińska;
- Third International Conference of the journal "Scuola Democratica" June 3-4-5-6, 2024, University of Cagliari (Italy) Education and/or social justice; Playing the Sustainability Game or Being Played? Critical Reading of Educational Policies in Sweden and Poland, prof. dr hab. E. Kurantowicz, dr A. Nizińska;
- 14th BGL: Adult Learning and Communities ESREA Network conference Critical Learning for Sustainable Development: Communities' and Universities' Discourses, June 12-14, 2025, Krytyczne uczenie się zrównoważonego rozwoju, prof. dr hab. E. Kurantowicz, dr hab. P. Rudnicki, prof. UD DSW;
- 14th BGL: Adult Learning and Communities ESREA Network conference Critical Learning for Sustainable Development: Communities' and Universities' Discourses, June 12-14, 2025, Dimitrios Papadopoulos: Swedish Local Actors in Education for Sustainable Development, dr A. Nizińska;
- 11th ESREA Triennial Conference: September 24-27, 2025, prof. dr hab. E. Kurantowicz, A. Frago, dr A. Nizińska, D. Papadopoulos, dr hab. P. Rudnicki, prof. UD DSW, Amanda Sao Vicente: Dialogue in and through Adult Education and Learning, Dialogue between universities and local communities for education for sustainable development (ESD). Critical studies on collaboration pathways based on ESDEUS research** results;
- ECER 2025: Charting the Way Forward: Education, Research, Potentials and Perspectives, September 9-12, 2025, D. Papadopoulos, dr hab. P. Rudnicki, prof. UD DSW, C. Vilhena, A. Galimberti: Beyond Universities: Local Stakeholders and Higher Education in Education for Sustainable Development (ESD) Across Four European Countries;
- [Education & Migration in Central Europe \(EMCE\) seminar series: "More light on..."](#), 2024-2026, dr hab. P. Rudnicki, prof. UD DSW;
- [CA23112 Critical perspectives on career and career guidance](#), 2024-2028, dr A. Bilon-Piórko
- [Wittgenstein i polityka demokratyczna](#), 2019-2024, dr hab. L. Rasiński, prof. UD DSW;

- [Exploring Central Europe: History, Memory, and Identity Across Borders](#), od 2014 – obecnie (projekt cykliczny), dr hab. L. Rasiński, prof. UD DSW;
- Rola rodziny w radzeniu sobie z traumą wojenną przez ukraińskie cywilne ofiary wojny 2022, (2022-2024), dr hab. A. Senejko, prof. UD DSW;
- „Doskonałość dydaktyczna - podnoszenie kompetencji kadry dydaktycznej i badawczo-dydaktycznej Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu”, 2026-2029;
- [The European School of the 21st Century](#), 2025-2028, dr B. Muszyńska;
- [Kompleksowe wsparcie dla publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznych, działających w województwie dolnośląskim](#), 2025-2028, dr M. Oleniacz, prof. UD DSW, dr J. Minta, prof. UD DSW, dr J. Dejnaka.

W czerwcu 2026 prof. dr hab. Małgorzata Sekułowicz będzie aktywnie uczestniczyć w międzynarodowej konferencji 19TH IASE Innovations in Special Education w Bhutanie. Tytuł wystąpienia: Parents Situation of Risk of Parental Burnout.

Uniwersytet uczestniczy w programie Erasmus+, współpracując z ponad 100 zagranicznymi ośrodkami akademickimi. Nauczyciele akademicy z Instytutu Studiów Społecznych UD DSW wyjeżdżają w ramach programu do m.in. Niemiec, Portugalii, Turcji czy Włoch. Nawiązuje również nowe partnerstwa, jak współpraca z Teacher Training College Hamelin (Niemcy). Zaprasza także badaczy z zagranicy na seminaria, konferencje, staże i kilkuletnie kontrakty *visiting research professor*.

Uniwersytet prowadzi własne wydawnictwo naukowe (<https://wydawnictwo.dsw.edu.pl>) publikujące monografie oraz czasopisma (m.in. *Teraźniejszość–Człowiek–Edukacja*, *Forum Oświatowe*, *Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego*, *Studia Poradczawcze*), a także serie wydawnicze i prace zbiorowe z obszaru nauk społecznych, w tym pedagogiki (m.in. serie: *Biblioteka Współczesnej Myśli Społecznej*, *Wittgensteinowska*, *DISSERTATIONES PAEDAGOGICAE*, *Poza Kulturową Oczywistością – Fundusz im. R. Kwaśnicy*, *Pedagogika PLUS*).

Uczelnia jest również organizatorem wydarzeń o zasięgu międzynarodowym i ogólnopolskim, w tym konferencji oraz cyklicznych seminariów naukowych, realizowanych we współpracy z partnerami instytucjonalnymi (m.in.: Konferencja SKY- prof. Philip Zimbardo, Tilda Swinton i inni (9-10.03.2023, naukowe seminaria cykliczne: Supporting Ukrainian Youth Facing Adjusting Difficulties and Mental Health Challenges in Germany, 2025-2026, międzynarodowe seminaria cykliczne pt. Education & Migration in Central Europe 2025-2026, a także cykliczne konferencje naukowe np. Więzi, które chronią - wydarzenie organizowane ze Stowarzyszeniem Psychoedukacji i Terapii “Evolutio” oraz z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędem Miejskiego we Wrocławiu. Aktywność ta wspiera

upowszechnianie wyników badań oraz budowanie środowiska akademickiego sprzyjającego rozwojowi naukowemu i podnoszeniu jakości kształcenia.

Uniwersytet Dolnośląski DSW od 18 lat zajmuje czołowe miejsca wśród uczelni niepublicznych w województwie dolnośląskim w Rankingu Szkół Wyższych „Perspektywy”. W roku 2014 uczelnia uplasowała się na 8 pozycji, a z kolei w edycji 2025 zajęła 12. miejsce wśród najlepszych uczelni niepublicznych w Polsce (<https://2025.ranking.perspektywy.pl/ranking/ranking-uczelni-akademickich/rankingi-wg-typow/uczelnie-niepubliczne/>).

Utrzymywanie stabilnej pozycji rankingowej jest wspierane przez nowoczesny model zarządzania oparty na klarownych procesach, konsekwentnym rozwoju kompetencji pracowników oraz kulturze współpracy, co umożliwia równoległe wzmacnianie działalności dydaktycznej i naukowej przy zachowaniu wysokiej jakości kształcenia.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW

Przy formułowaniu i aktualizacji koncepcji kształcenia na kierunku *pedagogika specjalna* (jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym) uwzględniono Strategię Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW na lata 2022–2025 z perspektywą do 2030 r., misję i wizję Uczelni oraz cele polityki jakości kształcenia. Koncepcja rozwijana jest w oparciu o systematyczną analizę osiągnięć naukowych w dyscyplinie *pedagogika* jako dyscyplinie wiodącej, obowiązujących aktów prawnych dotyczących standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, a także diagnozę potrzeb społecznych i oczekiwań rynku pracy w obszarze edukacji specjalnej i inkluzyjnej.

Jej realizację zapewniają adekwatne zasoby kadrowe i infrastrukturalne Uczelni oraz mechanizmy bieżącej ewaluacji jakości, obejmujące m.in. okresowe przeglądy programu studiów, analizę wyników ankiet studenckich, hospitacji zajęć, ocenę osiągania efektów uczenia się oraz rekomendacje Rady Programowej i interesariuszy zewnętrznych.

W perspektywie strategicznej 2019–2021 wizja Uczelni zakładała umacnianie pozycji znaczącej uczelni akademickiej, aktywnego podmiotu Federacji Naukowej WSB-DSW, liczącej się w krajowym i międzynarodowym środowisku badań naukowych i rozwojowych oraz stabilnego i wiarygodnego pracodawcy. W latach 2022–2025 Uniwersytet Dolnośląski DSW rozwijał współpracę w ramach Federacji, realizował wspólne przedsięwzięcia dydaktyczne i organizacyjne oraz przygotowywał się do ewaluacji dyscyplin naukowych, w tym pedagogiki.

Wzmocnienie potencjału dyscypliny pedagogika przejawia się m.in. w: realizacji krajowych i międzynarodowych projektów badawczych, aplikowaniu o granty badawcze, tworzeniu sieci i zespołów badawczych, organizowaniu wydarzeń naukowych, prowadzeniu działalności wydawniczej i publikacyjnej. Dorobek naukowy kadry stanowi merytoryczne zaplecze koncepcji kształcenia na kierunku pedagogika specjalna i umożliwia wprowadzanie do programu studiów aktualnych wyników badań w obszarze pedagogiki specjalnej, edukacji włączającej, diagnozy oraz wsparcia osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Uczelnia systematycznie wzmacnia również swoje zasoby dydaktyczne i infrastrukturalne, m.in. poprzez rozwój oferty kierunków, szkolenia z zakresu doskonalenia kształcenia zdalnego, rozwój zaplecza IT oraz oprogramowania wykorzystywanego w procesie dydaktycznym i badawczym. Zgodnie z zasadami Europejskiej Karty Naukowca prowadzona jest transparentna polityka oceny pracy nauczycieli akademickich (ocena bieżąca, okresowa oraz ocena dokonywana przez studentów), co sprzyja systematycznemu podnoszeniu jakości kształcenia.

Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika specjalna ma wyraźną orientację na potrzeby otoczenia społeczno-edukacyjnego oraz systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Program studiów podlega systematycznym konsultacjom w ramach prac Rady Programowej kierunku, z udziałem przedstawicieli placówek edukacyjnych specjalnych i integracyjnych, poradni psychologiczno-pedagogicznych, ośrodków rehabilitacyjno-terapeutycznych, organizacji pozarządowych oraz studentów.

Wnioski z konsultacji oraz analiza zmian legislacyjnych i organizacyjnych w systemie oświaty przekładają się na aktualizację grup zajęć specjalnościowych, modyfikację treści programowych oraz doskonalenie metod kształcenia. Celem tych działań jest kształtowanie sylwetki absolwenta adekwatnej do aktualnych wyzwań edukacji włączającej, pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, współpracy z rodziną oraz funkcjonowania w zespołach interdyscyplinarnych.

Przykładem zmian wynikających z diagnozy potrzeb otoczenia i rekomendacji interesariuszy było wzmocnienie grup zajęć dotyczących pracy z dziećmi i młodzieżą ze spektrum autyzmu, rozwinięcie treści z zakresu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia (WOPFU), poszerzenie zajęć dotyczących komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC) oraz zwiększenie nacisku na wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy pedagoga specjalnego.

W związku z wejściem w życie Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. (akt wykonawczy określa szczegółowe zasady dotyczące organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej) dokonano modyfikacji programu studiów na kierunku pedagogika specjalna w celu zapewnienia zgodności programu kształcenia z aktualnym stanem prawnym oraz nowo określonym

zakresem zadań pedagoga specjalnego jako odrębnego stanowiska w systemie oświaty. Rozporządzenie to w sposób jednoznaczny zdefiniowało zadania realizowane przez pedagoga specjalnego w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub na ich rzecz, co wymagało dostosowania efektów uczenia się, treści programowych oraz struktury modułów kształcenia do rozszerzonego profilu kompetencyjnego absolwenta. W procesie zmian programu studiów uwzględniono język migowy jako obligatoryjny dla wszystkich specjalności.

Zakres obowiązków pedagoga specjalnego obejmuje w szczególności rekomendowanie dyrektorowi działań zapewniających aktywne i pełne uczestnictwo dzieci i młodzieży w życiu przedszkola, szkoły lub placówki, z uwzględnieniem wymogów dostępności określonych w przepisach odrębnych, prowadzenie badań i działań diagnostycznych służących rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, identyfikowanie barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia, wspieranie nauczycieli w dostosowywaniu metod i form pracy do zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych, a także udział w wielospecjalistycznej ocenie poziomu funkcjonowania uczniów objętych kształceniem specjalnym. Ponadto pedagog specjalny realizuje zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzi zajęcia rewalidacyjne, socjoterapeutyczne i resocjalizacyjne, uczestniczy w działaniach w ramach wczesnego wspomagania rozwoju oraz podejmuje specjalne działania opiekuńczo-wychowawcze w określonych typach placówek.

W związku ze zmianami przepisów prawa oświatowego, w szczególności z formalnym wyodrębnieniem stanowiska pedagoga specjalnego w strukturze szkoły oraz doprecyzowaniem zakresu jego zadań, dokonano przeglądu programu studiów pod kątem jego aktualności i spójności z obowiązującymi regulacjami. Należy podkreślić, że program już wcześniej zapewniał realizację standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu pedagoga specjalnego; podjęte działania miały tylko charakter aktualizacyjny i porządkujący.

W programie studiów wzmocniono akcent na zagadnienia związane z diagnozą funkcjonalną, konstruowaniem dokumentacji w ramach organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pracą w zespołach wielospecjalistycznych. Rozszerzono również odniesienia do edukacji włączającej, projektowania uniwersalnego oraz zapewniania dostępności architektonicznej, komunikacyjnej i cyfrowej, w tym wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz specjalistycznych środków dydaktycznych adekwatnych do zróżnicowanych potrzeb uczniów.

Wprowadzone modyfikacje miały charakter dostosowujący i porządkujący, zapewniając pełną zgodność programu z aktualnym stanem prawnym oraz praktyką funkcjonowania pedagoga

specjalnego w systemie oświaty, przy zachowaniu ciągłości i stabilności dotychczasowych założeń kształcenia.

Zmiany objęły również pogłębienie przygotowania do pełnienia funkcji wspierającej wobec nauczycieli, w szczególności w zakresie rozpoznawania przyczyn niepowodzeń edukacyjnych, dostosowywania metod pracy do indywidualnych możliwości uczniów oraz doboru odpowiednich form kształcenia. Uporządkowano treści dotyczące organizacji i koordynowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach i szkołach, a także zagadnienia związane z wczesnym wspomaganiem rozwoju dziecka oraz współpracą z rodziną i środowiskiem lokalnym. Uwzględniono również specyfikę pracy pedagoga specjalnego w zróżnicowanych typach placówek, w tym w szkołach ogólnodostępnych, specjalnych oraz jednostkach realizujących zadania opiekuńczo-wychowawcze.

Wprowadzone modyfikacje miały charakter systemowy i wynikały z konieczności zapewnienia spójności między programem kształcenia a wprowadzeniem dodatkowego modelu funkcjonowania stanowiska pedagoga specjalnego w systemie oświaty. Celem zmian było zagwarantowanie, że absolwent kierunku pedagogika specjalna posiada kompetencje odpowiadające ustawowo określonym zadaniom zawodowym, jest przygotowany do pracy w warunkach edukacji włączającej oraz potrafi realizować działania diagnostyczne, wspierające i koordynujące zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

W pracach nad rozwojem koncepcji kierunku aktywnie uczestniczą przedstawiciele współpracujących z Uczelnią pracodawców, w tym m.in.: Fundacja Promyk Słońca (największe we Wrocławiu centrum diagnostyczno-terapeutyczne), Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 12 dla Nieśłyszących i Słabosłyszących oraz innymi niepełnosprawnościami we Wrocławiu (Piotr Kondratowicz), Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 10 we Wrocławiu, Zespół Szkół nr 6 (Izabela Sokołowska-Zatorska), Przedszkole Publiczne Prymusek II (Monika Wekiera), Miłickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych, Stowarzyszenie Pomocy Iskierka, Stowarzyszenie św. Celestyna. Współpraca ta obejmuje udział przedstawicieli praktyki w Radzie Programowej Kierunku, konsultowanie zmian programowych, współorganizację wydarzeń (targi pracy, seminaria), a także przyjmowanie studentów na praktyki zawodowe.

Kierunek pedagogika specjalna (jednolite studia magisterskie, profil praktyczny) przyporządkowany jest do dziedziny nauk społecznych, w dyscyplinach: **pedagogika – jako dyscyplina wiodąca (89% punktów ECTS) oraz psychologia – jako dyscyplina uzupełniająca (11% punktów ECTS).**

Pedagogika (subdyscyplina pedagogika specjalna), stanowi fundament koncepcji kształcenia, określa jej cele, efekty uczenia się oraz strukturę programu studiów. To w jej obrębie lokowane są kluczowe treści dotyczące diagnozy pedagogicznej, planowania i realizacji procesu edukacyjno-

terapeutycznego, pracy wychowawczej, współpracy z rodziną i środowiskiem oraz organizacji wsparcia dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Psychologia pełni funkcję wspierającą, dostarczając wiedzy i narzędzi niezbędnych w zakresie rozwoju człowieka, funkcjonowania poznawczego i emocjonalnego oraz podstaw diagnozy funkcjonalnej i projektowania oddziaływań wspierających. Przyjęte przyporządkowanie znajduje odzwierciedlenie w konstrukcji efektów uczenia się (poziom 7 PRK), strukturze modułów kształcenia oraz w dorobku naukowym kadry prowadzącej zajęcia.

Koncepcja kształcenia znajduje odzwierciedlenie w strukturze modułowej programu studiów, zgodnej ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego. W ramach kierunku realizowane są następujące moduły zajęć wybieralnych:

1. **Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną** – przygotowuje do pracy pedagogicznej i rehabilitacyjnej z dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi z niepełnosprawnością intelektualną oraz ze spektrum autyzmu. Obejmuje kształcenie w zakresie diagnozowania trudności rozwojowych, planowania i realizacji działań edukacyjno-terapeutycznych oraz doboru metod pracy.
2. **Logopedia** – obejmuje przygotowanie do diagnozowania zaburzeń komunikacji językowej, programowania i prowadzenia terapii logopedycznej u osób o zróżnicowanej etiologii i patomechanizmie trudności.
3. **Pedagogika leczniczo-terapeutyczna** – przygotowuje do pracy z dziećmi i młodzieżą z chorobami przewlekłymi i niepełnosprawnością ruchową, obejmując diagnozę potrzeb, projektowanie i organizowanie procesów edukacyjnych, wychowawczych i terapeutycznych oraz budowanie sieci wsparcia w środowisku naturalnym.

Struktura modułowa odpowiada aktualnym potrzebom rynku pracy i zróżnicowaniu środowisk zatrudnienia absolwentów, przy zachowaniu wspólnego, pedagogicznego fundamentu teoretycznego.

Koncepcja kształcenia zakłada przygotowanie absolwenta do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych i społecznych, realizacji zadań w zróżnicowanych środowiskach edukacyjnych i terapeutycznych, a także do uczenia się przez całe życie i rozwoju własnej kariery zawodowej.

Partycypacja i współpraca studentów i pracowników, praktyczność oraz otwartość na otoczenie zawodowego rynku pracy, kreatywność w realizacji zadań, są wartościami przyświecającymi kształceniu na ocenianym kierunku. Organizacja takiego modelu kształcenia łączy interesariuszy zewnętrznych ze studentami i ma szansę owocować w przyszłości wspólnymi wyzwaniami, nawet po zakończeniu studiów. Ściśle wiąże się to z wartościami wpisanymi w Strategię Uczelni, do których należą między innymi współpraca, zaangażowanie, kreatywność czy otwartość.

Praktyczny profil jednolitych studiów magisterskich jest ofertą edukacyjną realizującą misję i wizję Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW. Między innymi praktyczność i akademickość, dwa istotne elementy modelu PUMA (Praktyczność-Uniwersalność-Masowość-Akademickość). Integracja działalności naukowej z praktycznością profilu kształcenia buduje jakość dydaktyczną, pozwalającą wprowadzać do programu studiów najnowsze osiągnięcia badawcze z dyscypliny pedagogika specjalna w pragmatycznym wymiarze, zorientowanym na realne zadania zawodowe pedagoga specjalnego.

1.2. Związek kształcenia z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku

Koncepcja i program studiów na kierunku pedagogika specjalna (jednolite studia magisterskie, profil praktyczny) zapewniają realizację kształcenia, w ramach którego absolwent uzyskuje kwalifikacje zawodowe oraz praktyczne przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego. Koncepcja kształcenia ma wyraźnie praktyczny charakter, a treści programowe dobierane są w oparciu o: wymogi wynikające ze standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, aktualne potrzeby systemu edukacji, w tym rozwój edukacji włączającej, społeczne oczekiwania wobec pedagogów specjalnych, diagnozę lokalnego i regionalnego rynku pracy.

W ostatnich latach w Polsce obserwuje się wzrost liczby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, co jest konsekwencją m.in. zmian w diagnozowaniu trudności rozwojowych, zwiększonej świadomości społecznej oraz rozwoju edukacji włączającej. W odpowiedzi na te potrzeby ustawodawca wprowadził m.in. obowiązek zatrudniania pedagoga specjalnego w publicznych i niepublicznych przedszkolach oraz szkołach ogólnodostępnych: podstawowych i ponadpodstawowych. To dodatkowo zwiększa zapotrzebowanie na wykwalifikowanych specjalistów w tym obszarze.

Jednocześnie praktycy i środowiska zawodowe wskazują, że liczba pedagogów specjalnych w placówkach nie nadąża za rosnącymi potrzebami uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, co prowadzi do niedoborów kadrowych i przeciążenia istniejących specjalistów. Takie uwarunkowania rynkowe i społeczne – rosnąca liczba uczniów wymagających wsparcia oraz rozwój edukacji włączającej – potwierdzają konieczność kształcenia wysokiej klasy pedagogów specjalnych. Zdolnych do diagnozowania złożonych potrzeb, projektowania dostosowanych działań edukacyjnych i terapeutycznych oraz pracy w zespołach interdyscyplinarnych. Kształcenie realizowane na kierunku pedagogika specjalna odpowiada na te potrzeby, przygotowując absolwentów do funkcjonowania w dynamicznie zmieniającym się środowisku edukacyjnym i społecznym.

Kierunek jest ściśle powiązany z obszarami działalności zawodowej i społeczno-gospodarczej związanymi z: edukacją przedszkolną i szkolną, rehabilitacją i terapią osób z niepełnosprawnościami, wczesnym wspomaganiem rozwoju, wsparciem psychologiczno-pedagogicznym, działalnością organizacji pozarządowych i podmiotów świadczących usługi edukacyjne i terapeutyczne. Program studiów przygotowuje do pracy w przedszkolach, szkołach, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, placówkach rehabilitacyjno-terapeutycznych oraz instytucjach realizujących zadania w zakresie edukacji włączającej. Kierunek osadzony jest w dziedzinie nauk społecznych i opiera się na dwóch dyscyplinach: pedagogice oraz psychologii. Pedagogika specjalna stanowi fundament koncepcji kształcenia – określa cele, efekty uczenia się i strukturę programu. Psychologia pełni funkcję wspierającą i pogłębiającą, dostarczając wiedzy z zakresu: rozwoju poznawczego i emocjonalnego, diagnozy funkcjonalnej, zdrowia psychicznego, interwencji kryzysowej, wsparcia psychospołecznego.

Takie połączenie umożliwia przygotowanie absolwentów do pracy w zespołach interdyscyplinarnych oraz do funkcjonowania w środowisku edukacyjnym, w którym rośnie znaczenie wsparcia psychologicznego i profilaktyki zdrowia psychicznego.

Aktywną rolę w procesie połączenia między edukacją a rynkiem pracy odgrywa **Biuro Karier i Praktyk**, wspierające studentów w poszukiwaniu praktyk, staży i zatrudnienia. W roku akademickim 2024/2025 Biuro Karier i Praktyk Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW podpisało 111 nowych porozumień o współpracy z podmiotami zewnętrznymi, natomiast w roku akademickim 2025/2026 – 88 kolejnych.

Uniwersytet Dolnośląski DSW od wielu lat aktywnie uczestniczy w środowisku lokalnym i regionalnym na rzecz osób z niepełnosprawnościami, podejmując inicjatywy o charakterze edukacyjnym, naukowym i społecznym oraz współpracując z organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi i instytucjami wsparcia. Zaangażowanie to obejmuje m.in. współorganizację konferencji, debat i wydarzeń środowiskowych, udział ekspertów Uczelni w pracach gremiów doradczych oraz realizację wspólnych projektów badawczo-rozwojowych. Wyrazem uznania dla tej wieloletniej działalności było uhonorowanie Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW nagrodą przyznaną 5 grudnia 2025 r. przez Prezesa Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem we Wrocławiu, dr. Józefa Patkiewicza, podczas konferencji *„Pandemia osamotnienia. Samotność dzieci i dorosłych osób z niepełnosprawnościami”*. Nagroda stanowi potwierdzenie istotnej roli Uczelni w działaniach na rzecz osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin. Dodatkowo indywidualne wyróżnienie otrzymała dr Małgorzata Oleniacz, prof. UD DSW, w uznaniu jej zaangażowania naukowego i społecznego w obszarze wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Powyższe działania potwierdzają trwałe i systemowy charakter współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym właściwym dla

kierunku pedagogika specjalna. Przykładem ścisłej współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym był projekt: „Pedagogika Specjalna – studia dualne w Dolnośląskiej Szkole Wyższej” (PO WER 2014–2020, wartość projektu: 1 664 928 PLN). Projekt obejmował: opracowanie programu studiów we współpracy z pracodawcami, 9 miesięcy staży zawodowych w placówkach specjalnych, 8 specjalistycznych kursów (m.in. AAC, Terapia ręki, Integracja Funkcji Wykonawczych, Nowe technologie w pracy z osobami z niepełnosprawnościami), wizyty studyjne w krajowych i zagranicznych ośrodkach edukacyjno-rehabilitacyjnych (m.in. ośrodki psychomotoryki w Niemczech). Projekt przyczynił się do profesjonalizacji kształcenia i odpowiedzi na deficyt kadrowy w edukacji specjalnej i integracyjnej.

Związek kształcenia z działalnością gospodarczą przejawia się również w realizacji projektów B+R i komercjalizacyjnych, m.in.: mobilny przewodnik po wydarzeniach (Bon na innowację, 123 000 PLN), wdrożenia rozwiązań Edu-Tech, projekt platformy e-learningowej, wdrożenie opaski monitorującej osoby niesamodzielne. Rezultaty tych projektów wzmacniają kompetencje studentów w zakresie wykorzystania technologii cyfrowych i innowacyjnych narzędzi w pracy pedagoga specjalnego. Na uczelni realizowane są projekty naukowe wspierające rozwój praktyki pedagogiki specjalnej. Realizowane badania naukowe mają bezpośrednie przełożenie na treści programowe:

- projekt dr hab. Jolanty Kruk dotyczący wykorzystania specjalistycznych zabawek i materiałów edukacyjnych w rozwoju osób z niepełnosprawnościami (uwaga, spostrzegawczość, wrażliwość przestrzenna),
- projekt „Krucze awatary?” (dr hab. Jan Stasieńko, prof. DSW; 118 795 PLN) dotyczący reprezentacji niepełnosprawności w grach wideo,
- projekt „Przystosowanie środowiska VR do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku” (26 800 PLN), rozwijający rozwiązania inkluzyjne w obszarze nowych technologii.

Projekty te wzmacniają kompetencje studentów w zakresie pracy z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych oraz rozwijają refleksję nad społecznymi reprezentacjami niepełnosprawności. Udział badaczy (prof. dr hab. Andrzej Kiejna, dr Alicja Bukowska) Uczelni w międzynarodowych projektach (WMH-ICS, EU-MIND) z zakresu zdrowia psychicznego wzmacnia drugi filar kierunku – psychologię. Wyniki badań są transferowane do treści zajęć dotyczących zdrowia psychicznego, interwencji kryzysowej i wsparcia psychospołecznego w środowisku edukacyjnym. Dodatkowo udział profesorów zagranicznych (np. prof. Rie Thomsen) oraz organizowane wykłady międzynarodowe umożliwiają studentom kontakt z aktualnymi trendami badawczymi i praktyką międzynarodową.

Kształcenie na kierunku pedagogika specjalna pozostaje w ścisłym i wielowymiarowym związku z: systemem edukacji i wsparcia osób z niepełnosprawnościami, działalnością instytucji oświatowych i terapeutycznych, międzynarodowymi badaniami nad zdrowiem psychicznym, projektami

wdrożeniowymi i technologicznymi, działalnością organizacji pozarządowych, potrzebami regionalnego rynku pracy. Integracja dorobku pedagogiki specjalnej i psychologii, współpracy z pracodawcami, udziału w projektach badawczych i wdrożeniowych oraz transferu wyników badań do programu studiów zapewnia aktualność, interdyscyplinarność i praktyczny charakter kształcenia, w pełni zgodny z wymaganiami rynku pracy oraz misją Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW. Tym samym kształcenie na kierunku pedagogika specjalna pozostaje w ścisłym i wielowymiarowym związku z systemem edukacji, działalnością instytucji terapeutycznych i rehabilitacyjnych, sektorem organizacji pozarządowych, projektami badawczo-wdrożeniowymi oraz potrzebami regionalnego rynku pracy. Integracja dorobku pedagogiki specjalnej i psychologii, współpracy z pracodawcami oraz transferu wyników badań do programu studiów zapewnia aktualność, interdyscyplinarność i praktyczny charakter kształcenia.

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika specjalna (jednolite studia magisterskie, profil praktyczny) została opracowana i jest systematycznie doskonalona w oparciu o obowiązujące regulacje prawne, w szczególności ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Rozporządzenie z dnia 25 lipca 2019 r., z późn. zm.), Zintegrowany System Kwalifikacji oraz Polską Ramę Kwalifikacji (poziom 7 PRK). Od momentu tworzenia programu studiów jego konstrukcja pozostaje w ścisłym związku z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym systemu edukacji, rehabilitacji i wsparcia osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Konsultacje programowe prowadzone były i są z interesariuszami zewnętrznymi reprezentującymi dolnośląskie środowisko oświatowe, terapeutyczne, rehabilitacyjne oraz organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Wśród nich znajdują się m.in. dyrektorzy szkół i przedszkoli specjalnych oraz integracyjnych, przedstawiciele poradni psychologiczno-pedagogicznych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, placówek rehabilitacyjnych oraz fundacji i stowarzyszeń.

Interesariusze zewnętrzni pełnią wielowymiarową rolę w procesie opracowania i doskonalenia koncepcji kształcenia. Uczestniczą w pracach Rady Programowej Kierunku, opiniują zmiany w programie studiów, wskazują na aktualne potrzeby kadrowe i kompetencyjne rynku pracy oraz przyjmują studentów na praktyki zawodowe. Dzięki temu program studiów uwzględnia rzeczywiste

wyzwania środowiska pracy pedagoga specjalnego – zarówno w systemie oświaty, jak i w instytucjach rehabilitacyjnych, terapeutycznych czy organizacjach pozarządowych.

Oferta kształcenia odpowiada na rosnące zapotrzebowanie na specjalistów w związku z rozwojem edukacji włączającej oraz ustawowym obowiązkiem zatrudniania pedagogów specjalnych w placówkach ogólnodostępnych. Wzrost liczby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozwój systemu wczesnego wspomagania rozwoju oraz zmiany w modelu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego generują stałe zapotrzebowanie na wysoko wykwalifikowanych pedagogów specjalnych, przygotowanych do pracy diagnostycznej, terapeutycznej i wychowawczej w zespołach interdyscyplinarnych. Koncepcja kształcenia uwzględnia również dynamikę zmian społeczno-gospodarczych oraz ich konsekwencje psychospołeczne. Absolwenci kierunku przygotowani są nie tylko do pracy w formalnym systemie edukacji, lecz także do realizowania działań edukacyjnych, profilaktycznych i rehabilitacyjnych w instytucjach pozaszkolnych, organizacjach trzeciego sektora oraz podmiotach świadczących usługi wsparcia i terapii.

Istotną rolę w doskonaleniu koncepcji kształcenia odgrywają interesariusze wewnętrzni – nauczyciele akademicki, studenci, w tym przedstawiciele Samorządu Studentów. Studenci uczestniczą w procesie ewaluacji programu poprzez ankietyzację zajęć, udział w Radzie Programowej oraz zgłaszanie wniosków dotyczących organizacji i treści kształcenia. Kadra akademicka – łącząca doświadczenie badawcze i praktyczne – systematycznie aktualizuje treści grup zajęć w oparciu o wyniki badań naukowych, zmiany legislacyjne oraz rekomendacje środowisk zawodowych.

Uczelnia aktywnie współpracuje z władzami edukacyjnymi na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, uczestnicząc w pracach nad dokumentami strategicznymi oraz projektami systemowymi dotyczącymi rozwoju edukacji. Pracownicy Uczelni brali udział m.in. w pracach nad Zintegrowaną Strategią Umiejętności 2030, Strategią Rozwoju Edukacji Zawodowej na Dolnym Śląsku oraz Wrocławską Strategią Edukacyjną. W latach 2022-2023 realizowana była współpraca ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym nr 10 we Wrocławiu w ramach pilotażu wdrażania modelu Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW), w którym nauczyciele akademicki kierunku pełnili funkcję ekspertów i konsultantów.

Działania te umożliwiają wykorzystanie potencjału naukowego Uczelni w praktyce systemowej oraz zapewniają bieżący przepływ informacji pomiędzy środowiskiem akademickim a instytucjami odpowiedzialnymi za kształt polityki edukacyjnej. Konkludując, koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika specjalna pozostaje dynamiczna, podlega systematycznej aktualizacji, zgodnie z najnowszymi trendami wiedzy i jest trwale osadzona w realnych potrzebach rynku pracy oraz otoczenia społeczno-gospodarczego.

1.4. Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Sylwetka absolwenta kierunku pedagogika specjalna (studia jednolite magisterskie, profil praktyczny) została przygotowana w oparciu o wymogi prawne dotyczące zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego. W budowaniu sylwetki absolwenta uwzględniono posiadaną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne stawiane kandydatom do pracy w obszarze pedagogiki specjalnej. Przy konstruowaniu sylwetki absolwenta wzięto pod uwagę doświadczenie związane z kształceniem pedagogów specjalnych na Uniwersytecie Dolnośląskim DSW oraz polskich i europejskich tradycji pedeutologicznych i edukacyjnych. Zwłaszcza wykorzystanie zasobów społecznych, kulturowych i technologicznych kierowanych do osób pracujących z dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi z niepełnosprawnościami, w tym także najnowszych badań dotyczących profesjonalnej roli nauczyciela pedagoga specjalnego.

Studenci studiów jednolitych magisterskich na kierunku pedagogika specjalna uzyskują przygotowanie pedagogiczne oraz przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2024 poz. 453), wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2023 poz. 742, tj. ze zm.).

Absolwenci kierunku pedagogika specjalna są zatem przygotowywani do pracy jako nauczyciele pedagogzy specjaliści w placówkach oświatowych – przedszkolach i szkołach specjalnych, integracyjnych i ogólnodostępnych, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, zespołach rewalidacyjno-wychowawczych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, zakładach opiekuńczo-leczniczych i innych.

Kierunek pedagogika specjalna, studia jednolite magisterskie, profil praktyczny kontynuuje doświadczenia i tradycje kształcenia pedagogów specjalnych, które były podejmowane na Uczelni od początku jej istnienia (1997). Ostatnie dekady funkcjonowania systemu bolońskiego stwarzały możliwość studiowania pedagogiki specjalnej na studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym oraz na studiach drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Doświadczenia tych lat i wnioski z analizy potrzeb wszystkich uczestników tego procesu wykorzystujemy w konstruowaniu i aktualizacji programu studiów jednolitych magisterskich na kierunku pedagogika specjalna.

Absolwent kierunku pedagogika specjalna, studia jednolite magisterskie, profil praktyczny posiada:

- **wiedzę pogłębioną** umożliwiającą rozumienie pedagogiki specjalnej jako dyscypliny wiodącej oraz dyscypliny dodatkowej, psychologii a w szczególności znajomość kwestii związanych z: refleksyjną pracą edukacyjną, rehabilitacyjną, terapeutyczną, resocjalizacyjną oraz wrażliwością

na potrzeby rozwojowe osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami; profesjonalizacją pracy nauczyciela pedagoga specjalnego w odniesieniu do kompetencji zawodowych, postaw społecznych i uniwersalnych wartości etycznych; rozumieniem tradycyjnych i współczesnych koncepcji pedagogiki specjalnej oraz związków, które pomiędzy nimi zachodzą; przeobrażeniami w edukacji i rehabilitacji oraz sferach, które na nie oddziałują (w tym zmian instytucjonalnych, społecznych i kulturowych); rozumieniem tradycyjnych metod pracy edukacyjnej, rehabilitacyjnej, terapeutycznej oraz wykorzystaniem najnowszych technologii i narzędzi zdalnego kształcenia;

- **umiejętności pozwalające na:** wykonywanie pracy pedagoga specjalnego z osobami i grupami przy zastosowaniu odpowiednich metodyk; przygotowywanie odpowiednich narzędzi dydaktycznych, terapeutycznych, programów edukacyjno-terapeutycznych; skuteczną komunikację z podopiecznymi, ich rodzinami, instytucjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami; prowadzenie dokumentacji związanej z wykonywaną pracą; świadome planowanie własnego rozwoju zawodowego;
- **kompetencje społeczne pozwalające na** skuteczne i twórcze rozwiązywanie problemów towarzyszących pracy pedagoga specjalnego; inicjowanie i organizowanie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami oraz środowiska zawodowego i społeczności lokalnej.

Obok posiadanej w pogłębionym stopniu wiedzy z zakresu pedagogiki specjalnej i psychologii jako dyscypliny dodatkowej, absolwenci kierunku zdobędą również umiejętności związane z komunikowaniem się (także w języku obcym) w zróżnicowanym środowisku, budowaniem relacji, pracy w zespole i społeczności lokalnej, krytycznym myśleniem czy też gotowością uczenia się przez całe życie. Gruntowne przygotowanie kierunkowe obejmuje umiejętności merytoryczne, metodyczne oraz organizacyjne potrzebne do pracy w obszarze pedagogiki specjalnej.

W zakresie kompetencji językowych studenci rozwijają i wzmacniają znajomość języka obcego, którego program studiów obejmuje również naukę słownictwa związanego z pedagogiką specjalną. Uczelnia jest również Centrum Egzaminacyjnym PTE General Pearson, co oznacza, że studenci mają możliwość potwierdzenia swoich kompetencji językowych na poziomach od A1 do C2, zgodnie z założeniami Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego (CEFR).

W ramach praktyk, które są nieodłącznym elementem programu studiów oraz wymogiem realizacji standardu kształcenia nauczycieli, studenci mają okazję zdobyć doświadczenie w pracy nauczycielskiej, edukacyjnej, wychowawczej, terapeutycznej, rehabilitacyjnej oraz poznać specyfikę zawodów, do których wykonywania przygotowują studia.

Absolwent studiów jednolitych magisterskich ma możliwość kontynuowania nauki w Szkole Doktorskiej w Federacji Naukowej WSB-DSW Merito lub na studiach podyplomowych na Uniwersytecie Dolnośląskim DSW. Uczelnia umożliwia swoim studentom i absolwentom kompleksowy rozwój akademicki i zawodowy.

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Za najważniejsze wyróżniki programu studiów na kierunku pedagogika specjalna studia jednolite magisterskie o profilu praktycznym należy uznać:

- inspirowanie do zdobywania zaawansowanej wiedzy pedagogicznej obejmującej klasyczne oraz nowatorskie teorie i nurty myśli pedagogicznej, metodologię i metodykę działalności edukacyjnej i rehabilitacyjnej, pozwalającej na rozumienie specyfiki pedagogiki specjalnej oraz jej powiązań z innymi dyscyplinami;
- stwarzanie możliwości nabywania przez studentów umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykorzystywania wiedzy w diagnozowaniu, projektowaniu, organizowaniu, realizowaniu i ewaluacji działalności pedagogicznej (wychowawczej, edukacyjnej, terapeutycznej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej) w odniesieniu do grup i osób;
- kształtowanie umiejętności całościowego uczenia się i doskonalenia swojej wiedzy, umiejętności i kompetencji pedagogicznych z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów;
- kształtowanie wrażliwości etycznej, refleksyjności oraz postaw prospołecznych i poczucia odpowiedzialności za swoich podopiecznych, współpracowników i środowisko zawodowe;
- praktyczne przygotowanie studentów do realizowania zadań zawodowych w wybranym obszarze działalności pedagoga specjalnego (wychowawczej, edukacyjnej, terapeutycznej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej); przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego;
- wykorzystywanie symulacji zaburzeń sensorycznych u osób ze spektrum autyzmu i technologii VR Gogle Meta Quest 2 i Meta Quest 3 na zajęciach dydaktycznych. W aplikacjach dostępne są trzy scenariusze oparte na różnorodnych typach zaburzeń sensorycznych: nadreaktywność (nadwrażliwość) słuchowa, nadreaktywność (nadwrażliwość) wzrokowa i połączenie nadwrażliwości słuchowej i wzrokowej.

Głównym założeniem programu jest dostosowanie go do zmieniających się warunków rynku pracy w obszarze edukacji (specjalnej i inkluzyjnej) w Polsce i za granicą, w sytuacji rosnącego nacisku na

poszerzanie kompetencji zawodowych (m.in. intra- i interpersonalnych, diagnostycznych, pomocowych) oraz nieustannego rozwoju umiejętności transferowalnych (w tym w zakresie krytycznego myślenia i kompleksowego rozwiązywania problemów, w zakresie umiejętności cyfrowych, zdolności adaptacyjnych lub pracy w zespole wielokulturowym). Elementy te kształtowane są w trakcie studiów poprzez szereg przedmiotów praktycznych, ale również teoretycznych, które pozwalają studentom nabyć wiedzę z zakresu ich dyscypliny, niezbędną do efektywnego przygotowania się aktywnego i świadomego życia zawodowego.

Przygotowując program kształcenia wykorzystano następujące wzorce: Deskryptory dublińskie³, Subject benchmark statement, Education studies, 2007 i 2019⁴, „Framework for Qualifications in the European Higher Education Area”⁵, Polską Ramę Kwalifikacji.

1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku

Kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku pedagogika specjalna (jednolite studia magisterskie, profil praktyczny) zostały sformułowane zgodnie z wymaganiami poziomu 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz w pełnej zgodności ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela określonym w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. (z późn. zm.). Efekty te pozostają w ścisłym związku z przyjętą koncepcją kształcenia, której fundamentem jest przygotowanie absolwenta do profesjonalnego i odpowiedzialnego wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego w różnicowanych środowiskach edukacyjnych, terapeutycznych i społecznych.

Kierunek przyporządkowany jest do dziedziny nauk społecznych i opiera się na dwóch dyscyplinach naukowych: pedagogice (dyscyplina wiodąca) i psychologii (dyscyplina dodatkowa). Pedagogika określa zasadnicze cele, strukturę programu oraz efekty uczenia się w zakresie diagnozy pedagogicznej, projektowania i realizacji działań edukacyjno-terapeutycznych, pracy wychowawczej oraz współpracy z rodziną i środowiskiem. Psychologia wzmacnia przygotowanie absolwenta

³ http://ecahe.eu/w/index.php/Dublin_Descriptors

⁴ https://www.qaa.ac.uk/docs/qaa/subject-benchmark-statements/subject-benchmark-statement-education-studies.pdf?sfvrsn=3ae2cb81_5

⁵ https://www.qaa.ac.uk/docs/qaa/subject-benchmark-statements/subject-benchmark-statement-education-studies.pdf?sfvrsn=3ae2cb81_5

w obszarze rozwoju poznawczego i emocjonalnego, diagnozy funkcjonalnej, zdrowia psychicznego, interwencji kryzysowej oraz wsparcia psychospołecznego.

Kierunkowe efekty uczenia się zostały skonstruowane w sposób zapewniający pełną realizację wszystkich modułów określonych w standardzie kształcenia nauczycieli (A–G), obejmujących: kształcenie ogólne, przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne, przygotowanie kierunkowe, przygotowanie w zakresie edukacji włączającej, przygotowanie w wybranym zakresie specjalnej, wsparcie warsztatu pracy nauczyciela (*Emisja głosu, Pierwsza pomoc przedmedyczna, Technologie informacyjno-komunikacyjne*), przygotowanie metodologiczne i badawcze. Efekty uczenia się obejmują zarówno wiedzę, umiejętności, jak i kompetencje społeczne wymagane od nauczyciela pedagoga specjalnego, w tym przygotowanie do funkcjonowania w systemie prawa oświatowego oraz do odpowiedzialnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki zawodowej i obowiązującymi przepisami prawa. Zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia kluczowe efekty wiążą się z nabywaniem przez studentów zasobów związanych z wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami, które pozwalają, w zależności od wybranego modułu przedmiotów wybieralnych, kierować swoje zainteresowania zawodowe na zadania o większym stopniu złożoności i skomplikowanych wymagach.

Niniejsze efekty są także zbiorem służącym do skutecznego kształtowania pożądanych na rynku pracy postaw, a więc szerokiego horyzontu, umiejętności globalnego spojrzenia na rynek i holistycznej organizacji pracy. Uszczegółowienie efektów uczenia się następuje na poziomie poszczególnych zajęć wykładowych i ćwiczeniowych, z których te drugie są dominującą formą, jako nastawione mocno na praktykę. Odniesienie przedmiotowych efektów uczenia się do efektów kierunkowych obrazują stosowne matryce pokrycia. Osiągnięcie w pełni efektów kierunkowych jest więc gwarancją spełnienia oczekiwań rynku pracy i pracodawców. Ilustracją tego aspektu kształcenia na kierunku pedagogika specjalna, studia jednolite magisterskie o profilu praktycznym, są przykładowe kierunkowe efekty uczenia się:

- **w obszarze wiedzy student zna i rozumie w stopniu pogłębionym:** miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk w ujęciu historycznym, kulturowym oraz jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami; współczesne kierunki rozwoju pedagogiki specjalnej i jej osiągnięcia, nurty i systemy; subdyscypliny pedagogiki specjalnej; terminologię, koncepcje i teorie (PedSpP_W01); strukturę i funkcje systemu edukacji specjalnej, integracyjnej i inkluzyjnej; cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie oraz metody pracy instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, pomocowych i terapeutycznych, ich specyfikę i uwarunkowania społeczne (PedSpP_W04);

- **w obszarze umiejętności student potrafi:** wykorzystywać wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów pedagogicznych, rehabilitacyjnych, a także diagnozowania, projektowania i przewidywania skutków konkretnych działań pedagogicznych, rehabilitacyjnych, na prezentowanych przykładach lub własnej działalności (PedSpP_U02); samodzielnie zdobywać i przetwarzać wiedzę, dobierać środki i metody pracy w celu rozwiązania konkretnych problemów edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym); samodzielnie formułować wnioski i zaprezentować wyniki badań z wykorzystaniem ICT (PedSpP_U03);
- **w zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do** inicjowania działań edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych na rzecz interesu publicznego, budowania sieci wsparcia dla jednostek i grup społecznych oraz animowania prac nad rozwojem uczestników procesów edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych oraz wspierania ich samodzielności w zdobywaniu wiedzy i umiejętności, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, a także inspirowania ich do działań na rzecz całościowego uczenia się (PedSpP_K04). Przyjęte efekty uczenia się odpowiadają profilowi praktycznemu studiów. Obejmują one w szczególności: rozwinięte umiejętności praktyczne w zakresie diagnozy i terapii, kompetencje do prowadzenia zajęć edukacyjnych i terapeutycznych, przygotowanie do pracy w realnym środowisku instytucjonalnym, zdolność adaptacji do zmieniających się uwarunkowań prawnych i organizacyjnych. Wysoki udział zajęć o charakterze ćwiczeniowym, warsztatowym oraz rozbudowany moduł praktyk zawodowych zapewniają bezpośrednie powiązanie efektów uczenia się z realnymi zadaniami zawodowymi pedagoga specjalnego.

Kierunkowe efekty uczenia się uwzględniają aktualny stan badań w obszarze: pedagogiki specjalnej, edukacji włączającej, diagnozy funkcjonalnej, komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC), wsparcia osób ze spektrum autyzmu, zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, wykorzystania technologii cyfrowych w pracy terapeutycznej. Efekty odpowiadają również aktualnym wyzwaniom rynku pracy, wynikającym z: wzrostu liczby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, obowiązku zatrudniania pedagogów specjalnych w placówkach ogólnodostępnych, rozwoju modelu edukacji włączającej, rosnącego zapotrzebowania na specjalistów zdolnych do pracy interdyscyplinarnej. Absolwent kierunku jest przygotowany do podejmowania pracy w: przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, placówkach rehabilitacyjno-terapeutycznych, instytucjach wsparcia społecznego i organizacjach pozarządowych.

Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się stanowią bezpośrednią realizację koncepcji kształcenia opartej na: integracji wiedzy teoretycznej i praktycznej, interdyscyplinarności (pedagogika specjalna i psychologia), orientacji na potrzeby rynku pracy, przygotowaniu do odpowiedzialnego wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego, rozwijaniu kompetencji refleksyjnego praktyka. Efekty uczenia się, ich struktura oraz sposób realizacji potwierdzają zgodność kierunku z poziomem 7 PRK, profilem praktycznym oraz standardem kształcenia nauczycieli, a także z aktualnym stanem wiedzy naukowej i praktyki zawodowej w obszarach właściwych dla pedagogiki specjalnej.

Tabela 5. Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się przyporządkować kierunek studiów do dyscyplin naukowych, które zgodnie z koncepcją kształcenia stanowią jego teoretyczne podstawy.	Dokonano ponownej analizy przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych z udziałem przedstawicieli dyscypliny pedagogika oraz Rady Programowej Kierunku. W wyniku przeglądu kierunek pedagogika specjalna został przyporządkowany do dziedziny nauk społecznych w dyscyplinach: pedagogika (89% punktów ECTS – dyscyplina wiodąca) oraz psychologia (11% punktów ECTS – dyscyplina uzupełniająca). Zmiany zostały zatwierdzone uchwałą Senatu DSW nr 140/2022 z dnia 15 lipca 2022.
2.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości będących podstawą do formułowania zaleceń.	Dokonano przeglądu i aktualizacji koncepcji kształcenia, eliminując niespójności między opisem kierunku a jego formalnym przyporządkowaniem do dyscyplin. Wzmocniono akcent na pedagogikę jako dyscyplinę wiodącą w celach kształcenia, efektach uczenia się oraz strukturze programu studiów. Zweryfikowano również obsadę zajęć pod kątem zgodności dorobku naukowego prowadzących z dyscypliną pedagogiką. Wprowadzono mechanizm systemowej weryfikacji przyporządkowania dyscyplin i spójności efektów uczenia się w ramach corocznych przeglądów programu studiów, realizowanych przez Radę Programową.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Uczelnia w pełni zrealizowała zalecenia sformułowane przez Prezydium PKA w zakresie przyporządkowania kierunku do właściwych dyscyplin naukowych. Obecne przyporządkowanie kierunku pedagogika specjalna do dziedziny nauk społecznych w dyscyplinach: pedagogika oraz psychologia jest spójne z koncepcją kształcenia, strukturą programu studiów, efektami uczenia się oraz profilem praktycznym kierunku. Zmiany zostały formalnie zatwierdzone uchwałą Senatu i wdrożone do dokumentacji programowej oraz systemu jakości kształcenia. Przeprowadzono również weryfikację obsady zajęć pod kątem zgodności dorobku naukowego prowadzących z dyscypliną pedagogika jako dyscypliną wiodącą. Wdrożone działania mają charakter trwały i systemowy.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia

Program studiów na kierunku pedagogika specjalna (jednolite studia magisterskie, profil praktyczny) jest w pełni zgodny ze standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego, nauczyciela logopedy oraz nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, określonym w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. (z późn. zm.).

Program został opracowany w odniesieniu do aktualnego dorobku naukowego w dyscyplinie pedagogika oraz wspierająco psychologii, z uwzględnieniem zmian cywilizacyjnych, technologicznych i prawnych wpływających na funkcjonowanie systemu edukacji, w tym rozwój edukacji włączającej. Konstrukcja programu pozostaje w ścisłym związku z potrzebami interesariuszy zewnętrznych (pracowników placówek edukacyjnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych) oraz wewnętrznych (studentów i kadry dydaktycznej).

Treści kształcenia uwzględniają aktualny stan praktyki pedagogicznej, w szczególności wychowawczej i terapeutycznej, oraz odpowiadają na zapotrzebowanie rynku pracy w obszarze edukacji specjalnej i włączającej. W programie przewidziano także wykorzystanie nowoczesnych metod pracy oraz technologii cyfrowych wspierających proces dydaktyczny i terapeutyczny.

Dobre treści kształcenia uwzględniają także zróżnicowany potencjał poznawczy oraz zainteresowania zawodowe studentek i studentów. Dobór i układ treści kształcenia pozwala im na harmonijne przygotowywanie się do roli pedagoga specjalnego i budowanie profesjonalizmu poprzez stopniowe przechodzenie od poznania (teorii) do działania (praktyki). Przygotowanie akademickie przyszłych pedagogów specjalnych wymaga płynnego połączenia zagadnień teoretycznych z przygotowaniem metodyczno-warsztatowym typowym dla specyfiki kierunku i wybranej przez studentów specjalności. Dobór treści kształcenia związany jest tym samym z ukierunkowaniem studiów na realizację fundamentalnego celu kształcenia nauczycieli, jakim jest wyposażenie studentek i studentów w kompetencje interpretacyjne, autokreacyjne i realizacyjne, potrzebne osobom prowadzącym profesjonalne działania pedagogiczne w zróżnicowanym kontekście podmiotowym i środowiskowym.

Jednolite studia magisterskie realizowane są w pięcioletnim cyklu kształcenia (10 semestrów), obejmującym stopniowe przechodzenie od treści ogólnych i teoretycznych do treści kierunkowych i specjalnościowych o charakterze praktycznym. W początkowym okresie kształcenia realizowane są zajęcia ogólnopedagogiczne i psychologiczne, m.in.: podstawy pedagogiki, biomedyczne podstawy rozwoju, wprowadzenie do psychologii, psychologia rozwojowa i osobowości. Treści te stanowią podstawę dla dalszego kształcenia kierunkowego.

W kolejnych semestrach realizowane są treści kierunkowe przygotowujące do pracy w obszarze pedagogiki specjalnej, m.in.: wprowadzenie do pedagogiki specjalnej, andragogika specjalna, dydaktyka specjalna, pedagogika lecznicza dla nauczycieli, edukacja i resocjalizacja dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym, podstawy edukacji integracyjnej i włączającej, diagnostyka psychopedagogiczna, kształcenie w grupach zróżnicowanych. W dalszej części cyklu studiów realizowane są treści specjalnościowe oraz zajęcia wybieralne, które rozwijają kompetencje realizacyjne (diagnozowanie, planowanie, projektowanie, prowadzenie i ewaluacja działań). Treści te można pogrupować w następujące bloki:

Blok teoretyczny

Obejmuje zagadnienia z zakresu pedagogiki, psychologii oraz elementów prawa i medycyny, m.in.:

- Psychologia kliniczna z elementami neurologii,
- Regulacje prawne i orzecznictwo w edukacji integracyjnej i włączającej,
- Prawne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- Medyczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- Podstawy integracji sensomotorycznej,
- Podstawy neurologopedii.

Blok dydaktyczno-metodyczny

Obejmuje metodyki szczegółowe przygotowujące do pracy w różnych typach placówek, m.in.:

- Metodyka kształcenia dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej,
- Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym,
- Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym,
- Metodyka wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną,
- Metodyka pracy w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych, podstawy polskiego języka migowego 1, 2,
- Metodyka edukacji matematycznej, metodyka edukacji polonistycznej,
- Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się TIK,
- Metodyka nauczania dzieci przewlekłe chorych,
- Metodyka pracy indywidualnej z uczniem z chorobą przewlekłą i niepełnosprawnością ruchową,
- Logopedyczne wspomaganie rozwoju dzieci z zespołami genetycznymi,
- Metodyka wychowania w ośrodku leczniczym,
- Metodyka zajęć wyrównawczych i korekcyjno-kompensacyjnych.

Blok diagnostyczny

Obejmuje przedmioty przygotowujące do prowadzenia diagnozy funkcjonalnej i specjalistycznej, m.in.:

- Wywiad w diagnozie logopedycznej,
- Diagnoza funkcjonalna potrzeb chorego,
- Diagnoza i terapia logopedyczna osób ze spektrum autyzmu,
- Diagnoza i terapia logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- Diagnoza i terapia opóźnionego rozwoju mowy,
- Diagnostyka psychopedagogiczna,
- Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia.

Blok terapeutyczny

Obejmuje przygotowanie do prowadzenia działań terapeutycznych, m.in.:

- Psychomotoryczne wspieranie rozwoju,
- Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci z niepełnosprawnością intelektualną,
- Diagnoza i terapia mutyzmu,

- Diagnoza i terapia logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- Diagnoza i terapia afazji i dysfazji,
- Narracyjne metody pracy terapeutycznej,
- Poradnictwo rehabilitacyjne,
- Wybrane metody terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- Logopedyczne wspomaganie rozwoju dzieci z zespołami genetycznymi,
- Edukacja i rehabilitacja dzieci ze spektrum autyzmu,
- Podstawy edukacji i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną,
- Arteterapia w pracy pedagoga specjalnego,
- Warsztaty terapii zachowań niepożądanych,
- Metody socjoterapeutyczne.

Blok wychowawczo-profilaktyczny

Obejmuje zagadnienia dotyczące współpracy ze środowiskiem i rodziną, m.in.:

- Poradnictwo i praca w środowisku rodzinnym,
- Psychologia wychowania,
- Praca z rodziną dziecka z niepełnosprawnością intelektualną,
- Poradnictwo kariery dla osób z niepełnosprawnością ruchową,
- Profilaktyka logopedyczna.

Integralną częścią programu kształcenia, ściśle powiązaną z treściami kształcenia realizowanymi w ramach modułów przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych, są **moduły praktyk kierunkowych**, podczas których studenci poznają potencjalne miejsca pracy i specyfikę ról zawodowych.

W programie studiów znajdują się również przedmioty przygotowujące studentki i studentów do napisania pracy dyplomowej (**moduły przygotowania pracy dyplomowej**): seminarium magisterskie 1, 2 i 3, metodologia badań naukowych oraz metody i techniki badań pedagogicznych, a także **moduły kształcenia językowego** przygotowujące do opanowania przynajmniej jednego języka obcego (język angielski, język niemiecki) oraz **moduły kształcenia w zakresie kultury fizycznej**.

W celu wykazania pełnej zgodności programu studiów z wymaganiami określonymi w Załączniku nr 3 do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r., poniżej przedstawiono odniesienie realizowanych w programie grup zajęć do grup zajęć A–G wskazanych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego. Konstrukcja programu zapewnia realizację wszystkich wymaganych grup zajęć w minimalnym wymiarze godzin i punktów ECTS określonym w standardzie, przy zachowaniu spójności treści, form zajęć oraz zakładanych efektów uczenia się.

Tabela 6. Odniesienie programu studiów do grup zajęć A–G określonych w standardzie

Grupa zajęć wg standardu	Zakres standardu	Realizacja w programie kierunku
A – kształcenie ogólne	Wiedza ogólnopedagogiczna i społeczna	Zajęcia kształcenia ogólnego: Podstawy socjologii, Filozofia z etyką, Historia wychowania.
B – przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne	Psychologiczne i pedagogiczne podstawy pracy nauczyciela	Zajęcia z zakresu pedagogiki ogólnej, psychologii, psychologii wychowania oraz podstaw pedagogiki specjalnej: Psychologia rozwojowa i osobowości, Podstawy pedagogiki, Socjologia edukacji, Pedeutologia.
C – kształcenie kierunkowe	Podstawy pracy nauczyciela pedagoga specjalnego	Zajęcia kierunkowe, w tym: dydaktyka specjalna, pedagogika lecznicza, kształcenie w grupach zróżnicowanych, andragogika specjalna: Edukacja i rehabilitacja dzieci ze spektrum autyzmu, Podstawy edukacji i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, Prawo oświatowe i prawa dziecka, Poradnictwo i praca w środowisku rodzinnym, Podstawy tyflopedagogiki, Podstawy surdopedagogiki, Wspomaganie rozwoju osoby z niepełnosprawnością, Organizacja procesu kształcenia specjalnego, Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia.
D – edukacja włączająca	Organizacja i realizacja edukacji włączającej	Zajęcia dotyczące edukacji integracyjnej i włączającej, regulacji prawnych i orzecznictwa, pracy w grupach zróżnicowanych: Teorie wykluczenia społecznego i edukacja antydyskryminacyjna, Regulacje prawne i orzecznictwo w edukacji integracyjnej i włączającej, Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych, Konstruowanie i ewaluacja IPET, Konstruowanie programów wychowawczo-profilaktycznych, Kultura organizacyjna szkoły.
E – zakresy pedagogiki specjalnej	Moduły specjalnościowe: specjalistyczne obszary pracy pedagoga specjalnego	Zajęcia metodyczne, diagnostyczne i terapeutyczne realizowane w ramach bloków: dydaktyczno-metodycznego, diagnostycznego, terapeutycznego i wychowawczo-profilaktycznego.
F – wsparcie warsztatu pracy nauczyciela	Emisja głosu, pierwsza pomoc przedmedyczna, TIK	Zajęcia z zakresu wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK), zajęcia rozwijające warsztat komunikacyjny nauczyciela, zajęcia obejmujące zagadnienia bezpieczeństwa i pierwszej pomocy.
G – metodologia badań	Przygotowanie badawcze	Zajęcia z zakresu metodologii badań naukowych, metod i technik badań pedagogicznych oraz seminaria magisterskie.

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Kierunek pedagogika specjalna (jednolite studia magisterskie) realizowany jest w profilu praktycznym, co znajduje odzwierciedlenie w strukturze programu studiów, doborze metod kształcenia oraz udziale zajęć o charakterze warsztatowym i praktyk zawodowych.

Program studiów na kierunku *pedagogika specjalna* zapewnia osiągnięcie przez studentki i studentów założonych efektów uczenia się. Metody kształcenia oraz formy prowadzenia zajęć określone zostały w kartach zajęć i po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Programowej Kierunku Pedagogika Specjalna oraz przedstawicieli Rady Samorządu Studentów, zostały zatwierdzone wraz z programami studiów przez Radę Akademicką, a następnie przez Senat Uniwersytetu DSW.

Znaczącą część programu stanowią zajęcia realizowane w formie ćwiczeń, warsztatów, laboratoriów diagnostycznych oraz zajęć metodycznych i projektowych. W ramach tych grup zajęć studenci rozwijają umiejętności: diagnozowania potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, planowania działań terapeutycznych i wychowawczych, prowadzenia zajęć dydaktycznych i rewalidacyjnych, współpracy z rodziną i zespołem specjalistów, ewaluacji własnych działań zawodowych. Zajęcia o charakterze praktycznym obejmują w szczególności: grupy zajęć metodycznych, grupy zajęć diagnostycznych, grupy zajęć terapeutycznych, warsztaty umiejętności zawodowych, praktyki zawodowe. Udział zajęć o charakterze praktycznym w całkowitej liczbie godzin programu 2025/2026 wynosi 73,3% (310 ECTS) i jest zgodny z wymaganiami dla studiów o profilu praktycznym.

Program studiów na rok akademicki 2025/2026 dla formy stacjonarnej obejmuje 4360 godziny (4366 godzin dla modułu wybieralnego Logopedia), w co wlicza się 1056 godzin wykładów (1136 godzin – dla modułu Logopedia), 2656 godzin zajęć o charakterze ćwiczeniowym (2582 godzin dla modułu Logopedia), w tym 190 godzin przygotowania pracy dyplomowej, 318 godzin zajęć w formie zdalnej oraz 414 godzin praktyk. Z kolei analiza struktury programu studiów w formie niestacjonarnej wskazuje, że łączna liczba godzin zajęć wynosi 2706 (2756 godzin dla modułu wybieralnego Logopedia), w co wlicza się 672 godzin wykładów (718 godzin dla modułu Logopedia), 1386 godzin zajęć o charakterze ćwiczeniowym (1390 godzin dla modułu Logopedia), w tym 96 godzin przygotowania pracy dyplomowej, 318 godzin zajęć w formie zdalnej oraz 414 godzin praktyk zawodowych (moduł praktyk kierunkowych 270 godz.) oraz moduły praktyk specjalnościowych (144 godz.), a także zajęcia językowe realizowane wyłącznie w formie ćwiczeń (308 godz.).

Struktura programu zapewnia stopniowe przechodzenie od zajęć o charakterze teoretycznym do zajęć metodycznych, diagnostycznych i terapeutycznych, a następnie do praktyk zawodowych

realizowanych w instytucjach systemu oświaty. Tak zaprojektowana progresja umożliwia systematyczne rozwijanie umiejętności zawodowych oraz kompetencji społecznych niezbędnych w pracy nauczyciela pedagoga specjalnego.

W kartach zajęć zostały zdefiniowane przedmiotowe efekty uczenia się, które należy osiągnąć, aby założony dla ocenianego kierunku program studiów został zrealizowany. Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć są mierzalne i weryfikowane między innymi poprzez testy, prace projektowe, raporty z ćwiczeń, analizy studiów przypadków lub symulacji, kolokwia ustne i egzaminy. Studenci otrzymują wsparcie edukacyjne nie tylko dzięki rzetelnemu przygotowaniu zajęć przez wykładowców, ale również poprzez realizowany w uczelni program tutoringu akademickiego oraz projekty edukacyjne, jakie mogą przeprowadzić w ramach działającej na uczelni Akademii Umiejętności. Nauczyciele oraz tutorzy są dostępni poza wykładami, ćwiczeniami i zajęciami z tutorem, w trakcie cotygodniowych konsultacji, pomagając rozwiązać indywidualne problemy poszczególnych studentów.

Uniwersytet Dolnośląski DSW dysponuje odpowiednią infrastrukturą, także informatyczną, wspierającą proces dydaktyczny. Zajęcia zdalne realizowane na platformie MS Teams w trybie synchronicznym (wykłady, seminaria, konsultacje) pozwalają umieszczać na niej wszelkie materiały zapisane w formie elektronicznej, prowadzić asynchroniczne panele dyskusyjne na zadane tematy. Platforma kształcenia zdalnego MS Teams służy do zamieszczania materiałów dydaktycznych dla studentów. Każdy pracownik ma możliwość udostępniania studentom, w ramach prowadzonych zajęć, dodatkowych materiałów do wykładów i ćwiczeń odbywających się w siedzibie Uczelni, zarówno materiałów podstawowych, jak i poszerzających wiedzę.

Realizacja programu studiów opiera się na zróżnicowanych metodach kształcenia, dostosowanych do charakteru zajęć oraz zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W ramach zajęć o charakterze teoretycznym stosowane są **metody podające** (m.in. wykład, wykład wzbogacony prezentacjami multimedialnymi, wykład interaktywny, opisy wyjaśniające, instruktaż) i **problemowe** (wykłady problemowe, dyskusje problemowe, analiza literatury i materiałów filmowych, indywidualne i grupowe analizowanie i rozwiązywanie problemów), umożliwiające uporządkowanie wiedzy oraz jej krytyczną analizę (wykłady, analiza literatury, dyskusje). Zajęcia te wspierają rozwój kompetencji interpretacyjnych, niezbędnych do rozumienia zjawisk edukacyjnych i społecznych.

W grupie zajęć o charakterze metodycznym przeważają **metody eksponujące** m.in. ekspozycja, okulary VR, demonstracja video – filmy, multimedialne poradniki metodyczne, pokaz, wystąpienia i prezentacje studentów analizowane i oceniane przez prowadzącego i grupę, na przykład na następujących zajęciach: Logorytmika, Język migowy 1,2, Metodyka edukacji informatycznej i

posługiwania się TIK, Podstawy integracji sensomotorycznej, Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej, Wprowadzenie do psychologii.

Metody praktyczne wykorzystywane są przede wszystkim w ramach warsztatów, wizyt studyjnych oraz spotkań i działań realizowanych z udziałem praktyków, a także podczas ćwiczeń, symulacji, zespołowego analizowania i rozwiązywania problemów praktycznych oraz w ramach metod projektowych (indywidualnych i grupowych). Szczególne znaczenie mają one w grupach zajęć o charakterze metodycznym, diagnostycznym i terapeutycznym, w tym m.in. w zakresie: Metod terapii dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Logorytmiki, Terapii zachowań niepożądanych, Warsztatu pracy nauczyciela–wychowawcy, Komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC), Metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej oraz Metodyki nauczania dzieci przewlekle chorych. Zastosowanie metod praktycznych umożliwia studentom nabywanie i doskonalenie umiejętności planowania, prowadzenia oraz ewaluacji działań edukacyjno-terapeutycznych, diagnozowania potrzeb uczniów, projektowania indywidualnych programów wsparcia, współpracy z rodziną i zespołem specjalistów oraz podejmowania decyzji w złożonych sytuacjach zawodowych. Rozwiązania te są spójne z profilem praktycznym studiów oraz wymaganiami standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

W grupach zajęć o charakterze praktycznym dominują również **metody aktywizujące**, w szczególności: analiza przypadków (*case study*), projektowanie programów edukacyjno-terapeutycznych, symulacje sytuacji zawodowych, odgrywanie ról, warsztaty metodyczne, praca zespołowa, analiza dokumentacji diagnostycznej, opracowywanie indywidualnych programów wsparcia, elementy tutoringu i mentoringu. Zastosowane metody umożliwiają stopniowe przechodzenie od rozumienia teoretycznego do samodzielnego działania zawodowego. Studenci uczą się diagnozować potrzeby edukacyjne, planować działania terapeutyczne, prowadzić zajęcia dydaktyczne i rewalidacyjne oraz dokonywać ewaluacji własnych działań. Ważnym elementem procesu kształcenia jest rozwijanie refleksyjnej postawy zawodowej poprzez analizę doświadczeń z praktyk oraz autorefleksję nad własnym działaniem.

Metody te pozwalają studentom na opanowanie umiejętności: charakteryzowania, definiowania, identyfikowania, opisywania, analizowania, rozumienia i różnicowania zjawisk, sytuacji oraz problemów związanych z praktyką pedagogiczną i terapeutyczną. Uczą także analizy i interpretacji danych, formułowania wniosków, integrowania wiedzy z zakresu pedagogiki specjalnej i psychologii, wskazywania oraz projektowania adekwatnych rozwiązań metodycznych.

Różnorodność stosowanych metod – obejmujących metody podające, problemowe, eksponujące, praktyczne i aktywizujące – umożliwia osiąganie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, odpowiadających charakterystykom poziomu 7 Polskiej Ramy

Kwalifikacji. Studenci rozwijają zdolność krytycznej analizy i syntezy informacji, samodzielnego rozwiązywania problemów zawodowych, projektowania działań edukacyjno-terapeutycznych oraz ponoszenia odpowiedzialności za ich rezultaty.

Zróżnicowanie metod dydaktycznych pozwala na stopniowe przechodzenie od pogłębionej refleksji teoretycznej do samodzielnego, odpowiedzialnego działania zawodowego, co pozostaje w pełnej zgodności z profilem praktycznym studiów oraz wymaganiami standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Wybór metod podyktowany jest potrzebą prowadzenia procesu kształcenia w sposób sprzyjający aktywnemu i zaangażowanemu uczestnictwu studentów w zajęciach, rozwijaniu refleksyjności zawodowej, odpowiedzialności za podejmowane decyzje oraz gotowości do pracy w zespołach interdyscyplinarnych. Przyjęte rozwiązania dydaktyczne wspierają również kształtowanie postawy uczenia się przez całe życie, samodzielnego doskonalenia warsztatu pracy oraz adaptacji do dynamicznie zmieniających się warunków systemu edukacji i rynku pracy.

Weryfikacja osiągania efektów uczenia się na kierunku pedagogika specjalna (jednolite studia magisterskie, profil praktyczny) ma charakter zróżnicowany i jest dostosowana do specyfiki efektów w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Dobór metod weryfikacji pozostaje w bezpośrednim związku z formą zajęć oraz charakterem przygotowania zawodowego określonego w standardzie kształcenia przygotowującym do zawodu nauczyciela (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 25 lipca 2029). Efekty uczenia się przypisane do poszczególnych grup zajęć są mierzalne i weryfikowane m.in. poprzez testy wiedzy, kolokwia, egzaminy pisemne i ustne, prace projektowe, raporty z ćwiczeń, analizy studiów przypadków, symulacje sytuacji zawodowych, opracowywanie i analizę scenariuszy zajęć, przygotowywanie indywidualnych programów wsparcia oraz omówienia sposobu prowadzenia przez studentów zajęć psychoedukacyjnych i socjoterapeutycznych.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy weryfikowane są przede wszystkim w ramach zajęć o charakterze teoretycznym poprzez egzaminy pisemne i ustne, kolokwia, quizy, testy oraz prace pisemne o charakterze analitycznym. Zastosowane formy pozwalają ocenić stopień opanowania treści programowych, rozumienia pojęć, teorii i modeli pedagogicznych oraz psychologicznych, a także umiejętność ich interpretacji w kontekście praktyki zawodowej pedagoga specjalnego.

Efekty uczenia się w zakresie umiejętności weryfikowane są przede wszystkim w ramach grup zajęć metodycznych, diagnostycznych i terapeutycznych poprzez opracowywanie projektów działań edukacyjno-terapeutycznych, analizę przypadków, symulacje sytuacji zawodowych, analizę dokumentacji diagnostycznej, tworzenie scenariuszy zajęć, raporty z ćwiczeń oraz prezentacje rozwiązań problemów praktycznych.

Ocena obejmuje zarówno poprawność merytoryczną, jak i adekwatność proponowanych rozwiązań do zdiagnozowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych uczniów. Szczególną wagę przywiązuje się do umiejętności integrowania wiedzy z pedagogiki specjalnej i psychologii oraz do zdolności samodzielnego podejmowania decyzji w sytuacjach złożonych, co odpowiada wymaganiom poziomu 7 PRK.

Kompetencje społeczne weryfikowane są poprzez ocenę pracy zespołowej, obserwację zaangażowania w realizację zadań warsztatowych, ocenę postawy zawodowej podczas zajęć praktycznych, analizę funkcjonowania studenta w trakcie praktyk zawodowych, autorefleksję oraz analizę doświadczeń wyniesionych z praktyk. Weryfikacja uwzględnia m.in. umiejętność współpracy, komunikacji interpersonalnej, odpowiedzialności zawodowej, przestrzegania zasad etyki oraz gotowości do pracy w zespołach interdyscyplinarnych.

Integralnym elementem weryfikacji efektów uczenia się jest praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy (opisane w kryterium 3.4. raportu samooceny; Zarządzenie Dziekana WSS nr 70/2024 oraz Zarządzenie Rektora nr 18/2026 – Załącznik 8 i Załącznik 2).

Egzamin dyplomowy pozwala na kompleksową ocenę przygotowania merytorycznego i zawodowego absolwenta. Składa się z dwóch części:

- a) I część: udzieleniu przez studenta ustnej odpowiedzi na 3 pytania, sprawdzające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się objętych programem studiów *Pedagogika specjalna* jednolite studia magisterskie;
- b) II część: obrona pracy dyplomowej polega na przedstawieniu przez studenta założeń swojej pracy magisterskiej, omówienia zastosowanej metody badań oraz wyników badań i wniosków, a także udzieleniu przez studenta odpowiedzi na pytania członków Komisji egzaminacyjnej, dotyczących przedłożonej pracy. Temat pracy dyplomowej najczęściej jest podyktowany własnymi zainteresowaniami studenta lub wynika z tematyki prowadzonych badań przez promotora pracy dyplomowej.

Istotnym elementem procesu kształcenia na kierunku *pedagogika specjalna* jest rozwijanie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego nowożytnego, zgodnie z wymaganiami poziomu 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Kompetencje językowe studentów rozwijane są podczas zajęć z języka obcego oraz warsztatów kompetencji językowych, w ramach, których stosowane są metody pracy z tekstem naukowym, rozumieniem ze słuchu, wypowiedziami ustnymi i pisemnymi oraz prezentacjami tematycznymi. Zastosowane metody prowadzą do osiągnięcia poziomu B2+ według ESOKJ oraz opanowania słownictwa specjalistycznego właściwego dla pedagogiki (PedSpP_U05). Włączanie literatury obcojęzycznej oraz elementów pracy z wykorzystaniem źródeł anglojęzycznych w grupach zajęć

kierunkowych i seminariach dyplomowych wzmacnia osiągnięcie tego efektu w kontekście profesjonalnym. Realizacja zajęć językowych sprzyja również rozwijaniu kompetencji komunikacyjnych, pracy zespołowej w środowisku międzykulturowym oraz gotowości do podejmowania współpracy międzynarodowej, co odpowiada współczesnym wymaganiom rynku pracy oraz interdyscyplinarnemu charakterowi zawodu pedagoga specjalnego.

Osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych potwierdzone jest na podstawie: opinii opiekuna praktyk w placówce, oceny dokumentacji praktyk (dziennik praktyk, konspekty zajęć, arkusze obserwacji), rozmowy podsumowującej z opiekunem ze strony Uczelni.

System oceny praktyk umożliwia potwierdzenie osiągnięcia efektów w zakresie diagnozowania potrzeb ucznia, planowania i realizacji działań edukacyjno-terapeutycznych, współpracy z zespołem specjalistów oraz rodziną, a także refleksyjnej analizy własnych działań zawodowych.

W toku realizacji zadań projektowych, analiz przypadków, prac zaliczeniowych oraz pracy dyplomowej studenci rozwijają kompetencje cyfrowe i badawcze, w tym umiejętność zaawansowanej pracy z edytorami tekstu, tworzenia prezentacji multimedialnych, zarządzania bibliografią, opracowywania i analizy danych (m.in. z wykorzystaniem programów statystycznych). W procesie kształcenia wykorzystywane są również narzędzia cyfrowe i aplikacje wspierające aktywne uczenie się, takie jak platforma Moodle, MS Teams oraz narzędzia interaktywne (np. Padlet, Miro, Mentimeter, Kahoot). Studenci mają dostęp do nowoczesnych pracowni komputerowych, zasobów bibliotecznych (drukowanych i elektronicznych), e-repozytorium Biblioteki DSW oraz platformy iBuk, co sprzyja rozwijaniu kompetencji informacyjno-komunikacyjnych i językowych.

Istotnym elementem procesu kształcenia jest rozwój kompetencji miękkich. Studenci doskonalą umiejętność pracy zespołowej, argumentowania, prowadzenia dyskusji, prezentowania stanowiska oraz przyjmowania konstruktywnej informacji zwrotnej. Kadra prowadząca zajęcia stosuje rozwiązania dydaktyczne sprzyjające aktywizacji studentów, indywidualizacji pracy, systematyczności oraz rozwijaniu odpowiedzialności za własny proces uczenia się. Ważnym elementem jest stwarzanie przestrzeni do autorefleksji i kształtowania postawy refleksyjnego praktyka, m.in. poprzez elementy superwizji, analizę doświadczeń z praktyk, *peer learning*, feedback koleżeński oraz indywidualne konsultacje. Studenci mogą korzystać z tutoringu akademickiego, działań Akademii Umiejętności oraz aktywności w kołach naukowych. Indywidualne podejście do studenta, dostępność prowadzących oraz wsparcie merytoryczne i rozwojowe sprzyjają budowaniu profesjonalnej tożsamości zawodowej pedagoga specjalnego.

Organizacja procesu kształcenia na kierunku pedagogika specjalna zapewnia spójność między treściami programowymi, formami zajęć, metodami kształcenia oraz sposobami weryfikacji efektów uczenia się.

Studia realizowane są w pięcioletnim cyklu kształcenia obejmującym 10 semestrów, którym przypisano łącznie 310 punktów ECTS. Program został skonstruowany w sposób zapewniający równomierne rozłożenie obciążeń dydaktycznych oraz stopniowe zwiększanie zakresu samodzielności studentów. W każdym semestrze liczba punktów ECTS odpowiada zakładanemu nakładowi pracy studenta: 1 ECTS – 25 godzin pracy studenta (zajęcia kontaktowe oraz praca własna). Punkty ECTS przypisane do poszczególnych grup zajęć obejmują: udział w zajęciach prowadzonych przez nauczyciela akademickiego, przygotowanie do zajęć, realizację projektów i zadań praktycznych, przygotowanie do zaliczeń i egzaminów, opracowanie dokumentacji praktyk, przygotowanie pracy dyplomowej. Taka konstrukcja umożliwia studentom systematyczne rozwijanie kompetencji zawodowych oraz utrwalanie wiedzy poprzez aktywne formy pracy.

W formie niestacjonarnej zajęcia realizowane są w sposób umożliwiający łączenie kształcenia z aktywnością zawodową studentów. Harmonogram zajęć zapewnia: blokową organizację zjazdów, dostęp do materiałów dydaktycznych, możliwość konsultacji z prowadzącymi, wykorzystanie narzędzi cyfrowych wspierających proces uczenia się. Organizacja zajęć sprzyja utrzymaniu ciągłości procesu kształcenia oraz umożliwia realizację efektów uczenia się w pełnym zakresie przewidzianym programem.

Organizacja procesu kształcenia podlega systematycznej analizie w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Monitorowaniu podlegają w szczególności: obciążenie studentów w poszczególnych semestrach, adekwatność przypisanych punktów ECTS, spójność treści zajęć z efektami uczenia się, opinie studentów dotyczące organizacji zajęć, przebieg i organizacja praktyk zawodowych. Wyniki analiz stanowią podstawę ewentualnych modyfikacji programu oraz doskonalenia organizacji procesu dydaktycznego.

Program studiów obejmuje wszystkie grupy zajęć określone w Załączniku nr 3 do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r., tj. grupy A–G, w minimalnym wymiarze godzin i punktów ECTS wymaganym standardem kształcenia nauczycieli pedagoga specjalnego. Konstrukcja programu zapewnia realizację przygotowania merytorycznego oraz pedagogicznego (psychologiczno-pedagogicznego i dydaktycznego), zgodnie z wymaganiami określonymi w standardzie).

W przypadku studiów niestacjonarnych liczba godzin zajęć jest mniejsza niż w formie stacjonarnej. Konstrukcja programu, proporcja zajęć praktycznych oraz przypisanie punktów ECTS (takiej samej liczby jak dla studiów stacjonarnych) zapewniają osiągnięcie takich samych efektów uczenia się jak w formie stacjonarnej, co jest zgodne z § 1 ust. 4 standardu.

Praktyki zawodowe realizowane są w formie: obserwacyjnych, asystenckich oraz asystencko-pedagogicznych, obejmujących samodzielne prowadzenie zajęć w przedszkolach, szkołach i placówkach systemu oświaty, zgodnie z wymaganiami standardu.

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Uniwersytet Dolnośląski DSW posiada odpowiednie zasoby infrastrukturalne, w tym informatyczne, które wspierają proces dydaktyczny. Uczelnia planuje nadal inwestować w dalszy rozwój infrastruktury, aby zapewnić skuteczne nauczanie na wszystkich kierunkach studiów, w tym na pedagogice specjalnej.

W roku akademickim 2025/2026 zgodnie z Zarządzeniem nr 19/2026 Rektora Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu z dnia 26 lutego 2026 roku w sprawie określenia zasad prowadzenia i uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych oraz weryfikacji efektów uczenia się w roku akademickim 2025/2026 (Załącznik nr 7) kształcenie odbywa się częściowo w modelu hybrydowym, to znaczy bezpośrednio z komponentem kształcenia w trybie zdalnym synchronicznie lub asynchronicznie.

Podstawowym narzędziem do realizacji zajęć zdalnych jest pakiet Microsoft 365. Wszyscy studenci UDDSW otrzymali bezpłatny dostęp do pełnej wersji tego oprogramowania, co ma na celu podniesienie innowacyjności i jakości kształcenia. Mogą oni korzystać z takich aplikacji jak MS Teams, Word, Excel, Power Point, Outlook, Planner, Power Apps, OneDrive, Forms, co pozwala na ujednolicenie platformy używanej przez wykładowców i studentów.

MS Teams jest główną platformą do prowadzenia zajęć online, umożliwiającą interaktywne wykłady w formie synchronicznej, za pomocą wideo, audio, czatu oraz narzędzi do prezentacji takich jak: Whiteboard, udostępnianie ekranu, dokumentów z chmury OneDrive, a także wspólne tworzenie i edytowanie dokumentów w czasie rzeczywistym. Bezpłatny dostęp do pakietu umożliwia studentom nie tylko wykorzystywanie go do nauki, ale także do prywatnych projektów, co pozwala im zdobyć praktyczne umiejętności w obsłudze narzędzi Microsoft 365, które są cenione na rynku pracy. Wiele firm i organizacji, z którymi współpracuje uczelnia, korzysta z tych rozwiązań.

MS Teams to platforma, która umożliwia także przechowywanie i udostępnianie materiałów w formie elektronicznej oraz organizowanie dyskusji tematycznych w czasie rzeczywistym, co pozwala na bezpośrednią komunikację za pomocą narzędzi online. Wykładowcy wykorzystują MS Teams do dzielenia się materiałami dydaktycznymi, często korzystając z przestrzeni na OneDrive, gdzie studenci mogą pobierać materiały lub przysyłać prace zaliczeniowe. Każdy pracownik ma dostęp do indywidualnego konta, które umożliwia publikowanie dodatkowych treści, wspierających zajęcia odbywające się stacjonarnie na uczelni. Może to obejmować zarówno podstawowe materiały

dydaktyczne, jak i treści poszerzające wiedzę studentów. Platforma MS Teams pozwala również na wzbogacenie zajęć o różnorodne formy multimedialne, takie jak filmy edukacyjne, krótkie webinaria czy nagrania z konferencji. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym i asynchronicznym obejmuje część zajęć prowadzonych w formie wykładów, wynikającą z planów studiów część zajęć z języka obcego oraz zajęcia z seminarium magisterskiego. Korzyścią dla studenta z części asynchronicznej zajęć zdalnych z języków obcych jest realizacja zadań w czasie dogodnym dla studenta. Aby zapewnić wysoką jakość kształcenia zdalnego, kadra zarządzająca Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW kładzie szczególny nacisk na szkolenie zarówno pracowników, jak i studentów. Przygotowano szereg materiałów edukacyjnych, w tym filmy instruktażowe, podręczniki oraz pakiety szkoleń, które pomagają w efektywnym korzystaniu z dostępnych narzędzi. Dodatkowo, zorganizowano spotkania dla kadry dydaktycznej, podczas których zaprezentowano wyniki prac nad standardami metodycznymi, a wykładowcy otrzymali opracowanie pt. „Standardy metodyk i kształcenia zdalnego. Przewodnik wykładowcy”, autorstwa A. Bilon, N. Patan-Trawki, A. Zięty, M. Czyżuka, T. Jankowskiego, K. Koja i M. Zientarskiego, 2020 z aktualizacją w roku 2024.

W Uniwersytecie Dolnośląskim DSW wykorzystywana jest również platforma Moodle, będącą systemem zarządzania treścią dedykowanym do nauki i nauczania. Moodle umożliwia efektywniejsze zarządzanie procesem edukacyjnym oraz jego uatrakcyjnienie. Dzięki tej platformie studenci i wykładowcy mogą tworzyć e portfolia, przygotowywać quizy, dodawać materiały dydaktyczne, nagrania, dokumenty oraz linki, a także oceniać prace. Dodatkowo, Moodle pełni funkcję archiwizacji dokumentacji zebranej na MS Teams, co wspiera zarządzanie materiałami edukacyjnymi. Platforma Moodle jest szczególnie przydatna podczas prowadzenia zajęć z języków obcych, które odgrywają istotną rolę w realizacji założonych efektów uczenia się w ramach programu studiów.

W celu uatrakcyjnienia procesu kształcenia oraz stworzenia przestrzeni do rozwoju kompetencji studentów (społecznych, poznawczych i cyfrowych), do realizacji zajęć na kierunku *Pedagogika specjalna* wykorzystuje się również nowoczesne narzędzia i aplikacje branżowe, narzędzia sztucznej inteligencji, a także symulacje wirtualnej rzeczywistości (VR) powiązane z tematyką kierunku. Często wykorzystywane są technologie i narzędzia wspomagające i uatrakcyjniające realizację zajęć dydaktycznych. Są to: wirtualne laboratoria Labster, tablice Microsoft Whiteboard lub Miro (konto EDU), narzędzia quizowe Kahoot!, Quizizz, Quizlet oraz Mentimeter.

Informacji o dostępnych na Uczelni narzędziach oraz realizowanych w tym obszarze szkoleniach udziela Dział Rozwoju Kształcenia Zdalnego Uczelni (mail: drkz@dsw.edu.pl). Aby doskonalić działania związane z nauczaniem zdalnym, powołana została Pracownia Edukacji Zdalnej, przekształcona od 1 stycznia 2022 roku w **Dział Rozwoju Kształcenia Zdalnego** podległy Zastępcy Kanclerza ds.

zarządzania dydaktyką. Jednostka ta wspomaga proces kształcenia zdalnego oraz prowadzi działalność szkoleniową w zakresie technik zdalnej edukacji.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

W Uniwersytecie Dolnośląskim DSW zapewnione są systemowe rozwiązania umożliwiające dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami, przewlekłymi chorobami, czasowymi trudnościami zdrowotnymi oraz studentów nietradycyjnych. Rozwiązania te obejmują zarówno instrumenty regulaminowe, jak i wsparcie organizacyjne, psychologiczne, dydaktyczne oraz infrastrukturalne.

Zgodnie z Regulaminem Studiów Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW, studenci mogą ubiegać się o:

- indywidualną organizację semestru,
- dostosowanie harmonogramu zajęć i egzaminów,
- alternatywne formy zaliczeń i egzaminów (np. wydłużony czas trwania, zmiana formy egzaminu, arkusze w druku powiększonym, możliwość zdawania egzaminu z asystentem),
- realizację części zajęć w formule zdalnej, jeśli jest to uzasadnione sytuacją zdrowotną,
- wsparcie asystenta edukacyjnego.

Indywidualna organizacja studiów umożliwia dostosowanie tempa i sposobu realizacji programu do sytuacji życiowej i zdrowotnej studenta, przy zachowaniu wszystkich wymaganych efektów uczenia się.

Program kierunku *pedagogika specjalna* – jako kierunek o profilu praktycznym – umożliwia również realizację indywidualnych ścieżek rozwoju zawodowego poprzez:

- wybór modułów specjalnościowych,
- udział w projektach badawczych i wdrożeniowych,
- zaangażowanie w działalność kół naukowych,
- uczestnictwo w Akademii Umiejętności,
- możliwość realizacji praktyk w zróżnicowanych typach placówek.

W Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami (dr Dorota Prędkiewicz), którego zadaniem jest (Zarządzenie Rektora nr 56/2025 – Załącznik 29):

- reprezentowanie interesów studentów ze szczególnymi potrzebami,
- opiniowanie dokumentów dotyczących toku studiów,
- koordynowanie procesu dostosowania warunków studiowania,
- niwelowanie barier architektonicznych, informacyjnych i cyfrowych.

Wsparcie operacyjne realizowane jest także przez Koordynatorkę ds. osób z niepełnosprawnością oraz doradczynię kariery (mgr Dorotę Wróblewską-Cwenar), która:

- udziela informacji o procedurach i wnioskach,
- organizuje tłumacza języka migowego,
- wskazuje możliwość przyznania asystenta edukacyjnego,
- pomaga w organizacji wsparcia psychologicznego,
- zgłasza potrzeby harmonogramowe,
- prowadzi doradztwo zawodowe.

Student może uzyskać wsparcie asystenta edukacyjnego, którego zadaniem jest m.in.:

- pomoc w sporządzaniu notatek,
- wsparcie w poruszaniu się po Uczelni,
- pomoc w formalnościach administracyjnych.

W Uniwersytecie Dolnośląskim DSW konsekwentnie usuwane są bariery architektoniczne i wdraża rozwiązania zwiększające dostępność dla osób z niepełnosprawnościami. Główna siedziba Uczelni przy ul. Strzegomskiej 55 wyposażona jest w:

- podjazdy przyschodowe,
- windę z komunikatami głosowymi,
- toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- oznaczenia w alfabecie Braille’a,
- schodofaz,
- pętle indukcyjne,

Część wyposażenia została sfinansowana w ramach projektu: *„Studia? Nie ma przeszkód! Uczelnia przyjazna osobom z niepełnosprawnościami”* (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, NCBR) oraz ze środków dotacji podmiotowej MEiN przeznaczonej na zapewnienie warunków pełnego udziału w procesie kształcenia.

Na uczelni funkcjonuje **Pracownia Kształcenia Językowego**, która oferuje studentom materiały w druku powiększonym, alternatywne sposoby egzaminowania, pomoc lektora podczas egzaminu, zajęcia języka polskiego jako obcego, dodatkowe konsultacje. Z kolei **Studium Wychowania Fizycznego i Sportu** dysponuje sprzętem umożliwiającym realizację zajęć dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami.

Wszyscy studenci objęci są systemem tutoringu akademickiego. Każda grupa studencka posiada tutora, który:

- wspiera studentów w organizacji procesu studiowania,
- pomaga rozwijać umiejętności uczenia się zgodnie z wymaganiami akademickimi,

- wspiera rozwój naukowy i zawodowy,
- buduje poczucie przynależności do wspólnoty akademickiej.

Model tutoringu sprzyja indywidualizacji procesu kształcenia oraz wczesnemu identyfikowaniu trudności.

Studenci Uczelni mogą korzystać z różnych form wsparcia materialnego, w szczególności: stypendium socjalnego, stypendium Rektora oraz stypendium dla osób z niepełnosprawnością. Świadczenia te przyznawane są zgodnie z obowiązującym regulaminem świadczeń dla studentów oraz przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Dział Obsługi Finansowej Studenta (DOFS) prowadzi systematyczne i wielokanałowe działania informacyjne dotyczące procesu przyznawania świadczeń dla studentów.

Przed rozpoczęciem pierwszej tury przyznawania stypendiów DOFS przesyła do studentów wiadomość mailową zawierającą informacje o:

- możliwości składania wniosków stypendialnych,
- terminie rozpoczęcia i zakończenia pierwszej tury stypendialnej,
- konieczności zarejestrowania wniosku w systemie USOSweb, jego wydrukowania oraz złożenia podpisanych dokumentów wygenerowanych z systemu wraz z wymaganymi załącznikami w biurze DOFS.

W wiadomości udostępniany jest również link do zakładki dotyczącej stypendiów na stronie internetowej Uczelni. W zakładce tej znajdują się:

- najważniejsze informacje i wymagania dotyczące poszczególnych świadczeń,
- regulamin stypendialny,
- instrukcje przygotowane przez DOFS dotyczące prawidłowego wypełniania poszczególnych wniosków.

Kolejna wiadomość mailowa wysyłana jest na kilka dni przed zakończeniem pierwszej tury podejmowania decyzji o przyznaniu stypendium. Ma ona charakter przypominający i zawiera informację o:

- konieczności złożenia kompletnego wniosku w biurze DOFS,
- terminie kolejnej tury stypendialnej.

Wiadomość ta kierowana jest do studentów, którzy zarejestrowali wniosek w systemie USOSweb, jednak nie złożyli wymaganych dokumentów w wersji papierowej, co uniemożliwia jego rozpatrzenie.

Komunikaty dotyczące stypendiów publikowane są również:

- na stronie internetowej Uczelni,
- w Wirtualnym Dziekanacie,
- w systemie USOSweb.

Na każdym etapie procesu studenci są zachęcani do bezpośredniego kontaktu z pracownikami **Działu Obsługi Finansowej Studenta** w przypadku pojawienia się trudności w trakcie wypełniania lub składania wniosku. Szczególną opieką objęci są studenci z niepełnosprawnością. Po wprowadzeniu do systemu orzeczenia o niepełnosprawności otrzymują oni drogą mailową szczegółowe informacje dotyczące możliwości ubiegania się o stypendium, w tym:

- wskazanie ścieżki dostępu do wniosku w systemie USOSweb,
- link do strony internetowej zawierającej wymagania, instrukcje oraz regulamin stypendialny,
- opis procedury składania wniosku.

DOFS monitoruje również ważność orzeczeń o niepełnosprawności. Studenci, których orzeczenia utraciły ważność (np. w okresie wakacyjnym), otrzymują przed rozpoczęciem pierwszej tury podejmowania decyzji o przyznaniu stypendium indywidualne powiadomienie mailowe z informacją o konieczności aktualizacji dokumentów.

Na uczelni funkcjonuje **Centrum Wsparcia i Pomocy Psychologicznej Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW** (CWPP). Jest ono miejscem, do którego mogą zgłosić się studenci naszej Uczelni, gdy znajdują się w kryzysie psychicznym, potrzebują wsparcia psychologicznego lub pomocy w adaptacji do nowych wyzwań. CWPP powstało w czerwcu 2023 roku i od tego czasu zajmuje się wsparciem psychologicznym społeczności uniwersyteckiej. Zespół Centrum tworzą specjaliści, udzielający bezpłatnego wsparcia w formie dostosowanej do potrzeb i możliwości osoby zgłaszającej się.

Wizyty w Centrum mogą mieć różny charakter: od pojedynczych konsultacji, serii spotkań nakierowanych na interwencję, aż po możliwość udziału w pracy warsztatowej i psychoedukacyjnej.

Na każdym etapie obowiązuje nas zachowanie tajemnicy i postępowanie zgodne z zapisami Kodeksu Etyczno-Zawodowego Psychologa opracowanego przez Polskie Towarzystwo Psychologiczne. Centrum Wsparcia i Pomocy Psychologicznej udziela również informacji o możliwościach uzyskania specjalistycznej pomocy psychologicznej i psychiatrycznej poza Centrum, zależnie od aktualnego stanu psychicznego i możliwości osoby zgłaszającej się.

Od czerwca 2023 roku do lutego 2025 roku w CWPP z konsultacji interwencyjnych skorzystało 522 studentów, a 250 skorzystało z warsztatów i szkoleń. Problemy, z jakimi się zgłaszali dotyczyły głównie niskiego poczucia własnej wartości, braku zainteresowania ze strony rodziców/opiekunów, braku akceptacji ze strony grupy rówieśniczej, problemy rodzinne w tym przemoc domowa. Wielu studentów deklaruje również, że odczuwa stres, poczucie odrzucenia, samotność czy trudności w radzeniu sobie z krytyką otoczenia.

Mając na uwadze różnorodność potrzeb studentów, w tym studentów tzw. nietradycyjnych (m.in. ze względu na wiek, pochodzenie społeczne, etniczność, sytuację życiową czy niepełnosprawność), Uniwersytet Dolnośląski DSW – we współpracy z partnerami zagranicznymi – opracował podręcznik

pt. „Budowanie mostów do zrównoważonego zatrudnienia”, adresowany do kadry akademickiej oraz pracodawców. Publikacja zawiera rekomendacje dotyczące wspierania studentów o zróżnicowanych ścieżkach edukacyjnych i życiowych w procesie przechodzenia z edukacji na rynek pracy oraz budowania ich potencjału zatrudnialności (employability).

Równolegle powstał poradnik dla studentów i absolwentów pt. „Jak znaleźć dobrą pracę po studiach”, którego celem jest wspieranie studentów w rozpoznawaniu własnych zasobów, kompetencji i potencjału zawodowego oraz w świadomym planowaniu kariery. Publikacja uwzględnia specyfikę grup narażonych na bariery w dostępie do rynku pracy i wskazuje strategie wzmacniania ich pozycji zawodowej. Oba opracowania są dostępne w otwartym dostępie na stronie projektu:

<https://employ.dsw.edu.pl/language/pl/>

Dodatkowym elementem wspierającym zróżnicowane potrzeby edukacyjne studentów jest podręcznik dr Barbary Muszyńskiej „*Learning Environment for English Language Learning. English Language Course*”, stanowiący wsparcie w rozwijaniu kompetencji językowych z uwzględnieniem zindywidualizowanych strategii uczenia się. Publikacja ta wzmacnia działania Uczelni na rzecz dostępności i elastyczności procesu kształcenia językowego. Materiały dostępne są pod adresem:

https://rozwoj.dsw.edu.pl/?page_id=802.

2.5. Harmonogram realizacji programu studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru

Decyzję w sprawie organizacji roku akademickiego podejmuje Rektor Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW w drodze zarządzenia dotyczącego organizacji danego roku akademickiego. Zarządzenie określa w szczególności: harmonogram roku akademickiego, termin rozpoczęcia i zakończenia zajęć dydaktycznych, podział roku akademickiego na semestry, z wyszczególnieniem okresów zajęć dydaktycznych, sesji egzaminacyjnych, przerw świątecznych, wakacji oraz dni wolnych od zajęć dydaktycznych (Zarządzenie nr 38/2025 Rektora Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW z dnia 3 września 2025 r. – Załącznik 28).

Harmonogram realizacji jednolitych studiów magisterskich na kierunku pedagogika specjalna – z uwzględnieniem zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, a także zajęć lub grup zajęć do wyboru – został szczegółowo określony w programie studiów (Załącznik nr 2.1).

Kształcenie na kierunku *pedagogika specjalna* (jednolite studia magisterskie, profil praktyczny) trwa 10 semestrów i obejmuje łącznie 310 punktów ECTS. Struktura programu studiów obejmuje następujące moduły:

- moduł kształcenia podstawowego – 10 obligatoryjnych grup zajęć, 26 ECTS,
- moduł kształcenia kierunkowego – 52 obligatoryjne grupy zajęć, 150 ECTS,
- moduł kształcenia językowego – 5 grup zajęć, 18 ECTS,
- moduły przygotowania pracy dyplomowej – 5 grup zajęć, 13 ECTS,
- moduły zajęć do wyboru (specjalnościowych) – 24 grupy zajęć, 80 ECTS,
- moduły praktyk zawodowych (praktyki kierunkowe, praktyki specjalnościowe I i II, praktyki realizowane w toku przygotowania psychologiczno-pedagogicznego i dydaktycznego) – 23 ECTS.

Kompetencje językowe rozwijane są w ramach modułu kształcenia językowego (18 ECTS), obejmującego zajęcia z języka obcego na poziomie co najmniej B2+, z uwzględnieniem języka specjalistycznego z zakresu pedagogiki i psychologii.

Moduły specjalnościowe obejmują 80 ECTS, co stanowi ponad 25% punktów ECTS przypisanych do programu studiów, spełniając wymagania dotyczące udziału zajęć do wyboru.

Zajęcia realizowane na kierunku pedagogika specjalna obejmują zarówno formy wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, jak i zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Do zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego oraz studentów należą w szczególności: wykłady, ćwiczenia, warsztaty, laboratoria diagnostyczne, zajęcia metodyczne, seminaria dyplomowe, zajęcia językowe oraz praktyki zawodowe. Formy te stanowią zasadniczy element procesu kształcenia i umożliwiają bezpośrednią interakcję dydaktyczną, realizację zadań praktycznych, kształtowanie umiejętności zawodowych oraz rozwijanie kompetencji społecznych.

Szczególne znaczenie mają zajęcia o charakterze ćwiczeniowym, warsztatowym i metodycznym, a także praktyki zawodowe realizowane w placówkach systemu oświaty i instytucjach wsparcia, które wymagają aktywnego uczestnictwa studentów oraz bezpośredniej współpracy z prowadzącymi i opiekunami praktyk.

Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość mają charakter uzupełniający i wspierający proces dydaktyczny. Nie zastępują one zajęć praktycznych wymagających bezpośredniego kontaktu z prowadzącym ani realizacji praktyk zawodowych. Wykorzystywane są przede wszystkim w zakresie treści teoretycznych, konsultacji, pracy projektowej oraz elementów wspomagających organizację procesu kształcenia.

Tak skonstruowany harmonogram umożliwia stopniowe pogłębianie wiedzy teoretycznej oraz systematyczne rozwijanie umiejętności praktycznych niezbędnych w pracy pedagoga specjalnego. Struktura programu zapewnia ułożenie treści od ogólnych i kierunkowych do treści specjalistycznych oraz praktyk zawodowych, co pozostaje w pełnej zgodności z profilem praktycznym studiów oraz standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Program studiów umożliwia uzyskanie rozszerzonej wiedzy i umiejętności w zakresie pedagogiki specjalnej oraz jej subdyscyplin, przy wsparciu treści z zakresu psychologii i innych nauk społecznych. Powiązanie treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się zostało określone w kartach zajęć oraz w macierzy efektów uczenia się, co zapewnia spójność między zakładanymi efektami, realizowanymi treściami oraz sposobami ich weryfikacji.

Tabela 7. Przykładowe powiązania realizowanych treści kształcenia z zagadnieniami, efektami i metodami kształcenia

Efekt uczenia się dla kierunku:	Przykładowe zagadnienia	Zajęcia	Metody kształcenia
PedSpP_W04 Absolwent zna i rozumie: strukturę i funkcje systemu edukacji specjalnej, integracyjnej i inkluzyjnej; cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie oraz metody pracy instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, rehabilitacyjnych, pomocowych i terapeutycznych, ich specyfikę i uwarunkowania społeczne	Źródła prawa dotyczące osób z niepełnoprawnością intelektualną. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych. Odpowiedzialność prawna nauczyciela z tytułu nadzoru nad dzieckiem. Odpowiedzialność prawna z tytułu zobowiązań osoby z niepełnosprawnością. Sytuacja osoby niepełnosprawnej w prawie rodzinnym i opiekuńczym.	Prawne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	Wykład, prezentacja, praca z tekstem, dyskusja, analiza źródeł prawa
	Klasa i grupa szkolna jako miejsce integracji i inkluzji – możliwości i bariery. Rola, gotowość i kompetencje nauczyciela w edukacji integracyjnej i włączającej. Zasady pracy nauczycielami asystenta ucznia z SPE. Realizacja edukacji integracyjnej i włączającej – przykłady rozwiązań.	Podstawy edukacji integracyjnej i włączającej	Wykład konwersatoryjny, ćwiczenia wdrażające, Dyskusja, burza mózgów, egzamin
PedSpP_U03 Absolwent potrafi:	Diagnoza logopedyczna osób z	Diagnoza i terapia logopedyczna osób z	Ćwiczenia praktyczne, studium przypadku,

samodzielnie zdobywać i przetwarzać wiedzę, dobierać środki i metody pracy w celu rozwiązania konkretnych problemów edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym); samodzielnie formułować wnioski i zaprezentować wyniki badań z wykorzystaniem ICT	niepełnosprawnością intelektualną. Dobór metod stosowanych w terapii logopedycznej i zasady konstruowania programu terapii logopedycznej osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Arteterapia jako metoda pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną Diagnoza potrzeb i zasobów twórczych uczestników zajęć, osób z niepełnosprawnością intelektualną. Założenia, cele, formy i techniki: plastykoterapii, biblioterapii, muzykoterapii, choreoterapii, dramoterapii. Aktywne i receptywne techniki arteterapii (<i>song writting</i>, praca z wyobraźnią, wolne skojarzenia inspirowane muzyką, rysunek ekspresyjny) Warsztat pracy arteterapeuty. Struktura zajęć arteterapeutycznych. Konstrukcja scenariusza zajęć.	niepełnosprawnością intelektualną	grupowe analizowanie i rozwiązywanie problemów praktycznych
		Arteterapia w pracy pedagoga specjalnego	Projekt zajęć arteterapeutycznych dla wybranej grupy osób z niepełnosprawnością intelektualną
PedSpP_K04 Absolwent jest gotów do: inicjowania działań edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych na rzecz interesu publicznego, budowania sieci wsparcia dla jednostek i grup	Formy instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnościami; implikacje koncepcji vulnerability. Analiza potrzeb, barier i zasobów osób dorosłych i starszych z niepełnosprawnościami. Metodyka projektowania programów wsparcia i działań społecznych. Kampania społeczna:	Projekty społeczne w pracy z osobami z niepełnosprawnościami	Omówienie przykładów kampanii społecznej; Pokaz filmów Dyskusja, Przygotowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej na rzecz osób z niepełnosprawnościami

społecznych oraz animowania prac nad rozwojem uczestników procesów edukacyjnych, wychowawczych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych oraz wspierania ich samodzielności w zdobywaniu wiedzy i umiejętności, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, a także inspirowania ich do działań na rzecz całościowego uczenia się	założenia, cele, adresaci, formy przekazu, ewaluacja. Analiza i modyfikacja własnych działań pedagogicznych; wdrażanie innowacji. Etyka pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Realizacja projektu kampanii społecznej w zespołach.		
	Kryzys i niepełnosprawność w rodzinie - Kryzys rozwojowy i sytuacyjny. Wpływ narodzin oraz wychowania dziecka z niepełnosprawnością na funkcjonowanie rodziny. Sytuacja rodzeństwa. Zróżnicowanie postaw rodzicielskich wobec dziecka chorego i zdrowego. Diagnoza rodziny - Ocena relacji rodzinnych, więzi małżeńskiej, spójności, adaptacyjności, komunikacji oraz sposobów radzenia sobie w kryzysie. Trudności diagnostyczne. Wsparcie i rozwijanie kompetencji rodzicielskich - Pomoc dzieciom z ADHD i ich rodzicom. Grupy edukacyjno-wspierające (np. autyzm, agresja, ADHD). Wywiad diagnostyczno-wspierający i symulacja konsultacji wychowawczej. Współpraca rodzina–szkoła - Relacje nauczyciel–rodzic, przekazywanie informacji, rozwiązywanie konfliktów oraz rola szkoły w życiu dziecka z	Praca z rodziną dziecka z niepełnosprawnością intelektualną	udział w dyskusji, symulacja wywiadu z rodzicami opracowanie projektu spotkania edukacyjno-wspierającego dla rodziców

	niepełnosprawnością i jego rodziny.		
--	-------------------------------------	--	--

Przedstawione w Tabeli 7 przykładowe zestawienie efektów uczenia się z odpowiadającymi im zagadnieniami, treściami programowymi oraz metodami kształcenia, jak również całościowa konstrukcja procesu dydaktycznego, ilustrują spójność i kompleksowość koncepcji kształcenia. Program studiów tworzy przestrzeń wielostronnego rozwoju studentów, obejmującą aktywność intelektualną, emocjonalną, praktyczną i społeczną, co pozostaje w zgodzie z profilem praktycznym kierunku oraz charakterystyką poziomu 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Program jednolitych studiów magisterskich na kierunku pedagogika specjalna został opracowany i jest realizowany z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa, w szczególności:

- Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U. z 2023 r. poz. 2102),
- Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2024 poz. 453).
- Konstrukcja programu zapewnia realizację wszystkich wymaganych grup zajęć oraz efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia nauczycieli, w tym przygotowania merytorycznego, psychologiczno-pedagogicznego oraz dydaktycznego, niezbędnych do uzyskania kwalifikacji nauczyciela pedagoga specjalnego.

Forma stacjonarna

Plan studiów obejmuje 4360 godzin (4366 godzin dla modułu wybieralnego Logopedia), w tym:

- 1056 godzin wykładów (1136 godzin – dla modułu *Logopedia*),
- 2572 godzin zajęć o charakterze ćwiczeniowym (2498 godziny – dla modułu *Logopedia*),
- 190 godzin przygotowania pracy dyplomowej,
- 318 godzin zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość,
- 414 godzin praktyk zawodowych.

Struktura godzinowa zapewnia wysoki udział zajęć o charakterze ćwiczeniowym, warsztatowym i projektowym, co pozostaje w bezpośrednim związku z profilem praktycznym studiów. Zajęcia praktyczne oraz praktyki zawodowe umożliwiają studentom rozwijanie umiejętności diagnozowania,

planowania i realizacji działań edukacyjno-terapeutycznych oraz współpracy w zespołach interdyscyplinarnych.

Forma niestacjonarna

Plan studiów obejmuje 2706 godzin (2756 godzin dla modułu wybieralnego *Logopedia*), w tym:

- 672 godziny wykładów (718 godzin – dla modułu *Logopedia*),
- 1386 godzin zajęć o charakterze ćwiczeniowym (1390 godzin – dla modułu *Logopedia*),
- 96 godzin przygotowania pracy dyplomowej,
- 318 godzin zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość,
- 414 godzin praktyk zawodowych.

Pomimo mniejszej liczby godzin kontaktowych w formie studiów niestacjonarnych, konstrukcja programu, proporcje zajęć praktycznych oraz przypisanie punktów ECTS (takiej samej liczby jak w na studiach niestacjonarnych) zapewniają osiągnięcie takich samych efektów uczenia się jak w formie stacjonarnej, co pozostaje zgodne z § 1 ust. 4 standardu kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela.

Udział zajęć o charakterze praktycznym (ćwiczenia, warsztaty, laboratoria diagnostyczne, zajęcia metodyczne, projektowe oraz praktyki zawodowe) przekracza wymagane minimum dla studiów o profilu praktycznym. Program zapewnia stopniowe przechodzenie od treści teoretycznych do zajęć metodycznych, diagnostycznych i terapeutycznych, a następnie do praktyk realizowanych w instytucjach systemu oświaty. Tak zaprojektowana forma zajęć, umożliwia systematyczne rozwijanie umiejętności zawodowych oraz kompetencji społecznych niezbędnych w pracy nauczyciela pedagoga specjalnego.

2.6. Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (w przypadku gdy na studiach prowadzone jest takie kształcenie), harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych)

Na kierunku pedagogika specjalna, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym, studia oferowane są w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. W roku akademickim 2024/2025 oraz 2025/2026 kształcenie na kierunku realizowane jest wyłącznie w formie niestacjonarnej.

Dziekan Wydziału oraz Prodziekan Instytutu Studiów Społecznych Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW przykładają szczególną wagę do zapewnienia takiej organizacji toku studiów, która gwarantuje komfort studiowania przy jednoczesnym zachowaniu wysokiej jakości procesu dydaktycznego oraz pełnej realizacji zakładanych efektów uczenia się. Organizacja zajęć uwzględnia zarówno efektywne

wykorzystanie infrastruktury dydaktycznej, jak i potrzeby studentów, w tym osób łączących studia z aktywnością zawodową.

Program studiów został skonstruowany w sposób umożliwiający studentom wybór ścieżki specjalnościowej odpowiadającej ich zainteresowaniom zawodowym oraz potrzebom rynku pracy.

W ramach kierunku oferowane są trzy specjalności:

Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną – specjalność przygotowująca do pracy edukacyjno-terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnością intelektualną oraz do pracy rehabilitacyjnej z osobami dorosłymi. Studenci nabywają kompetencje w zakresie diagnozowania trudności rozwojowych, planowania i realizacji działań terapeutycznych oraz refleksyjnego stosowania metod pracy.

Logopedia – specjalność ukierunkowana na przygotowanie do diagnozowania zaburzeń komunikacji językowej, programowania i prowadzenia terapii logopedycznej u osób z zaburzeniami mowy o zróżnicowanej etiologii i patomechanizmie.

Pedagogika leczniczo-terapeutyczna – specjalność przygotowująca do pracy z dziećmi i młodzieżą z chorobami przewlekłymi oraz niepełnosprawnością ruchową, obejmująca kompetencje w zakresie diagnozy potrzeb, projektowania procesów edukacyjnych i terapeutycznych oraz budowania systemu wsparcia w środowisku naturalnym.

Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (studia stacjonarne/niestacjonarne) – łącznie 4360/2706 godzin, w tym:

- 3712/2058 godzin zajęć realizowanych w bezpośrednim kontakcie (1056 godziny wykładów, 2572 godziny ćwiczeń - s. stacjonarne; 672 godziny wykładów, 1302 godziny ćwiczeń - s. niestacjonarne, 84 godziny wprowadzenia i ewaluacji praktyk),
- 318 godzin zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz projektów,
- 330 godzin praktyk zawodowych w instytucjach.

Logopedia (studia stacjonarne/niestacjonarne) – łącznie 4366/2108 godzin, w tym:

- 2068 godzin zajęć realizowanych w bezpośrednim kontakcie (1136 godziny wykładów, 2498 godziny ćwiczeń - s. stacjonarne; 718 godzin wykładów, 1308 godzin ćwiczeń - s. niestacjonarne, 84 godziny wprowadzenia i ewaluacji praktyk),
- 318 godzin zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz projektów,
- 330 godzin praktyk zawodowych w instytucjach.

Pedagogika leczniczo-terapeutyczna (studia stacjonarne/niestacjonarne) – łącznie 4360/2496 godzin, w tym:

- 2018 godzin zajęć realizowanych w bezpośrednim kontakcie (1056 godziny wykładów, 2572 godziny ćwiczeń - s. stacjonarne; 684 godziny wykładów, 1292 godziny ćwiczeń - s. niestacjonarne, 84 godziny wprowadzenia i ewaluacji praktyk),
- 318 godzin zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz projektów,
- 330 godzin praktyk zawodowych w instytucjach.

W strukturze programu większość stanowią zajęcia o charakterze ćwiczeniowym i warsztatowym, co jest spójne z profilem praktycznym studiów oraz wymogami standardu kształcenia nauczycieli.

Za przygotowanie harmonogramów zajęć odpowiada Biuro Organizacji Dydaktyki. Przy planowaniu zajęć dla studentów, uwzględnia się zasady ułatwiające łączenie przez nich studiów z pracą zawodową oraz zapewniające ciągłość procesu kształcenia.

Zajęcia na studiach w formie niestacjonarnej realizowane są głównie w soboty i niedziele w godzinach od 9:00 do 19:15, natomiast seminaria magisterskie odbywają się najczęściej w piątki od godziny 17:00. Jednostka zajęciowa trwa 90 minut (2 × 45 minut), a przerwy między zajęciami wynoszą 15 minut.

W semestrze realizowanych jest średnio 10–11 zjazdów. Zjazdy odbywają się co dwa tygodnie, z uwzględnieniem kalendarza dni ustawowo wolnych od pracy. Taka organizacja umożliwia studentom planowanie pracy własnej, realizację projektów oraz korzystanie z konsultacji nauczycieli akademickich.

Harmonogramy zajęć uwzględniają dostępność prowadzących, w tym praktyków zatrudnionych w placówkach systemu oświaty i instytucjach terapeutycznych.

Uczelnia zapewnia optymalną liczebność grup dydaktycznych, dostosowaną do formy zajęć i ich charakteru:

- grupy wykładowe – zgodnie z pojemnością auli (do ok. 280 osób),
- grupy ćwiczeniowe – do 35 osób,
- grupy seminaryjne – do 15 osób.

Mniejsze grupy na zajęciach ćwiczeniowych, metodycznych i terapeutycznych umożliwiają indywidualizację pracy, bieżącą informację zwrotną oraz efektywne kształtowanie kompetencji praktycznych.

Uniwersytet Dolnośląski DSW dysponuje odpowiednią bazą lokalową, w tym salami dydaktycznymi, pracowniami specjalistycznymi oraz zapleczem bibliotecznym i cyfrowym, umożliwiającym realizację zajęć projektowych, warsztatowych i diagnostycznych zgodnie z założeniami programu studiów.

Część wykładów, seminariów magisterskich, konsultacji realizowana jest z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (m.in. platforma MS Teams, Moodle), z zachowaniem wymogów

dotyczących bezpośredniej interakcji synchronicznej oraz możliwości wielostronnej komunikacji. Rozwiązania te wspierają integrację różnych form przekazu (werbalnych, wizualnych, multimedialnych), rozwijają kompetencje cyfrowe studentów oraz zwiększają elastyczność organizacyjną procesu kształcenia.

2.7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiaru i terminu realizacji oraz doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk

Praktyki zawodowe stanowią kluczowy element kształcenia na kierunku pedagogika specjalna (jednolite studia magisterskie, profil praktyczny) i są integralnie powiązane z efektami uczenia się określonymi w programie studiów oraz ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Celem praktyk jest pogłębianie i rozszerzanie wiedzy zdobytej podczas zajęć teoretycznych, a przede wszystkim rozwijanie umiejętności jej praktycznego zastosowania w rzeczywistych warunkach pracy zawodowej. Praktyki umożliwiają studentom bezpośredni kontakt ze środowiskiem pracy pedagoga specjalnego, obserwację i analizę działań edukacyjnych oraz terapeutycznych, a także samodzielne podejmowanie zadań zawodowych pod nadzorem opiekuna praktyk.

W toku praktyk studenci rozwijają kompetencje w zakresie:

- diagnozowania potrzeb edukacyjnych i rozwojowych dzieci i młodzieży,
- planowania i prowadzenia działań dydaktycznych, wychowawczych i rewalidacyjnych,
- współpracy z nauczycielami, specjalistami i rodzicami,
- dokumentowania i ewaluacji własnych działań,
- przestrzegania zasad etyki zawodowej,
- budowania relacji zawodowych oraz pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Praktyki przygotowują studentów do pracy w zawodzie nauczyciela pedagoga specjalnego oraz do wykonywania zadań w szeroko rozumianym sektorze edukacyjnym, terapeutycznym i rehabilitacyjnym.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji oraz kryteria kwalifikacji, warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji obywateli polskich i cudzoziemców na studia prowadzone w UDDSW na poziomie studiów jednolitych magisterskich określają szczegółowo Zasady przyjęć na studia wyższe na Uniwersytecie Dolnośląskim DSW we Wrocławiu w roku akademickim 2025/2026

oraz zarządzenie nr 130/2025 Senatu Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu z dnia 19 sierpnia 2025 roku w przedmiocie zmiany uchwały Senatu nr 101/2024 w sprawie zasad przyjęć na studia wyższe na Uniwersytecie Dolnośląskim DSW w roku akademickim 2025/2026 (Załącznik 4).

Podstawą przyjęcia na studia jednolite magisterskie są pozytywne wyniki egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości albo pozytywne wyniki egzaminu zagranicznego lub pozytywne wyniki kształcenia, potwierdzone dokumentem, o którym mowa w art. 69 ust. 2 pkt 4-7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W ramach rekrutacji na kierunek *pedagogika specjalna* studia jednolite magisterskie kwalifikacja kandydatów odbywa się na zasadzie konkursu. Kandydaci są kwalifikowani według całkowitej liczby zdobytych punktów, rozpoczynając od osoby, która zdobyła najwyższą liczbę punktów, aż do wypełnienia limitu przyjęć na określonym kierunku. Do rankingu zaliczane są wyniki z egzaminu maturalnego/dojrzałości z kluczowych dla kierunku przedmiotów, według następujących zasad:

a. „nowa matura”: – przedmiot obowiązkowy – do wyboru jeden przedmiot: język polski, język nowożytny (1% na poziomie podstawowym = 1 pkt, 1% na poziomie rozszerzonym = 2 pkt);
– przedmiot dodatkowy - do wyboru jeden dowolny przedmiot dodatkowy zdawany na maturze (1% na poziomie podstawowym = 1 pkt, 1% na poziomie rozszerzonym = 2 pkt). Preferowane są następujące przedmioty: biologia, matematyka, historia lub wiedza o społeczeństwie (suma punktów z przedmiotu preferowanego, tj. liczona jest x 2).

b. „stara matura”: uwzględnia się oceny z egzaminów maturalnych pisemnych oraz ustnych.

Kandydat w formie deklaracji wskazuje komisji rekrutacyjnej egzaminy, które powinny stać się podstawą kwalifikacji, preferowane są przedmioty: język polski, język nowożytny; matematyka, biologia, historia lub wiedza o społeczeństwie. Wynik rekrutacyjny na studia stanowi sumę wyników z dwóch egzaminów. Maksymalna liczba punktów uzyskanych przez kandydata wynosi 400 punktów rekrutacyjnych (Uchwała nr 130/2025 Senatu UD DSW).

- Rekrutacja odbywa się na podstawie zapisów prowadzonych elektronicznie w systemie rejestracji online na stronie internetowej Uczelni. Po dokonaniu rejestracji online Kandydaci zobowiązani są do złożenia kompletu wymaganych dokumentów rekrutacyjnych, określonych § Uchwały nr 130/2025 Senatu UD DSW, obejmujących m.in.:
 - dowód osobisty lub paszport (do wglądu),
 - poświadczoną przez Uczelnię lub notarialnie kopii świadectwa dojrzałości albo innego dokumentu lub dokumentów stanowiących podstawę ubiegania się o studia,
 - kwestionariusz zawierający podanie o przyjęcie na studia oraz ankietę osobową z danymi kandydata,

- jedną aktualną kolorową fotografię kandydata zgodną z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych i paszportów,
 - kopię dowodu wniesienia opłaty wpisowej (jeśli obowiązuje), – w przypadku zmiany imienia lub nazwiska na którymkolwiek z dokumentów składanych w procesie rekrutacji – do wglądu dowód osobisty, akt małżeństwa, decyzja administracyjna o zmianie imienia lub nazwiska albo orzeczenia sądu.
- Jeśli kandydat posiada dyplom potwierdzający ukończenie studiów wyższych wydany przez zagraniczną uczelnię, dodatkowo należy przedłożyć:
- kserokopię dokumentu stanowiącego podstawę przyjęcia na studia w Polsce wraz z dodatkiem/suplementem – zalegalizowane lub zaopatrzone w klauzulę apostille (oryginał do wglądu),
 - kserokopię tłumaczenia powyższych dokumentów na język polski, sporządzonych lub poświadczonych przez tłumacza przysięgłego. Cudzoziemcy chcąc studiować w języku polskim muszą w toku postępowania rekrutacyjnego przedłożyć poświadczenie znajomości języka polskiego na poziomie nie niższym niż B2. Dokumenty, które potwierdzają znajomość języka polskiego na poziomie min. B2 muszą być zgodne z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Kandydaci zobowiązani są do posiadania podstawowych kompetencji cyfrowych (Załącznik nr 1, Zarządzenie Rektora nr49/2024), umożliwiających korzystanie z nowoczesnych narzędzi edukacyjnych oraz skuteczną naukę zdalną. Postępowanie rekrutacyjne prowadzi Uczelniana Komisja Rekrutacyjna powołana przez Rektora, w której skład wchodzi Prodziekan ds. Kształcenia, Zastępca Kanclerza, Dyrektor Biura Rekrutacji i Sprzedaży oraz wskazani pracownicy Biura Rekrutacji i Sprzedaży. Przyjęcie na studia następuje w drodze wpisu na listę studentów.

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

W przypadku przeniesienia z innej uczelni (w tym również zagranicznej) ze studiów o podobnych efektach uczenia się i programie studiów na kierunek oraz osób wyjeżdżających w ramach programów wymiany studentów, których Uniwersytet Dolnośląski DSW jest sygnatariuszem, efekty uczenia się są uznawane na podstawie analizy zbieżności i różnic programowych. Według tych samych reguł uznanie efektów uczenia się przebiega w przypadku powtarzania roku, wznowienia studiów, podjęcia studiów po urlopie lub zmiany kierunku studiów. Wymagana jest zgodność nie tylko treści kształcenia, ale także uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS. Decyzja o zaliczeniu lub niezaliczeniu efektów podejmowana jest przez menedżera kierunku indywidualnie w stosunku do

każdego studenta. W razie potrzeby wyznaczane są różnice programowe, które student ma obowiązek zrealizować w terminie określonym przez Dziekana.

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia uczelnia może potwierdzić efekty uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów. W przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie efekty mogą zostać potwierdzone osobie posiadającej co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego oraz legitymującej się następującymi dokumentami: świadectwo dojrzałości albo świadectwo dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów lub inny dokument uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia oraz kwalifikację pełną na poziomie 5 Polskiej Ramy Kwalifikacji albo kwalifikację nadaną w ramach zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego odpowiadającą poziomowi 5 Europejskich Ram Kwalifikacji. W przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia wymagany jest dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia oraz kwalifikacja pełna na poziomie 6 PRK i co najmniej 3 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia. W przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejne studia pierwszego stopnia lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie wymagane są: kwalifikacja pełna na poziomie 7 PRK i co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się Uczelnia może zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów. Liczba studentów, którzy zostaliby przyjęci na studia na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się, nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku, poziomie i profilu. Zgodnie z §3 Regulaminu studiów na Uniwersytecie Dolnośląskim DSW szczegółowy opis warunków i procedurę przyjęć w wyniku potwierdzania efektów uczenia się znajduje się w Regulaminie procedury potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Dolnośląskim DSW (Załącznik 5). Warto zaznaczyć, że Uniwersytet Dolnośląski DSW jest instytucją, która jako jedna z pierwszych uczelni w Polsce wdrożyła procedurę potwierdzania efektów uczenia PEU oraz wykorzystała doświadczenia uczelni zagranicznych.

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów

Proces dyplomowania prowadzony jest zgodnie z Regulaminem studiów oraz Zarządzeniem nr 19/2026 Rektora Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu z dnia 26 lutego 2026 roku w sprawie określenia zasad prowadzenia i uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych oraz weryfikacji efektów uczenia się w roku akademickim 2025/2026 (Załącznik 6 i 7).

Prace dyplomowe, na kierunku pedagogika specjalna, przygotowane są pod kierunkiem nauczyciela akademickiego, który posiada przynajmniej stopień naukowy doktora. Prace przygotowane są w oparciu o wytyczne zawarte w Zarządzeniu nr 70/2024 Dziekana Wydziału Studiów Stosowanych Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu z dnia 7 października 2024 r. w sprawie zatwierdzenia zaktualizowanych wymogów i zasad przygotowania prac dyplomowych i projektowych na kierunkach prowadzonych na Wydziale Studiów Stosowanych (Załącznik 8).

Proces przygotowania pracy obejmuje realizację grup zajęć z zakresu metodologii badań oraz seminariów magisterskich. Praca dyplomowa potwierdza osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie: formułowania problemów badawczych, doboru metod i narzędzi badawczych, analizy i interpretacji wyników, krytycznej refleksji nad praktyką zawodową. Na kierunku pedagogika specjalna jednolite studia magisterskie, profil praktyczny realizowane są dwa komplementarne typy prac magisterskich: prace o charakterze badawczym (empirycznym) oraz prace projektowe, wdrożeniowe. Prace badawcze mają klasyczną strukturę metodologiczną – obejmują część teoretyczną, sformułowanie problemów i hipotez badawczych, opis metod i narzędzi, analizę danych oraz interpretację wyników.

Równolegle realizowane są prace projektowe i aplikacyjne, w których student – na podstawie pogłębionej analizy literatury i diagnozy potrzeb – opracowuje autorski model oddziaływań edukacyjnych lub terapeutycznych, program wsparcia, innowację pedagogiczną bądź projekt wdrożeniowy, a następnie dokonuje jego ewaluacji w odniesieniu do podjętego problemu badawczego, jak osiągniętych oddziaływań prorozwojowych i terapeutycznych, zindywidualizowania metod oraz podnoszenia kompetencji nauczyciela pedagoga specjalnego. Prace te zawierają komponent metodologiczny w podejściu badań w działaniu (np. z wykorzystaniem obserwacji uczestniczącej, analizę wytworów, mikro-wywiady, studium przypadku, ewaluację ilościową i jakościową) i są zgodne z wymaganiami poziomu 7 PRK oraz profilem praktycznym kierunku.

Oba typy prac (projektowe i aplikacyjne) podlegają tym samym standardom oceny merytorycznej i metodologicznej, są zatwierdzane przez promotora i recenzenta oraz weryfikowane pod kątem osiągnięcia efektów uczenia się właściwych dla studiów magisterskich.

Przygotowana praca pisemna stanowi przedmiot dyskusji i oceny w trakcie egzaminu dyplomowego w kontekście argumentacji wyboru obszaru tematycznego pracy, operacjonalizacji zmiennych lub zagadnień, postępowania metodologicznego, wyboru metod, technik oraz narzędzi, wyników oraz ich interpretacji.

Wykaz tematów prac magisterskich zrealizowanych w latach 2024-2025 w ramach kierunku pedagogika specjalna zawarto w Załączniku nr 2.7. W ramach opieki nad pracami dyplomowymi studenci są zachęcani do tworzenia autorskich, badawczych projektów o praktycznym zastosowaniu, możliwych do dalszej pracy badawczej lub charakterze implementacyjnym. Tematy prac stanowią wyraz połączenia zainteresowań badawczych studenta z doświadczeniem dydaktycznym i praktycznym promotora. Student powinien wykazać się umiejętnością posługiwania się wiedzą i umiejętnościami nabytymi w okresie studiów. Temat pracy powinien być zgodny ze studiowanym kierunkiem i uzgodniony z promotorem. Promotor przekazuje przez menedżera kierunku prowadzonego na Wydziale Studiów Stosowanych listę tematów prac/projektów, która po pozytywnej opinii Rady Programowej kierunku, jest prezentowana na posiedzeniu Zespołu Dziekańskiego, a następnie przyjęta w danym roku akademickim zarządzeniem dziekana. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie 10 semestru na studiach jednolitych magisterskich oraz otrzymanie absolutorium dyplomowego, pozytywnej opinii od promotora pracy, a także od recenzenta, wyznaczanego przez Dziekana WSS. Student rejestruje pracę w Archiwum Prac Dyplomowych (APD), najpóźniej na 14 dni przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego. Po wprowadzeniu przez studenta do APD danych, promotor sprawdza ich kompletność i poprawność, a następnie zatwierdza je i dokonuje analizy i kontroli pracy przy użyciu Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA), zgodnie z Zarządzeniem nr 20/2024 Rektora Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie procedur obowiązujących przy sprawdzaniu pisemnych prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA) (Załącznik 9). Promotor akceptuje za pośrednictwem APD raport ogólny z badania antyplagiatowego pracy w JSA, pod warunkiem, że nie nosi ona znamion plagiatu. Następnie praca przekazana jest do oceny przez promotora oraz recenzenta. Ocena pracy odbywa się w APD. Ocenie podlegają zgodność i poprawność z wymogami ogólnymi oraz edytorskimi. Dodatkowo w ramach recenzji oceniane są zgodność treści pracy z tematem jej układ i struktura, ocena merytoryczna, ocena stopnia oryginalności i możliwości jej praktycznego wykorzystania, charakterystyka doboru i wykorzystania źródeł oraz ocena formalnej strony pracy. Zatwierdzenie recenzji w APD powinno nastąpić najpóźniej na 3 dni przed egzaminem. Podpisane recenzje są niezwłocznie składane w Dziekanacie. Najpóźniej 7 dni przed egzaminem dziekanat przygotowuje w USOS protokół egzaminu, który przekazuje przewodniczącemu komisji. Jeżeli recenzja i opinia pracy są pozytywne, student jest dopuszczany do ustnego egzaminu dyplomowego, który zdaje przed komisją powołaną przez Rektora / osobę upoważnioną przez Rektora, w skład której wchodzi menedżer kierunku lub osoba przez niego wyznaczona jako przewodniczący, opiekun pracy/promotor i recenzent. Menedżer kierunku może wyznaczyć dodatkowych członków komisji. Zgodnie

z Zarządzeniem nr 18/2026 Rektora Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu z dnia 26 lutego 2026 roku w sprawie określenia zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych w roku akademickim 2025/2026 (Załącznik 2), w uzasadnionych przypadkach, dopuszcza się przeprowadzenie egzaminu dyplomowego w trybie zdalnym. W tym celu student, kieruje prośbę o taką formę egzaminu do odpowiedniej osoby określonej w zarządzeniu Rektora nr 18/2026. W przypadku takiej formy egzaminu przewodniczący/a zobowiązany jest do utworzenia spotkania w kalendarzu aplikacji MS TEAMS co najmniej 5 dni przed wyznaczonym terminem obrony. Informację o egzaminie przewodniczący/a wysyła/a do pozostałych członków komisji egzaminacyjnej oraz do studenta/ki w formie zaproszenia, w którego treści przedstawiano również warunki zdalnej obrony. W wyznaczonym terminie Przewodniczący/a inicjował/a spotkanie i oceniał/a jakość połączenia. Jeśli weryfikacja przebiegła pozytywnie – rozpoczynał/a egzamin. W przypadku negatywnej oceny połączenia i podjęciu trzech nieudanych prób jego nawiązania zawiadamiał/a studenta/kę oraz członków komisji egzaminacyjnej o przeniesieniu terminu egzaminu, niezwłocznie informował/a o tym fakcie również dziekanat, po czym procedura egzaminu podejmowana była ponownie w kolejnym wyznaczonym terminie.

Podczas egzaminu dyplomowego student dokonuje ustnej prezentacji pracy. Następnie odpowiada na pytania członków komisji związane ze studiowanym kierunkiem oraz dotyczące przedłożonej przez niego pracy. Celem pytań jest potwierdzenie osiągnięcia przez studenta zakładanych kierunkowych efektów uczenia się. Prace dyplomowe na kierunku pedagogika specjalna odnoszą się do dyscypliny pedagogika.

Pisemna praca dyplomowa magisterska obejmuje następujące elementy:

1. Stronę tytułową zgodną ze wzorem przyjętym na Wydziale Studiów Stosowanych UD DSW;
2. Spis treści z numeracją stron;
3. Wstęp, zawierający przedstawienie przedmiotu badań, wskazanie celu, przedstawienie w skrócie, zawartości poszczególnych rozdziałów pracy oraz wykorzystanych źródeł i literatury;
4. 3-6 rozdziałów merytorycznych, zawierających część teoretyczną i część empiryczną (tytuł sformułowany problemowo), omawiające poszczególne zagadnienia oraz podsumowanie i wnioski wynikające z treści dla poszczególnych rozdziałów,
5. Zakończenie, będące podsumowaniem badań i prezentacją wniosków;
6. Bibliografię, obejmującą wykaz źródeł cytowanych w pracy;
7. Spis tabel (wykaz), spis schematów (wykaz), inne istotne wykazy, jeśli występują;
8. Załączniki;
9. Oświadczenie studenta, wynikające z przyjętej na uczelni procedury dyplomowania, na wzorze obowiązującym na Uczelni – podpisane własnoręcznie w oryginale.

3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Liczba kandydatów na kierunek pedagogika specjalna jest systematycznie monitorowana przez Biuro Rekrutacji UD DSW, które na bieżąco przekazuje menedżerowi kierunku informacje o stanie rekrutacji. Postępy studentów w trakcie studiów są monitorowane przez Dziekanat – obejmuje to m.in. liczbę wpisów warunkowych, wniosków o urlopy dziekańskie i powroty z urlopów, a także rezygnacje ze studiów. Dziekanat, we współpracy z menedżerem kierunku, koordynuje również deklaracje dotyczące wyboru grup zajęć do wyboru (specjalnościowych).

Analiza popularności poszczególnych ścieżek specjalnościowych stanowi dla Rady Programowej Kierunku ważne źródło informacji służące dostosowywaniu i doskonaleniu oferty programowej. W ramach monitorowania postępów studentów stosowane są różnorodne metody walidacji efektów uczenia się, adekwatne do celów zajęć i typu rozwijanych kompetencji. Obejmują one prezentacje, projekty, udział w dyskusjach, kolokwia i egzaminy. W przypadku oceny umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych wykorzystywane są m.in. prezentacje multimedialne, prace pisemne, projekty indywidualne i grupowe czy udział w dyskusjach moderowanych. Znaczna część przedmiotów kończy się praktycznymi projektami zaliczeniowymi, w których oceniane są m.in. terminowość wykonania, poziom skomplikowania oraz adekwatność zastosowanych metod i narzędzi.

Menedżer kierunku regularnie uzyskuje od prowadzących informacje zwrotne dotyczące jakości pracy zespołowej studentów, potrzeb w zakresie oprogramowania czy zasad oceniania, co pozwala na bieżąco doskonalić praktyczne aspekty kształcenia. Uczelnia korzysta ponadto z licencjonowanej aplikacji z raportami dydaktycznymi „Studenci, dydaktyka, produkt” w Power BI. Zawiera ona kompleksowe dane dotyczące m.in. studentów, retencji, sprawności kształcenia, uprawnień, programów studiów oraz kadry dydaktycznej. Pracownicy kierunku mają również dostęp do osobnego raportu monitorującego poziom wykorzystania licencji Microsoft, wyposażonego w alerty generowane w przypadku przekroczenia dostępnej puli.

Z raportów tych korzystają Dziekan, Prodziekani oraz menedżerowie kierunków, co umożliwia szybkie reagowanie na bieżące potrzeby organizacyjne oraz precyzyjne planowanie zasobów. System monitorowania postępów obejmuje także działania prorotencyjne.

Uczelnia monitoruje poziom retencji na każdym kierunku, a wśród wdrażanych rozwiązań znajduje się m.in. opieka tutorska przypisana każdej grupie zajęciowej, szczególnie istotna dla studentów pierwszego roku. Tutor podczas regularnych spotkań przekazuje studentom kluczowe informacje dotyczące funkcjonowania uczelni, zasad organizacyjnych oraz dostępnych form wsparcia. Dodatkowym elementem wspierającym adaptację studentów jest wydarzenie *Welcome Week*, obejmujące warsztaty tematyczne i spotkania integracyjne. Monitorowane są także postępy studentów w przygotowaniu prac dyplomowych. Menedżer kierunku pozostaje w stałym kontakcie z prowadzącymi seminaria, pozyskując informacje o zaawansowaniu prac, przewidywanych terminach egzaminów oraz szczególnych potrzebach studentów, co pozwala odpowiednio planować proces dyplomowania i eliminować bariery utrudniające jego terminową realizację.

Istotnym narzędziem kompleksowej oceny jakości kształcenia jest coroczne **Badanie Atrybutów Marki (BAM)**, w którym studenci oceniają m.in. ofertę programową, organizację zajęć, kompetencje dydaktyczne wykładowców, funkcjonowanie działów obsługi studentów oraz bazę lokalową. Wyniki BAM oraz dane pochodzące z raportów Power BI stanowią ważne źródło informacji dla Władz Uczelni i przyczyniają się do diagnozy mocnych stron oraz obszarów wymagających doskonalenia. Wnioski z analiz są wykorzystywane do podejmowania działań poprawiających jakość procesu nauczania i uczenia się studentów na kierunku pedagogika.

Uchwałą nr 232/2023 Senatu Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu z dnia 17 października 2023 r. wprowadzono na Uczelni ramy polityki dotyczącej **wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji w procesie kształcenia i pracy akademickiej**. Polityka ta obejmuje zarówno rekomendacje dobrych praktyk, jak i zasady etyczne oraz organizacyjne związane ze stosowaniem AI. Jej wdrażaniu towarzyszą działania informacyjno-szkoleniowe: regularnie organizowane są webinary („Sztuczna inteligencja w edukacji: Jak AI może wspierać nauczyciela?”) i spotkania eksperckie, a także konferencje poświęcone m.in. zastosowaniom AI w edukacji (Digital Universities Europe, 10-12.03.2025). W ramach tych inicjatyw omawiane są również potencjalne ryzyka i zagrożenia — m.in. kwestie rzetelności oceniania, bezpieczeństwa danych, plagiatu, uprzedzeń algorytmicznych oraz wpływu AI na jakość uczenia się — tak aby wspierać odpowiedzialne i świadome korzystanie z nowych technologii przez studentów i kadre.

Dodatkowo, na platformie Moodle uruchomiono dla kadry dydaktycznej zestaw krótkich, praktycznych kursów z zakresu AI w edukacji (m.in. bezpieczeństwo i etyka, przegląd narzędzi, zasady korzystania z AI na zajęciach, AI w pracach dyplomowych oraz podstawy promptowania), które wykładowcy mogą realizować samodzielnie we własnym tempie.

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Badanie osiągnięć przez studentów zakładanych efektów uczenia się odbywa się na bieżąco poprzez weryfikację osiągnięć wiedzy w trakcie zajęć ze studentami oraz po zakończeniu każdego z modułów, w formie przewidzianej w planie studiów (zaliczenie, zaliczenie na ocenę lub egzamin). Skala ocen została określona w Regulaminie Studiów UD DSW. Zasady obliczania oceny końcowej modułu określone są w każdej karcie przedmiotu. Ocena końcowa modułu udokumentowana jest w postaci pisemnych prac egzaminacyjnych, testów oraz projektów praktycznych, a w przypadku egzaminów ustnych w postaci wykazu zagadnień (pytań) egzaminacyjnych. Metody sprawdzenia i oceniania osiągnięć efektów uczenia się oraz postępów studentów w toku kształcenia uzależnione są od decyzji prowadzącego zajęcia (lidera), w zależności od zakładanych efektów uczenia się. Informacja na ten temat zamieszczona jest w kartach przedmiotów oraz podawana do informacji studentom przed przystąpieniem do realizacji przedmiotu. Ocena ta opiera się na określonych dla danego przedmiotu metodach weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dzięki obowiązkowi zapoznania studentów na pierwszych zajęciach z zasadami zaliczeń i warunkami uzyskania zaliczenia, każdy student posiada wiedzę co do poziomu wymagań, jakie musi spełnić, aby otrzymać ocenę przynajmniej dostateczną lub wyższą. Na zakończenie procesu kształcenia weryfikacja efektów uczenia się następuje poprzez przygotowanie pracy dyplomowej (projektowej, licencjackiej, magisterskiej) z obszaru zgodnego z kierunkiem, poziomem i profilem studiów oraz zainteresowaniami studenta, powiązane z dyscypliną pedagogika specjalna.

3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Sposoby i narzędzia monitorowania oraz oceny postępów studentów są dobierane przez prowadzących w oparciu o doświadczenie dydaktyczne, efekty uczenia się przypisane do danych zajęć oraz zakres wiedzy i umiejętności niezbędny do ich zaliczenia. W kartach przedmiotów jako metody weryfikacji osiągnięć efektów uczenia się wskazywane są m.in.: prezentacja, projekt multimedialny, udział w dyskusji, odpowiedź ustna, kolokwium oraz egzamin ustny lub pisemny. W zakresie efektów uczenia się z kategorii umiejętności metody weryfikacji wskazywane w kartach przedmiotów to: udział w dyskusji, opracowanie studium przypadku, prezentacja multimedialna, praca pisemna (np. raport z badania, wywiad), raport z ćwiczeń warsztatowych, zajęć terenowych lub badań, projekt indywidualny lub grupowy. W kategorii kompetencje społeczne metody weryfikacji

wskazywane w kartach przedmiotów to udział w dyskusji, jakość współpracy przy realizacji projektów grupowych, studium przypadku, raport z ćwiczeń warsztatowych np. podczas pracy w laboratoriach, warsztatach. Umiejętności praktyczno-zawodowe studenci zdobywają także podczas praktyk zawodowych i specjalnościowych m.in. w następujących miejscach: Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kątach Wrocławskich, terapeutyczny Punkt Przedszkolny dla wyjątkowych Dzieci we Wrocławiu, Progress Centrum Diagnostyczno-Terapeutyczno-Edukacyjne w Oleśnicy, Zespół Szkolno-Przedszkolny, Szkoła Podstawowa im. Polskich Laureatów Nagrody Nobla w Obornikach Śląskich, Powiatowy Zespół Specjalnych Placówek Szkolno-Wychowawczych im. Marii Grzegorzewskiej w Trzebnicy, Zespół Szkół Specjalnych w Świebodzicach.

Weryfikacja efektów uczenia się w modułach praktyk zawodowych odbywa się na podstawie dzienniczka praktyk, w którym jest szczegółowo opisany przebieg danej praktyki. Uczelniany Opiekun Praktyk weryfikuje stopień osiągniętych efektów uczenia się na podstawie opisanych zadań i czynności w dzienniczku praktyk pod kątem stopnia osiągniętych efektów uczenia się przypisanych praktykom zawodowym. Wybrane miejsca praktyk są hospitowane. Od szóstego semestru studenci realizują zajęcia w ramach na wybranego modułu zajęć specjalnościowych. Studenci dokonują wyboru pod koniec piątego semestru mając perspektywę kursów podstawowych i kierunkowych realizowanych od pierwszego do szóstego semestru, przez co wybór ich jest bardziej świadomy, podbudowany konsultacjami z wykładowcami kierunku, współtworzącymi program, którzy prowadzą zajęcia w tych sześciu semestrach.

Podczas studiów jednolitych magisterskich studenci poszerzają znajomość języka obcego (angielski lub niemiecki). Wyniki nauki języka obcego podsumowują oceny w semestrach 3, 4 oraz egzamin w semestrze 5, a warsztaty kompetencji językowych kończą się ocenami w semestrze 6 i egzaminem w semestrze 7. We współpracy z prowadzącymi jest również kontrolowany przebieg poszczególnych etapów nauczania, lista zajęć w obrębie danego semestru, kolejność zajęć w całym cyklu w taki sposób, aby układ zajęć tworzył ciąg logiczny.

3.8. Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku

Monitorowaniem losu absolwentów zajmuje się Biuro Karier i Praktyk, którego zadaniem jest promowanie absolwentów na rynku pracy, w tym prowadzenie bazy studentów i absolwentów poszukujących pracy. Biuro oferuje absolwentom wsparcie indywidualne i grupowe w zakresie: określenia predyspozycji i preferencji zawodowych, zaplanowania ścieżki kariery, profesjonalnego przygotowania do poszukiwania pracy (np.: pisanie CV, trening przed rozmową kwalifikacyjną),

rozwoju kompetencji i kwalifikacji oraz pokazania szans, jakie daje współczesny rynek pracy. Dwukrotnie w ciągu roku akademickiego Biuro organizuje Targi Pracy i Przedsiębiorczości Week4Work, podczas których studenci mają szansę poznać oferty praktyk, staży i pracy oferowanych przez pracodawców reprezentujących różne branże i sektory gospodarki, a pracodawcy mogą poznać kompetencje studentów DSW. W monitoringu losów absolwentów wykorzystywane są dane z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (www.ela.nauka.gov.pl).

Na dzień sporządzania raportu samooceny dane z systemu ELA dotyczące jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym za rok 2024 nie są jeszcze dostępne.

Brak danych Ekonomicznych Losów Absolwentów - ELA, dla tego cyklu nie wynika z problemów zatrudnieniowych absolwentów, lecz z charakteru nowego modelu kształcenia (5-letnie jednolite studia magisterskie). W kolejnych latach dane te będą systematycznie analizowane i wykorzystywane w procesie doskonalenia programu studiów.

Jednocześnie analiza danych dostępnych dla wcześniejszych cykli kształcenia oraz obserwacja rynku pracy wskazują na wysokie zapotrzebowanie na pedagogów specjalnych, w szczególności w kontekście rozwoju edukacji włączającej, zwiększającej się liczby uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego (specjalistycznego, w proponowanym modelu edukacji do różnorodności) oraz rosnącego znaczenia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. Kierunek odpowiada zatem na realne potrzeby systemu oświaty oraz placówek terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Wnioski z monitorowania losów absolwentów (w miarę pojawiania się danych ELA) będą uwzględniane w procesie modyfikacji programu studiów, w szczególności w zakresie:

- dostosowania treści grup zajęć specjalnościowych,
- wzmacniania kompetencji praktycznych,
- aktualizacji metod kształcenia i weryfikacji efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych)

Potencjał kadrowy nauczycieli akademickich ocenianego kierunku w bieżącym roku akademickim obejmuje: 3 profesorów zwyczajnych nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika, 8 profesorów UD

DSW ze stopniem doktora habilitowanego, 44 doktorów oraz 32 magistrów. Kadre kierunku pedagogika specjalna stanowi grupa doświadczonych pracowników etatowych uczelni zatrudnionych na stanowiskach badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych, a także zespół osób prowadzących zajęcia - praktyków z uznanym dorobkiem zawodowym. Dla 1 profesora i 1 dr hab. UD DSW stanowi dodatkowe miejsce pracy.

Tabela 8. Kadra kierunku pedagogika specjalna

Stopień naukowy / tytuł zawodowy	Nauczyciele akademicki		Razem
	etatowi	na umowę cywilno-prawną	
Profesor zwyczajny	2	1	3
dr hab. (prof. UD DSW)	8	0	8
dr	22	22	44
mgr	5	27	32
Razem:	37	50	87

Profil badań nauczycieli akademickich stanowiących kadre kierunku wpisuje się w pełni w dziedziny wiedzy odpowiadające obszarom kształcenia na kierunku. Zespół stanowiący w UD DSW „liczbę N” w zakresie dyscypliny pedagogika oraz psychologia legitymuje się obszernym i wartościowym dorobkiem naukowym. Dyscyplina pedagogika parametryzowana w Federacji WSB-DSW, otrzymała ocenę A, a z kolei psychologia B+, tym samym uzyskane zostały w niej uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora oraz doktora habilitowanego. W ocenie jakości kadry bierze się pod uwagę rozwój naukowy, osiągnięcia dydaktyczne, weryfikowane w trakcie bieżących (corocznych) ocen pracowniczych który pozwala na ocenę pracowników oraz wykorzystanie zawartych tam informacji do tworzenia nowych synergii rozwojowych UD DSW oraz interdyscyplinarnych zespołów. Podstawowym narzędziem do gromadzenia i zarządzania dorobkiem naukowym w UD DSW od 1 października 2022 r. jest system Omega-PSIR (wcześniej był to system Endo). W bazie nauki OmegaPSIR gromadzony jest dorobek naukowy pracowników Uczelni – jednostek uczestniczących i stowarzyszonych w Federacji Naukowej WSB-DSW Merito. Dodatkowo prowadzone są co semestralne ewaluacje zajęć przez studentów oraz hospitacje, których wyniki są omawiane z poszczególnymi nauczycielami. Celem przeprowadzania ewaluacji studenckiej w systemie USOSweb (choć może być też w formie papierowej) jest pozyskanie od studentów informacji i ocen przebiegu procesu kształcenia, które umożliwią stałe podnoszenie jakości kształcenia poprzez uwzględnianie pozyskanych materiałów źródłowych w podejmowanych działaniach projakościowych.

W przypadku niskich ocen realizowanych zajęć (ocena niższa niż 3,5) jako element oceny pracowniczej przeprowadzane są rozmowy indywidualne ze wskazanymi nauczycielami, które sugerują konkretne zmiany w prowadzeniu zajęć. Rozmowy indywidualne przeprowadza Prodziekan

wraz z Menadżerem kierunku. Z kolei hospitacje mają charakter doradczo-metodyczny i dotyczą wszystkich form zajęć dydaktycznych, w tym zajęć realizowanych w formie zdalnej. Osoba hospitowana otrzymuje uwagi i zalecenia wynikające z protokołu hospitacji. Hospitacji podlegają zajęcia dydaktyczne przeprowadzane przez nauczycieli akademickich – nie rzadziej niż raz na 2 lata. W uzasadnionych przypadkach Wydziałowa Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia może ustalić hospitacje częściej niż wskazano, w szczególności, gdy ocena z ankiet studenckich jest niższa niż 3,5. W przypadku doktorantów obligatoryjnie przeprowadza się hospitacje w pierwszym roku prowadzenia przez nich zajęć dydaktycznych, przy czym hospitacje te mają charakter wyłącznie doradczy. Propozycje zmian w obsadzie formułują też sami pracownicy, na przykład zgłaszając potrzebę zatrudnienia praktyków do prowadzenia ćwiczeń lub proponując konkretne osoby, które mogą ich zastąpić w prowadzeniu zajęć.

Dorobek naukowy kadry prowadzącej zajęcia zorientowany jest przede wszystkim na dyscypliny tj. pedagogika i psychologia. W ramach swojej działalności naukowej pracownicy przygotowują publikacje i ekspertyzy, biorą udział w konferencjach naukowych w kraju i za granicą, realizują granty badawcze. Kadra kierunku zaliczana do liczby N zespołu dyscypliny pedagogika i psychologia prowadzi intensywną działalność naukową o międzynarodowym charakterze.

W poniższej tabeli prezentujemy publikacje pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, przede wszystkim pracowników badawczo-dydaktycznych UD DSW należących do liczby N w dyscyplinie pedagogika i psychologia. Biogramy naukowe i zawodowe kadry kierunku znajdują się w załączniku nr 2.4.

Tabela 9. Publikacje kadry kierunku pedagogika specjalna w latach 2022 -2025

Rodzaj publikacji	2022	2023	2024	2025
Monografie, w tym współautorskie	2	5	4	7
Redakcje	1	0	2	1
Rozdziały	18	7	8	3
Artykuły w czasopismach recenzowanych	31	26	36	32
Razem:	52	38	50	43

4.2. Obsady zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych

Kadra kierunku pedagogika specjalna Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW stanowi zespół o wysokim potencjale dydaktycznym, naukowym i praktycznym, zapewniający realizację programu studiów zgodnie z profilem praktycznym oraz aktualnymi standardami wykonywania zawodu pedagoga specjalnego. Obsada zajęć dydaktycznych została zaplanowana tak, aby zachować spójność pomiędzy treściami kształcenia, efektami uczenia się oraz wymaganiami praktyki zawodowej, a także umożliwić studentom systematyczny kontakt z akademikami aktywnymi naukowo i jednocześnie praktykami zawodowymi. W skład zespołu wchodzi zarówno doświadczeni nauczyciele akademicy (profesorowie zwyczajni, doktorzy habilitowani i doktorzy), jak i specjaliści-praktycy m.in. pedagodzy specjaliści, logopedzi, psychologowie, lekarze, posiadający wieloletnie doświadczenie zawodowe w obszarach odpowiadających modułom i grupom zajęć realizowanym na kierunku. Zajęcia dydaktyczne na kierunku prowadzone są przez kadrę o zróżnicowanej ścieżce rozwoju zawodowego, co pozwala studentom uczyć się w wielu kontekstach praktyki pedagogicznej.

Podstawę zespołu dydaktycznego kierunku pedagogika specjalna tworzą nauczyciele akademicy reprezentujący przede wszystkim dyscyplinę pedagogikę (w tym pedagogikę specjalną jako jej subdyscyplinę wiodącą dla kierunku) oraz psychologię jako dyscyplinę dodatkową. Są to osoby prowadzące aktywną działalność naukową, uczestniczące w krajowych i międzynarodowych projektach badawczych oraz publikujące wyniki badań w obszarze pedagogiki specjalnej, edukacji włączającej, diagnozy funkcjonalnej i wsparcia osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Jednocześnie członkowie tego zespołu realizują zajęcia metodologiczne oraz seminaria dyplomowe, zapewniając studentom przygotowanie do prowadzenia badań empirycznych, krytycznej analizy literatury naukowej oraz projektowania własnych działań badawczo-wdrożeniowych. Takie powiązanie działalności naukowej z dydaktyczną, gwarantuje aktualność treści kształcenia, oparcie efektów uczenia się na najnowszych osiągnięciach dyscypliny oraz spójność między profilem praktycznym studiów a akademickim zapleczem merytorycznym kierunku.

Zajęcia o charakterze metodologicznym i badawczym prowadzi prof. zw. dr hab. Ewa Kurantowicz (Metodologia badań naukowych) oraz dr hab. Paweł Rudnicki, prof. UD DSW (Metody i techniki badań pedagogicznych). Umożliwiają one studentom praktyczne przygotowanie do planowania i realizacji badań, konstruowania narzędzi diagnostycznych, prowadzenia wywiadów, analizy danych jakościowych i ilościowych oraz krytycznej interpretacji wyników. Kompetencje te są kluczowe w diagnozie pedagogicznej i ewaluacji działań wspierających.

Obszar diagnozy i pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych realizowany jest przede wszystkim w ramach zajęć dr hab. Beaty Jachimczak, prof. UD DSW (Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych, Konstruowanie programów wychowawczo-profilaktycznych), dr hab. Alicji Czerkawskej, prof. UD DSW (Diagnostyka psychopedagogiczna, Poradnictwo i praca ze środowiskiem

rodzinnym) oraz prof. dr hab. Małgorzaty Sekułowicz (Edukacja i rehabilitacja dzieci ze spektrum autyzmu). Zajęcia w formie ćwiczeń i warsztatów prowadzą do nabycia umiejętności rozpoznawania potrzeb rozwojowych, konstruowania diagnozy funkcjonalnej, projektowania programów wsparcia oraz pracy z rodziną i środowiskiem szkolnym. Doświadczenie prowadzących w projektach ogólnopolskich (SCWEW), pracy terapeutycznej oraz badaniach nad neuroróżnorodnością wzmacnia aplikacyjny charakter kształcenia.

Kompetencje w zakresie pracy z osobami zagrożonymi niedostosowaniem społecznym rozwijane są podczas Warsztatów terapii zachowań niepożądanych prowadzonych przez dr hab. Annę Karłyk-Ćwik, prof. UD DSW, a także w oparciu o wiedzę z zakresu prawa i resocjalizacji przekazywaną przez dr hab. Marka Heinego, prof. UD DSW (*Prawne aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami*). Zajęcia te kształtują umiejętność projektowania interwencji wychowawczych, analizy zachowań trudnych oraz stosowania przepisów prawa w praktyce instytucjonalnej.

Wymiar społeczny i środowiskowy pracy pedagoga specjalnego wzmacniają ćwiczenia z Pedagogiki społecznej prowadzone przez dr hab. Elżbietę Siarkiewicz, prof. UD DSW, a także Socjologia edukacji realizowana przez dr hab. Piotra Mikiewicza, prof. UD DSW. Studenci uczą się analizować mechanizmy wykluczenia, funkcjonowanie instytucji edukacyjnych oraz projektować działania wspierające w środowisku lokalnym.

Refleksyjny i etyczny fundament kształcenia zapewniają zajęcia Filozofia z etyką prowadzone przez dr hab. Lotara Rasińskiego, prof. UD DSW, który rozwija u studentów kompetencje w zakresie rozpoznawania dylematów moralnych i odpowiedzialności zawodowej.

Szczególne znaczenie dla osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych mają zajęcia realizowane w formie ćwiczeń, warsztatów oraz praktyk zawodowych. Dr Joanna Kłodkowska realizuje Metodykę zajęć wyrównawczych i korekcyjno-kompensacyjnych, przygotowując studentów do planowania i prowadzenia działań terapeutycznych w oparciu o diagnozę trudności w uczeniu się. Zajęcia dr Doroty Dudy z Edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz dr Pauliny Hawrylewicz-Kowalskiej z Dydaktyki ogólnej i metodyki edukacji polonistycznej rozwijają kompetencje w zakresie indywidualizacji procesu kształcenia, konstruowania programów wsparcia oraz organizowania środowiska edukacji włączającej. Dr Małgorzata Oleniacz, prof. UD DSW, prowadząc zajęcia dotyczące Wspomagania rozwoju osoby z niepełnosprawnością i Poradnictwa rehabilitacyjnego, przygotowuje studentów do pracy w modelu wsparcia środowiskowego oraz współpracy z rodziną.

Kompetencje diagnostyczne i rozumienie uwarunkowań medycznych rozwoju rozwijane są podczas zajęć dr Doroty Prędkiewicz (*Biomedyczne podstawy rozwoju, Pierwsza pomoc przedmedyczna, Diagnoza logopedyczna zaburzeń mowy*), które mają wyraźnie aplikacyjny charakter. Studenci uczą

się interpretować podstawowe uwarunkowania neurologiczne i somatyczne wpływające na funkcjonowanie dziecka, rozpoznawać symptomy zaburzeń rozwojowych oraz właściwie reagować w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia. W ramach ćwiczeń analizują studia przypadków, poznają podstawowe narzędzia przesiewowe.

Praktyczne umiejętności adaptacji aktywności fizycznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami rozwijane są na zajęciach dr Dariusza Rutkowskiego (Psychomotoryczne wspieranie rozwoju dzieci, Metodyka wychowania fizycznego i edukacji zdrowotnej). Studenci uczą się diagnozować potrzeby ruchowe dzieci, planować ćwiczenia wspierające rozwój motoryczny oraz modyfikować aktywność fizyczną z uwzględnieniem ograniczeń funkcjonalnych i zaleceń specjalistów. Zajęcia mają charakter praktyczny i obejmują projektowanie scenariuszy zajęć oraz analizę przypadków, co przygotowuje przyszłych pedagogów specjalnych do bezpiecznego i świadomego prowadzenia aktywności ruchowej w edukacji włączającej i specjalnej.

Obszar pracy z osobami w spektrum autyzmu i z niepełnosprawnością intelektualną wzmocniają zajęcia dr Joanny Ławickiej z Metodyki wychowania i kształcenia uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną oraz Podstawy edukacji i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Studenci uczą się konstruować indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne, planować zajęcia rewalidacyjne oraz dobierać metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC) adekwatne do poziomu funkcjonowania ucznia. W trakcie ćwiczeń analizują rzeczywiste przypadki, pracują na dokumentacji szkolnej i projektują konkretne rozwiązania dydaktyczne, co bezpośrednio przygotowuje ich do pracy w placówkach specjalnych i w edukacji włączającej.

Na zajęciach u dr Agnieszki Szymajdy studenci kształcą umiejętności praktyczne w obszarze Metodyki edukacji muzycznej oraz Elementów muzykoterapii). Ćwiczenia umożliwiają studentom nabycie umiejętności planowania i prowadzenia zajęć muzycznych o charakterze terapeutycznym, doboru repertuaru i środków muzycznych adekwatnych do możliwości rozwojowych uczniów oraz wykorzystywania muzyki jako narzędzia wspierającego komunikację, regulację emocji i integrację grupy. Studenci projektują własne scenariusze zajęć, uczą się podstaw pracy z instrumentarium (w tym prostymi instrumentami perkusyjnymi) oraz analizują funkcję muzyki w procesie wspomagania rozwoju dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Kompetencje w zakresie wykorzystania technologii w pracy z uczniami rozwijane są w ramach Metodyki edukacji informatycznej i TIK prowadzonej przez dr Elżbietę Makowską-Ciesielską. Studenci uczą się dobierać narzędzia cyfrowe wspierające proces dydaktyczny i terapeutyczny, tworzyć materiały multimedialne dostosowane do potrzeb uczniów ze SPE oraz wykorzystywać technologie

informacyjno-komunikacyjne w sposób bezpieczny, etyczny i adekwatny do założeń edukacji włączającej.

Zajęcia prowadzące bezpośrednio do osiągania umiejętności praktycznych realizowane są w dużej mierze przez kadrę łączącą działalność akademicką z czynną praktyką zawodową w szkołach, placówkach specjalnych, poradniach oraz instytucjach ochrony zdrowia.

W obszarze pedagogiki specjalnej i edukacji włączającej istotną rolę pełnią m.in. mgr Izabela Sokołowska-Zatorska (Konstruowanie IPET; Podstawy edukacji i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną), wieloletnia dyrektorka szkoły dla uczniów z autyzmem, co umożliwia studentom pracę na autentycznej dokumentacji i analizę rzeczywistych przypadków.

mgr Anna Zborowicka posiada wieloletnie doświadczenie w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w zespołach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, na prowadzonych przez nią zajęciach Konstruowanie programów wychowawczo-profilaktycznych w edukacji integracyjnej i włączającej studenci zdobywają umiejętności w obszarze diagnozy potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, planowania i ewaluacji działań wychowawczo-profilaktycznych, konstruowania programów wsparcia zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego oraz współpracy z zespołem specjalistów i rodzicami. Zajęcia mają charakter warsztatowy i przygotowują studentów do samodzielnego projektowania rozwiązań odpowiadających na zróżnicowane potrzeby środowiska szkolnego, zgodnie ze standardem kształcenia na kierunku pedagogika specjalna o profilu praktycznym.

mgr Alina Żwirblińska prowadzi ćwiczenia z Metodyki nauczania dzieci z lekką niepełnosprawnością intelektualną – I, II i III etap edukacji, przekazuje wiedzę opartą na wieloletniej pracy w placówkach specjalnych i terapeutycznych. Po jej zajęciach studenci potrafią planować i prowadzić zajęcia dydaktyczne dostosowane do możliwości poznawczych i funkcjonalnych uczniów, konstruować indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne (IPET), dobierać metody i formy pracy adekwatne do etapu edukacyjnego oraz stosować strategie wspierające rozwój samodzielności i kompetencji społecznych uczniów. Zajęcia mają charakter praktyczny – obejmują analizę przypadków, projektowanie scenariuszy zajęć oraz pracę z dokumentacją szkolną – co bezpośrednio przygotowuje studentów do realizacji zadań zawodowych pedagoga specjalnego.

Wieloletnie doświadczenie w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w zespołach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także kompetencje tyflopedagogiczne dr Dariusza Rutkowskiego, umożliwiają skuteczne przygotowanie studentów do praktycznej pracy z dzieckiem z dysfunkcją wzroku – Podstawy tyflopedagogiki. Dr Dariusz Rutkowski prowadzi także zajęcia z Metodyki wychowania fizycznego i edukacji zdrowotnej, podczas których studenci uczą się planować i modyfikować aktywność ruchową z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb

rozwojowych i zdrowotnych uczniów, dostosowywać ćwiczenia do możliwości dzieci z niepełnosprawnościami, organizować bezpieczne warunki zajęć oraz wykorzystywać elementy psychomotoryki i aktywności prozdrowotnej w pracy edukacyjnej i terapeutycznej. Zajęcia mają charakter warsztatowy i praktyczny, przygotowując studentów do prowadzenia zajęć ruchowych w edukacji włączającej i specjalnej zgodnie ze standardami kształcenia na kierunku pedagogika specjalna.

Metodykę edukacji społeczno-przyrodniczej prowadzi dr Joanna Dejnaka, która podczas ćwiczeń kładzie nacisk na praktyczne przygotowanie studentów do planowania i realizowania zajęć z zakresu edukacji społecznej i przyrodniczej w klasach zróżnicowanych pod względem potrzeb edukacyjnych. Studenci uczą się projektować scenariusze zajęć uwzględniające aktywizujące metody pracy, doświadczenia i obserwacje terenowe, a także dostosowywać treści do możliwości poznawczych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Z kolei, mgr Agnieszka Walicka prowadząc zajęcia z Metodyki edukacji matematycznej kładzie nacisk wśród studentów na rozwijanie umiejętności planowania i realizowania zajęć matematycznych z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów, dostosowywania treści i metod pracy do możliwości poznawczych dzieci, konstruowania pomocy dydaktycznych oraz diagnozowania trudności w uczeniu się matematyki.

Mgr Marcin Jura podczas ćwiczeń z Kultury języka i Metodyki edukacji polonistycznej koncentruje się na rozwijaniu u studentów praktycznych umiejętności kształtowania kompetencji językowych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Studenci uczą się diagnozować trudności w zakresie mowy i komunikacji, planować działania wspierające rozwój językowy oraz konstruować scenariusze zajęć polonistycznych z uwzględnieniem zasad poprawności językowej i dostosowań edukacyjnych. Zajęcia mają charakter warsztatowy i obejmują m.in. analizę wypowiedzi uczniów, projektowanie ćwiczeń rozwijających sprawność czytania i pisanie oraz opracowywanie materiałów dydaktycznych dostosowanych do zróżnicowanych możliwości poznawczych. Studenci są przygotowani do świadomego i metodycznie uzasadnionego wspierania rozwoju językowego dzieci w edukacji włączającej i specjalnej.

Kompetencje w zakresie diagnozy psychologicznej, procesów poznawczych i wsparcia emocjonalnego rozwijane są podczas zajęć prowadzonych przez praktykujących psychologów i psychoterapeutów, m.in. dr Aleksandra Korchuta (Psychologia procesów poznawczych), dr Krzysztofa Stanisławskiego (Psychologia emocji i motywacji), mgr Małgorzatę Otrębską (Psychologia emocji i motywacji) mgr Ewelinę Mazurek (Wprowadzenie do psychologii), oraz Wiesława Mielcarskiego – psychologa i interwenta kryzysowego. Zajęcia mają wyraźnie praktyczny charakter – studenci analizują studia przypadków, uczą się interpretować podstawowe mechanizmy funkcjonowania poznawczego i emocjonalnego dziecka oraz rozpoznawać symptomy trudności rozwojowych i kryzysowych.

W trakcie ćwiczeń doskonali umiejętność prowadzenia rozmowy wspierającej, planowania adekwatnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz współpracy z rodziną i zespołem specjalistów. Dzięki doświadczeniu klinicznemu prowadzących studenci poznają realne procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych i nabywają kompetencje niezbędne do odpowiedzialnego i etycznego działania w środowisku szkolnym i terapeutycznym, zgodnie ze standardem kształcenia na kierunku pedagogika specjalna o profilu praktycznym.

Specjalistyczne kompetencje z zakresu neurologii, istotne dla kształcenia w obszarze logopedii i pedagogiki specjalnej, rozwijane są podczas zajęć Podstawy neurologii prowadzonych przez lek. med. Adrianę Kamilę Zasybską – specjalistkę neurologii z doświadczeniem klinicznym i dydaktycznym.

Tabela 10. Nauczyciele akademicki zatrudnieni w UD DSW prowadzący zajęcia dydaktyczne w roku akademickim 2025/2026 na kierunku pedagogika specjalna jednolite studia magisterskie

Lp.	Nauczyciel akademicki	Zajęcia	Doświadczenie zawodowe, badawczo-dydaktyczne
1.	prof. dr hab. Ewa Kurantowicz	Metodologia badań naukowych	Doświadczona badaczka i wykładowczyni o ugruntowanej pozycji międzynarodowej w obszarze pedagogiki i andragogiki. Posiada wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu zajęć metodologicznych, w tym z zakresu metodologii badań pedagogicznych, projektowania badań jakościowych i ilościowych oraz analizy danych w naukach społecznych. Jej kompetencje obejmują zarówno teorię badań społecznych, jak i ich zastosowanie w praktyce edukacyjnej i środowiskowej.
2.	prof. dr hab. Małgorzata Sekułowicz	Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej, Edukacja i rehabilitacja dzieci ze spektrum autyzmu, Seminarium magisterskie	Doświadczenia dotyczą szerokiego obszaru problematyki pedagogiki specjalnej. Zwłaszcza w obszarze pomocy diagnostycznej dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi (ASD, ADHD, niepełnosprawność intelektualna), wsparcia rodziców i nauczycieli w grupach zróżnicowanych. Dorobek naukowy koncentruje się wokół trzech głównych obszarów: sytuacji rodzin dzieci z zaburzeniami rozwojowymi, wypalania się sił rodziców dzieci z niepełnosprawnością, wczesnej interwencji diagnostyczno-terapeutycznej, wypalania zawodowego nauczycieli i pracowników służb społecznych.
3.	dr hab. Alicja Czerkawska, prof. UD DSW	Diagnostyka psychopedagogiczna, Poradnictwo i praca ze środowiskiem rodzinnym	Badaczka reprezentuje obszar pedagogiki ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki społecznej i poradownictwa. Jej dorobek naukowy oraz działalność dydaktyczna koncentrują się wokół problematyki pomocy psychologiczno-pedagogicznej, poradnictwa w sprawach rodzinnych, wychowawczych i zawodowych oraz procesów rozwiązywania

			problemów życiowych. Specjalizuje się w analizie procesu udzielania pomocy w sytuacji poradniczej, ujmując go w perspektywie relacyjnej, aksjologicznej i egzystencjalnej.
4.	dr hab. Marek Heine, prof. UD DSW	Prawne aspekty funkcjonowania osób z niepełno- sprawnościami	Wykładowca akademicki, badacz w obszarze pedagogiki resocjalizacyjnej i pedagogiki specjalnej, łączący perspektywę pedagogiczną, psychologiczną i normatywno-prawną. Jego dorobek naukowy obejmuje wieloletnie, interdyscyplinarne badania nad funkcjonowaniem rodzin dysfunkcyjnych, efektywnością resocjalizacji nieletnich i dorosłych oraz kompetencjami zawodowymi pedagogów specjalnych i kuratorów sądowych.
5.	dr hab. Beata Jachimczak, prof. UD DSW	Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych, Konstruowanie programów wychowawczo-profilaktycznych w edukacji integracyjnej i włączającej, Seminarium magisterskie	Ekspertka, wykładowczyni akademicka, badaczka w obszarze pedagogiki specjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji włączającej, specjalnych potrzeb edukacyjnych, uniwersalnego projektowania w edukacji (UDL) oraz oceny funkcjonalnej z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania (ICF). Jej dorobek naukowy i ekspercki ma bezpośredni charakter wdrożeniowy i systemowy, co w sposób szczególny wzmacnia praktyczny profil kierunku pedagogika specjalna.
6.	dr hab. Anna Karłyk-Ćwik, prof. UD DSW	Warsztaty terapii zachowań niepo- żądanych	Reprezentuje obszar nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika, ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki resocjalizacyjnej i specjalnej. Jej dorobek naukowy obejmuje problematykę niedostosowania społecznego młodzieży, funkcjonowania instytucji resocjalizacyjnych, regulacji emocji (w tym gniewu), wypalenia zawodowego pedagogów oraz psychospołecznych uwarunkowań zachowań trudnych.
7.	dr hab. Piotr Mikiwicz, prof. UD DSW	Socjologia edukacji	Dorobek naukowy mieści się w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie socjologia i pozostaje w ścisłym związku z problematyką pedagogiki specjalnej. Badania dotyczą społecznych uwarunkowań funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami, procesów socjalizacji, edukacji włączającej, nierówności edukacyjnych oraz mechanizmów wykluczenia i marginalizacji. Autor monografii i artykułów naukowych analizujących relacje między instytucjami edukacyjnymi, środowiskiem społecznym i dobrostanem jednostki, istotne dla diagnozy i projektowania działań wspierających w pedagogice specjalnej.

8.	dr hab. Lotar Rasiński, prof. UD DSW	Filozofia z etyką	Dorobek mieści się w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych, w dyscyplinie filozofia (oraz w częściowo powiązanych badawczo: pedagogika, edukacja, studia nad demokracją i polityką publiczną). Obejmuje badania nad filozofią polityki, myślą Wittgensteina, marksizmem, teoriami dyskursu, krytyką społeczną i demokracją. Prowadzone prace łączą refleksję filozoficzną z praktyką edukacyjną i badaniami nad życiem publicznym oraz dialogiem społecznym, szczególnie w perspektywie demokracji i myślenia postkrytycznego.
9.	dr hab. Elżbieta Siarkiewicz, prof. UD DSW	Pedagogika społeczna	Bada jawne i ukryte wymiary pracy instytucji edukacyjnych, analizuje procesy poradnicze w codzienności i ruchach społecznych, sięga po etnografię, performatywną oraz immersję. Łączy wieloletnie doświadczenie jako pedagog, diagnosta i terapeuta z pracą naukową; prowadzi badania terenowe, zaangażowane i etnopedagogiczne. Prowadzone przez nią badania nad poradnictwem jako relacją społeczną, nad performatywnym wymiarem działań pomocowych oraz nad aksjologicznymi podstawami wsparcia przekładają się na rozwijanie u studentów kompetencji niezbędnych w pracy pedagoga specjalnego.
10.	dr hab. Paweł Rudnicki, prof. UD DSW	Metody i techniki badań pedagogicznych	Badacz, wykładowca akademicki, jego działalność naukowa koncentruje się na pedagogice krytycznej, edukacji alternatywnej, edukacji antydyskryminacyjnej, społecznych aspektach działań organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, a także na edukacji obywatelskiej i wspólnotowym działaniu w kontekście edukacyjnym i społecznym. Prowadzi również badania o charakterze interwencyjnym i społeczno-edukacyjnym, dokumentując praktyki działania wspólnot lokalnych w sytuacjach kryzysowych.
11.	dr Małgorzata Oleniacz, prof. UD DSW	Wspomaganie rozwoju osoby z niepełnosprawności, Praktyka w edukacji włączającej, Wprowadzenie do poradnictwa rehabilitacyjnego	Zainteresowania naukowe i dydaktyczne skoncentrowane wokół problematyki związanej z poradnictwem, w tym poradnictwem rehabilitacyjnym, pedagogiką leczniczą i terapią zajęciową, a także problemami ludzi młodych, problemami egzystencji człowieka w perspektywie biograficznej, narracyjnymi strategiami poszukiwań badawczych i pracy edukacyjno-rehabilitacyjnej. Praca jako ekspert w zakresie edukacji włączającej w projekcie (w ramach programu FERS) – Kompleksowe wsparcie dla publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznych, działających w województwie dolnośląskim (Wrocław, UD DSW, od maja 2025). Praca jako

			ekspert zewnętrzny – konsultant w projekcie: Pilotażowe wdrożenie modelu Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (Wrocław, 2022-2023) – prowadzenie konsultacji/udzielanie wsparcia dla młodzieży – uczniów szkół średnich ze specjalnymi potrzebami, ich rodziców i nauczycieli.
12.	dr Joanna Minta, prof. UD DSW	Metody i techniki badań pedagogicznych	Badaczka, nauczyciel akademicki z ponad 25-letnim doświadczeniem, pedagog, doradca kariery. Jej zainteresowania badawcze dotyczą poradownictwa, poradnictwa, w tym poradnictwa kariery, całonocowego uczenia się, a także oceny funkcjonalnej i edukacji włączającej. Posiada doświadczenie w projektach badawczo-wdrożeniowych o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim, co pozwala jej łączyć refleksję teoretyczną z praktyką instytucjonalną. W swojej pracy koncentruje się na interdyscyplinarności, współpracy międzysektorowej oraz doskonaleniu kompetencji zawodowych specjalistów pracujących z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wzmacnia u studentów kompetencje badawcze i analityczne, przygotowując ich do prowadzenia badań aplikacyjnych oraz świadomego wykorzystywania wyników badań w praktyce pedagoga specjalnego.
13.	dr Agnieszka Zembrzaska, prof. UD DSW	Warsztaty kompetencji całonocowego uczenia się	Doktor nauk pedagogicznych, filozofka i pedagożka, doradczyni zawodowa, logopeda. Zajmuje się koncepcją całonocowego uczenia się człowieka, metodą tutoring w edukacji, poradnictwem, problematyką gender i wielokulturowości w edukacji. Trenerka metody tutoring jako indywidualnego wspierania rozwoju ucznia. Współautorka kwalifikacji tutorskiej w ramach Krajowych Ram Kwalifikacji. Współautorka innowacji pedagogicznej "Tutoring w szkole" realizowanej w gimnazjach i liceach w latach 2014/18 (Fundacja Kolegium Tutorów). Członkini zespołu badawczego „Relacyjność kolektywnych i indywidualnych wzorów działania w roli nauczyciela-tutora: rozwój profesjonalny w binarnym systemie działalności” – badania nauczycieli-tutorów we wrocławskich gimnazjach w 2015 r. pod kierownictwem prof. DSW dr hab. Sławomira Krzychały. Współautorka poradnika metodycznego dla doradców zawodowych „Kalejdoskop Kariery”.
14.	dr Anna Bilon-Piórko	Metodologia badań naukowych	Doktor nauk społecznych, pedagog, międzynarodowa badaczka, wykładowca akademicki z ponad 25-letnim stażem. Dorobek naukowy koncentruje się na problematyce poradnictwa kariery, sprawstwa, relacyjności oraz uczenia się w warunkach niepewności społecznej, z wyraźnym osadzeniem w pedagogice i andragogice. Autorka publikacji w renomowanych

			czasopismach międzynarodowych, w których rozwija krytyczne i systemowe podejścia do poradnictwa oraz analizy procesów uczenia się w kontekście aktywizmu i zmiany społecznej.
15.	dr Agnieszka Chojnacka	Wprowadzenie do psychologii, Praktyka ogólnopedagogiczna, Praktyka wychowawczydydaktyczna II, Psychologia rozwojowa i osobowość, Praktyka wychowawczydydaktyczna I	Pedagog i psycholog, doktor nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika (2024), wykładowca akademicki. Autorka publikacji naukowych z zakresu poradnictwa w żałobie i wsparcia po stracie prokreacyjnej oraz realizatorka projektu badawczego na UD DSW dotyczącego poradnictwa w żałobie. W obszarze pedagogiki specjalnej rozwija temat dostępności i wykorzystania nowych technologii w edukacji i terapii – wystąpienia konferencyjne (2025) dotyczyły m.in. zastosowania VR jako narzędzia wspierającego empatię i rozumienie doświadczenia osób w spektrum autyzmu. Opracowała innowacyjny warsztat dla specjalistów „Zobacz i usłysz świat autyzmu” z wykorzystaniem technologii VR. Członkini Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego (od 2023) i Naukowego Towarzystwa Poradownawczego (od 2025). W latach 2014–2024 pracowała jako pedagog szkolny, prowadząc diagnozę specjalnych potrzeb edukacyjnych, opracowując opinie, współpracując z PPP i instytucjami pomocowymi oraz realizując autorskie warsztaty dla uczniów z SPE i zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Posiada szerokie kompetencje diagnostyczne (KORP, KOGS, profil sensoryczny, baterie testów diagnozy niepowodzeń szkolnych), kwalifikacje terapeuty pedagogicznego oraz doświadczenie w prowadzeniu TUS.
16.	dr Joanna Dejnaka	Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej	Doktor nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika (2024), absolwentka psychologii (2025), biologii (2007) oraz pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej (2003), obecnie w trakcie szkolenia w Szkole Psychoterapii Gestalt. Dorobek naukowy lokuje się w obszarze pedagogiki oraz nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji społeczno-przyrodniczej, problematyki jakości życia rodziny i psychospołecznych uwarunkowań funkcjonowania w sytuacjach kryzysowych. Zagadnienia te pozostają istotne dla pedagogiki specjalnej w kontekście pracy z rodziną dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz budowania systemu wsparcia środowiskowego.

17.	dr Dorota Duda	Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Nauczyciel akademicki posiada wieloletnie doświadczenie praktyczne w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, w szczególności z uczniami klas I–III. W latach 2019–2025 pracowała jako nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej w Szkole Podstawowej nr 82 im. Budowniczych Wrocławia, realizując zadania dydaktyczne i wychowawcze w klasach zróżnicowanych pod względem potrzeb edukacyjnych. W swojej praktyce zawodowej wielokrotnie współpracowała z nauczycielem współorganizującym kształcenie oraz pomocą nauczyciela, co pozwoliło jej zdobyć doświadczenie w organizowaniu edukacji włączającej i pracy zespołowej w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Zainteresowania badawcze koncentrują się wokół pedagogiki małego dziecka, partycypacji dzieci, praw dziecka, nierówności społecznych i edukacyjnych oraz edukacji antydyskryminacyjnej.
18.	dr Marcin Gołębnik	Umiejętności akademickie	Doktor nauk humanistycznych/pedagogika (2012), magister etnologii i antropologii kulturowej (2001), licencjat/etnologia i antropologia kulturowa (1998). Nauczyciel akademicki z ponad 25-letnim doświadczeniem dydaktycznym w szkolnictwie wyższym. Posiadane wykształcenie oraz wieloletnia praktyka akademicka stanowią solidną podstawę do prowadzenia zajęć z zakresu <i>Umiejętności akademickich</i> . Doświadczenie badawcze i dydaktyczne umożliwia skuteczne wprowadzanie studentów w zasady pracy naukowej, krytycznej analizy literatury, konstruowania tekstów akademickich oraz stosowania standardów etycznych w działalności naukowej. Prowadzący rozwija u studentów m.in. kompetencje w zakresie formułowania problemów badawczych, poprawnego posługiwania się aparatem pojęciowym, zasad cytowania.
19.	dr Paulina Hawrylewicz-Kowalska	Podstawy dydaktyki ogólnej i nauczania zintegrowanego, Podstawy dydaktyki ogólnej i edukacji wczesnoszkolnej, Metodyka edukacji polonistycznej	Doktor nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika (2020), wicedyrektorka Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Łozinie, łącząca działalność naukową z intensywną praktyką edukacyjną. Autorka publikacji poświęconych problematyce nauczania indywidualnego i transformatywnego uczenia się nauczycieli. Z wykształcenia filolog polski, czynny nauczyciel języka polskiego, z wieloletnim doświadczeniem w szkołach integracyjnych i włączających. Koordynuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną oraz realizację modelu edukacji włączającej w szkole. Pracowała z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną, w spektrum autyzmu, z afazją, chorobami przewlekłymi i zaburzeniami psychicznymi, a także prowadziła nauczanie indywidualne uczniów z poważnymi

			problemami zdrowotnymi.
20.	dr Joanna Kłodkowska	Metodyka zajęć wyrównawczych i korekcyjno-kompensacyjnych	Pedagog, poradowniczyni, wykładowca akademicki z ponad 20-letnim stażem. Dorobek naukowy lokuje się w dziedzinie pedagogiki (pedagogika społeczna, poradownictwo) i w sposób bezpośredni wspiera kształcenie na kierunku pedagogika specjalna, szczególnie w obszarze poradnictwa, wsparcia dziecka i pracy z rodziną. W 2025 roku uzyskała kwalifikacje terapeuty pedagogicznego (studia podyplomowe z pedagogiki korekcyjnej), rozwijając kompetencje w zakresie diagnozy i terapii trudności w uczeniu się. Doświadczenie zawodowe zdobywała w poradniach psychologiczno-pedagogicznych (PPP nr 9 i PPP nr 4 we Wrocławiu) oraz jako ekspert zewnętrzny w Specjalistycznym Centrum Wspierania Edukacji Włączającej (2021–2023). Praktyka poradnicza i terapeutyczna znajduje bezpośrednie przełożenie na realizację efektów uczenia się na kierunku pedagogika specjalna – w szczególności w zakresie diagnozy funkcjonalnej, konstruowania programów wsparcia oraz współpracy z rodziną i środowiskiem szkolnym.
21.	dr Aleksander Korchut	Psychologia procesów poznawczych	Badacz, wykładowca akademicki. Doktor nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu (2021), magister psychologii (2012). Dorobek naukowy w dziedzinie psychologia oraz nauki o zdrowiu. Publikacje oraz realizowane projekty z obszaru psychologii procesów poznawczych, nowoczesnych form pomiaru zmiennych psychologicznych w populacji mieszanej (grupy wiekowe, zawodowe) oraz w grupach klinicznych. GPE Psychotronics (2012 – 2021) - Praca na stanowisku psychologa. Współpraca przy projektach badawczych z zakresu nowych metod diagnostyki funkcji psychomotorycznych. Konstrukcja aparatury diagnostycznej oraz eksperymentalnej. Organizacja oraz prowadzenie kursów doszkalających dla psychologów transportu z zakresu pomiaru oraz diagnostyki funkcji psychomotorycznych w orzeczniczej pracy psychologa.
22.	dr Joanna Ławicka	Metodyka wychowania i kształcenia uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną, Podstawy edukacji i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, Edukacja i resocjalizacja dzieci zagrożonych	Doktor nauk społecznych w dziedzinie pedagogiki, magister pedagogiki specjalnej. Prezes Zarządu Fundacji Prodeste, zajmującej się diagnozą i terapią osób ze spektrum autyzmu. pedagożka specjalna oraz konsultantka Transkulturowej Psychoterapii Pozytywnej posiada ponad 20-letnie doświadczenie pracy z osobami neuroróżnorodnymi, w tym z osobami z niepełnosprawnością intelektualną i w spektrum autyzmu. Jej kompetencje do prowadzenia zajęć wynikają zarówno z wieloletniej praktyki diagnostyczno-terapeutycznej, jak i z dorobku naukowego obejmującego badania nad

		niedostosowaniem społecznym	neuroróżnorodnością, autyzmem oraz walidacją narzędzi diagnostycznych (m.in. ADI-R, ADOS). W ramach zajęć studenci uczą się m.in.: analizować funkcjonowanie dziecka z niepełnosprawnością intelektualną i w spektrum autyzmu w oparciu o aktualne modele diagnozy rozwojowej, planować indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne zgodnie z koncepcją zindywidualizowanych ścieżek rozwojowych, dobierać adekwatne metody wsparcia w pracy edukacyjnej i rehabilitacyjnej, interpretować wyniki diagnozy funkcjonalnej oraz współpracować z rodziną i zespołem specjalistów.
23.	dr Joanna Mysiakowska	Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka	Doktor nauk społecznych, magister biologii, wykładowca akademicki, nauczyciel prowadzący wykłady i ćwiczenia ze studentami, zajęcia na studiach podyplomowych, warsztaty z nauczycielami. Nauczyciel akademicki z doświadczeniem w zakresie nauk przyrodniczych, społecznych, promotor prac licencjackich i magisterskich.
24.	dr Adrianna Nizińska	Podstawy andragogiki	Doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie pedagogika, badaczka, specjalizuje się w edukacji dorosłych, uczeniu się przez całe życie i rozwoju zawodowym edukatorów. Jej badania koncentrują się na edukacji dorosłych, biograficznych i krytycznych podejściach do uczenia się, roli uniwersytetów w procesach demokratyzacji oraz edukacji dla zrównoważonego rozwoju. Realizowała działalność dydaktyczną w Polsce oraz w Szwecji.
25.	dr Katarzyna Pająk-Załęska	Filozofia z etyką	Doktor nauk o zdrowiu, wykładowca akademicki. Dotychczasowa praca naukowa skupiała się wokół zainteresowań z zakresu socjologii medycyny jak również edukacji zawodowej. Z uwagi na pracę w instytucie badawczym, działalność naukowa realizowana była z wolnej stopy i zamyka się w kilku publikacjach. Brała udział w przygotowaniu szeregu raportów i opracowań dotyczących uczenia się przez całe życie, edukacji dorosłych jak również w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego. W prowadzonych zajęciach z zakresu filozofii i etyki odwołuje się do problematyki odpowiedzialności moralnej specjalistów pracujących z osobami w sytuacji zależności (pacjentami, uczniami, osobami z niepełnosprawnościami), podejmując refleksję nad granicami ingerencji, podmiotowością oraz etosem zawodów pomocowych. Łączy perspektywę filozofii praktycznej z analizą realnych dylematów etycznych obecnych w systemie ochrony zdrowia i edukacji, kształtując u studentów kompetencje krytycznego myślenia, wrażliwości etycznej oraz świadomości społecznej roli pedagoga specjalnego.

26.	dr Dorota Prędkiewicz	Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka, Pierwsza pomoc przedmedyczna, Wczesna interwencja logopedyczna	Doktor nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika, nauczyciel akademicki, logopeda, pielęgniarka. Posiada interdyscyplinarne wykształcenie łączące pedagogikę specjalną, logopedię i nauki medyczne. Jej dorobek naukowy mieści się w dziedzinie nauk społecznych (pedagogika specjalna) oraz nauk medycznych i o zdrowiu. Jest autorką publikacji w recenzowanych czasopismach oraz aktywną uczestniczką międzynarodowych konferencji naukowych. Od 2022 roku prowadzi nowatorskie badania nad związkiem braku wczesnej imitacji u noworodków z ryzykiem zaburzeń ze spektrum autyzmu. Równolegle prowadzi praktykę logopedyczną i terapeutyczną (wczesna interwencja, praca z dziećmi ze spektrum autyzmu), łącząc wiedzę kliniczną z celami i efektami uczenia się na kierunku pedagogika specjalna, szczególnie w obszarze wczesnej diagnozy i wsparcia rozwoju dziecka.
27.	dr Karolina Reinhard	Podstawy pedagogiki	Pedagog, wykładowca akademicki z ponad 20-letnim stażem, jej dorobek naukowy koncentruje się na problematyce komunikacji edukacyjnej, wspólnotowości oraz społecznych kontekstów kształcenia. Jej doświadczenie dydaktyczne i organizacyjne obejmuje koordynowanie specjalności glottodydaktycznej na kierunku pedagogika, zarządzanie kierunkiem (studia I i II stopnia), a także współtworzenie projektów oświatowych i rozwojowych. Uczestniczy w projektach regionalnych i ogólnopolskich dotyczących jakości kształcenia nauczycieli oraz wsparcia uczniów zagrożonych wykluczeniem. Jej działalność wspiera realizację efektów uczenia się w zakresie kompetencji komunikacyjnych, międzykulturowych i społecznych, kluczowych dla przyszłych pedagogów specjalnych.
28.	dr Dariusz Rutkowski	Psychomotoryczne wspieranie rozwoju dzieci, Podstawy tyflopädagogiki, Metodyka wychowania fizycznego i edukacji zdrowotnej	Wykładowca akademicki, nauczyciel dyplomowany, tyflopädagog. Dorobek naukowy mieści się w ramach dyscyplin nauki o kulturze fizycznej oraz pedagogika, a także koncentruje się wokół zagadnień związanych z dostępnością, projektowaniem uniwersalnym, oceną i modyfikacją otoczenia dla osób z niepełnosprawnościami, pomocami technicznymi w rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami, pomocami optycznymi dla osób słabowidzących, pomocami nieoptycznymi dla osób słabowidzących. Jego badania i publikacje mają charakter aplikacyjny i odnoszą się do realnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym do zagadnień dostępności przestrzeni publicznej oraz aktywizacji społecznej. Wieloletnie doświadczenie zawodowe obejmuje pracę nauczyciela dyplomowanego w Dolnośląskim Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 13, gdzie

			pełni funkcję nauczyciela wychowania fizycznego, instruktora orientacji przestrzennej i rehabilitanta wzroku, a także trenera sportu osób z niepełnosprawnościami.
29.	dr Aneta Słowik	Kształcenie w grupach zróżnicowanych kulturowo	Reprezentuje dyscyplinę pedagogikę, ze szczególnym uwzględnieniem poradnictwa, wsparcia społecznego oraz edukacyjnych kontekstów pracy z osobą w sytuacji zmiany i kryzysu. Jej dorobek naukowy obejmuje publikacje w recenzowanych czasopismach krajowych i międzynarodowych, w tym współautorstwo prac analizujących poradnictwo w środowiskach zróżnicowanych kulturowo. Prowadzi badania dotyczące relacyjnego wymiaru procesu pomocowego, tożsamości profesjonalnej doradców oraz społecznych uwarunkowań wsparcia. W swojej aktywności naukowej współpracuje z badaczami zagranicznymi, uczestnicząc w projektach i inicjatywach o charakterze międzynarodowym, co sprzyja transferowi aktualnych koncepcji teoretycznych do praktyki dydaktycznej. Jej doświadczenie badawcze i międzynarodowe wzmacnia jakość kształcenia poprzez wprowadzanie do zajęć aktualnych nurtów teoretycznych oraz analiz porównawczych w obszarze wsparcia i pracy pomocowej.
30.	dr Krzysztof Stanisławski	Psychologia emocji i motywacji	Jego działalność badawcza koncentruje się na problematyce stresu, samoregulacji oraz radzenia sobie, łącząc perspektywę kliniczną i społeczną z podejściem biologicznym. Jest twórcą oryginalnych modeli teoretycznych, w tym Coping Circumplex Model oraz modelu kołowego stresu, które zostały poddane empirycznej weryfikacji i opublikowane w prestiżowych czasopismach międzynarodowych (m.in. <i>Personality and Individual Differences</i> , <i>New Ideas in Psychology</i> , <i>Frontiers in Psychology</i> , <i>Current Psychology</i>). Posiada doświadczenie w prowadzeniu zajęć akademickich z zakresu psychologii emocji i motywacji, anatomii i fizjologii układu nerwowego oraz statystyki w badaniach psychologicznych. Opracował autorskie materiały dydaktyczne do warsztatów ze statystyki w SPSS (2020), wspierające rozwój kompetencji analitycznych studentów.
31.	dr Marcin Starnawski	Podstawy socjologii	Socjolog, wykładowca akademicki z ponad 25-letnim stażem, koordynator dyscypliny pedagogiki w Federacji Naukowej WSB Merito – Uniwersytet Dolnośląski DSW, zaangażowany w rozwój badań i współpracy naukowej w obszarze nauk społecznych. Od 2024 r. uczestniczy w międzynarodowym projekcie <i>Anti-bias education for early childhood teachers: learning through video-coaching</i> (ABC4T), finansowanym ze środków UE w ramach programu Erasmus+.

			którego celem jest rozwijanie kompetencji nauczycieli w zakresie edukacji antydyskryminacyjnej. Od 2021 r. kieruje projektem badawczym finansowanym przez Narodowe Centrum Nauki pt. „Społeczność żydowska w Polsce w następstwie kampanii antysemitkiej lat 1967–1968. Doświadczenia biograficzne, przemiany tożsamości, dynamika środowiskowa”.
32.	dr Agnieszka Szymajda	Metodyka edukacji muzycznej, Emisja głosu, Praktyka wychowawczo-dydaktyczna	Pedagog, nauczyciel akademicki, muzykoterapeutka. Jej doświadczenie zawodowe obejmuje ponad 25 lat praktyki muzykoterapeutycznej z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (m.in. dzieci z MPD, spektrum autyzmu, zespołem Downa), realizowanej w przedszkolach integracyjnych oraz ośrodkach rehabilitacyjnych finansowanych ze środków NFZ. W latach 2021–2024 pełniła funkcję eksperta zewnętrznego w projekcie SCWEW – Opracowanie modelu funkcjonowania Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą, prowadząc konsultacje dla nauczycieli, rodziców i dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności. Badania koncentrują się na diagnostycznych i terapeutycznych aspektach oddziaływań muzycznych, w tym na autorskiej koncepcji „muzycznego lustra” dziecka oraz zastosowaniu muzykoterapii w pracy z dziećmi ze spektrum autyzmu, zespołem Aspergera oraz doświadczeniem migracyjnym. Wyniki badań publikowane są w monografiach i pracach zbiorowych wydawnictw akademickich, a także prezentowane na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych.
33.	mgr Anna Gierasimowicz	Kompetencje przyszłości I	Nauczyciel akademicki, praktyk, szkoleniowiec, wieloletni menedżer wysokiego szczebla z doświadczeniem w zarządzaniu strategicznym oraz realizacji projektów rozwojowych i restrukturyzacyjnych w różnych branżach. Interim Manager i doradca zarządów, specjalizujący się w obszarze HR, rozwoju organizacyjnego oraz budowaniu kompetencji menedżerskich. Trener biznesu i coach, wykładowca programów MBA i EMBA, promotor licznych projektów dyplomowych z zakresu zarządzania oraz autor programów studiów podyplomowych dla kadry kierowniczej. Diagnosta potencjału zasobów ludzkich i badacz rynku pracy, współpracujący z ośrodkami akademickimi i biznesowymi.
34.	mgr Danuta Kidawa	Kompetencje przyszłości II	Socjolog, nauczyciel akademicki, jej aktywność koncentruje się w obszarze nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem zarządzania zasobami ludzkimi, kompetencji przyszłości, komunikacji organizacyjnej oraz rynku pracy. Dorobek ma charakter przede wszystkim aplikacyjny i ekspercki, związany z rozwojem

			organizacyjnym, budowaniem modeli kompetencyjnych, strategii HR oraz wzmacnianiem odporności psychicznej i przywództwa w organizacjach. Aktywność koncentruje się w obszarze nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem zarządzania zasobami ludzkimi, kompetencji przyszłości, komunikacji organizacyjnej oraz rynku pracy.
35.	mgr Katarzyna Kisiel	Kompetencje przyszłości II	Socjolog, wykładowca akademicki. Dorobek mieści się w obszarze nauk społecznych, w szczególności w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi, kompetencji przyszłości, rozwoju organizacyjnego oraz rynku pracy. Aktywność koncentruje się na praktycznych aspektach budowania modeli kompetencyjnych, kultury organizacyjnej, zarządzania zmianą oraz odporności psychicznej w środowisku pracy. Działalność ma charakter aplikacyjny i ekspercki, związany z optymalizacją procesów HR i rozwojem kapitału ludzkiego. Wieloletnie doświadczenie dydaktyczne obejmuje prowadzenie zajęć z zakresu HR, zarządzania, kompetencji przyszłości, komunikacji i przywództwa na Uniwersytecie Dolnośląskim DSW oraz innych uczelniach.
36.	mgr Paweł Mackiewicz	Warsztaty kompetencji językowych	Dorobek naukowy koncentruje się na metodyce nauczania języków obcych (13 lat pracy w UK), ze szczególnym uwzględnieniem technik zapamiętywania, niejawnego uczenia się, myślenia krytycznego oraz efektywnej argumentacji w dyskusji i debacie. Obszarem działań dydaktycznych jest także rozwój kompetencji komunikacyjnych, w tym przygotowanie i prowadzenie prezentacji jako formy wystąpień publicznych. Doskonalenie sztuki konstruowania oraz przedstawiania wypowiedzi zorientowanej na efektywność w oddziaływaniu. 7-letnie doświadczenie w roli wykładowcy akademickiego. Na zajęciach wykorzystuje umiejętności nabyte w pracy sesyjną z młodzieżą autystyczną, kompetencje z zakresu pedagogiki, komunikacji specjalnej oraz integracji środowiskowej.
37.	mgr Kamila Perliceusz	Wczesna interwencja logopedyczna, Wprowadzenie do logopedii, Profilaktyka logopedyczna, Metody terapii dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Logorytmika, Opóźniony rozwój mowy	Absolwentka Uniwersytetu Wrocławskiego i UD DSW, pedagog, logopeda, praktyk, nauczyciel akademicki. Posiada wieloletnie doświadczenie praktyczne w pracy logopedycznej z dziećmi i dorosłymi, realizowane m.in. w Dolnośląskim Centrum Medycznym PZG we Wrocławiu oraz w Medicus Clinic. Prowadzi kompleksową diagnozę i terapię logopedyczną, terapię Integracji Sensorycznej oraz diagnostykę i terapię Zaburzeń Przetwarzania Słuchowego. Specjalizuje się w pracy z pacjentami ze szczególnymi potrzebami, realizując także terapię w warunkach domowych. W placówkach żłobkowych i przedszkolnych prowadzi grupowe zajęcia logorytmiczne, łączące oddziaływania muzyczne z terapią mowy.

			Doświadczenie kliniczne zdobywała również podczas praktyk w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, ośrodkach rehabilitacyjnych, szpitalach oraz placówkach psychiatrii dziecięcej.
--	--	--	---

Tabela 11. Inne osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne w roku akademickim 2025/2026 na kierunku pedagogika specjalna jednolite studia magisterskie

Lp.	Nauczyciel akademicki	Zajęcia	Doświadczenie zawodowe, badawczo-dydaktyczne
1.	prof. dr hab. Marzena Zaorska	Surdologopedia	Badaczka, doświadczona wykładowczyni akademicka, pedagog specjalny, logopeda, ekspertka w zakresie wspomagania rozwoju, edukacji i psychopedagogicznej rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi, sprzężonymi (szczególnie głuchoniewidomych), zaburzeniami mowy oraz komunikacją alternatywną i wspomagającą (AAC). Autorka ponad 350 publikacji, 14 monografii i 7 opracowań pod redakcją naukową. Członkini Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN (kadencje 2016–2019, 2020–2023, 2024–2027), obecnie przewodnicząca Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN oraz Zespołu Eksperskiego Pedagogiki Specjalnej (2024–2027).
2.	dr Marta Bernaś - Trojanowska	Socjologia	Wykładowczyni, badaczka, specjalizuje się w badaniach nad polityką społeczną, deinstytucjonalizacją, usługami społecznymi, marginalizacją oraz środowiskowymi formami wsparcia. Dorobek mieści się w dyscyplinie socjologia i obejmuje diagnozy lokalne, innowacje społeczne oraz analizę wdrażania usług społecznych. Od 2006 r. prowadzi zajęcia akademickie z socjologii, pracy socjalnej, badań społecznych oraz organizacji usług społecznych. Łączy praktykę zawodową z dydaktyką, wdrażając case studies, wizyty studyjne i analizy interwencyjne.
3.	dr n. med. Justyna Chojdak-Łukasiewicz	Podstawy neurologii	Specjalistka neurologii, doktor nauk medycznych w dziedzinie neurologii. Absolwentka Akademii Medycznej we Wrocławiu. Posiada wieloletnie doświadczenie kliniczne zdobyte w Klinice Neurologii Uniwersyteckiego Centrum Neurologii i Neurochirurgii UM we Wrocławiu oraz w opiece ambulatoryjnej. Aktywnie uczestniczy w konferencjach neurologicznych oraz prowadzi szkolenia specjalizacyjne z neurologii i wykłady dla lekarzy innych specjalności. Jej dorobek naukowy mieści się w dziedzinie nauk medycznych, dyscyplina neurologia, ze szczególnym uwzględnieniem chorób demielinizacyjnych ośrodkowego układu nerwowego, w tym stwardnienia rozsianego (SM) i NMOSD.

4.	dr Grzegorz Ćwiertniewicz	Organizacja procesu kształcenia specjalnego	Doktor nauk humanistycznych (2015), nauczyciel dyplomowany i menedżer oświaty, którego doświadczenie zawodowe w istotny sposób koncentruje się na pedagogice specjalnej i edukacji włączającej. Szczególne znaczenie w jego dorobku ma praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – już w 2005 roku prowadził zajęcia w klasie terapeutycznej dla uczniów z niepełnosprawnościami oraz trudnościami w koncentracji i uczeniu się. W latach 2023–2025 pełnił funkcję dyrektora Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 12 dla Uczniów Nieśłyszących i Słabosłyszących oraz z innymi niepełnosprawnościami we Wrocławiu, rozwijając ofertę kształcenia zawodowego dla uczniów o zróżnicowanych możliwościach edukacyjnych oraz wzmacniając zaplecze infrastrukturalne placówki.
5.	dr Marta Fronczak-Pydych	Teorie wykluczenia społecznego i edukacja antydiskryminacyjna	Pedagog, doktor nauk społecznych, wykładowczyni akademicka specjalizująca się w poradnictwie, projektowaniu kariery oraz teorii i praktyce pomagania. Pełni funkcję Dyrektora Biura Karier i Praktyk (UD DSW), łącząc działalność dydaktyczną z praktycznym wsparciem studentów w planowaniu ścieżek edukacyjno-zawodowych. Jako doradca kariery i coach wspiera młodzież oraz osoby dorosłe w rozwoju kompetencji zawodowych, podejmowaniu decyzji edukacyjnych i budowaniu długofalowych strategii rozwoju. Jest koordynatorką projektu unijnego skierowanego do uczniów szczególnie uzdolnionych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym, co wpisuje jej działalność w obszar wyrównywania szans edukacyjnych i przeciwdziałania marginalizacji.
6.	dr Ewa Groszewska	Podstawy socjologii, Teorie wykluczenia społecznego i edukacja antydiskryminacyjna	Nauczyciel akademicki, socjolog, doktor nauk humanistycznych. Badaczka problematyki demokracji, stratyfikacji społecznej, globalizacji oraz współczesnych przemian kulturowych i politycznych. Jej dorobek naukowy obejmuje publikacje z zakresu socjologii krytycznej, teorii społeczeństwa obywatelskiego, nierówności społecznych oraz refleksji nad postmodernizmem i globalizacją. Jej zainteresowania badawcze koncentrują się na krytycznej analizie współczesnych zjawisk społecznych, relacjach między polityką, kulturą i edukacją oraz na społecznych konsekwencjach procesów globalnych.
7.	dr Agata Gwizd	Metodyka edukacji technicznej i plastycznej	Doktor nauk społecznych, pedagog, nauczyciel akademicki, badaczka i edukatorka zajmująca się relacją między architekturą, przestrzenią miejską a edukacją kulturową. W swoich publikacjach

			analizuje przestrzeń jako nośnik znaczeń społecznych i wizualnych. Realizuje projekty z zakresu edukacji kulturowej i animacji społecznej, m.in. współtworzyła grę planszową „Tramwajem przez Wrocław” oraz autorską zabawkę edukacyjną (klocki) wykorzystywaną podczas warsztatów o dziedzictwie kulturowym i potencjale edukacyjnym przestrzeni. Prowadziła cykle warsztatów dla dzieci i dorosłych mieszkańców wrocławskich dzielnic (Nadodrże, Przedmieście Oławskie), a także zajęcia w ramach Europejskiej Nocy Muzeów i Dolnośląskiego Festiwalu Nauki (2019). Organizatorka konkursów plastycznych oraz uczestniczka wystaw indywidualnych i zbiorowych w kraju i za granicą.
8.	dr Jolanta Horyń	Kultura organizacyjna szkoły	Doktor nauk humanistycznych, socjolog, edukatorka, andragog, menedżer oświaty z wieloletnim doświadczeniem w kierowaniu instytucjami edukacyjnymi. W latach 2019–2023 pełniła funkcję dyrektora Dolnośląskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli (DODN), realizując projekty edukacyjne o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim we współpracy z Samorządem Województwa Dolnośląskiego oraz Dolnośląskim Kuratorem Oświaty. Posiada 24-letnie doświadczenie w zarządzaniu placówkami oświatowymi oraz w pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Prowadziła warsztaty i szkolenia dla nauczycieli i młodzieży, łącząc praktykę nadzoru pedagogicznego z działalnością akademicką. Członkini Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego i Polskiego Towarzystwa Socjologicznego. Jej dorobek naukowy koncentruje się wokół edukacji międzykulturowej, problematyki społeczności romskiej oraz wyzwań społeczeństwa wielokulturowego.
9.	dr Małgorzata Januszewicz	Wybrane zagadnienia z wiedzy o języku	Doktor nauk humanistycznych w dziedzinie językoznawstwa (2013), magister filologii polskiej ze specjalnością nauczanie języka polskiego jako obcego (2008). Jej dorobek naukowy koncentruje się na glottodydaktyce polonistycznej, w szczególności na nauczaniu języka polskiego jako obcego (jpjo) oraz języka polskiego jako obcego dla Głuchych (jpjodg). Zajmuje się gramatyką funkcjonalną języka polskiego, kategoriami trudnymi (np. męskoosobowość), analizą błędów językowych oraz nauczaniem pisania. Uczestniczyła w międzynarodowych projektach „Deaf Learning” (2016–2018) i „Deaf Language Awareness” (2018–2020) realizowanych we współpracy z Polskim Związkiem Głuchych. Autorka i współautorka publikacji naukowych dotyczących kształcenia językowego osób Głuchych oraz przygotowania

			nauczycieli jpjo i jppjodg (m.in. 2019, 2020, 2023/2024).
10.	dr Barbara Kobusińska	Psychologia rozwojowa i osobowości	Psycholog, wykładowca akademicki. Psycholog, specjalizująca się w psychologii rozwojowej, psychopatologii rozwoju oraz psychologii klinicznej dzieci i młodzieży. Posiada wieloletnie doświadczenie w pracy akademickiej w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego, a następnie (równolegle) w Akademii Muzycznej - kształcenie psychologiczne muzykoterapeutów. Współpraca z Sądem Rodzinnym i Cywilnym - przygotowywała ekspertyzy w ramach pracy biegłego. Współpracowała z zespołem niemieckim dla rozwiązywania problemów wychowawczych. Prowadziła warsztaty dla nauczycieli, a także szkolenia psychologiczne administracji państwowej.
11.	dr n. med. Joanna Krawczyk	Neuropsychologia	Doktor nauk medycznych w dyscyplinie biologia medyczna, specjalność: psychiatria (suicydologia), 2019, wykładowczyni akademicka. Dorobek naukowy mieści się w obszarze psychiatrii, suicydologii i neuropsychologii klinicznej. Badania koncentrują się na czynnikach ryzyka i czynnikach protekcyjnych w zachowaniach suicydalnych, mechanizmach autoagresji, roli nadziei i optymizmu w kryzysie psychicznym oraz zastosowaniu oddziaływań terapeutycznych (m.in. muzykoterapii). Autorka publikacji dotyczących neurorehabilitacji, pracy z pacjentem neurologicznym i somatycznie chorym w kryzysie suicydalnym. Kierownik Poradni Suicydologicznej i Pracowni Konsultacji i Poradnictwa Psychologicznego przy UWr.
12.	dr Elżbieta Makowska-Ciesielska	Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się TIK	Doktor nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika (2023, z wyróżnieniem, UD DSW), magister historii (UAM, 1994). Specjalistka w obszarze andragogiki, nowych technologii w uczeniu się oraz dydaktyki informatyki. Posiada interdyscyplinarne przygotowanie w zakresie zarządzania oświatą, programowania i technologii internetowych, e-learningu oraz audytu jakości (ISO 9001). Prowadziła badania jakościowe i longitudinalne nad doświadczeniami edukacyjnymi nauczycieli oraz użytkowników technologii cyfrowych. Prelegentka międzynarodowych konferencji (ESREA, Helsinki, Ioannina, HuSNaT). Członkini ESREA i Stowarzyszenia E-learningu Akademickiego. Doświadczenie w projektowaniu e-szkoleń, dostępnych zasobów dydaktycznych oraz wdrażaniu platform edukacyjnych przekłada się na kompetencje w zakresie dostępności cyfrowej i inkluzyjnego wykorzystania TIK w pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
13.	dr Adam Marcinkiewicz	Pedagogika ogólna, Historia wychowania	Doktor nauk społecznych w dziedzinie pedagogiki (2018), wykładowca akademicki. Dorobek naukowy mieści się w obszarze pedagogiki ogólnej, historii

			wychowania oraz pedagogiki międzykulturowej i specjalnej. Działalność naukowa i projektowa koncentruje się na edukacji międzykulturowej, historii idei wychowawczych oraz wsparciu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (m.in. z wadą wzroku). Projekty kulturowe i animacyjne realizowane w środowisku lokalnym rozwijają kompetencje społeczne, obywatelskie i kulturowe młodzieży. W swoich pracach podejmuje zagadnienia edukacji włączającej, tożsamości kulturowej i roli tradycji w procesie wychowania. W pracy dydaktycznej łączy refleksję historyczno-pedagogiczną z analizą współczesnych wyzwań edukacyjnych.
14.	dr Sylwester Orzechowski	Psychologia emocji i motywacji, Wprowadzenie do psychologii	Doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie psychologia, wykładowca akademicki. Dorobek naukowy mieści się w obszarze psychologii komunikacji, emocji oraz ewolucyjnych podstaw języka i interakcji społecznej. Prowadzi badania nad komunikacją niewerbalną, wiarygodnością przekazu i mechanizmami regulacji emocji w relacjach interpersonalnych. Autor i współautor publikacji w renomowanych czasopismach międzynarodowych (m.in. <i>Gesture, Interaction Studies, Language and Communication, Scientific Reports</i>). Uczestnik projektów NCN (SONATA BIS, OPUS). Autor monografii <i>Komunikacja niejęzykowa a wiarygodność</i> . Realizował zajęcia w języku angielskim w ramach mobilności Erasmus+. Łączy badania empiryczne z dydaktyką, kształtując u studentów umiejętność krytycznej analizy procesów emocjonalnych i komunikacyjnych.
15.	dr Kamila Prociów	Podstawy andragogiki	Doktor nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika (2023, Uniwersytet Dolnośląski DSW, rozprawa z wyróżnieniem), magister pedagogiki (andragogika, Uniwersytet Wrocławski, 2007). Dorobek naukowy lokuje się w dyscyplinie pedagogika, ze szczególnym uwzględnieniem andragogiki, edukacji pozaformalnej, uczenia się społecznego oraz edukacji na rzecz różnorodności i demokracji. Badania koncentrują się na procesach uczenia się dorosłych w społecznościach praktyki, zwłaszcza w ramach metody Żywej Biblioteki jako przestrzeni spotkania z Innością. Łączy perspektywę pedagogiczną, biograficzną i krytyczną analizę praktyk obywatelskich. Posiada wieloletnie doświadczenie dydaktyczne (od 2007 r.) w szkolnictwie wyższym oraz edukacji pozaformalnej. Specjalizuje się w pracy warsztatowej, tutoringu oraz projektowaniu procesów uczenia się dorosłych. Łączy teorię andragogiki z praktyką edukacyjną i obywatelską. Prowadzi zajęcia w języku polskim i angielskim oraz realizuje projekty międzynarodowe (m.in. Erasmus).
16.	dr Anna Suchon	Andragogika specjalna	Doktor nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika (2017). Magister oligofrenopedagogiki (Wyższa

			Szkoła Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie, 1995). Ponad 30 lat doświadczenia w pracy z uczniami z głębszą niepełnosprawnością intelektualną jako nauczyciel, wychowawca i terapeuta (Zespół Szkół Specjalnych w Gliwicach). Ponad 20 lat pracy akademickiej (Politechnika Śląska) w zakresie metodyki pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną. Posiada doświadczenie w pracy z osobami dorosłymi. Łączy teorię pedagogiki specjalnej z praktyką terapeutyczno-wychowawczą. Dorobek naukowy mieści się w dyscyplinie pedagogika, w obszarze pedagogiki specjalnej i andragogiki specjalnej. Koncentruje się na problematyce postrzegania osób z niepełnosprawnością, w tym z niepełnosprawnością intelektualną, ich miejsca w społeczeństwie, procesów usamodzielniania i samostanowienia. W publikacjach podejmuje zagadnienia inkluzji społecznej, dialogu międzykulturowego oraz rozwiązań systemowych w obszarze edukacji specjalnej.
17.	dr Bartłomiej Suwada	Psychoterapia i techniki psychoterapeutyczne	Wykładowca akademicki, badacz, teolog, autor rozprawy doktorskiej pt. <i>Fenomenologiczna analiza relacji międzyosobowych w kontekście wspólnot osób z niepełnosprawnościami</i>. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół filozofii dialogu, relacji oraz spotkania rozumianego jako wydarzenie o charakterze egzystencjalnym i wspólnotowym. W badaniach podejmuje problematykę więzi międzyosobowych, szczególnie w środowiskach osób z niepełnosprawnościami, analizując je z perspektywy fenomenologicznej. Jest w trakcie czteroletnich Podyplomowych Studiów Psychoterapii. Od 5 lat pracuje jako psychoterapeuta integratywny osób dorosłych (w procesie certyfikacji). Od 7 lat związany jest jako wolontariusz z Domem Chłopaków w Broniszewicach – wspólnotą, w której żyją mężczyźni z niepełnosprawnościami. Przez rok mieszkał wśród podopiecznych, pracując równocześnie jako psychoterapeuta rodziców dzieci z niepełnosprawnościami. W pracy zawodowej i naukowej łączy refleksję teologiczną, filozoficzną i psychoterapeutyczną z praktycznym doświadczeniem towarzyszenia osobom z niepełnosprawnościami oraz ich rodzinom. Wyróżnia się szczególną umiejętnością empatycznego słuchania i budowania relacji opartych na dialogu i zaufaniu.
18.	dr Elżbieta Tabor	Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej	Wykładowczyni reprezentuje obszar pedagogiki specjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób niewidomych i słabowidzących. Posiada wieloletnie

			doświadczenie jako pedagog specjalny (od 2005 r., nauczyciel dyplomowany), tyflopedagog oraz specjalista w zakresie gimnastyki korekcyjnej. Pełnił funkcję p.o. dyrektora Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 9 we Wrocławiu, posiada również kwalifikacje z zakresu organizacji i zarządzania oświatą oraz szkolenie asystenta w sporcie osób z niepełnosprawnościami.
19.	dr Agnieszka Teklińska	Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej	Doktor nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika (2025), pedagog specjalny, wykładowca akademicki. Zatrudniona w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 1 w Elblągu na stanowisku pedagoga specjalnego, wychowawcy. Posiada wieloletnie doświadczenie w pracy pedagogicznej i terapeutycznej z osobami z niepełnosprawnością intelektualną. Łączy praktykę pracy w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym z działalnością akademicką. Prowadzone zajęcia opiera na analizie przypadków, doświadczeniu instytucjonalnym oraz refleksji nad systemem wsparcia edukacyjnego i terapeutycznego. Publikacje naukowe dotyczą alternatywnych nurtów edukacyjnych, lokalnych systemów terapii i rewalidacji oraz refleksji nad praktyką pedagogiczną. Badania koncentrują się na instytucjonalnych i środowiskowych uwarunkowaniach wsparcia osób z niepełnosprawnością intelektualną.
20.	dr Marta Wawrzynów	Profilaktyka logopedyczna, Trudności komunikacyjne w stanach ze spektrum autyzmu, Metody terapii dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Psychogenne zaburzenia mowy	Doktor nauk o zdrowiu (2018), specjalizująca się w obszarze fizjoterapii, neurologopedii, dietetyki, laktacji i audiologii, badaczka, wykładowczyni akademicka. Badania dotyczą m.in. rozwoju mowy, hipermobilności stawowej u dzieci, laktacji i komunikacji zdrowotnej. Kieruje projektami badawczymi dotyczącymi żywienia kobiet karmiących, wczesnej interwencji oraz standaryzacji terminologii medycznej. Łączy perspektywę kliniczną z analizą językową i edukacyjną. Posiada doświadczenie i wieloletnią praktykę kliniczną w pracy z dziećmi z zaburzeniami rozwoju, niepełnosprawnościami sprzężonymi, trudnościami komunikacyjnymi i sensorycznymi. Kierownik studiów podyplomowych (Integracja Sensoryczna, Wczesne Wspomaganie Rozwoju, Logopedia). Autorka narzędzi diagnostycznych i podręczników dla terapeutów. Prowadzi zajęcia w języku polskim, angielskim i hiszpańskim (University of Alicante).
21.	dr Agata Wiącek	Kultura języka, Gramatyka opisowa języka polskiego, Wybrane zagadnienia z wiedzy o języku	Doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa (2014), wykładowca akademicki. Koncentruje się na metodyce nauczania języka polskiego jako obcego, poprawności językowej oraz analizie błędów językowych i frazeologicznych. Podejmuje także zagadnienia stylistyki i języka mediów. Badania łączą refleksję teoretyczną z praktyką dydaktyczną w obszarze

			glottodydaktyki i kultury języka. Posiada wieloletnie doświadczenie w nauczaniu języka polskiego jako obcego, w tym w przygotowywaniu cudzoziemców do państwowych egzaminów certyfikowanych oraz egzaminów TELC. Specjalizuje się w doskonaleniu poprawności językowej, rozwijaniu kompetencji gramatycznych i komunikacyjnych oraz analizie typowych błędów popełnianych przez osoby uczące się języka polskiego.
22.	dr Magdalena Zajac	Metodyka nauczania dzieci z lekką niepełnosprawnością intelektualną, Metodyka wychowania i kształcenia uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną, Metodyka wychowania i kształcenia uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną	Wyszkolenie kierunkowe w zakresie pedagogiki, pedagogiki specjalnej oraz edukacji i terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną, potwierdzone uzyskaniem stopnia doktora nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika (UMK w Toruniu) oraz ukończeniem studiów z zakresu edukacji elementarnej, terapii, oligofrenopedagogiki, integracji sensorycznej i zarządzania w oświacie, stanowi bezpośrednie zaplecze merytoryczne do realizacji treści przedmiotu. Zakres ten odpowiada celom kształcenia związanym z rozumieniem specyfiki funkcjonowania uczniów z lekką i głębszą niepełnosprawnością intelektualną oraz planowaniem adekwatnych oddziaływań edukacyjno-terapeutycznych. Posiada wieloletnią praktykę dydaktyczną w szkolnictwie wyższym oraz systemie oświaty. Dorobek dydaktyczny koncentruje się na kształceniu przyszłych pedagogów, psychologów i specjalistów pracy pomocowej, łącząc teorię z praktyką. Autorka i współautorka programów terapeutycznych, podstaw programowych oraz materiałów metodycznych. Aktywnie wdraża innowacje dydaktyczne oraz rozwija kierunki i programy studiów. Dorobek naukowy mieści się w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie pedagogika, ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki specjalnej, edukacji i terapii osób z niepełnosprawnościami oraz pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej.
23.	dr Anna Ziółkowska	Psychologia rehabilitacji	Doktor nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika (2018, Dolnośląska Szkoła Wyższa). Magister pedagogiki (resocjalizacja, UW, 2001). W 2025 r. ukończyła jednolite studia magisterskie z psychologii (specjalność: psychologia kliniczna z psychoterapią). Posiada liczne kwalifikacje podyplomowe: m.in. logopedia (2011), oligofrenopedagogika (2018), terapia pedagogiczna (2018), WWR (2019), neurologopedia (2019), surdologopedia (2021), psychotraumatologia (2024). Łączy działalność akademicką z praktyką psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną. Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnością (od 2022). Autorka programu

			studiów podyplomowych z neurologopedii (2021/2022). Uczestniczka mobilności Erasmus+ (2023, 2025) – wykłady w j. angielskim w Turcji. Laureatka Nagrody Rektora (2023, 2024). Doświadczenie obejmuje pracę jako psycholog szkolny, pedagog i logopeda w poradni psychologiczno-pedagogicznej, terapeuta WWR, diagnosta (Baterie-5/6R, 7/9, 10/12, 13/15, 16+, ADOS-2), terapeuta w zakresie ASD, dysleksji i niepełnosprawności sprzężonych. Prowadzi własne centrum terapeutyczne oraz wspiera rodziców w ramach warsztatów i konsultacji.
24.	mgr Alina Butkiewicz	Podstawy audiologii, Foniatria	Wykładowczyni akademicka, magister filologii polskiej (2002), logopeda (2002), logopeda wczesnokliniczny (2009), specjalista surdologopedii (2019). Łączy dydaktykę akademicką z wieloletnią praktyką kliniczną w pracy z osobami z wadą słuchu i zaburzeniami przetwarzania słuchowego (APD). Posiada liczne certyfikacje terapeutyczne: terapeuta metody Warnkego (2018), provider Neuroflow (2022), provider Johansen IAS (2023), specjalista metody SAS (2025). Od 2005 r. pracuje w Specjalistycznym Ośrodku Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu we Wrocławiu jako surdologopeda. Od 2020 r. współpracuje z Uniwersyteckim Szpitalem Klinicznym we Wrocławiu, kwalifikując pacjentów do implantów słuchowych. Specjalizuje się w diagnozie i terapii dzieci z wadą słuchu, zaburzeniami przetwarzania słuchowego (APD) oraz trudnościami neurorozwojowymi. W pracy wykorzystuje nowoczesne metody terapeutyczne (Warnkego, Neuroflow, Johansen IAS, SAS). Dorobek mieści się w obszarze logopedii, surdologopedii oraz rehabilitacji osób z wadą słuchu. Publikacje dotyczą problematyki funkcjonowania osób Głuchych, aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami oraz wdrażania programów rehabilitacyjnych dzieci z implantem ślimakowym. Działalność obejmuje również tłumaczenia specjalistycznych publikacji z zakresu wczesnej interwencji słuchowej.
25.	mgr Anna Grognet-Susznik	Edukacja i resocjalizacja dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym	Wykładowca akademicki, praktyk, magister resocjalizacji i profilaktyki niedostosowanych społecznie, Uniwersytet Zielonogórski, 2003 r. Posiada wieloletnie doświadczenie w pracy z młodzieżą niedostosowaną społecznie oraz w kierowaniu placówkami resocjalizacyjnymi i edukacyjnymi. W działalności dydaktycznej wykorzystuje wiedzę praktyczną z zakresu organizacji pracy MOW, zarządzania procesem wychowawczym oraz współpracy z instytucjami wsparcia społecznego. Prowadzone zajęcia mają

			charakter warsztatowy i oparte są na analizie studiów przypadku oraz realnych sytuacji wychowawczych. Od 2002 r. pełni funkcję dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego Towarzystwa „RAZEM W PRZYSZŁOŚĆ”, a także dyrektora szkół branżowych i placówek edukacyjnych funkcjonujących przy ośrodku. Od 2009 r. jest Prezesem Towarzystwa „RAZEM W PRZYSZŁOŚĆ” w Namysłowie.
26.	mgr Natalia Izviekova	Język obcy (angielski)	Zaporoski Uniwersytet Państwowy/Zaporoże miasto, Ukraina/Wydział Języków Obcych/Uzyskany zawód: Filolog. Wykładowca języka angielskiego i literatury. Wykładowca Języka Niemieckiego. Wieloletnie doświadczenie w roli wykładowcy akademickiego. Oprócz tego przez kilka lat kierowałam działem referentów-tłumaczy, a później działem stosunków zagranicznych w jednej z państwowych firm Ukrainy, zajmowałam stanowisko dyrektora spółki związanej z międzynarodowym rynkiem usług transportowo-spedycyjnych. Doświadczenie dydaktyczne: prowadzenie zajęć dydaktycznych, wykładów w języku angielskim, konsultacji projektów dyplomowych, warsztatów językowych.
27.	mgr Sławomir Janczyński	Konstruowanie programów wychowawczo-profilaktycznych	Wieloletni nauczyciel i wychowawca w szkole z oddziałami integracyjnymi. Autor programów wychowawczych i profilaktycznych realizowanych w Zespole Szkół nr 6 we Wrocławiu. Doświadczenie obejmuje pracę w zespołach interdyscyplinarnych oraz organizację działań wspierających uczniów z niepełnosprawnościami, cudzoziemskimi i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Od 2004 r. pracuje w Zespole Szkół nr 6 we Wrocławiu (szkoła z oddziałami integracyjnymi), gdzie pełni funkcję nauczyciela i wychowawcy oraz autora programów wychowawczych i profilaktycznych. Pracuje z uczniami z niepełnosprawnościami, cudzoziemskimi oraz zagrożonymi wykluczeniem społecznym. Od 2007 r. jest również nauczycielem w Centrum Kształcenia Ustawicznego przy Zakładzie Karnym nr 1 we Wrocławiu, co umożliwia pogłębioną diagnozę problemów wychowawczych i społecznych młodzieży oraz doskonalenie metod pracy profilaktycznej i resocjalizacyjnej. Aktywność zawodowa koncentruje się na projektowaniu i wdrażaniu programów wychowawczych oraz profilaktycznych w środowisku szkolnym, szczególnie w placówkach integracyjnych.

28.	mgr Marcin Jura	Kultura języka, Metodyka edukacji polonistycznej	Magister, nauki humanistyczne, językoznawstwo, glottodydaktyka. Specjalizuje się w językoznawstwie, w szczególności w dydaktyce języka polskiego jako rodzimego i obcego. Większość prac badawczych dotyczy nauczania języka polskiego osób niesłyszących i niedosłyszących. Był jednym z pionierów wprowadzania metodyki zaczerpniętej z glottodydaktyki polonistycznej do pracy z polską społecznością Głuchych. Jako pracownik Uniwersytetu Wrocławskiego współorganizował VII Światowy Kongres Polonistów oraz pełnił funkcję redaktora naukowego jednego z tomów pokongresowych. Od 2020 roku intensywnie współpracuje z niemieckim Stowarzyszeniem KoKoPol, koncentrującym się na promocji języka polskiego wśród obywateli Niemiec z językiem polskim jako odziedziczonym. Pełni również funkcję redaktora czasopisma <i>Polonus</i> .
30.	mgr Julita Klask	Język niemiecki	Wykładowca akademicki oraz doświadczona nauczycielka języka niemieckiego w szkołach ponadpodstawowych, z ponad 25-letnim stażem pracy dydaktycznej. Wieloletnia praktyka zawodowa w liceum ogólnokształcącym pozwoliła na wypracowanie skutecznych metod nauczania, umiejętności dostosowywania treści i form pracy do zróżnicowanych potrzeb uczniów oraz budowania relacji dydaktycznej opartej na wzajemnym szacunku i motywacji do uczenia się. Doświadczenie to przekłada się na wysoką jakość prowadzonych zajęć akademickich, w tym umiejętność pracy zarówno z młodzieżą, jak i osobami dorosłymi – studentami.
29.	mgr Piotr Kondratowicz	Wspomaganie rozwoju osoby z niepełno- sprawnością	Od ponad 10 lat wykładowca akademicki, od 22 lat pracuje jako pedagog specjalny – surdopedagog i oligofrenopedagog w ośrodku szkolno-wychowawczym dla osób niesłyszących i z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Czynnie pracujący nauczyciel dyplomowany – surdopedagog i oligofrenopedagog. Łączy praktykę szkolną z działalnością szkoleniową i ekspercką w obszarze dostępności oraz edukacji włączającej. Koordynuje działania edukacyjne i wolontariackie w "Miejscach Pamięci", prowadzi szkolenia kadry oraz tłumaczy materiały edukacyjne na język migowy. Odznaczony Srebrną Odznaką Polskiego Związku Głuchych. Współpracuje z Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau jako doradca ds. dostępności i tłumacz języka migowego. Laureat nagrody „Gdyby Zabrakło Dziesięciu” za wkład w rozwój wolontariatu w "Miejscach Pamięci".
30.	mgr Katarzyna	Kultura organizacyjna	Dyrektor szkoły podstawowej, wcześniej przez 5 lat

	Koźlewicz	szkoły	wicedyrektor oraz wieloletni nauczyciel (w tym doświadczenie pracy w liceum). Praktyka dyrektorska obejmuje organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzenie dokumentacji zgodnie z prawem oświatowym, mediacje szkolne oraz współpracę z rodzicami i instytucjami zewnętrznymi. Egzaminator maturalny OKE Kraków. Lider Myślenia Krytycznego. Systematycznie podnosi kompetencje w zakresie zarządzania, prawa oświatowego, oceniania, mediacji, komunikacji oraz wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniów. Dorobek ma charakter praktyczny i mieści się w obszarze zarządzania oświatą, kultury organizacyjnej szkoły oraz doskonalenia jakości pracy placówki edukacyjnej.
31.	mgr Juliusz Kur	Podstawy polskiego języka migowego	Magister filologii polskiej, wykładowca akademicki, Od 2012 roku jest pracownikiem Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego nr 12 dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących oraz z innymi niepełnosprawnościami we Wrocławiu. Pracował jako wychowawca oraz od 2015 roku jako nauczyciel języka polskiego. Ukończył kurs PJM na poziomie B2. Pracuje z młodzieżą niesłyszącą i słabosłyszącą wykorzystując na co dzień język migowy.
32.	Mgr Beata Lebek	Konstruowanie IPET, Metodyka zajęć wyrównawczych i korekcyjno-kompensacyjnych	Magister pedagogiki specjalnej, tyflopadaagog, certyfikowany terapeuta środowiskowy dzieci i młodzieży. Ponad 30 lat pracy z uczniami niepełnosprawnymi intelektualnie, zaburzeniami zachowania i spektrum Autyzmu, certyfikowany terapeuta środowiskowy dzieci i młodzieży, ekspert MEN w obszarze SPE 2018/19. Równoległa praca w szkolnictwie wyższym i w praktyce szkolnej umożliwia łączenie wiedzy teoretycznej z rzeczywistymi potrzebami uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych. Treści programowe realizowane na zajęciach są wzbogacane o przykłady i studia przypadków oparte na własnym doświadczeniu zawodowym. Systematyczne doskazywanie się, udział w kursach zagranicznych oraz doświadczenia zdobyte w ramach wymiany międzynarodowej pozwalają na przekazywanie aktualnej wiedzy i skutecznych metod pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wspierając realizację zakładanych efektów uczenia się.
33.	mgr Aldona Małąg	Język obcy (angielski)	Magister filologii angielskiej, wykładowca akademicki. Nauczaniem języka angielskiego zajmuje się od 2015 r. Prowadziła kursy języka ogólnego i specjalistycznego (Business English, Legal English) dla dorosłych oraz lektoraty akademickie. Zatrudniona w Izbie Administracji Skarbowej we Wrocławiu (Dział Współpracy Międzynarodowej w Sprawach Celnych), gdzie wykonuje tłumaczenia specjalistyczne EN–PL–EN

			oraz prowadzi korespondencję w języku angielskim w obszarze prawnym i podatkowo-celnym. Specjalizuje się w językoznawstwie stosowanym, w szczególności w języku angielskim specjalistycznym (biznesowym i prawnym) oraz translatoryce. Zainteresowania obejmują dyskurs prawniczy, unijny i ekonomiczny. Systematycznie rozwija kompetencje w zakresie Legal English i Business English (m.in. TOLES Advanced, Diploma in Practical Legal English). Aktywnie uczestniczy w konferencjach IATEFL oraz szkoleniach metodycznych i translatorycznych.
34.	mgr Monika Malicka	Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej, Edukacja i rehabilitacja dzieci ze spektrum autyzmu	Absolwentka pedagogiki specjalnej UD DSW, nauczyciel współorganizujący kształcenie w klasie drugiej w Szkole Podstawowej nr 113 we Wrocławiu, poza tym pracuje z dziećmi w spektrum. Posiada wieloletnie doświadczenie zawodowe w pracy z dziećmi, w tym w placówkach oświatowych i opiekuńczych. Dodatkowo ukończyła liczne kursy i szkolenia specjalistyczne, m.in. z zakresu arteterapii, bajkoterapii, integracji sensorycznej oraz treningu słuchowego, co wzmacnia jej kompetencje w obszarze pracy terapeutycznej i edukacyjnej z dziećmi o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych.
35.	mgr Ewelina Mazurek	Wprowadzenie do psychologii	Magister psychologii, wykładowca akademicki. Od września 2023 r. pełni funkcję psychologa szkolnego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym – Szkole Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Łozinie. Od lutego 2025 r. prowadzi prywatny gabinet psychologiczny, pracując z adolescentami (od 11 r.ż.), osobami dorosłymi oraz prowadząc konsultacje dla rodziców i opiekunów. Doświadczenie obejmuje diagnozę funkcjonowania emocjonalnego i społecznego, wsparcie w sytuacjach kryzysowych, współpracę z nauczycielami oraz rodzicami. Praktyka zawodowa wzmacnia realizację efektów uczenia się w zakresie rozumienia procesów rozwojowych, mechanizmów funkcjonowania osobowości oraz zastosowania wiedzy psychologicznej w pracy z dziećmi i młodzieżą.
36.	mgr Wiesław Mielcarski	Psychologia procesów poznawczych, Psychologia emocji i motywacji	Magister psychologii – 2016 r; wykładowca akademicki; Psychoterapeuta (Polskie Stowarzyszenie Terapeutów Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach – PSTTSR, nr 03/04/2004 z 22.04.2024 r.); Interwent kryzysowy (Szkola Interwencji Kryzysowej, nr rej. 7424/DCP/05/2016. Psycholog i psychoterapeuta z doświadczeniem w pracy klinicznej, szkolnej i interwencyjnej. Od 2020 r. pracuje jako psychoterapeuta w Ośrodku Świadczeń Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży „Psychologus” w Trzebnicy (I poziom referencyjny). W latach 2017–2024 pełnił funkcję

			interwenta kryzysowego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPS we Wrocławiu. Doświadczenie obejmuje pracę z dziećmi, młodzieżą i rodzinami w sytuacjach kryzysowych, trudności emocjonalnych i wychowawczych. Kompetencje w zakresie interwencji kryzysowej, psychoterapii oraz pracy w środowisku szkolnym umożliwiające przekazywanie wiedzy o praktycznym zastosowaniu psychologii w edukacji i wsparciu psychospołecznym.
37.	mgr Małgorzata Otrębska	Psychologia emocji i motywacji	Magister psychologii (psychologia ogólna), Uniwersytet Wrocławski – 2011 r.; Mediator – Dolnośląskie Centrum Psychoterapii (2012 r.); Konsultant metody DISC; Trener Funkcji Poznawczych; Facylitator o uprawnieniach międzynarodowych – 2024 r. Dorobek mieści się w obszarze nauk społecznych, w dyscyplinie psychologia. Realizowała projekty badawcze dotyczące samooceny, aspiracji zawodowych, poczucia sensu, satysfakcji z życia oraz spełnienia zawodowego studentów i pracowników Politechniki Wrocławskiej. Współpracowała przy projektach społecznych i aplikacjach wspierających dobrostan psychiczny. Zainteresowania obejmują emocje, motywację, dobrostan i funkcjonowanie zawodowe. Realizuje autorskie warsztaty z zakresu emocji, motywacji, radzenia sobie ze stresem, komunikacji i budowania relacji (szkoły, przedszkola, uczelnie, jednostki wojskowe).
38.	mgr Kornelia Pająk	Podstawy pedagogiki leczniczej	Magister pedagogiki specjalnej, pedagog, wykładowca akademicki, praktyk. Pracowała w Dziennym Ośrodku Psychiatrii i Zaburzeń Mowy dla Dzieci i Młodzieży, w XII Oddziale Psychiatrycznym dla Dzieci i Młodzieży (Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego), w Ośrodku Neuropsychiatrii „Neuromed” oraz w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym we Wrocławiu. Pełniła funkcję pedagoga specjalnego i wychowawcy, prowadząc zajęcia indywidualne, grupowe oraz działania rewalidacyjne na oddziałach psychiatrycznych, terapeutycznych i somatycznych (m.in. nefrologia, laryngologia, okulistyka). Doświadczenie dydaktyczne i terapeutyczne obejmuje prowadzenie zajęć indywidualnych i grupowych z dziećmi i młodzieżą w placówkach medycznych i edukacyjnych. Realizuje działania z zakresu rewalidacji, wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz koordynacji warsztatów terapeutycznych. Łączy wiedzę z pedagogiki leczniczej z praktyką kliniczną i środowiskową.
39.	mgr Katarzyna Puzio	Socjologia edukacji	Magister pedagogiki, wykładowca akademicki. Dorobek mieści się w obszarze nauk społecznych, w dyscyplinie pedagogika, ze szczególnym uwzględnieniem socjologii edukacji oraz problematyki kształcenia pedagogów specjalnych.

			Zainteresowania badawcze koncentrują się na przemianach edukacji w warunkach kryzysowych oraz społecznych uwarunkowaniach procesu kształcenia.
40.	mgr Wanda Raczyńska	Język obcy (angielski)	Magister filologii angielskiej, wykładowca akademicki. Dorobek mieści się w obszarze językoznawstwa stosowanego i dydaktyki języków obcych, ze szczególnym uwzględnieniem nauczania osób dorosłych oraz metodologii kształcenia online. Zainteresowania obejmują translatorykę i problematykę inności kulturowej. Doświadczenie obejmuje pracę z osobami dorosłymi, studentami oraz osobami korzystającymi ze wsparcia psychicznego. Prowadzenie zajęć w środowisku akademickim i pozaformalnym umożliwia dostosowywanie metod nauczania do zróżnicowanych potrzeb odbiorców.
41.	mgr Katarzyna Rek	Język obcy (angielski)	Magister filologii angielskiej, lektor j. angielskiego, wykładowca akademicki. Nauczyciel języka angielskiego w IV LO we Wrocławiu; koordynator projektu bilateralnego „Comenius”. Lektor języka angielskiego – Wyższa Szkoła Handlowa we Wrocławiu. Szkolenia językowe dla firm: Credit Agricole, Santander, Teta, Eurobank, Credit Suisse. Język biznesowy dla firm IT (Karlsruhe, Niemcy). Kursy języka finansowego/biznesowego certyfikowanego przez London Chamber of Commerce (InBit, Wrocław). Wieloletnie doświadczenie w nauczaniu języka angielskiego ogólnego i biznesowego w środowisku szkolnym, akademickim oraz korporacyjnym. Prowadziła zajęcia w szkołach średnich, na uczelni wyższej oraz w firmach międzynarodowych. Specjalizuje się w języku finansowym i biznesowym, w tym w przygotowaniu do certyfikatów London Chamber of Commerce.
42.	mgr Łukasz Rogoziński	Gramatyka opisowa języka polskiego	Magister filologii polskiej, specjalność: językoznawstwo / glottodydaktyka, lektor j. polskiego, wykładowca akademicki. Lektor języka polskiego jako obcego od 2007 r. (UWr, UD DSW, Łódzka Akademia Kultury, Papieski Uniwersytet Laterański – filia w Rydze). Prowadzi zajęcia z zakresu fonetyki, poprawności językowej, gramatyki opisowej i funkcjonalnej oraz glottodydaktyki. Realizuje autorskie zajęcia w języku angielskim dla studentów Syracuse University (USA) – od 2015 r. Dorobek mieści się w obszarze językoznawstwa, ze szczególnym uwzględnieniem lingwistyki korpusowej, fonetyki oraz glottodydaktyki. Wieloletnie doświadczenie akademickie obejmuje nauczanie wiedzy o języku, fonetyki (w tym analizy akustycznej sygnałów mowy) oraz glottodydaktyki. Łączy refleksję teoretyczną z praktyką dydaktyczną i egzaminacyjną.
43.	mgr Izabela	Konstruowanie IPET,	Nauczyciel z 30 letnim doświadczeniem (praca z

	Sokołowska-Zatorska	Podstawy edukacji i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną	ucznem z autyzmem, z autyzmem i niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym i z głębokim). Wieloletnie doświadczenie obejmuje pracę nauczyciela, doradcy metodycznego oraz dyrektora placówek dla uczniów z autyzmem (ZPO nr 2, obecnie Zespół Szkół nr 16 we Wrocławiu). Od 2000 do 2014 r. doradca metodyczny w obszarze pedagogiki specjalnej (uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną i ASD). Od 1998 r. prowadzi zajęcia na kierunku pedagogika specjalna (DSW/UD DSW). W latach 1998–2004 wykładowca UWr (Rewalidacja). Opiekun praktyk (2009–2020). Współpracuje z ośrodkami doskonalenia nauczycieli w zakresie kształcenia specjalnego i pracy z uczniem z ASD. Autorka scenariuszy dydaktycznych (m.in. projekt VR, 2021). Koordynator merytoryczny projektu „Uwaga dla Asa” (2012–2018). Praktyka zawodowa obejmuje organizację procesu kształcenia specjalnego, konstruowanie IPET, nadzór pedagogiczny oraz wsparcie nauczycieli i rodziców. Doświadczenie to bezpośrednio wspiera realizację efektów uczenia się w zakresie diagnozy funkcjonalnej, planowania oddziaływań edukacyjno-terapeutycznych, pracy zespołowej oraz zarządzania placówką specjalną.
44.	mgr Magdalena Szrejder	Podstawy dydaktyki ogólnej i edukacji wczesnoszkolnej	Magister socjologii w zakresie pracy socjalnej – 2007 r. Magister pedagogiki w zakresie edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej – 2025 r. Od 5 lat pracuje jako nauczyciel edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Prowadzi zajęcia w grupach zróżnicowanych, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Projektuje sytuacje dydaktyczne zgodnie z zasadami dydaktyki ogólnej, operacjonalizuje cele kształcenia i różnicuje oddziaływania edukacyjne. Monitoruje postępy uczniów z wykorzystaniem narzędzi diagnostycznych.
45.	mgr Wojciech Szymborski	Szkolenie wstępne z zakresu BHP	Doświadczenie obejmuje wieloletnią współpracę z placówkami oświatowymi (szkoły podstawowe, licea, szkoła muzyczna, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy). Od 2009 r. zatrudniony jako pracownik służby BHP w licznych placówkach oświatowych, m.in. w szkołach podstawowych, liceach, szkole muzycznej oraz w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym. Posiada wiedzę i umiejętności w obszarze m.in.: organizowania systemu bezpieczeństwa pracy, prowadzenia szkoleń, sporządzania dokumentacji powypadkowej, oceniania ryzyka zawodowego oraz nadzoru nad przestrzeganiem przepisów prawa pracy i BHP.
46.	mgr Agnieszka	Metodyka edukacji	Wieloletnia praktyka zawodowa obejmuje pracę z

	Walicka	matematycznej	uczniami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz uczniami szkół ogólnodostępnych. Od 2008 r. nauczyciel w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Lubinie – nauczyciel matematyki i informatyki w szkole podstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz nauczyciel wychowania fizycznego. Posiada doświadczenie w pracy w szkołach ogólnodostępnych (2019–2020, 2023–2024). W pracy dydaktycznej wykorzystuje metody aktywizujące, TIK oraz elementy integracji ruchowej i sensorycznej.
47.	lek. med. Adriana Kamila Zasybska	Podstawy neurologii	Lekarz medycyny, neurolog, specjalistka z zakresu medycyny bólu. Specjalista neurologii z doświadczeniem pracy klinicznej, m.in. na oddziale udarowym oraz w programach lekowych w neurologii (w tym leczenie stwardnienia rozsianego). Od 2020 r. prowadzi zajęcia na kierunku lekarskim i lekarsko-dentystycznym (także w języku angielskim). Realizuje wykłady, seminaria i zajęcia kliniczne z neurologii, z naciskiem na diagnostykę i terapię chorób układu nerwowego. Opracowała autorskie materiały dydaktyczne oraz wdrożyła metody oparte na analizie przypadków klinicznych i elementach telemedycyny.
48.	mgr Anna Zborowicka	Podstawy pedagogiki, Konstruowanie programów wychowawczo-profilaktycznych w edukacji integracyjnej i włączającej	Magister pedagogiki specjalnej, pedagog specjalny, wykładowca akademicki. Od 12 lat nauczyciel współorganizujący proces kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole podstawowej. Prowadzi zajęcia rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne oraz Trening Umiejętności Społecznych (TUS). Uczestniczy w pracach zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, opracowuje dokumentację i programy wsparcia. 19.07.2024 r. uzyskała stopień nauczyciela dyplomowanego (wcześniej: mianowany – 2020, kontraktowy – 2015). Wieloletnia praktyka zawodowa obejmuje organizowanie i realizację procesu kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w warunkach szkoły ogólnodostępnej. Doświadczenie obejmuje planowanie i prowadzenie zajęć specjalistycznych, współpracę z rodzicami i specjalistami oraz konstruowanie dokumentacji (IPET, programy wychowawczo-profilaktyczne). W latach 2022–2024 członek zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie przy GOPS, co poszerzyło kompetencje w zakresie pracy interdyscyplinarnej i wsparcia rodzin.

49.	mgr Alina Żwirblińska	Metodyka nauczania dzieci z lekką niepełnosprawnością intelektualną - I etap edukacji, Metodyka nauczania dzieci z lekką niepełnosprawnością intelektualną - II i III etap edukacji	Magister pedagogiki specjalnej, rewalidacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, pedagog specjalny- praktyk, wykładowca akademicki. Od 1986 r. nauczyciel w szkole specjalnej – edukacja wczesnoszkolna, język polski, zajęcia rewalidacyjne. W latach 2000–2014 doradca metodyczny we Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Od 2002 r. współpracuje z DSW. Autorka i współautorka materiałów dydaktycznych do nauki czytania i pisanie. Współautorka innowacji pedagogicznej realizowanej w roku szkolnym 2024/2025. Wieloletnie doświadczenie obejmuje pracę z uczniami z lekką niepełnosprawnością intelektualną na wszystkich etapach edukacyjnych, prowadzenie zajęć rewalidacyjnych oraz nauczanie języka polskiego. Jako doradca metodyczny wspierała nauczycieli w zakresie planowania procesu dydaktycznego i dostosowywania wymagań edukacyjnych do potrzeb uczniów. Autorka publikacji dotyczących problemów wychowawczych i ADHD oraz współautorka materiałów dydaktycznych do nauki czytania i pisanie dla uczniów szkoły podstawowej.
-----	--------------------------	--	--

Obsada zajęć na kierunku pedagogika specjalna w Uniwersytecie Dolnośląskim DSW została zaprojektowana w sposób zapewniający ścisłą integrację wiedzy teoretycznej z kształtowaniem kompetencji praktycznych. Strukturę kadry tworzą zarówno profesorowie i doktorzy habilitowani o znaczącym dorobku naukowym, jak i specjaliści-praktycy – pedagodzy specjaliści, psychologowie, logopedzi, terapeuci, nauczyciele oraz lekarz neurolog – aktywnie wykonujący zawód w szkołach, poradniach, placówkach specjalnych i instytucjach ochrony zdrowia.

Zajęcia metodologiczne (prof. dr hab. Ewa Kurantowicz, dr hab. Paweł Rudnicki, dr Anna Bilon, dr Joanna Minta) przygotowują studentów do projektowania badań, konstruowania narzędzi diagnostycznych oraz ewaluacji działań wspierających. Obszar diagnozy i planowania wsparcia rozwijany jest w ramach zajęć dr hab. Beaty Jachimczak, dr hab. Alicji Czerkawskiej oraz prof. dr hab. Małgorzaty Sekułowicz, gdzie studenci nabywają umiejętność konstruowania diagnozy funkcjonalnej, IPET oraz programów wychowawczo-profilaktycznych.

Kompetencje interwencyjne i wychowawcze kształtowane są m.in. podczas „Warsztatów terapii zachowań niepożądanych” (dr hab. Anna Kartyk-Ćwik) oraz zajęć z zakresu prawnych aspektów funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami (dr hab. Marek Heine). Wymiar środowiskowy i społeczny pracy pedagoga specjalnego wzmacniają zajęcia z pedagogiki społecznej (dr hab. Elżbieta Siarkiewicz) i socjologii edukacji (dr hab. Piotr Mikiewicz), uczące analizy kontekstu instytucjonalnego i projektowania wsparcia środowiskowego.

Szczególne znaczenie dla kształcenia umiejętności praktycznych mają zajęcia prowadzone w formie ćwiczeń i warsztatów przez czynnych zawodowo specjalistów. Dr Agnieszka Chojnacka, dr Joanna Kłodkowska, dr Dorota Duda oraz dr Paulina Hawrylewicz-Kowalska rozwijają u studentów kompetencje w zakresie indywidualizacji procesu kształcenia, diagnozy trudności rozwojowych i prowadzenia zajęć terapeutycznych. Dr Dorota Prędkiewicz oraz lek. med. Adriana Kamila Zasybska zapewniają przygotowanie w zakresie biomedycznych i neurologicznych podstaw funkcjonowania dziecka, istotnych dla pracy diagnostycznej i terapeutycznej.

Istotnym elementem kształcenia w obszarze komunikacji, zaburzeń słuchu i funkcjonowania narządu głosu są zajęcia z zakresu Podstaw audiologii oraz Foniatrii, prowadzone przez mgr Alinę Butkiewicz – logopedę, logopedę wczesnoklinicznego oraz specjalistę surdologopedii, łączącą dydaktykę akademicką z wieloletnią praktyką kliniczną. Od 2005 r. pracuje ona w Specjalistycznym Ośrodku Diagnozy i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu we Wrocławiu jako surdologopeda, a od 2020 r. współpracuje z Uniwersyteckim Szpitalem Klinicznym we Wrocławiu w zakresie kwalifikacji pacjentów do implantów słuchowych. Jej doświadczenie obejmuje diagnozę i terapię dzieci z wadą słuchu, zaburzeniami przetwarzania słuchowego (APD) oraz trudnościami neurorozwojowymi.

Prowadzone przez nią zajęcia umożliwiają studentom poznanie aktualnych procedur diagnostycznych, zasad kwalifikacji do implantów słuchowych, podstaw rehabilitacji słuchu oraz metod wspomagających rozwój funkcji słuchowych i językowych (m.in. Warnkego, Neuroflow, Johansen IAS, SAS). Wieloletnia praktyka kliniczna oraz specjalistyczne certyfikacje terapeutyczne zapewniają wysoki poziom merytoryczny zajęć i bezpośrednie powiązanie treści programowych z realiami pracy w ochronie zdrowia i systemie wsparcia osób z uszkodzeniami słuchu. Kompetencje mgr Aliny Butkiewicz mają charakter wysoko wyspecjalizowany i są w pełni adekwatne do efektów uczenia się przypisanych do przedmiotów z zakresu audiologii i foniatrii, wzmacniając praktyczny profil kształcenia na kierunku.

W obszarze praktycznego konstruowania dokumentacji i programów wsparcia istotną rolę odgrywają zajęcia mgr Izabeli Sokołowskiej-Zatorskiej (Konstruowanie IPET) oraz mgr Anny Zborowickiej i mgr Kornelii Pająk, które umożliwiają studentom pracę na rzeczywistych przypadkach edukacyjnych. Dydaktyki szczegółowe realizowane przez czynnych nauczycieli (m.in. mgr Agnieszka Walicka, mgr Magdalena Szrejder) pozwalają studentom projektować sytuacje dydaktyczne i różnicować pracę z uczniami ze SPE.

Kompetencje psychologiczne i interwencyjne rozwijane są pod kierunkiem praktykujących psychologów (mgr Ewelina Mazurek, mgr Małgorzata Otrębska, mgr Wiesław Mielcarski), co umożliwia nabycie umiejętności rozpoznawania trudności emocjonalnych i planowania adekwatnego wsparcia.

Całość obsady zajęć zapewnia studentom systematyczne rozwijanie kluczowych umiejętności praktycznych: diagnozowania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, konstruowania dokumentacji (IPET, programów wychowawczo-profilaktycznych), prowadzenia zajęć terapeutycznych i rewalidacyjnych, pracy w zespole interdyscyplinarnym, stosowania narzędzi diagnostycznych oraz analizy kontekstu prawnego i społecznego funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością. Dzięki połączeniu doświadczenia akademickiego i czynnej praktyki zawodowej kadry, kształcenie na kierunku w pełni odpowiada profilowi praktycznemu studiów.

4.3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową

Kadra kierunku pedagogika specjalna w sposób konsekwentny łączy działalność dydaktyczną z aktywnością naukową oraz praktyką zawodową. Dotyczy to zarówno profesorów i doktorów habilitowanych prowadzących badania w obszarze pedagogiki i nauk pokrewnych, jak i doktorów oraz specjalistów-praktyków realizujących zajęcia o wyraźnym profilu aplikacyjnym.

Trzon naukowy kierunku tworzą badacze reprezentujący dyscyplinę pedagogika i jej subdyscypliny. Prof. dr hab. Ewa Kurantowicz (Metodologia badań naukowych) oraz dr hab. Paweł Rudnicki, prof. UD DSW (Metody i techniki badań pedagogicznych – ćwiczenia) łączą działalność badawczą z kształceniem studentów w zakresie projektowania badań, konstruowania narzędzi diagnostycznych i analizy danych. Dzięki temu studenci rozwijają kompetencje metodologiczne niezbędne do prowadzenia diagnozy pedagogicznej i ewaluacji działań wspierających.

Dr hab. Beata Jachimczak, prof. UD DSW (Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych; Konstruowanie programów wychowawczo-profilaktycznych) prowadzi badania i działania wdrożeniowe w obszarze edukacji włączającej i systemów wsparcia, co bezpośrednio przekłada się na kształtowanie umiejętności konstruowania programów pomocy i planowania oddziaływań edukacyjnych.

Prof. dr hab. Małgorzata Sekułowicz (Edukacja i rehabilitacja dzieci ze spektrum autyzmu) integruje działalność naukową z dydaktyką, przekazując studentom aktualną wiedzę dotyczącą neuroróżnorodności i modeli wsparcia osób z ASD. Jej badania koncentrują się na wczesnej interwencji diagnostyczno-terapeutycznej, walidacji narzędzi przesiewowych oraz funkcjonowaniu rodzin dzieci z zaburzeniami rozwojowymi, w tym ryzyku wypalenia rodzicielskiego. Wieloletnie kierowanie Pracownią Badań nad Autyzmem oraz współpraca międzynarodowa wzmacniają aplikacyjny i aktualny charakter prowadzonych zajęć oraz seminariów magisterskich.

Dr hab. Alicja Czerkawska, prof. UD DSW (Diagnostyka psychopedagogiczna; Poradnictwo i praca ze środowiskiem rodzinnym) łączy badania nad diagnozą i poradnictwem z praktyką edukacyjną, rozwijając u studentów kompetencje w zakresie pracy z rodziną i środowiskiem lokalnym.

Dr hab. Elżbieta Siarkiewicz, prof. UD DSW (Pedagogika społeczna) oraz dr hab. Piotr Mikiewicz, prof. UD DSW (Socjologia edukacji) prowadzą zajęcia osadzone w analizie mechanizmów wykluczenia i funkcjonowania instytucji edukacyjnych, łącząc refleksję naukową z analizą realnych kontekstów społecznych.

Dr hab. Marek Heine, prof. UD DSW (Prawne aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami) oraz dr hab. Anna Karłyk-Ćwik, prof. UD DSW (Warsztaty terapii zachowań niepożądanych) łączą dorobek naukowy z praktyką w obszarze resocjalizacji i prawa, przygotowując studentów do stosowania przepisów oraz projektowania interwencji wychowawczych.

Dr hab. Lotar Rasiński, prof. UD DSW (Filozofia z etyką) włącza refleksję filozoficzną i etyczną w kształcenie przyszłych pedagogów specjalnych, wzmacniając ich kompetencje w zakresie odpowiedzialności zawodowej.

Działalność badawczo-wdrożeniową reprezentuje również prof. dr hab. Marzenna Zaorska (Surdologopedia), autorka licznych monografii i raportów badawczych, koordynatorka projektu ogólnopolskiego „Asystent ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – pilotaż” (2020–2023), członkini Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN. Jej działalność naukowa i ekspercka bezpośrednio zasila treści realizowane na zajęciach z zakresu edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi.

W grupie doktorów aktywnie łączących badania z dydaktyką znajduje się dr Magdalena Zajac (Metodyka nauczania dzieci z lekką niepełnosprawnością intelektualną; Metodyka wychowania i kształcenia uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną). Jej dorobek naukowy obejmuje badania nad edukacją osób z niepełnosprawnością intelektualną i ASD (m.in. artykuł w „Problemach Opiekuńczo-Wychowawczych”, 2023), współautorstwo projektu podstawy programowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną (2023–2025) oraz poradnika metodycznego (2024–2025). Równocześnie pełni funkcję dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych, co pozwala jej integrować wiedzę teoretyczną z praktyką zarządzania i organizacji kształcenia specjalnego.

Dr Joanna Ławicka (Metodyka wychowania i kształcenia uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną; Edukacja i resocjalizacja dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym) prowadzi badania nad autyzmem i neuroróżnorodnością, uczestniczy w projektach międzynarodowych (2022–2026) oraz rozwija autorskie modele wsparcia (Stosowana Analiza Potrzeb®, Teoria Indywidualnych Ścieżek Rozwojowych). Jej działalność naukowa i terapeutyczna przekłada się bezpośrednio na treści zajęć metodycznych.

Dr Marta Wawrzynów (Profilaktyka logopedyczna; Psychogenne zaburzenia mowy; Trudności komunikacyjne w spektrum autyzmu) łączy działalność badawczą w obszarze neurologopedii, komunikacji zdrowotnej i wczesnej interwencji (projekty 2018–2026, publikacje 2024–2025) z

praktyką kliniczną i kierowaniem studiami podyplomowymi. Studenci pracują w oparciu o aktualne narzędzia diagnostyczne i interdyscyplinarne modele wsparcia.

Dr Agata Wiącek (Kultura języka; Gramatyka opisowa języka polskiego) prowadzi badania w zakresie poprawności językowej i metodyki nauczania języka polskiego jako obcego oraz pracuje jako egzaminator państwowych egzaminów certyfikatowych, co wzmacnia praktyczny wymiar zajęć językowych.

Dr Anna Suchon (Andragogika specjalna) łączy ponad 30-letnią praktykę pracy z osobami z głębszą niepełnosprawnością intelektualną z działalnością naukową i międzynarodową współpracą, co przekłada się na kształcenie w obszarze edukacji dorosłych osób z niepełnosprawnością.

Dr n. med. Justyna Chojdak-Łukasiewicz (Podstawy neurologii) prowadzi działalność kliniczną w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym we Wrocławiu oraz publikuje w międzynarodowych czasopismach (2023–2025), integrując aktualną wiedzę medyczną z dydaktyką na kierunku pedagogika specjalna.

Dr Anna Ziółkowska, prowadząca „Psychologię rehabilitacji” (wykład i ćwiczenia), łączy działalność dydaktyczną z aktywnością naukową w dyscyplinie pedagogika oraz psychologia kliniczna. Jest autorką publikacji naukowych (2023–2024), uczestniczy czynnie w konferencjach ogólnopolskich i międzynarodowych (2024–2026), realizuje mobilności dydaktyczne w ramach programu ERASMUS+ (Turcja, 2023, 2025) oraz pełni funkcję Pełnomocnika Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnością. Równolegle prowadzi praktykę psychologiczno-terapeutyczną i logopedyczną (PPP, centrum terapeutyczne, szkoła podstawowa), wykonując diagnozy (m.in. ADOS-2, baterie testów diagnostycznych) oraz terapię dzieci z ASD i innymi trudnościami neurorozwojowymi. Dzięki temu treści przekazywane studentom są bezpośrednio oparte na aktualnych badaniach i realnej praktyce diagnostyczno-terapeutycznej.

Silny komponent praktyczny reprezentują nauczyciele akademicy będący jednocześnie czynnymi zawodowo specjalistami w obszarze edukacji i rehabilitacji osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Mgr Beata Lebek (Konstruowanie IPET; Metodyka zajęć wyrównawczych i korekcyjno-kompensacyjnych) jest pedagogiem specjalnym z ponad 30-letnim doświadczeniem, certyfikowanym terapeutą środowiskowym (NFZ), ekspertem MEN w obszarze SPE oraz laureatką nagród krajowych (m.in. Eduinspirator 2018). Realizuje projekty Erasmus+ dotyczące efektywności metody „nauka przez doświadczenie” w pracy z osobami ze SPE. Równoległa działalność szkolna i ekspercka pozwala jej prowadzić zajęcia w oparciu o autentyczną dokumentację, studia przypadków i wypracowane modele wsparcia.

Mgr Izabela Sokołowska-Zatorska (Konstruowanie IPET; Podstawy edukacji i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną) od wielu lat łączy pracę akademicką z działalnością ekspercką i projektową w obszarze autyzmu. Jest współautorką innowacyjnego programu organizacji pracy szkoły dla dzieci autystycznych, autorką publikacji naukowych oraz koordynatorką projektu „Uwaga dla Asa” (2012–2018). Prowadziła warsztaty dla rodziców i nauczycieli oraz współpracowała z ośrodkami doradztwa. Jej zajęcia mają bezpośrednie przełożenie na praktykę szkolną, w tym konstruowanie IPET i organizację wsparcia ucznia z ASD.

Mgr Piotr Kondratowicz (Wspomaganie rozwoju osoby z niepełnosprawnością) od 22 lat pracuje jako surdo- i oligofrenopedagog w ośrodku szkolno-wychowawczym. Równolegle pełni funkcje eksperckie i szkoleniowe w Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau, gdzie zajmuje się dostosowaniami dla osób z niepełnosprawnościami oraz szkoleniem edukatorów. Jego doświadczenie międzynarodowe i praktyka w obszarze dostępności przekładają się na kształtowanie u studentów kompetencji w zakresie inkluzji i projektowania środowiska przyjaznego osobom ze SPE.

Mgr Alina Butkiewicz (Podstawy audiologii; Foniatria) łączy działalność dydaktyczną z pracą kliniczną jako surdologopeda w Specjalistycznym Ośrodku Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu oraz współpracą z Uniwersyteckim Szpitalem Klinicznym we Wrocławiu (kwalifikacja do implantów słuchowych). Prowadzi diagnozy słuchu, terapię dzieci z APD oraz wdraża specjalistyczne metody terapeutyczne. Jej zajęcia są bezpośrednio oparte na doświadczeniu medyczno-terapeutycznym.

Mgr Agnieszka Walicka (Metodyka edukacji matematycznej) jest czynnym nauczycielem matematyki i wychowania fizycznego w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym. Ukończone studia podyplomowe (m.in. wczesne wspomaganie rozwoju, oligofrenopedagogika) oraz liczne szkolenia (IPET, TIK, programowanie, bezpieczeństwo w sieci) pozwalają jej prowadzić ćwiczenia w oparciu o aktualne rozwiązania dydaktyczne stosowane w pracy z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną.

Mgr Anna Grognet-Susznik (Edukacja i resocjalizacja dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym) od wielu lat pełni funkcję dyrektora młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz szkół branżowych. Łączy działalność dydaktyczną z zarządzaniem placówkami resocjalizacyjnymi, co umożliwia studentom poznanie realiów organizacyjnych i wychowawczych pracy z młodzieżą niedostosowaną społecznie.

W obszarze językoznawstwa i dydaktyki języka łączenie badań z praktyką reprezentują mgr Łukasz Rogoziński (Gramatyka opisowa języka polskiego) oraz mgr Marcin Jura (Kultura języka; Metodyka edukacji polonistycznej). Mgr Rogoziński uczestniczy w międzynarodowym projekcie badawczym GeWiss (lingwistyka korpusowa, fonetyka), publikuje w monografiach naukowych (2022), jest

egzaminatorem państwowych egzaminów certyfikatowych z języka polskiego jako obcego oraz prowadzi zajęcia w języku angielskim dla studentów zagranicznych. Mgr Jura specjalizuje się w glottodydaktyce i edukacji osób niesłyszących, jest autorem i redaktorem publikacji naukowych, współpracuje z instytucjami międzynarodowymi oraz znajduje się na ministerialnej liście egzaminatorów JPJO. Ich działalność naukowa bezpośrednio zasila treści realizowane na zajęciach metodycznych.

Przedstawione przykłady potwierdzają, że nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku pedagogika specjalna konsekwentnie łączą dydaktykę z działalnością naukową i/lub zawodową. Skutkuje to aktualnością przekazywanych treści, wykorzystywaniem autentycznych narzędzi diagnostycznych i dokumentacji, odwoływaniem się do realnych studiów przypadków oraz kształtowaniem u studentów kompetencji zgodnych z wymaganiami współczesnej praktyki pedagogiki specjalnej, logopedii, rehabilitacji i resocjalizacji.

4.4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

Polityka kadrowa na kierunku pedagogika specjalna ma charakter strategiczny, celowy i długofalowy. Jej nadrzędnym założeniem jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia o profilu praktycznym poprzez zatrudnianie, rozwijanie i systematyczne doskonalenie kadry łączącej kompetencje naukowe z aktualnym doświadczeniem zawodowym.

Do kluczowych celów polityki kadrowej należą:

- a) zapewnienie obsady zajęć zgodnej z efektami uczenia się oraz specyfiką modułów kształcenia,
- b) utrzymywanie komplementarnej struktury kadry – badawczo-dydaktycznej i praktyków – umożliwiającej transfer wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych,
- c) wspieranie rozwoju naukowego, dydaktycznego i zawodowego pracowników,
- d) wzmacnianie umiędzynarodowienia środowiska akademickiego,
- e) systematyczne monitorowanie jakości pracy dydaktycznej i reagowanie na potrzeby studentów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego.

Za realizację polityki kadrowej odpowiadają Dziekan oraz Prodziekan Instytutu. Prodziekan, we współpracy z Menedżerem Kierunku, sprawuje bieżący nadzór nad jakością pracy kadry, prowadzi rozmowy z wykładowcami, analizuje wyniki ewaluacji oraz podejmuje decyzje dotyczące zatrudniania nowych osób. W procesie tym uwzględnia się potrzeby programowe kierunku, wyniki ocen jakości kształcenia oraz rekomendacje zespołu dydaktycznego i Rady Programowej Kierunku.

Dobór kadry odbywa się według jasno określonych kryteriów powiązanych z koncepcją kształcenia i profilem praktycznym kierunku. Podstawą jest m.in. zgodność wykształcenia i dorobku naukowego z dyscypliną pedagogika (w tym pedagogika specjalna) lub psychologia, adekwatność kompetencji do zakresu merytorycznego zajęć, doświadczenie zawodowe w obszarze praktyki odpowiadającej danemu modułowi, aktywność naukowa (w szczególności w przypadku zajęć teoretycznych i metodologicznych), znajomość standardów etycznych i prawnych wykonywania zawodu.

W przypadku nauczycieli akademickich stosowana jest procedura konkursowa (ogłoszenia publikowane na stronie Uczelni, w Akademickiej Bazie Ogłoszeń oraz na portalach rekrutacyjnych). Proces obejmuje analizę CV i dorobku oraz rozmowę kwalifikacyjną.

Podczas rozmów kwalifikacyjnych Prodziekan ds. Kształcenia kieruje się pytaniami dotyczącymi:

- planów rozwoju naukowego i publikacyjnego,
- doświadczenia dydaktycznego i metod pracy ze studentami,
- aktywności praktycznej w środowisku zawodowym,
- gotowości do pracy zespołowej i zaangażowania w rozwój kierunku,
- przestrzegania zasad etyki pracy akademickiej i badań naukowych.

Dobór kadry ma charakter komplementarny – trzon zespołu stanowią pracownicy badawczo-dydaktyczni z tytułami i stopniami naukowymi, aktywni naukowo i publikacyjnie, natomiast uzupełniają go doświadczeni praktycy (pedagodzy specjaliści, psycholodzy, terapeuci, lekarze), wnoszący aktualne standardy pracy zawodowej i realne doświadczenie instytucjonalne.

Ocena jakości pracy kadry ma charakter systemowy, cykliczny i wieloźródłowy. Obejmuje:

- okresowe oceny pracownicze uwzględniające działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną,
- semestralne ewaluacje zajęć dokonywane przez studentów,
- hospitacje zajęć (planowe),
- analizę zaangażowania w rozwój kierunku i współpracę zespołową.

Wyniki ewaluacji przekazywane są Menedżerowi Kierunku, Prodziekanowi i Dziekanowi. W przypadku niskich ocen (3,5) prowadzone są rozmowy indywidualne, podczas których omawiane są konkretne obszary wymagające poprawy i ustalane działania naprawcze. Hospitacje mają charakter doradczo-metodyczny – kończą się sporządzeniem protokołu z zaleceniami.

W przypadku braku poprawy możliwe jest ograniczenie powierzania zajęć, rozwiązanie umowy lub – w sytuacjach naruszeń regulaminowych i etycznych – skierowanie sprawy do Uczelnianej Komisji ds. Dyscyplinarnych.

W proces oceny jakości kadry włączone są różne grupy interesariuszy:

- studenci – poprzez system ewaluacji zajęć oraz bezpośredni kontakt z Prodziekanem, Menedżerem Kierunku i tutorami,
- tutorzy – przekazujący informacje o trudnościach zgłaszanych przez studentów,
- pracodawcy – poprzez udział w Radzie Programowej Kierunku,
- członkowie zespołu dydaktycznego.

Prodziekan ds. Kształcenia, Menedżer Kierunku oraz tutorzy reagują na skargi, wnioski i podania studentów, każdorazowo analizując zgłaszane sprawy. Wszelkie uwagi są rozpatrywane indywidualnie, a w razie potrzeby omawiane na zebraniach zespołu dydaktycznego lub Rady Programowej Kierunku.

Rada Programowa, w której zasiadają przedstawiciele studentów i pracodawców, stanowi forum systematycznej refleksji nad jakością kształcenia, w tym nad polityką kadrową, adekwatnością kompetencji prowadzących do potrzeb rynku pracy oraz kierunkami dalszego rozwoju kadry.

Wyniki ocen wykorzystywane są w sposób rozwojowy. Służą:

- planowaniu szkoleń i wsparcia metodycznego,
- modyfikowaniu obsady zajęć,
- wzmacnianiu współpracy interdyscyplinarnej,
- inicjowaniu działań naprawczych,
- wspieraniu aktywności badawczej i publikacyjnej,
- doskonaleniu kompetencji dydaktycznych w zakresie kształcenia stacjonarnego i zdalnego.

Polityka kadrowa na kierunku pedagogika specjalna ma charakter transparentny, oparty na jasnych kryteriach, systematycznej ewaluacji oraz realnym udziale interesariuszy. Jej skuteczność przejawia się w utrzymywaniu wysokiego poziomu merytorycznego zajęć, spójności obsady z efektami uczenia się oraz elastycznym reagowaniu na potrzeby studentów i zmieniające się wymagania środowiska zawodowego.

4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

Uczelnia zapewnia wielopoziomowe wsparcie rozwoju naukowego oraz dydaktycznego kadry w ramach wyspecjalizowanych struktur organizacyjnych UD DSW. System ten obejmuje zarówno pomoc w planowaniu i realizacji kariery naukowej, rozwijanie kompetencji dydaktycznych, jak i wsparcie projektowe oraz technologiczne. W ramach struktur UD DSW:

Biuro Nauki – udziela wsparcia w zakresie z rozwoju kadry naukowej w zakresie formalności związanych z przygotowaniem wniosków o nadanie stopni naukowych albo tytułu naukowego oraz konsultuje interpretacje prawne przepisów związanych z awansem naukowym; wspiera pracowników w budowaniu indywidualnej polityki publikacyjnej, organizuje i prowadzi szkolenia oraz konsultacje

indywidualne; pomaga w promocji dorobku publikacyjnego UD DSW; upowszechniania wśród pracowników UD DSW wiedzy o nowych modelach w komunikacji naukowej.

Biuro Projektów – zajmuje się upowszechnianiem informacji w zakresie pozyskiwania funduszy na finansowanie działań naukowych, badawczych, dydaktycznych oraz innych przedsięwzięć, mających na celu podnoszenie jakości kształcenia i rozwoju Uczelni: udostępnia dane o ogólnopolskich i międzynarodowych programach, konkursach, grantach, inicjatywach w zakresie nauki, badań i rozwoju; organizuje szkolenia i doradza w zakresie pozyskiwania funduszy na realizację projektów z programów krajowych i europejskich.

Dział Współpracy Międzynarodowej – wspiera pracowników w zakresie organizacji zagranicznych wyjazdów badawczych i dydaktycznych, koordynowania wizyt badaczy zagranicznych na uczelni oraz nawiązywania i realizowania umów o współpracy z uczelniami zagranicznymi.

Dział Rozwoju Kształcenia Zdalnego - jednostka uczelniana wspomagająca proces kształcenia oraz prowadzenie działalności szkoleniowej w zakresie zdalnej edukacji. Pracownia Edukacji Zdalnej została utworzona jako jednostka wydzielona na podstawie zaleceń, rekomendacji i standardów, dotyczących wykorzystywania w procesie nauczania i uczenia się na studiach wyższych metod i technik kształcenia na odległość, w tym np. „Standardów metodyki kształcenia zdalnego”. Aktualnie dział jest jednostką uczelnianą podlegającą pod zastępcę kanclerza ds. zarządzania dydaktyką.

W ramach wsparcia dydaktycznego nauczyciele akademicy mają także dostęp do opracowań metodycznych, w tym publikacji „Standardy metodyki kształcenia zdalnego. Przewodnik dla wykładowcy”, zespół projektowy A. Bilon, N. Patan-Trawka, A. Zięty, M. Czyżuk, T. Jankowski, K. Koj, M. Zientarski, DSW i WSB, 2020 (publikacja elektroniczna), stanowiącej praktyczny zbiór wskazówek dotyczących projektowania zajęć, doboru metod aktywizujących, zasad prowadzenia e-learningu oraz sposobów oceny efektów uczenia się w warunkach edukacji zdalnej. W okresie pandemii COVID-19 kadra dydaktyczna kierunku intensywnie rozwijała kompetencje w zakresie metod i technik kształcenia zdalnego, uczestnicząc: w szkoleniach wewnętrznych organizowanych w UD DSW przez Pracownię Edukacji Zdalnej (obecnie **Dział Rozwoju Kształcenia Zdalnego**), w szkoleniach zewnętrznych, m.in. z zakresu projektowania zajęć online z wykorzystaniem tablic wirtualnych Miro i Mural (szkolenie firmy Futuryści), a także korzystając z konsultacji indywidualnych prowadzonych przez pracowników Działu Rozwoju oraz ze wsparcia koleżeńskiego i webinarów dostępnych online. Przygotowano także spotkanie dla nauczycieli obejmujące przedstawienie wyników prac nad standardem metodycznym oraz przekazano nauczycielom opracowanie dotyczące kształcenia zdalnego. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku pedagogika specjalna stale podnoszą swoje kompetencje dydaktyczne, biorąc udział w organizowanych w uczelni szkoleniach, a

także w ramach samokształcenia indywidualnego, wymiany dobrych praktyk, czy też regularnych spotkań zespołu dydaktycznego pedagogiki specjalnej.

Biuro Projektów, Biuro Federacji Naukowej WSB-DSW Merito oraz Dział Rozwoju Kształcenia Zdalnego organizują liczne szkolenia ukierunkowane na podnoszenie kompetencji naukowych i dydaktycznych pracowników (z zakresu np. pracy w zróżnicowanym środowisku, tutoringu w pracy ze studentami, pracy ze studentami z dysfunkcją słuchu, wzroku, pracy ze studentami on-line, szkolenia z MS TEAMS, szkolenia z MS Office 365, kursu efektywnej komercjalizacji wyników badań, kursu efektywnego publikowania, kursu dotyczącego praktycznych narzędzi w pracy autora, szkolenia dot. pisanie projektów naukowych, poprawy widoczności i cytowalności, szkolenia z języka migowego dla pracowników dydaktycznych itp.).

Elementem systemowo wzmacniającym rozwój kadry są działania wspierające, edukacyjne realizowane w ramach instytutów. Regularnie prowadzone są seminaria naukowe podczas których omawia się projekty badawcze pracowników, dyskutuje wyniki badań oraz zaprasza ekspertów zewnętrznych prezentujących aktualne kierunki rozwoju dyscypliny. Spotkania te pełnią funkcję platformy wymiany doświadczeń naukowych i dydaktycznych oraz wzmacniają kulturę współpracy w środowisku akademickim.

Rozwijaniu kompetencji dydaktycznych służą także działania międzynarodowe. Pracownicy etatowi kierunku regularnie realizują wyjazdy dydaktyczne i naukowe do uczelni partnerskich UD DSW w ramach programu Erasmus+, w tym w charakterze visiting professors. Umożliwia to transfer nowych rozwiązań dydaktycznych, poznawanie trendów edukacyjnych w szkolnictwie wyższym oraz wzmacnianie międzynarodowych kompetencji akademickich kadry.

Program Masters of Didactics (Mistrzowie Dydaktyki) - program zakończony - umożliwiał udział w projekcie MNiSW dotyczącym doskonalenia metod dydaktycznych stosowanych w kształceniu akademickim, m.in. poprzez realizację staży zagranicznych. W ramach programu organizowano otwarte seminaria, w których mogli uczestniczyć wszyscy pracownicy, a także zapewniono możliwość udziału w publicznych obronach doktoratów. Wsparcie rozwoju zawodowego kadry obejmowało także:

- umożliwienie prowadzenia zajęć dydaktycznych na innych kierunkach realizowanych na Uczelni, zgodnie z kompetencjami i doświadczeniem danej osoby;
- udział w szkoleniach naukowych i webinarach dotyczących m.in. technik pisanie prac naukowych, sposobów i najbardziej efektywnych kanałów upowszechniania wyników badań, zastosowań sztucznej inteligencji w projektowaniu badań i przygotowywaniu publikacji, a także narzędzi badań empirycznych;

- uczestnictwo w szkoleniach z zakresu zachowania w kontakcie z mediami (2020) oraz budowania wizerunku online (2020);
- organizację i zapewnianie dostępu do szkoleń językowych, obejmujących m.in. język angielski i język ukraiński.

System wsparcia rozwoju jest powiązany z mechanizmami motywacyjnymi. Uczelnia posiada przejrzysty system oceny pracowników, który sprzyja osiąganiu wysokich wyników w obszarze dydaktyki, nauki i działalności organizacyjnej. Najlepsi pracownicy są awansowani, a ich osiągnięcia są doceniane poprzez system nagród — m.in. nagrody Rektora przyznawane za wybitne osiągnięcia naukowe lub awans naukowy, nagrody za wysoką jakość kształcenia i innowacje dydaktyczne oraz nagrody za szczególny wkład organizacyjny w rozwój uczelni.

W systemie motywacyjnym ujęto także premie publikacyjne przyznawane zgodnie z polityką naukową Federacji Naukowej WSB-DSW Merito. Premie te przyznawane są w trybie ciągłym za publikacje zarejestrowane w Polskiej Bibliografii Naukowej i zgodne z celami publikacyjnymi przypisanymi pracownikom na dany rok. Rozwiązanie to wspiera regularny rozwój aktywności badawczej, a jednocześnie pozwala elastycznie uwzględniać publikacje ponadplanowe. Dodatkowo uczelnia powołała Komisję ds. analizy dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego kandydatów na stanowiska profesorskie UD DSW, która dokonuje pogłębionej oceny osiągnięć zawodowych, uwzględnia recenzje eksperckie i przygotowuje rekomendacje dla Rektora. Mechanizm ten wspiera transparentność awansu, a jednocześnie wzmacnia kulturę jakości i rozwoju w środowisku akademickim.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się zapewnienie prawidłowej obsady zajęć dydaktycznych pod kątem zgodności dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego nauczycieli z prowadzonymi przez nich zajęciami.	Dokonano kompleksowego przeglądu obsady zajęć pod kątem zgodności dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego z zakresem prowadzonych modułów. Wprowadzono zasadę obowiązkowej analizy CV, dorobku publikacyjnego oraz doświadczenia praktycznego przed powierzeniem zajęć. Obsada modułów teoretycznych została przypisana pracownikom posiadającym udokumentowany dorobek naukowy w danym obszarze, natomiast zajęcia praktyczne powierzono osobom z aktualnym doświadczeniem zawodowym (szkoły specjalne, poradnie, ośrodki terapeutyczne, placówki ochrony zdrowia). Każdorazowo decyzję zatwierdza Prodziekan w

		porozumieniu z Menedżerem Kierunku. Działaniem zapobiegawczym jest coroczna weryfikacja obsady zajęć przed rozpoczęciem cyklu dydaktycznego oraz omawianie jej na Radzie Programowej Kierunku.
2.	Zaleca się zapewnienie, aby ponad 50% godzin zajęć było prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy.	Dokonano reorganizacji planu obsady zajęć poprzez zwiększenie udziału nauczycieli akademickich zatrudnionych w UD DSW jako podstawowym miejscu pracy w realizacji godzin dydaktycznych. Aktualnie ponad 50% godzin na kierunku realizowanych jest przez pracowników etatowych Uczelni. Wprowadzono zasadę monitorowania struktury godzinowej przed każdym semestrem przez Prodziekana i Menedżera Kierunku. Analiza procentowego udziału kadry etatowej jest stałym elementem planowania dydaktyki i raportowana w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.
3	Zaleca się prowadzenie polityki kadrowej skutkującej prawidłową obsadą zajęć.	Opracowano i wdrożono spójny model polityki kadrowej obejmujący jasne kryteria rekrutacji, wieloetapową ocenę kandydatów (analiza dorobku, rozmowa kwalifikacyjna, w razie potrzeby hospitacja zajęć próbach) oraz systemową ocenę pracy dydaktycznej (ewaluacje studenckie, hospitacje, okresowe oceny pracownicze). W proces monitorowania jakości kadry włączeni są interesariusze: studenci (ewaluacje, zgłoszenia), tutorzy, zespół dydaktyczny oraz Rada Programowa Kierunku z udziałem pracodawców. Prodziekan i Menedżer Kierunku reagują na uwagi studentów, analizują skargi i wnioski oraz podejmują działania naprawcze. Mechanizmy te mają charakter ciągły i zapobiegawczy – każdorazowo przed rozpoczęciem roku akademickiego czy semestru dokonywana jest analiza zgodności kompetencji prowadzących z efektami uczenia się.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

Uczelnia w pełni zrealizowała zalecenia sformułowane w poprzedniej uchwale Prezydium PKA w zakresie kryterium 4. Wdrożone działania mają charakter systemowy i trwały – obejmują zarówno modyfikację zasad doboru i obsady zajęć, zwiększenie udziału nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, jak i wzmocnienie mechanizmów monitorowania jakości pracy dydaktycznej.

Obecnie obsada zajęć jest każdorazowo weryfikowana pod kątem zgodności dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego z efektami uczenia się przypisanymi do modułów, a struktura godzin dydaktycznych podlega stałej kontroli przed rozpoczęciem każdego semestru. Funkcjonujący system ewaluacji, hospitacji oraz udział interesariuszy (studentów i pracodawców) w pracach Rady

Programowej Kierunku stanowią mechanizm zapobiegający ponownemu wystąpieniu nieprawidłowości.

Podjęte działania nie miały charakteru jednorazowego, lecz zostały włączone do stałej praktyki zarządczej i systemu zapewniania jakości kształcenia, co gwarantuje utrzymanie prawidłowej polityki kadrowej w kolejnych latach.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej służącej realizacji zajęć na ocenianym kierunku oraz jej adekwatności do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów oraz możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem posiadanej bazy

Uniwersytet Dolnośląski DSW dysponuje wciąż unowocześnianą infrastrukturą, umożliwiającą realizację celów dydaktycznych i naukowych dla ocenianego kierunku. Budynek, stanowiący siedzibę uczelni, mieszczący się na ulicy Strzegomskiej 55 we Wrocławiu, jest doskonale przygotowany do prowadzenia zajęć. Sale są odpowiednie do liczebności grup, odpowiadają charakterowi zajęć, jakie są w nich prowadzone, są wyposażone na poziomie, który daje komfort studiowania. Uczelnia przygotowuje pracownie specjalnościowe tak by jak najbardziej warunki pracy w trakcie zajęć praktycznych odpowiadały warunkom przyszłej pracy zawodowej. Na bieżąco są uaktualniane programy oraz zaplecze sprzętowe adekwatnie do rozwijającego się rynku pracy związanego z kierunkiem. Dzięki temu, że na ocenianym kierunku zajęcia prowadzą praktycy znający warunki na rynku pracy, tendencje rozwojowe oraz mający najbardziej aktualne dane dotyczące *pedagogiki specjalnej*, uczelnia może aktualizować i wprowadzać wszelkie nowe rozwiązania za zakresu sprzętu i oprogramowania.

UD DSW dysponuje infrastrukturą, która jest przez cały czas unowocześniana, tak aby spełniać wymagania i standardy związane z dydaktyką i pracą naukową na ocenianym kierunku. Większość zajęć dydaktycznych odbywa się w budynku przy ul. Strzegomskiej 47, który jest przygotowany do prowadzenia: ćwiczeń, wykładów, laboratoriów czy warsztatów. Uczelnia dba o specjalistyczne pracownie, których wyposażenie dostosowane jest do potrzeb, te z kolei są związane z dynamiką rozwoju technologii. W budynku znajduje się 41 sal dydaktycznych, w tym pracownie komputerowe. Oprócz tego znajdują się także: Pracownia plastyczna, Pracownia eye-trackingowa, Laboratorium Testów Psychologicznych, Pracownia kryminalistyki, Pracownia ratownictwa medycznego, Laboratorium fizyczne, Laboratorium elektroniki, elektrotechniki i układów cyfrowych, Laboratorium sieci komputerowych, Pracownia multimedialna z systemem motion capture, Laboratorium grafiki

komputerowej, Laboratorium obliczeń masowo-równoległych, Laboratorium architektury komputerów.

W budynku są trzy sale przystosowane do prowadzenia zajęć zdalnych. Sale są wyposażone w m.in.: projektory multimedialne. Dodatkowo w recepcji prowadzący zajęcia mają do dyspozycji laptopy i niewielkie zestawy głośnikowe. W wybranych salach znajdują się stanowiska komputerowe, służące m.in. do pracy z obrazem, testowania jak i nauki na fizycznych urządzeniach sieciowych, nauki projektowania jak i kodowania aplikacji mobilnych również na platformy IOS/Android oraz projektowania i kodowania gier komputerowych wykorzystując znane silniki graficzne (tzw. sale komputerowe), a także pomieszczenia do ewentualnej pracy on-line dla pracowników. Pomieszczenia w budynku znajdują się na trzech poziomach (parter, pierwsze i drugie piętro). Do bryły budynku przytwierdzona jest winda dla osób z niepełnosprawnościami, która może służyć także do przewożenia ciężkich elementów np. urządzeń służących do przeprowadzenia konkretnych tematów na zajęciach. Na całej powierzchni budynku zapewniony jest stały, bezprzewodowy dostęp do Internetu.

Budynek przy ul. Strzegomskiej 47 jest oddalony od głównej siedziby UD DSW, mieszczącej się przy ul. Strzegomskiej 55, ok. 300 m. W tym budynku znajdują się 24 sale dydaktyczne – wykładowe, ćwiczeniowe, pracownie specjalistyczne oraz aula na 296 osób. W budynku przy ulicy Strzegomskiej 55 znajduje się Pracownia dietetyczno-anatomiczna, Pracownia chemiczna, technik laboratoryjnych i prac preparatowych, Pracownie kosmetyczne, Pracownia kinezyterapii i fizjoterapii, Pracownia edukacji elementarnej i sensorycznej oraz Pracownia logopedyczna.

Pracownie kinezyterapii i fizykoterapii stanowią istotny element infrastruktury wspierającej realizację efektów uczenia się na kierunku pedagogika specjalna, szczególnie w zakresie przygotowania studentów do pracy z osobami z niepełnosprawnościami sprzężonymi, zaburzeniami neurorozwojowymi, uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego oraz ograniczeniami motorycznymi. Umożliwiają one integrację wiedzy z zakresu biomedycznych podstaw rozwoju i funkcjonowania człowieka z praktycznym kształtowaniem kompetencji diagnostycznych i wspierających. W ramach zajęć realizowanych w pracowniach studenci pedagogiki specjalnej poznają funkcjonalne podstawy usprawniania ruchowego dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, uczą się obserwacji i analizy funkcjonowania motorycznego dziecka w kontekście edukacyjnym i terapeutycznym, nabywają umiejętność współpracy z fizjoterapeutą i innymi specjalistami w zespole interdyscyplinarnym, rozwijają kompetencje w zakresie dostosowania środowiska edukacyjnego do możliwości psychofizycznych ucznia, poznają zasady planowania i monitorowania działań wspierających rozwój funkcjonalny dziecka, a także kształtują umiejętność bezpiecznego wspierania aktywności ruchowej w pracy pedagoga specjalnego (np. w ramach zajęć rewalidacyjnych). Zajęcia

realizowane w warunkach zbliżonych do rzeczywistego środowiska terapeutycznego umożliwiają studentom zrozumienie zależności między funkcjonowaniem somatycznym a poznawczym, emocjonalnym i społecznym dziecka, co jest kluczowe w pracy pedagoga specjalnego.

Pracownia kinezyterapii wyposażona jest m.in. w:

- UGUL – 2 stanowiska (Uniwersalny Gabinet Usprawniania Leczniczego),
- leżanki medyczne,
- rowerki stacjonarne,
- trenażery równowagi,
- przybory do ćwiczeń sensomotorycznych,
- pasy do stabilizacji,
- sprzęt do treningu funkcjonalnego i reedukacji ruchowej,
- stoły do terapii ręki.

Pracownia fizykoterapii wyposażona jest w nowoczesne urządzenia terapeutyczne, m.in.:

- Impacts M+ – aparat do terapii falą uderzeniową,
- TECARIS – aparat do terapii TECAR (diatermia wysokiej częstotliwości),
- BTL-6000 Shortwave – aparat do diatermii krótkofalowej,
- PhysioGo.Lite Sono / PhysioGo 300A – aparaty do terapii ultradźwiękowej i elektroterapii,
- PHYSIODYN Expert / BTL-4625 Smart – aparaty do elektroterapii,
- PhysioGo.Lite Laser oraz BIOPTON PRO 1 – urządzenia do laseroterapii i światłolecznictwa,
- CRYO-T Elephant Mini – aparat do krioterapii,
- PhysioMG 815 – aparat do magnetoterapii niskiej częstotliwości.

Choć studenci pedagogiki specjalnej nie są przygotowywani do samodzielnego wykonywania zabiegów fizykoterapeutycznych, poznają zasady ich działania, wskazania i przeciwwskazania, co pozwala im lepiej rozumieć proces rehabilitacji dziecka oraz adekwatnie planować działania edukacyjne w odniesieniu do stanu zdrowia i aktualnych możliwości ucznia.

Dostęp do specjalistycznej infrastruktury medyczno-terapeutycznej podnosi jakość kształcenia o profilu praktycznym, umożliwiając studentom bezpośredni kontakt z rozwiązaniami stosowanymi w systemie ochrony zdrowia i rehabilitacji. Infrastruktura ta stanowi realne wsparcie w przygotowaniu absolwentów do pracy w zespołach specjalistycznych oraz do prowadzenia działań wspierających rozwój dziecka z niepełnosprawnością w środowisku edukacyjnym.

Pracownia edukacji elementarnej i sensorycznej stanowi specjalistyczną przestrzeń dydaktyczną wspierającą realizację efektów uczenia się na kierunkach pedagogicznych, w szczególności na pedagogice specjalnej oraz pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Jej funkcjonowanie

regulowane jest odrębnym regulaminem określającym zasady korzystania z zasobów, wypożyczania pomocy oraz odpowiedzialności użytkowników.

Zgodnie z regulaminem, pracownia służy wspieraniu procesu kształcenia oraz doskonaleniu warsztatu pracy nauczycieli i studentów. Zasoby obejmują pomoce dydaktyczne, gry edukacyjne i multimedialne, sprzęt multimedialny oraz literaturę metodyczną, wykorzystywane w szczegółowych metodykach/dydaktykach z zakresu edukacji polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i muzycznej, języka obcego, diagnozy psychologiczno-pedagogicznej, a także integracji sensorycznej. Pracownia umożliwia studentom projektowanie i prowadzenie zajęć edukacyjnych z wykorzystaniem specjalistycznych pomocy, diagnozowanie gotowości szkolnej i poziomu rozwoju funkcjonalnego dziecka, planowanie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozwijanie kompetencji w zakresie edukacji włączającej i pracy w zespole interdyscyplinarnym, praktyczne przygotowanie do prowadzenia zajęć rewalidacyjnych i wspierających rozwój sensoryczny. Pracownia wyposażona jest m.in. w:

- zestawy Karty Grabowskiego (ułamki, tabliczka mnożenia, gry logiczne), Piramidy matematyczne, Fraction Tower, regoli do nauki liczenia, Geoplany, klocki geometryczne, transparentne figury, zestawy do kompozycji geometrycznych, program „MATEMATYKA. To rozumiem!” (pakiet dla klas I–III), zestawy PUS do ćwiczeń matematycznych;
- zestawy do nauki czytania i budowania zdań („Build a Sentence”, „Learning to Read – Sight Words”), materiały do utrwalania poprawnej wymowy głosek, pomoce do grafomotoryki oraz ortografii (Piramidy ortograficzne, deska grafomotoryczna);
- keyboardy (m.in. Yamaha PSR), zestawy dzwonków chromatycznych, instrumenty perkusyjne, pięciolinie magnetyczną i magnetyczne nuty;
- zestawy Robot Photon EDU + tablet + Scottie Go!, system nagłośnienia, kamery, mikrofony oraz projektor laserowy, laptopy, okulary VR (Meta Quest 2 i Meta Quest 3; łącznie 56 sztuk), symulacje zaburzeń sensorycznych u osób ze spektrum autyzmu – 3 scenariusze: nadreaktywność słuchowa, nadreaktywność wzrokowa, połączenie nadwrażliwości słuchowej i wzrokowej;
- wyposażenie sensoryczne: drewniana drabinka gimnastyczna, huśtawki terapeutyczne i podwiesia linowe, poduchy, deski rotacyjne i deskorolki terapeutyczne, piłki rehabilitacyjne, woreczki z grochem, krążki sensoryczne, „magiczny dywan”, zjeżdżalnia rolkowa mocowana do drabinki.

Pracownia Edukacji Elementarnej i Sensorycznej umożliwia realizację zajęć warsztatowych i ćwiczeniowych w warunkach symulujących środowisko edukacyjne, wspiera osiąganie efektów uczenia się w zakresie diagnozy funkcjonalnej, planowania IPET oraz pracy z dzieckiem ze SPE, rozwija

kompetencje w zakresie doboru metod i pomocy dydaktycznych, sprzyja kształtowaniu umiejętności pracy zespołowej i refleksyjnej praktyki zawodowej.

Pracownia logopedyczna została zaprojektowana jako przestrzeń edukacyjna wiernie odzwierciedlająca rzeczywisty gabinet logopedyczny, umożliwiając studentom zdobywanie kompetencji praktycznych w zakresie diagnozy i terapii zaburzeń mowy, języka i komunikacji. Służy zarówno realizacji zajęć ćwiczeniowych, jak i prowadzeniu symulowanych sesji terapeutycznych pod kierunkiem nauczycieli akademickich. Pracownia umożliwia studentom obserwację i analizę procesu komunikacyjnego u dzieci i dorosłych, prowadzenie ćwiczeń artykulacyjnych, oddechowych i fonacyjnych, doskonalenie umiejętności diagnozowania zaburzeń mowy i języka, projektowanie i prowadzenie terapii logopedycznej zgodnie z indywidualnymi potrzebami, stosowanie narzędzi diagnostycznych oraz specjalistycznych pomocy terapeutycznych. Pracownia logopedyczna jest wyposażona tak, aby symulować standardowy gabinet kliniczny i wspierać różnorodne ćwiczenia terapeutyczne:

- lustro logopedyczne — kluczowe do pracy nad artykulacją, świadomością fonetyczną i kontrolą wizualną ruchów narządu mowy;
- zestaw specjalistycznych pomocy logopedycznych — oparty m.in. na kolekcji „Logopedyczny Niezbędnik Duży” (np. gry i karty do ćwiczeń fonematycznych, zestawy do utrwalania głosek, materiały tematyczne wspierające tworzenie planów terapii).

Dzięki wyposażeniu i aranżacji pracownia logopedyczna stanowi istotny element infrastruktury dydaktycznej kierunku pedagogika specjalna, w pełni wspierając proces kształcenia praktycznego zgodnego z profilem kształcenia i efektami uczenia się.

Dodatkowo, w budynku przy ul. Strzegomskiej 55 znajdują się także: Laboratorium Apple oraz Laboratorium rozszerzonej rzeczywistości i nowych technologii. W budynku przy ul. Wagonowej 1 znajdują się 2 sale dydaktyczne (wykładowe), 6 sal do prowadzenia zajęć zdalnych oraz Pracownia technik strzeleckich.

Dział Administracyjny oraz Dział Informatyzacji regularnie monitorują stan techniczny infrastruktury dydaktycznej i realizują inwestycje mające na celu modernizację oraz zakup nowego sprzętu. Proces ten przebiega we współpracy z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia, którzy zgłaszają potrzeby sprzętowe zgodnie z programem studiów. Po przekazaniu wniosków menedżera kierunku do opinii Dziekana i akceptacji Kanclerza UD DSW, realizowane są zakupy i modernizacje, co gwarantuje, że infrastruktura dydaktyczna jest nieustannie dostosowywana do dynamicznie zmieniających się potrzeb edukacyjnych i technologicznych.

5.2. Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

W ramach kierunku pedagogika specjalna Uniwersytet Dolnośląski DSW współpracuje z szerokim spektrum instytucji i organizacji zewnętrznych, które zapewniają studentom możliwość zdobywania praktycznych doświadczeń w warunkach rzeczywistej pracy zawodowej. Zajęcia prowadzone poza uczelnią oraz praktyki zawodowe realizowane są m.in. szkołach, przedszkolach, fundacjach, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, m.in. Fundacji Promyk Słońca, Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 10 we Wrocławiu, Zespole Szkół nr 11 – największej placówce integracyjnej na terenie Wrocławia, Milickim Stowarzyszeniu Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Miliczu, Stowarzyszeniu Pomocy Iskierka, Stowarzyszeniu św. Celestyna w Mikoszowie koło Strzelina, Stowarzyszeniu Ludzie Ludziom we Wrocławiu, w Niepublicznej Szkole Podstawowej Specjalnej prowadzonej przez Siostry Franciszkańki w Ludwikowicach Kłodzkich, Oddziale Integracyjnym Szkoły Alto we Wrocławiu, Dolnośląskim Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 12 dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. M. Grzegorzewskiej we Wrocławiu, Zespole Szkół nr 16 we Wrocławiu i Publicznym Przedszkolu Prymusek we Wrocławiu. Uczelnia współpracuje także ze Szkołą Podstawową 1 w Sycowie wraz z którą realizuje projekt Modelowa Szkoła Ćwiczeń w Sycowie, wspierającą w kształceniu praktycznym studentów kierunków pedagogicznych, w tym pedagogiki specjalnej, umożliwiającą wykorzystanie materiałów dydaktycznych i metodycznych wspomagających doskonalenie zawodowe nauczycieli (m.in. scenariusze lekcji ze szczegółowo opisanymi projektami edukacyjnymi, cyfrowe przewodniki metodyczne, pakiety do przeprowadzania eksperymentów, najnowocześniejsze przyrządy i przybory, jak np. mobilny stół laboratoryjny, wózek do ładowania laptopów, ogródek meteorologiczny, mobilna stacja pogodowa, mikroskopy cyfrowe, zestaw do recyklingu, pojemnik z lupami do biodegradacji, podłoga interaktywna, wagi, termometry, stetoskopy dydaktyczne, prasa do roślin, zestaw do testowania minerałów, interaktywne globusy i wiele, wiele innych). W szkole tej znajdują się wzorcowe pracownie: przyrodnicza, matematyczna, informatyczna, językowa, a także certyfikowane LEGO Education Innovation Studio, z których studenci mogą korzystać podczas praktyk, ucząc się form i metod pracy z wykorzystaniem najnowszej technologii oraz wykorzystywania w nauczaniu eksperymentalnych i innowacyjnych metod.

Studenci na kierunku pedagogika specjalna przechodzą obowiązkowy trening z pierwszej pomocy przedmedycznej. Uczelnia może się pochwalić profesjonalnie przygotowaną Pracownią ratowniczą wyposażoną m.in. w defibrylator treningowy i fantomy. W ten sposób zapewnia efektywną edukację z zakresu umiejętności udzielania pomocy, minimalizując lęk przed działaniem i budując jednocześnie

świadomość potrzeby reagowania na trudne zdarzenia, a także gotowość do odpowiedzialnego zaangażowania.

Współpracujące podmioty dysponują nowoczesną infrastrukturą i metodami pracy, co umożliwia studentom zdobywanie umiejętności praktycznych zgodnych z aktualnymi standardami zawodu pedagoga specjalnego. Praktyki zawodowe oraz wizyty studyjne pozwalają studentom na obserwację i uczestnictwo w zadaniach realizowanych przez pedagogów specjalnych w ich codziennej pracy.

Zgodnie z przyjętym zwyczajem praktyki są realizowane w instytucjach adekwatnych do programu studiów oraz profilu specjalności, co pozwala na rozwój kompetencji zgodnych z zakładanymi efektami uczenia się.

Uczelnia prowadzi również zajęcia poza własną siedzibą, korzystając z wynajmowanej infrastruktury dydaktycznej, dostosowanej do potrzeb kierunku. Zajęcia odbywają się m.in. w:

- Zespole Szkół nr 3 przy ul. Szkockiej 64 we Wrocławiu – 43 sale dydaktyczne, w tym sale wykładowe, ćwiczeniowe i pracownie specjalistyczne oraz kompleks sportowy,
- Regionalnym Ośrodku Edukacji Sp. z o.o. przy ul. Wagonowej 12 we Wrocławiu – 17 sal dydaktycznych (sale dydaktyczne i pracownia specjalistyczna),
- Centrum Sportowym Hasta la Vista – sale sportowe, nowoczesny kompleks złożony z 3 połączonych budynków, z najwyższej klasy kortami i podłogami z doskonałą amortyzacją, zapewnia bezpieczne warunki do trenowania badmintona, squasha i tenisa stołowego, a w przestronnych salach ze zautomatyzowanym systemem sterowania CO2 – zajęć siłowych i fitness,
- TEB Edukacja przy ul. Fabrycznej 14 we Wrocławiu – 20 sal dydaktycznych, w tym sale ćwiczeniowe i pracownie specjalistyczne, – Liceum Navigo Wrocław Sp. z o.o., ul. Strzegomska 2-4.

Promując wśród studentów uczestnictwo w kulturze, Uczelnia organizuje liczne okazje i miejsca zarówno do odbioru, jak i tworzenia sztuki oraz rozwoju twórczych zainteresowań i pasji – np. w postaci funkcjonującego Akademickiego Teatru Aula (warsztaty teatralne, próby, inscenizacje sztuk w auli) czy Galerii 55, gdzie odbywają się wernisaże i inspirujące spotkania kulturalne. To ważne dla DSW punkty ekspozycji i dokumentacji prac studentów, w których organizowane są tematyczne wystawy, koncerty oraz wydarzenia artystyczne. Z roku na rok Uczelnia coraz bardziej rozwija tę przestrzeń dla dyskusji o kulturze współczesnej i jej społecznym kontekście, pobudzając młodych do kreatywnych działań, uwrażliwiając na piękno, inspirując do własnego poszukiwania sposobów na wyrażanie siebie.

Studenci mogą również korzystać np. w ramach warsztatów artystycznych czy kół naukowych ze studia fotograficznego, sali radiowej, audialnej, laboratorium dźwięku, pracowni multimedialnej z

systemem *motion capture* (ul. Strzegomska 47). Przez ostatnie lata udostępniano studentom także salę prób, która jednocześnie służyła do nagrań muzycznych.

Pracownia plastyczna zlokalizowana jest w sali 314 w budynku przy ul. Strzegomskiej 47. Jest dobrze oświetloną, przestronną salą wyposażoną w szerokie stoły, co umożliwia prowadzenie warsztatów np. z arteterapii w bardzo dobrych warunkach. Sąsiaduje z nią mniejsze pomieszczenie (zaplecze – 314a), w którym można gromadzić uzupełniane na bieżąco materiały do działań artystycznych (jak bloki, farby, pędzle, kredki, ołówki, tusze itp.) oraz przechowywać prace studentów, które są w trakcie realizacji, a które są potem eksponowane w różnych miejscach w szkole (na wyposażeniu są ramki, sztalugi). To ważne miejsce, w którym pod okiem prowadzących studenci mogą zdobywać kompetencje istotne choćby z perspektywy takich przedmiotów, jak terapia zajęciowa.

Część wcześniejszych rozwiązań dotyczących zajęć poza uczelnią została zastąpiona własną, lepiej dostosowaną infrastrukturą UD DSW, co zwiększyło możliwość prowadzenia zajęć praktycznych w warunkach odpowiadających potrzebom programu studiów. Szczegółowy opis wykorzystywanej infrastruktury znajduje się w załączniku 2.5 do raportu samooceny. Nadzór nad realizacją praktyk jest utrzymywany poprzez stałą współpracę z opiekunami praktyk po stronie instytucji zewnętrznych. Są to doświadczeni specjaliści, którzy wspierają studentów w rozwijaniu umiejętności praktycznych, monitorują ich postępy oraz dbają o zgodność wykonywanych zadań z programem praktyk. Dzięki rozbudowanej sieci współpracy z instytucjami publicznymi, społecznymi i branżowymi, studenci kierunku pedagogika specjalna mają możliwość realizacji praktycznych działań w zróżnicowanych środowiskach zawodowych, co znacząco podnosi jakość ich przygotowania do pracy pedagoga specjalnego i zawodów pokrewnych.

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy elearningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych

Uniwersytet Dolnośląski DSW zapewnia studentom i pracownikom szeroki dostęp do nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, które wspierają zarówno kształcenie teoretyczne, jak i praktyczne. Uczelnia nieustannie inwestuje w infrastrukturę, a wszystkie modernizacje wynikają z analizy potrzeb zgłaszanych przez wykładowców, studentów oraz inne grupy interesariuszy, co zapobiega problemom związanym z nieaktualną technologią. W trzech kluczowych budynkach uczelni dostępny jest szybki, bezprzewodowy Internet, który wspiera proces kształcenia:

- **w budynku przy ul. Strzegomskiej 55** zapewniono łącze symetryczne 500/500 Mb oraz 16 punktów dostępowych do sieci Wi-Fi, co pokrywa cały budynek,

- **w budynku przy ul. Strzegomskiej 47**, gdzie odbywa się większość zajęć kierunku, dostępne jest łącze symetryczne 1000/1000 Mb z 10 punktami Wi-Fi, zapewniającymi bezprzewodowy dostęp do Internetu w każdym pomieszczeniu,
- **w budynku przy ul. Wagonowej 1** dostępne jest łącze symetryczne 1000/1000 Mb oraz 8 punktów Wi-Fi, umożliwiających pełne pokrycie Internetem w całym obiekcie.

Dostęp do stabilnego i szybkiego Internetu jest niezbędny, szczególnie w kontekście kształcenia zdalnego i projektów multimedialnych, które wymagają pracy z dużymi plikami oraz zaawansowanym oprogramowaniem. Dzięki nowoczesnej infrastrukturze sieciowej studenci mogą efektywnie realizować zadania zarówno podczas zajęć na uczelni, jak i poza nią. Platformy e-learningowe i narzędzia cyfrowe Uczelnia zapewnia dostęp do pakietu Microsoft 365, który obejmuje narzędzia takie jak:

- **MS Teams** – główna platforma do prowadzenia zajęć zdalnych i hybrydowych. Umożliwia ona synchronizowane zajęcia w czasie rzeczywistym, współdzielenie dokumentów, wideokonferencje oraz narzędzia takie jak WhiteBoard czy PowerPoint. Korzysta z niej ponad 7000 studentów uczelni.
- **Moodle** – platforma e-learningowa, która wspiera zarządzanie materiałami dydaktycznymi oraz ocenę postępów studentów. Moodle umożliwia tworzenie quizów, archiwizację materiałów oraz integrację z MS Teams, co zapewnia studentom spójny dostęp do treści dydaktycznych.
- **OneDrive**, czyli chmurowa przestrzeń do przechowywania danych, która pozwala studentom i wykładowcom na bezpieczny, zdalny dostęp do plików i materiałów edukacyjnych.

Kształcenie praktyczne wspierane jest przez wirtualne laboratoria, które umożliwiają studentom pracę zdalną na komputerach stacjonarnych uczelni, gdzie dostępne jest specjalistyczne oprogramowanie do edycji wideo, dźwięku oraz grafiki. To rozwiązanie pozwala na efektywne realizowanie zadań projektowych bez konieczności fizycznej obecności w pracowniach, co jest szczególnie przydatne w czasie pandemii oraz dla studentów niestacjonarnych. Na uczelni znajdują się także specjalistyczne pracownie multimedialne, takie jak Laboratorium Dźwięku przy ul. Strzegomskiej 47, gdzie studenci mają dostęp do profesjonalnego sprzętu i oprogramowania audiowizualnego, umożliwiającego produkcję treści multimedialnych.

Uniwersytet Dolnośląski DSW wdrożył regularne, okresowe przeglądy technologii i zasobów edukacyjnych. Przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego organizowane są spotkania z udziałem nauczycieli akademickich, studentów oraz działu IT, podczas których omawiane są potrzeby dotyczące infrastruktury, sprzętu i oprogramowania. Te informacje są zbierane przez menedżerów kierunku i przekazywane Prodziekanom, co pozwala na ich uwzględnienie w planie rzeczowo-

finansowym na kolejny rok. W wyniku tej współpracy uczelnia stale aktualizuje i doposaża swoje zasoby, zapewniając nowoczesne i adekwatne do potrzeb dydaktycznych środowisko pracy.

W odpowiedzi na potrzeby zgłaszane przez studentów i wykładowców, uczelnia zainwestowała w dodatkowy sprzęt komputerowy, które są dostępne do wypożyczenia dla studentów i kadry dydaktycznej. Dla tych, którzy nie mają odpowiednich warunków do pracy zdalnej w domu, zapewniono możliwość korzystania z infrastruktury uczelni, w tym komputerów dostępnych w bibliotece, oraz pomieszczeń przystosowanych do prowadzenia zajęć synchronicznych online. Takie działania znacząco zwiększają dostępność sprzętu i oprogramowania niezbędnego do realizacji zadań praktycznych. Uczelnia korzysta z Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (USOS), który umożliwia zarządzanie tokiem studiów, obsługę elektronicznego indeksu oraz rejestrację osiągnięć studentów. System ten wspiera proces dydaktyczny, zapewniając szybki dostęp do informacji dotyczących zajęć, ocen oraz komunikacji z administracją uczelni.

Uczelnia regularnie przeprowadza Badania Atrybutów Marki, w ramach których studenci oraz kadra dydaktyczna mają możliwość wyrażania opinii na temat infrastruktury dydaktycznej. Wyniki tych badań są analizowane przez Władze Uczelni oraz Radę Programową, a wnioski stanowią podstawę do podejmowania decyzji o kolejnych inwestycjach i modernizacjach.

5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Uniwersytet Dolnośląski DSW konsekwentnie działa na rzecz zapewnienia pełnej dostępności swojej infrastruktury i zasobów edukacyjnych dla studentów z niepełnosprawnościami. Uczelnia realizuje szereg działań, aby likwidować bariery architektoniczne, technologiczne oraz organizacyjne, umożliwiając pełny udział w procesie dydaktycznym osobom z różnorodnymi potrzebami. Kluczowym aspektem jest dostosowanie przestrzeni, wyposażenia oraz metod nauczania do specyficznych wymagań każdego studenta. Od 2012 roku na uczelni działa Biuro Wsparcia Edukacyjnego Studentów z Niepełnosprawnością, które wspiera studentów w procesie kształcenia.

Od 2016 roku zadania te realizuje Biuro Karier i Praktyk, oferując indywidualne i grupowe doradztwo oraz koordynację zatrudniania asystentów dydaktycznych. W 2019 roku powołano także Pełnomocnika Rektora ds. studentów i doktorantów z niepełnosprawnością (aktualnie funkcję sprawuje dr Dorota Prędkiewicz), który monitoruje i opiniuje rozwiązania infrastrukturalne, techniczne i dydaktyczne. Dzięki udziałowi w projekcie „Uczelnia dostępna”, uczelnia nieustannie poprawia swoją dostępność architektoniczną, cyfrową i informacyjno-komunikacyjną. W ramach projektu wprowadzono liczne udogodnienia, takie jak:

- systemy nawigacyjne dla osób niewidomych (tyflografiki),

- oznakowanie schodów, drzwi oraz przestrzeni,
- automatyczne oświetlenie w toaletach,
- kontrastowe oznaczenia włączników i gniazdek,
- udźwiękowione windy,
- stanowiska komputerowe z oprzyrządowaniem wspomagającym. Te działania umożliwiają studentom z dysfunkcjami wzroku i ruchu swobodne poruszanie się po budynkach uczelni oraz korzystanie z infrastruktury.

Dostosowanie infrastruktury architektonicznej i technologicznej

Budynki uczelni, takie jak te przy ul. Strzegomskiej 55, Strzegomskiej 47 oraz Wagonowej 1, zostały w pełni dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Znajdują się tam:

- windy oraz podjazdy umożliwiające swobodny dostęp do wszystkich poziomów budynków,
- dostosowane toalety, szerokie drzwi i przestronne korytarze,
- specjalne miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami.

Uczelnia stworzyła także specjalistyczne sale dla osób z wadami słuchu, wyposażone w systemy wspomagające dźwięk oraz tłumaczy Polskiego Języka Migowego (PJM). Studenci z wadami słuchu mogą również korzystać z transkrypcji na żywo podczas zajęć, co pozwala im na pełne uczestnictwo w procesie dydaktycznym. Ergonomiczne stanowiska i dostosowanie procesu dydaktycznego W pracowniach komputerowych i multimedialnych znajdują się stanowiska przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, obejmujące:

- ergonomiczne biurka i krzesła,
- specjalistyczne klawiatury i myszy,
- systemy, narzędzia wspomagające osoby niedowidzące.

Uczelnia oferuje także asystentów dydaktycznych, którzy wspierają studentów w trakcie zajęć, oraz możliwość wypożyczenia laptopów i urządzeń mobilnych z odpowiednim oprogramowaniem wspierającym. Studenci mają możliwość korzystania z materiałów dydaktycznych w formie plików cyfrowych, powiększonego druku, a także w alfabecie Braille’a. Dodatkowo, mogą skorzystać z alternatywnych form zaliczeń i egzaminów, np. pisemnych w Braille’u, z powiększoną czcionką, przedłużonym czasem egzaminacyjnym, czy z pomocą asystenta.

Szkolenia dla wykładowców Uniwersytet organizuje regularne szkolenia dla wykładowców, które obejmują:

- dostosowanie metod nauczania do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami,
- wykorzystanie technologii wspierających (np. transkrypcja, napisy na żywo),

– skuteczną komunikację i współpracę z osobami z niepełnosprawnościami. Szkolenia te pomagają kadrze lepiej zrozumieć potrzeby studentów z niepełnosprawnościami i dostosować swoje metody nauczania, co podnosi jakość kształcenia.

W trosce o komfort kształcenia Uczelnia zapewnia studentom szatnie, sale klimatyzowane z roletami okiennymi, automaty z napojami i przekąskami, mikrofalówki, automaty do kawy. W tak przygotowanej przestrzeni można spożyć ciepły posiłek (Strzegomska 55), a także odpocząć i zrelaksować się (Strzegomska 47).

Uczelnia stale wsłuchuje się w potrzeby studentów z niepełnosprawnościami, regularnie zbierając opinie i sugestie w ramach Badań Atrybutów Marki. Na tej podstawie wprowadza zmiany i ulepszenia, co pozwala na systematyczne dostosowywanie przestrzeni, wyposażenia oraz metod dydaktycznych. Dzięki wdrożonym platformom e-learningowym, takim jak MS Teams i Moodle, studenci z niepełnosprawnościami mogą w pełni uczestniczyć w procesie dydaktycznym. Narzędzia te oferują funkcje ułatwiające dostęp, takie jak napisy do materiałów wideo, czytniki ekranu oraz możliwość obsługi narzędzi za pomocą klawiatury.

5.5. Dostępność infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

W uczelni funkcjonuje Laboratorium testów i metod badań psychologicznych. W Laboratorium do dyspozycji zarówno studentów, jak i pracowników dydaktyczno-naukowych i dydaktycznych pozostaje 113 inwentarzy psychologicznych. Dostępne są one w przejrzystej i poręcznej formie - każdy test znajduje się w osobnym, opisanym pudełku w stosownie podpisanej szafie. Inwentarze zorganizowane są w ramach następujących kategorii: psychologia zdolności poznawczych, psychologia osobowości i temperamentu, psychologia zdrowia, psychologia rozwoju człowieka i psychologia rodziny, psychologia kompetencji społecznych, psychologia inteligencji emocjonalnej.

W procesie kształcenia studentów pedagogiki specjalnej testy psychologiczne wykorzystywane są w celach dydaktycznych i interpretacyjnych, nie zaś w celu nadania pełnych kompetencji diagnostycznych właściwych dla zawodu psychologa. Ich zastosowanie służy rozwijaniu kompetencji w zakresie rozumienia funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i społecznego osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz przygotowaniu do pracy w zespołach interdyscyplinarnych.

W ramach przedmiotów takich jak psychologia procesów poznawczych i psychologia rozwoju studenci zapoznają się ze strukturą i zasadami interpretacji narzędzi do pomiaru inteligencji i funkcji

poznawczych (m.in. WAIS-R(PL), WISC-V, IDS-2, APIS-Z). Nacisk kładziony jest na rozumienie profilu funkcjonowania ucznia oraz interpretację opinii psychologicznych.

W obszarze psychologii rozwoju, osobowości i klinicznej omawiane są narzędzia badające cechy temperamentu, osobowości i funkcjonowania emocjonalnego (np. EPQ-R, NEO-PI-R, STAI, MMPI-2). Studenci uczą się krytycznej analizy wyników oraz rozumienia ich znaczenia dla planowania wsparcia edukacyjnego.

W zakresie diagnozy neurorozwojowej omawiane są narzędzia przesiewowe stosowane w identyfikacji trudności rozwojowych (np. ASRS, Conners-3), ze szczególnym uwzględnieniem różnicy między przesiewem a diagnozą kliniczną.

W trakcie kształcenia podkreślane są zasady etyczne oraz ograniczenia kompetencyjne. Studenci uzyskują przygotowanie do korzystania z wybranych narzędzi kategorii A (po odpowiednim przeszkoleniu), natomiast narzędzia kategorii B i C prezentowane są wyłącznie w celach dydaktycznych. Absolwent jest przygotowany do analizy dokumentacji diagnostycznej, współpracy z psychologiem oraz planowania działań wspierających adekwatnych do rozpoznanych potrzeb edukacyjnych.

Laboratorium służy zarówno celom dydaktycznym, dydaktyczno-warsztatowym, jak i naukowobadawczym. Składa się ono z 2 pomieszczeń. W jednym z nich zainstalowano system progresywnej zmiany intensywności oświetlenia, tak by można było prowadzić i replikować badania, w ramach których osoba badana ma ograniczony dostęp do światła, odwzorowując przykładowo psychologiczne procedury badawcze dla kierowców zawodowych. Laboratorium wyposażone jest także w 4 komputery z najnowszym oprogramowaniem zarówno do prowadzenia badań (SuperLab), jak i analizy tak danych ilościowych (SPSS), jak i jakościowych (Atlas).

Studenci mogą korzystać z Laboratorium również poza regularnymi zajęciami dydaktycznymi. Jeśli mają taką potrzebę zgłaszają to Opiekunowi Laboratorium, który koordynuje dostępność Laboratorium i służy wsparciem, a także wygospodarowuje czas własny, poza godzinami służbowymi, bo realizować potrzeby zapoznawania studentów z inwentarzami psychologicznymi.

Korzystanie z zasobów Laboratorium testów przez wykładowców, odbywa się z poszanowaniem praw chroniących inwentarze psychologiczne (Ustawy o zawodzie psychologa i Ustawy o prawie autorskim) w następujący sposób: wykładowcy etatowi mogą pobrać klucz do Laboratorium, jednak przed wydaniem klucza pracownik portierni zobowiązany jest do wylegitymowania wykładowcy i sprawdzenia na liście znajdującej się na portierni, czy dany wykładowca jest upoważniony do pobrania klucza. Upoważnieni do tego zostali wykładowcy z tytułem co najmniej magistra psychologii, zatrudnieni etatowo na Uczelni. Następnie wykładowca udaje się do Laboratorium, jednak by otworzyć którąkolwiek z 4 szaf z testami musi pobrać klucz z sejf, zabezpieczonego kodem

i przymocowanego do ściany Laboratorium. Wykładowca zleceniobiorca wypożycza testy jedynie za pośrednictwem Opiekuna Laboratorium.

Pracownie komputerowe wyposażone są w stanowiska komputerowe z zainstalowanym oprogramowaniem służącym do przeprowadzenia zajęć kierunkowych i specjalnościowych. W szczególności są to pakiety statystyczne SPSS, do których dostęp posiada zarówno kadra dydaktyczna, jak i studenci. Dużym udogodnieniem jest możliwość korzystania z pakietów statystycznych zarówno w formie stacjonarnej (w sali komputerowej), jak i zdalnej za sprawą wirtualnych laboratoriów umożliwiających połączenie zdalne z uczelnianym systemem statystycznym z dowolnego miejsca. Pakiety statystyczne SPSS są najpopularniejszym oprogramowaniem statystycznym na świecie. Dedykowane są do wykonywania obliczeń statystycznych w naukach społecznych, lecz w praktyce badawczej korzystają z nich także przedstawiciele innych dziedzin nauk. Pakiet SPSS umożliwia wykonywanie następujących operacji statystycznych: opis statystyczny, tabele specjalne, porównywanie średnich, ogólny model liniowy, uogólnione modele liniowe, modele mieszane, korelacje, regresja, analizy logliniowe, sieci neuronowe, klasyfikacja, redukcja wymiarów, skalowanie, testy nieparametryczne, prognozowanie, analizy przeżycia, wielokrotne odpowiedzi, analiza braków danych, wielokrotne podstawienia, próby złożone, kontrola jakości i krzywa ROC.

Studenci mają ponadto możliwość wypożyczania sprzętu filmowego i dźwiękowego, a także korzystania z sal dla celów spotkań kół naukowych lub różnych innych aktywności. Do dyspozycji studentów w ich procesie uczenia się jest uczelniana Biblioteka – jedna z największych niepublicznych uczelnianych bibliotek w Polsce z bezpośrednim dostępem do książek i również testów psychologicznych (szerzej: kryterium 5 i załącznik 2.6 do raportu).

Wykładowcy zalecając literaturę do zajęć zobowiązani są do uwzględniania jej dostępności w Bibliotece lub do udostępnienia legalnych plików (licencja CC) - co dotyczy wielu najnowszych opracowań tematycznych. Udostępnianie materiałów do zajęć studentom na dysku uczelnianym, czy też w plikach Teams bądź wysyłanie na maile grupowe (linki do źródeł, pliki np. pdf) są standardowymi formami przekazywania materiałów do nauki studentom ocenianego kierunku. Studenci mają możliwość wypożyczania 10 książek na 1 miesiąc, z możliwością 3-krotnej ich prolongaty online ze swojego konta bibliotecznego.

5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w kartach przedmiotów

Biblioteka Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW, działająca od 1997 roku, jest jednym z najważniejszych źródeł wsparcia dla studentów kierunku pedagogika specjalna. Stanowi kluczowy element systemu

bibliotecznoinformacyjnego uczelni, zapewniając szeroki dostęp do zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej. W odpowiedzi na zmieniające się potrzeby edukacyjne, biblioteka stale aktualizuje swoje zasoby oraz wdraża nowoczesne rozwiązania technologiczne, wspierające zarówno proces nauczania, jak i samodzielną pracę studentów.

Biblioteka UD DSW jest jedną z największych bibliotek wśród uczelni niepublicznych w Polsce, dysponując 95 tysiącami woluminów w postaci książek, podręczników, czasopism oraz materiałów multimedialnych. Jej zbiory obejmują zarówno literaturę w języku polskim, jak i obcojęzyczną (w tym w języku angielskim, czeskim, niemieckim oraz rosyjskim).

Polityka biblioteki jest ukierunkowana na zapewnienie studentom jak najszerzego dostępu do źródeł elektronicznych, co jest możliwe dzięki współpracy z licznymi bazami danych, m.in. Ibuk LIBRA i Ebsco. Zasoby te są dostępne zarówno na miejscu, jak i zdalnie, co umożliwia studentom korzystanie z materiałów z dowolnego miejsca i w dowolnym czasie. Dodatkowo, biblioteka udostępnia Lexotekę, która zawiera interaktywne podręczniki z wydawnictw Wolters Kluwer i Lexis Nexis, szczególnie cenne dla kierunków związanych z prawem i naukami społecznymi.

Biblioteka ściśle współpracuje z wykładowcami, którzy przy zalecaniu literatury do zajęć, są zobowiązani uwzględniać jej dostępność w zbiorach bibliotecznych lub dostarczać studentom materiały dydaktyczne w formie elektronicznej. Standardową praktyką jest udostępnianie studentom materiałów do zajęć poprzez platformy e-learningowe, takie jak Microsoft Teams, dysk uczelniany oraz za pomocą wiadomości e-mail, co znacząco ułatwia dostęp do piśmiennictwa. Dzięki temu studenci mają dostęp do aktualnych publikacji, w tym także nowych opracowań naukowych dostępnych na licencjach Creative Commons. Biblioteka oferuje studentom szeroką gamę usług, które wspierają ich w procesie uczenia się oraz realizacji zadań wynikających z programu studiów. Do dyspozycji studentów są m.in.:

- stanowiska komputerowe z dostępem do baz danych i oprogramowania wspomagającego naukę,
- samoobsługowe ksero i skanery,
- sala do nauki, boksy profesorskie i czytelnia,
- powiększalnik tekstu TOPAZ dla osób niedowidzących, umożliwiający czytanie tekstu w wysokim kontraście,
- książkomat, który umożliwia odbiór zamówionych książek poza godzinami otwarcia biblioteki.

W boksach znajdują się nowoczesne komputery z dedykowanym oprogramowaniem, które umożliwiają studentom wykonywanie prac domowych, w tym projektów multimedialnych. Dostępne są również tablety graficzne, co umożliwia studentom realizację zadań wymagających zaawansowanej obróbki graficznej. Polityka biblioteki koncentruje się na zapewnieniu jak najszerzego dostępu do międzynarodowych zasobów naukowych.

Studenci kierunku pedagogika specjalna mają dostęp do licznych baz danych, w tym darmowych baz Open Access, które udostępniają liczne publikacje naukowe i materiały dydaktyczne z całego świata. Dzięki temu studenci mogą korzystać z aktualnych informacji naukowych i śledzić najnowsze trendy w obszarze pedagogiki specjalnej.

W odpowiedzi na zapotrzebowanie związane z koniecznością okresowych przeglądów infrastruktury dydaktycznej oraz zasobów bibliotecznych, uczelnia wdrożyła regularne spotkania z udziałem nauczycieli akademickich oraz studentów. Przed każdym rokiem akademickim omawiane są potrzeby dotyczące aktualizacji zasobów bibliotecznych oraz sprzętu technicznego. Na podstawie zebranych opinii oraz sugestii, menedżerowie kierunków przygotowują wnioski, które są następnie analizowane i uwzględniane w planie finansowym uczelni.

5.7. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Uniwersytet Dolnośląski DSW prowadzi regularny i systematyczny proces monitorowania, oceny oraz doskonalenia bazy dydaktycznej, naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego. Działania te są kluczowym elementem zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a ich celem jest dostosowanie infrastruktury uczelni do dynamicznie zmieniających się potrzeb edukacyjnych i technologicznych. W proces ten zaangażowane są różne grupy interesariuszy, w tym nauczyciele akademicy, studenci, pracownicy administracyjni oraz specjaliści z dziedziny IT.

Przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego Uniwersytet organizuje spotkania z nauczycielami akademickimi, menedżerami kierunków oraz działem IT, podczas których omawiane są potrzeby związane z infrastrukturą dydaktyczną. Spotkania te mają na celu ocenę stanu istniejącej bazy dydaktycznej, identyfikację ewentualnych braków oraz wyznaczenie priorytetów dotyczących inwestycji i modernizacji na kolejny rok. Wyniki tych spotkań są podstawą do tworzenia planów rzeczowo-finansowych, które uwzględniają potrzeby kierunku *pedagogika specjalna*. Studenci odgrywają istotną rolę w procesie oceny infrastruktury dydaktycznej oraz zasobów bibliotecznych. Także w trakcie wcześniej wspomnianego Badania Atrybutów Marki studenci mają możliwość wyrażania swoich opinii oraz zgłaszania potrzeb dotyczących infrastruktury, wyposażenia technicznego oraz systemu biblioteczno-informacyjnego. Wyniki badań są analizowane przez Władze Uczelni oraz Radę Programową, a zgłoszone potrzeby są uwzględniane przy planowaniu kolejnych inwestycji oraz modernizacji.

Studenci mają także możliwość oceny jakości zajęć dydaktycznych oraz infrastruktury w trakcie ankiet semestralnych, które pozwalają na bieżąco monitorować ich satysfakcję oraz ewentualne problemy związane z bazą dydaktyczną. Na podstawie tych ankiet, uczelnia wprowadza modyfikacje oraz

podejmuje działania mające na celu podnoszenie jakości oferowanej infrastruktury. Biblioteka Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW regularnie monitoruje zapotrzebowanie na nowe materiały dydaktyczne i naukowe, zarówno w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej. Proces ten odbywa się we współpracy z wykładowcami, którzy mają obowiązek zgłaszania nowych pozycji literaturowych oraz materiałów niezbędnych do realizacji zajęć.

Przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego przeprowadzana jest aktualizacja zasobów biblioteki, z uwzględnieniem nowych publikacji naukowych oraz opracowań zalecanych w kartach poszczególnych przedmiotów. Biblioteka również monitoruje korzystanie z baz danych oraz zasobów elektronicznych i dostosowuje swoją ofertę w odpowiedzi na zapotrzebowanie studentów oraz wykładowców. Co więcej, w ramach projektu „Uczelnia dostępna”, biblioteka stale udoskonala swoje systemy dostępu do materiałów online, w tym książkomat oraz rozszerzanie dostępu do baz Open Access. W odpowiedzi na zgłoszone potrzeby oraz wyniki monitoringu, Uniwersytet Dolnośląski DSW przeprowadza cykliczne inwestycje w infrastrukturę dydaktyczną i biblioteczno-informacyjną. W ostatnich latach uczelnia zainwestowała m.in. w:

- modernizację pracowni multimedialnych oraz studia telewizyjnego, co pozwala studentom na realizację bardziej zaawansowanych projektów audiowizualnych,
- zakup dodatkowego sprzętu komputerowego, kamer, mikrofonów oraz urządzeń VR, które są dostępne dla studentów do wypożyczenia,
- rozszerzenie zasobów elektronicznych o nowe bazy danych oraz cyfrowe podręczniki, dostępne zdalnie przez platformy e-learningowe,
- usprawnienie procesów wypożyczania książek poprzez wdrożenie systemu książkomatu, co zwiększyło dostępność biblioteki dla studentów w czasie pandemii oraz poza standardowymi godzinami otwarcia. Uniwersytet Dolnośląski DSW ma również długofalową strategię dotyczącą doskonalenia bazy dydaktycznej oraz zasobów bibliotecznych. W ramach tej strategii uczelnia:
 - regularnie analizuje potrzeby rynku pracy, co pozwala na dostosowanie programów studiów oraz infrastruktury dydaktycznej do aktualnych trendów,
 - angażuje ekspertów z różnych dziedzin, w tym praktyków z obszaru pedagogiki w tym pedagogiki specjalnej, w proces ewaluacji bazy dydaktycznej oraz sprzętu wykorzystywanego w nauczaniu,
 - opracowuje plany inwestycyjne na kolejne lata, które uwzględniają potrzeby związane z rozwojem nowych technologii, takich jak VR/AR czy generatywna sztuczna inteligencja.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA **w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)**

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

.....

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych.

Uniwersytet Dolnośląski DSW jest sygnatariuszem Deklaracji SOU i uczestniczy w pracach Grupy Roboczej ds. SOU przy Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej. Uczelnia podejmuje badania zorientowane na wybrane cele zrównoważonego rozwoju wyznaczone przez ONZ w Agendzie 2030, uwzględnia je w programach kształcenia, promuje partnerstwa i działania na rzecz SOU oraz ESG. Systematycznie raportuje swoje osiągnięcia do Katalogu Dobrych Praktyk, co umożliwia upowszechnianie działań podejmowanych w uczelni wśród interesariuszy, monitorowanie postępów w realizacji celów zrównoważonego rozwoju i budowanie świadomości społecznej na temat (własnej) swojej roli uniwersytetu w tym procesie.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami i organizacjami społecznymi ma charakter długofalowy i partnerski, a jej celem jest utrzymywanie stałego dialogu ze środowiskiem zawodowym pedagogów specjalnych, wspieranie rozwoju społeczności lokalnej oraz zapewnianie wysokiej jakości, praktycznego profilu kształcenia. Uczelnia traktuje relacje z otoczeniem jako zasób wzmacniający zarówno realizację działalności dydaktycznej, jak i rozwój naukowy, a także budowę marki absolwentów kierunku *pedagogika specjalna* na rynku pracy. Współpraca UD DSW z otoczeniem społecznym obejmuje:

- stałe mechanizmy konsultacyjne (KRP, Rada Programowa),
- sieć praktykodawców i rozwój praktyk zawodowych, – wsparcie wejścia absolwentów na rynek pracy przez Biuro Karier i Praktyk,
- inicjatywy środowiskowe i eksperckie (konferencje, wydarzenia popularyzatorskie, seminaria, wizyty studyjne),
- projekty krajowe i międzynarodowe realizowane przez pracowników,
- aktywną obecność absolwentów w środowisku zawodowym i współpracy z uczelnią.

Fundamentem współpracy uczelni z otoczeniem jest funkcjonowanie **Konsultacyjnej Rady Pracodawców (KRP)**, która stanowi forum współpracy uczelni z przedstawicielami instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, a także pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Kanclerza UD DSW w kluczowych obszarach związanych z jakością kształcenia, a w szczególności w zakresie:

- doskonalenia koncepcji kształcenia,
- opiniowania programów studiów i efektów uczenia się,
- identyfikowania aktualnych i przyszłych potrzeb rynku pracy,
- inicjowania wspólnych projektów edukacyjnych i społecznych,
- wspierania organizacji praktyk zawodowych i staży studenckich,
- wzmacniania kompetencji praktycznych studentów.

Funkcjonowanie Rady sprzyja systemowemu włączaniu interesariuszy zewnętrznych w proces doskonalenia jakości kształcenia oraz umożliwia bieżące dostosowywanie oferty dydaktycznej uczelni do zmieniających się uwarunkowań społecznych i zawodowych. W skład Rady wchodzi przedstawiciele licznych instytucji publicznych, przedsiębiorstw oraz organizacji społecznych współpracujących z uczelnią m.in.: mgr Piotr Kondratowicz z Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 12 dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu, mgr Izabela Sokołowska-Zatorska z Zespołu Szkół nr 6 we Wrocławiu czy mgr Monika Wekiera, pedagogka specjalna reprezentująca Publiczne Przedszkole Prymusek II. *Najbliższe spotkanie KRP poświęcone problematyce neuroróżnorodności zaplanowane zostało na 17 marca 2026.*

Program studiów na kierunku pedagogika specjalna podlega systematycznemu opiniowaniu przez **Radę Programową kierunku**, której jednym z głównych zadań jest modernizacja i optymalizacja programu studiów oraz dostosowywanie go do aktualnych potrzeb rynku pracy i systemu edukacji. W skład Rady wchodzi przedstawiciele kadry akademickiej, interesariuszy zewnętrznych oraz studentów. Do podstawowych kompetencji Rady należy w szczególności:

- dostosowywanie sylwetki absolwenta do aktualnych potrzeb rynku pracy,
- opiniowanie oraz inicjowanie tworzenia i modyfikacji specjalności,
- dobór przedmiotów i form zajęć niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się,
- aktualizacja programu praktyk zawodowych oraz regulaminu praktyk.

Spotkania Rady stanowią przestrzeń dialogu pomiędzy środowiskiem akademickim a praktykami, sprzyjając rozwojowi działań dydaktycznych oraz wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań wspierających proces kształcenia w instytucjach edukacyjnych i społecznych.

Kluczową i najbardziej rozbudowaną formą współpracy z otoczeniem jest **organizacja praktyk zawodowych**. Wieloetapowe przygotowanie praktyczne, umożliwia studentom stopniowe nabywanie kompetencji zawodowych oraz przygotowanie do pracy w zróżnicowanych środowiskach

edukacyjnych, opiekuńczych i terapeutycznych. **Zapewniona jest progresja osiągania efektów uczenia się** — od obserwacji pracy specjalistów i poznania organizacji placówek, poprzez działania wspomagające, aż do podejmowania samodzielnych aktywności dydaktycznych i wychowawczych pod nadzorem specjalisty.

Praktyki realizowane są w instytucjach współpracujących z uczelnią, w szczególności w szkołach i przedszkolach integracyjnych oraz specjalnych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, ośrodkach terapeutycznych, placówkach opiekuńczych oraz innych podmiotach wspierających osoby ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Ich przebieg podlega systematycznej ewaluacji poprzez analizę dokumentacji, opinie specjalistów oraz informacje zwrotne od studentów i instytucji partnerskich.

Koordinację relacji z placówkami oraz rozwój praktycznych form przygotowania zawodowego wspiera Opiekun Praktyk, utrzymujący stałe kontakty z instytucjami oraz identyfikujący możliwości rozszerzania współpracy i pozyskiwania nowych środowisk zdobywania doświadczeń zawodowych. Systematyczny charakter tych działań sprzyja trwałemu włączaniu partnerów zewnętrznych w proces kształcenia oraz zapewnia jego stałe dostosowywanie do zmieniających się uwarunkowań społecznych i zawodowych.

Do kluczowych praktykodawców kierunku pedagogika specjalna należą m.in.: Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kątach Wrocławskich, Progress Centrum Diagnostyczno-Terapeutyczno-Edukacyjne w Oleśnicy, Przedszkole Niepubliczne Bajkowa Lutynia z oddziałami Integracyjnymi w Lutyni, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 10 we Wrocławiu, Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Oleśnicy, Szkoła Podstawowa w Braszowicach, Niepubliczne Przedszkole MONTESORRI z oddziałami integracyjnymi w Bielawie, Niepubliczne Przedszkole Tuptusie w Smolcu.

Współpraca z praktykodawcami obejmuje nie tylko przyjmowanie studentów na praktyki, ale też systematyczne pozyskiwanie informacji zwrotnej w postaci opinii o przygotowaniu studentów, przebiegu praktyk, regulaminach i procedurach ich realizacji. Informacje te są analizowane przez Uczelnianego Opiekuna Praktyk oraz zespół kierunku i stanowią podstawę doskonalenia programu praktyk oraz wybranych grup zajęć dydaktycznych rozwijających kompetencje zawodowe.

Proces wzmacnia również **Biuro Karier i Praktyk**, które rozwija bazę instytucji oferujących miejsca praktyk i zatrudnienia, utrzymuje relacje z partnerami oraz inicjuje nowe formy współpracy. Oprócz praktyk instytucje zewnętrzne angażują się w programy mentoringowe, staże zawodowe, obejmowanie patronatem wybranych grup zajęć specjalnościowych czy udział w targach pracy Week4Work. Biuro wspiera studentów w planowaniu kariery, przygotowaniu CV, treningu rozmów

kwalifikacyjnych, konsultacjach doradztwa zawodowego oraz sesjach coachingowych, a jednocześnie ułatwia wejście absolwentów na rynek pracy.

Warto podkreślić, że relacje z interesariuszami zewnętrznymi są utrzymywane nie tylko na poziomie instytucjonalnym, lecz także poprzez bezpośrednie, wieloletnie zaangażowanie nauczycieli akademickich Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW w działalność organizacji społecznych oraz środowisk eksperckich o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim. Aktywność ta obejmuje współpracę naukową, organizacyjną i społeczną, a jej efekty są wyraźnie dostrzegane i wysoko oceniane przez otoczenie zewnętrzne.

Szczególnym przykładem takiego zaangażowania jest działalność dr Małgorzaty Oleniacz, prof. UD DSW, która od wielu lat aktywnie współpracuje z Polskim Towarzystwem Walki z Kalectwem we Wrocławiu, wspierając jego inicjatywy eksperckie, edukacyjne i społeczne na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin. Jej aktywność obejmuje zarówno wkład merytoryczny w działania Towarzystwa, jak i systematyczne uczestnictwo w przedsięwzięciach o charakterze naukowym, konferencyjnym i środowiskowym.

Wyrazem uznania dla tego wieloletniego, konsekwentnego i znaczącego zaangażowania było wręczenie dr Małgorzacie Oleniacz, prof. UD DSW, indywidualnego wyróżnienia przez Prezesa Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem we Wrocławiu, dr. Józefa Patkiewicza, w dniu 5 grudnia 2025 r. Nagroda ta stanowi potwierdzenie jej istotnego wkładu w rozwój działań na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnościami oraz budowanie trwałej współpracy pomiędzy Uczelnią a organizacjami społecznymi działającymi w tym obszarze.

W 2021 roku prof. dr hab. n. med. Andrzej Kiejna – założyciel Polskiego Towarzystwa Psychogeriatrycznego, redaktor naczelny czasopisma Psychogeriatrya Polska, a od 2016 roku profesor UD DSW – został podczas inauguracji wrocławskich Dni Seniora uhonorowany tytułem „Przyjaciół Seniorów”. Wyróżnienie to, przyznawane przez Wrocławską Radę Seniorów, otrzymują osoby lub instytucje, które od co najmniej pięciu lat prowadzą działalność na rzecz osób starszych, promują inicjatywy dedykowane tej grupie oraz upowszechniają w społeczeństwie ideę zmiany sposobu postrzegania starości. Kapituła wyróżnienia doceniła prof. A. Kiejnę za upowszechnianie wiedzy dotyczącej „wrocławskiego okresu” w biografii Alojzego Alzheimera oraz za prowadzenie badań naukowych nad społecznymi aspektami choroby Alzheimera. Profesor Kiejna w 2016 roku został również odznaczony prestiżowym medalem Kraepelin–Alzheimer, nadanym przez Uniwersytet w Monachium.

Warto przypomnieć, że tytuł i statuetkę „Przyjaciół Seniorów” otrzymali wcześniej także pracownicy naukowcy naszej Uczelni: dr hab. Maria Straś-Romanowska, prof. UD DSW (2018) oraz prof. dr hab. Adam A. Zych (2016).

Takie przykłady stanowią istotny dowód, że oceniany kierunek utrzymuje realne i rozwojowe związki z praktyką zawodową oraz wspiera tworzenie środowiska współpracy między uczelnią a rynkiem pracy czy szerszym otoczeniem zewnętrznym.

Jednocześnie działalność Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW obejmuje szeroko zakrojone relacje z instytucjami samorządowymi oraz partnerami społecznymi na szczeblu lokalnym i regionalnym. Uczelnia uczestniczy w projektach o charakterze publicznym, współorganizuje wydarzenia edukacyjne i społeczne, seminaria oraz konferencje, a także angażuje się w prace gremiów doradczych odnoszących się do jakości życia mieszkańców regionu. Przykładami tej współpracy są zarówno wieloletnia konferencja „Więzi, które chronią”, współorganizowana z Wydziałem Zdrowia Urzędu Miasta Wrocławia, jak i zaangażowanie przedstawicieli Uniwersytetu w prace Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego ds. Wdrażania Zintegrowanej Strategii Umiejętności.

26 lutego 2026 r. przedstawicielki Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW, a w szczególności kierunku pedagogika specjalna wzięły udział w IV Konferencji z cyklu „Dzieci, młodzież a zdrowie psychiczne”, organizowanej w Powiatowym Centrum Psychologiczno-Pedagogicznym w Kłodzku. Wykładowczynie (dr Agnieszka Chojnacka, dr Maria Kłym-Guba, mgr Kamila Perliceusz) wzięły udział w panelu dyskusyjnym pt. „Wspieraj, działaj – lęk można ośwoić – ujęcie interdyscyplinarne”. Czynny udział w konferencji, a także w debacie umożliwia wymianę doświadczeń ze środowiskiem specjalistów praktyków oraz wspiera rozwój treści dydaktycznych związanych ze zdrowiem psychicznym dzieci i młodzieży.

Kolejnym planowanym wydarzeniem jest konferencja organizowana 26 marca 2026 r. we współpracy z Instytutem Zarządzania, podczas której dr Agnieszka Chojnacka wygłosi wystąpienie pt. „Od immersji do empatii: potencjał wirtualnej rzeczywistości w kształtowaniu wrażliwości społecznej”, poświęcone wykorzystaniu technologii VR w edukacji oraz upowszechnianiu wiedzy w obszarze neuroróżnorodności i inkluzji społecznej.

Istotnym obszarem tych działań jest udział ekspertów UD DSW – dr hab. Piotra Mikiwicza, prof. UD DSW, dr hab. Pawła Rudnickiego, prof. UD DSW oraz dr Joanny Minty, prof. UD DSW – w pracach Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji (WZK). Zespół pełni funkcję regionalnego ciała doradczego i koordynacyjnego, wspierającego rozwój systemu uczenia się przez całe życie, monitorującego potrzeby edukacyjne mieszkańców regionu oraz rekomendującego działania wzmacniające ich dobrostan i kompetencje. Analizy prowadzone w ramach WZK obejmują m.in. kondycję psychiczną dzieci i młodzieży, aspiracje edukacyjne młodych osób oraz znaczenie umiejętności psychospołecznych, co pozostaje bezpośrednio powiązane z obszarem kształcenia pedagogów specjalnych. Udział ekspertów UD DSW umożliwia stały przepływ wiedzy o regionalnych wyzwaniach

społecznych i edukacyjnych do procesu dydaktycznego oraz wspiera aktualizację programu studiów zgodnie z potrzebami Dolnego Śląska.

Uniwersytet Dolnośląski DSW realizuje projekty edukacyjne, badawcze i społeczne we współpracy z partnerami zewnętrznymi, w tym organizacjami pozarządowymi, instytucjami publicznymi oraz podmiotami działającymi w obszarze edukacji, zdrowia i aktywizacji społecznej. Projekty te stanowią istotny element rozwijania współpracy uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz wspierają praktyczny wymiar kształcenia studentów.

Udział studentów i pracowników uczelni w realizowanych przedsięwzięciach umożliwia zdobywanie doświadczeń zawodowych, udział w działaniach wdrożeniowych, prowadzenie badań empirycznych oraz rozwijanie kompetencji społecznych i zawodowych w rzeczywistym środowisku funkcjonowania instytucji i organizacji społecznych. Wypracowane w projektach rozwiązania są wykorzystywane w działalności dydaktycznej uczelni oraz w doskonaleniu procesu kształcenia. Wśród realizowanych przedsięwzięć szczególne znaczenie dla kierunku pedagogika specjalna mają następujące projekty:

„Ze sportem przez całe życie! Promocja sportu w środowisku akademickim” (2022–2024)

Projekt finansowany w ramach programu *Społeczna odpowiedzialność nauki* ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki miał na celu promocję aktywności fizycznej oraz rozwijanie działań integracyjnych w środowisku akademickim, w tym z udziałem osób z niepełnosprawnościami.

Kluczowym partnerem projektu było Integracyjne Stowarzyszenie Aktywności Fizycznej Niewidomych, Słabowidzących i Przewodników „GUIDE”, specjalizujące się w rozwijaniu aktywności fizycznej osób z dysfunkcją wzroku oraz szkoleniu instruktorów i przewodników. We współpracy ze Stowarzyszeniem realizowano cykliczne integracyjne zajęcia nordic walking oraz działania sportowo-rekreacyjne na sztucznym stoku Skiarena z udziałem studentów, pracowników uczelni i osób z niepełnosprawnościami.

Udział studentów w projekcie stanowił ważny element ich przygotowania zawodowego, umożliwiając zdobywanie doświadczeń w pracy z osobami z niepełnosprawnościami, rozwijanie kompetencji społecznych oraz poznawanie zasad organizacji działań integracyjnych. W trakcie zajęć studenci prowadzili także badania empiryczne wykorzystywane w pracach magisterskich, co sprzyjało łączeniu działalności dydaktycznej, badawczej i społecznej uczelni. Realizacja projektu przyczyniła się do wzmacniania kompetencji praktycznych studentów oraz rozwoju trwałej współpracy uczelni z organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

„Studia? Nie ma przeszkód! Uczelnia przyjazna osobom z niepełnosprawnością” (2020–2023)

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój miał na celu zwiększenie dostępności Uniwersytetu

Dolnośląskiego DSW dla osób z niepełnosprawnościami poprzez rozwój kompetencji kadry, dostosowanie infrastruktury uczelni oraz wdrażanie rozwiązań wspierających proces studiowania.

Istotnym elementem projektu była współpraca z organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami, w tym ze Stowarzyszeniem „Twoje Nowe Możliwości”, a także z Fundacją Fronia, Fundacją Katarynka, Fundacją Eudajmonia oraz Fundacją Szansa dla Niewidomych. W ramach projektu realizowano specjalistyczne szkolenia podnoszące kompetencje kadry, m.in. szkolenie „Asystentura sportowo-turystyczna” prowadzone we współpracy z Pomorskim Centrum Szkolenia Sportowego w Gdańsku, które przygotowało pracowników uczelni – w tym osoby prowadzące zajęcia na kierunku pedagogika specjalna – do wspierania osób z niepełnosprawnościami w różnych formach aktywności.

W zakresie zwiększania dostępności infrastruktury uczelnia współpracowała również z firmą Altix przy doborze specjalistycznego sprzętu oraz rozwiązań technicznych i architektonicznych. Realizacja projektu przyczyniła się do trwałego podniesienia kompetencji kadry w zakresie edukacji włączającej oraz zwiększenia dostępności procesu kształcenia. Wypracowane rozwiązania zostały wdrożone w działalność dydaktyczną uczelni i wykorzystywane są w przygotowaniu studentów – szczególnie kierunku pedagogika specjalna – do pracy w środowisku zróżnicowanym pod względem potrzeb edukacyjnych.

„Model wsparcia aktywności fizycznej seniorów oparty na nordic walking: Chodź z kijami z seniorami” (2023–2025)

Projekt realizowany przez Uniwersytet Dolnośląski DSW pod kierownictwem dr. Dariusza Rutkowskiego, dofinansowany przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach programu *Nauka dla Społeczeństwa II*, miał na celu opracowanie modelu wspierania zdrowia seniorów poprzez aktywność fizyczną oraz przygotowanie programu kursu instruktora nordic walking uwzględniającego elementy gerontologii, bezpieczeństwa i dostępności.

Projekt realizowany był we współpracy z partnerami społecznymi, m.in. Federacją Uniwersytetów Trzeciego Wieku we Wrocławiu, firmą szkoleniową Nord Walk oraz Integracyjnym Stowarzyszeniem „GUIDE”. Partnerzy wspierali działania w zakresie przygotowania szkolenia instruktorskiego, organizacji wydarzeń oraz rozwiązań dostępnościowych.

W ramach projektu zrealizowano m.in.:

- innowacyjny kurs instruktorski nordic walking dla seniorów (kwiecień–maj 2024),
- zawody integracyjne (30 listopada 2024 r.) na testowej dostępnej trasie nordic walking w Janikowie,
- konferencję podsumowującą projekt (15 marca 2025 r.).

W działania projektowe zaangażowani byli pracownicy oraz studenci uczelni, uczestnicząc w organizacji wydarzeń, działaniach terenowych oraz inicjatywach promujących aktywność fizyczną seniorów. Udział w projekcie umożliwiał studentom zdobywanie doświadczeń w pracy z osobami starszymi, organizacji działań zdrowotnych oraz wykorzystaniu wyników badań w praktyce społecznej.

Istotnym rezultatem projektu było opracowanie zmodyfikowanej wersji standardu znakowania dostępnych tras nordic walking, uwzględniającej potrzeby osób starszych oraz osób z dysfunkcją wzroku. Rozwiązanie zostało przetestowane w praktyce podczas zawodów integracyjnych, poprawiając czytelność tras i bezpieczeństwo uczestników.

Trwałość rezultatów projektu potwierdza ich wykorzystanie w projekcie „Dostępne szlaki nordic walking”, realizowanym przez Federację Uniwersytetów Trzeciego Wieku i finansowanym przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego. W jego wyniku powstały już dwie dostępne trasy nordic walking – w Wałbrzychu i Obornikach Śląskich – a kolejne są przygotowywane. W działania związane z wdrażaniem rozwiązań zaangażowani byli również pracownicy kierunku pedagogika specjalna, wspierając rozwój rozwiązań dostępnościowych swoją wiedzą ekspercką.

Uniwersytet Dolnośląski DSW rozwija systemową współpracę z organizacjami pozarządowymi, w szczególności stowarzyszeniami i fundacjami działającymi w obszarze edukacji, wsparcia społecznego, terapii oraz aktywizacji osób o zróżnicowanych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych. Współpraca ta stanowi istotny element praktycznego przygotowania studentów oraz umożliwia realizację działań dydaktycznych, społecznych i projektowych w rzeczywistym środowisku pracy.

Organizacje pozarządowe pełnią rolę partnerów w procesie kształcenia, umożliwiając studentom odbywanie praktyk i staży, udział w warsztatach i projektach społecznych, poznawanie metod pracy specjalistycznej oraz rozwijanie kompetencji zawodowych w bezpośrednim kontakcie z odbiorcami działań. Współpraca obejmuje również wspólne inicjatywy edukacyjne, konferencje i działania upowszechniające, a także przedsięwzięcia badawcze i projektowe, w tym realizowane z wykorzystaniem finansowania zewnętrznego. Zaangażowanie organizacji pozarządowych wzmacnia praktyczny wymiar kształcenia, pozwala studentom poznać specyfikę pracy w sektorze społecznym oraz wspiera przygotowanie do pracy w środowisku edukacji włączającej i systemie wsparcia osób ze specjalnymi potrzebami.

Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem (TWK) – Oddział Wojewódzki we Wrocławiu

Uniwersytet Dolnośląski DSW prowadzi stałą współpracę z TWK – Oddział Wojewódzki we Wrocławiu w zakresie organizacji konferencji naukowych oraz publikacji poświęconych problematyce funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami, rehabilitacji i edukacji specjalnej. Współpraca

obejmuje współorganizację cyklicznych konferencji naukowych realizowanych w ramach Ogólnokrajowego Dnia Rehabilitacji Dziecka, w tym m.in. XLVII Konferencji Naukowej „Wspomaganie integralnego rozwoju osoby z niepełnosprawnością” (8 grudnia 2023 r.), XLVIII Konferencji Naukowej „Holistyczne ujęcie aktywności osób z niepełnosprawnością” (2024 r.) oraz XLIX Konferencji Naukowej „Pandemia osamotnienia. Samotność dzieci i dorosłych osób z niepełnosprawnościami” (5 grudnia 2025 r.), która odbyła się w siedzibie Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu.

Konferencje te stanowią platformę wymiany doświadczeń między środowiskiem akademickim, praktykami oraz organizacjami społecznymi, a także sprzyjają upowszechnianiu wyników badań poprzez publikacje pokonferencyjne przygotowywane we współpracy z Towarzystwem. W konferencjach aktywnie uczestniczą pracownicy kierunku pedagogika specjalna, wygłaszając referaty i prezentując wyniki badań oraz doświadczenia dydaktyczne i praktyczne, a także studenci, którzy biorą udział w obradach i wydarzeniach towarzyszących, rozwijając kompetencje naukowe, społeczne i zawodowe.

Stowarzyszenie „Twoje Nowe Możliwości” (TNM)

Uniwersytet Dolnośląski DSW współpracuje ze Stowarzyszeniem „Twoje Nowe Możliwości” w zakresie działań na rzecz dostępności szkolnictwa wyższego oraz wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Istotnym elementem współpracy jest udział pracowników uczelni w Akademickich Dniach Integracji – ogólnopolskich konferencjach naukowych organizowanych cyklicznie we Wrocławiu, obejmujący m.in. IV Akademickie Dni Integracji (2022), V Akademickie Dni Integracji (25–26 maja 2023 r.), VI Akademickie Dni Integracji „Aktywni bez barier” (24–25 kwietnia 2024 r.) oraz VII Akademickie Dni Integracji „Sztuka pomocy, czyli dobrostan kadry udzielającej wsparcia” (7–8 maja 2025 r.).

Przedstawiciele Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW uczestniczą w tych wydarzeniach jako prelegenci prezentujący wyniki badań oraz doświadczenia dydaktyczne i praktyczne, a także jako członkowie komitetów naukowych i organizacyjnych, co potwierdza aktywne włączenie uczelni w rozwój ogólnopolskiego środowiska ekspertów zajmujących się edukacją włączającą i dostępnością kształcenia. W wydarzeniach uczestniczą również studenci, poznając aktualne rozwiązania systemowe, dobre praktyki oraz wyzwania związane ze wsparciem osób z niepełnosprawnościami, co sprzyja rozwijaniu ich kompetencji zawodowych i społecznych.

Współpraca obejmuje także udział w projektach, seminariach, szkoleniach oraz działaniach eksperckich związanych z wyrównywaniem szans edukacyjnych osób z niepełnosprawnościami. W ramach tej współpracy przedstawiciel Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW uczestniczył w pracach Rady Ekspertów ds. kształcenia osób z niepełnosprawnościami, współtworząc rekomendacje i biorąc udział w działaniach konsultacyjnych dotyczących rozwoju dostępności i edukacji włączającej w szkolnictwie

wyższym. Wypracowane w toku prac Rady wnioski i stanowiska były analizowane na uczelni i wykorzystywane w procesie doskonalenia jakości kształcenia, w tym przy aktualizacji programów studiów oraz rozwijaniu rozwiązań dydaktycznych zwiększających dostępność.

Fundacja INFOTECH

Fundacja INFOTECH prowadzi działalność edukacyjną ukierunkowaną na rozwój nowoczesnych form kształcenia oraz wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym w modelu edukacji włączającej. Szkoły prowadzone przez Fundację posiadają doświadczenie w pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych oraz wykorzystują innowacyjne rozwiązania dydaktyczne, w tym technologie cyfrowe i narzędzia VR wspierające proces uczenia się. W ramach działań edukacyjnych uczniowie rozwijają również kompetencje przedsiębiorcze, realizując projekty i inicjatywy o charakterze start-upowym.

Współpraca Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW z Fundacją INFOTECH umożliwia studentom kierunków pedagogicznych, psychologii, terapii zajęciowej, logopedii oraz kierunków pokrewnych odbywanie praktyk i staży w rzeczywistym środowisku edukacyjnym, co pozwala im zdobywać doświadczenie w pracy w modelu edukacji włączającej oraz rozwijać kompetencje praktyczne trudne do osiągnięcia wyłącznie w warunkach akademickich. Fundacja stanowi również partnera uczelni w projektach badawczych i wdrożeniowych dotyczących edukacji, w tym edukacji specjalnej oraz wykorzystania nowoczesnych technologii w procesie kształcenia, a także w przedsięwzięciach finansowanych ze źródeł zewnętrznych. Współpraca obejmuje ponadto organizację wspólnych warsztatów, szkoleń i działań praktycznych z udziałem kadry uczelni i specjalistów Fundacji, co sprzyja wymianie doświadczeń oraz wzmacnia praktyczny wymiar przygotowania zawodowego studentów.

Elementem współpracy jest również wspólna organizacja konferencji naukowych i warsztatów technologicznych poświęconych dostępności, edukacji włączającej i wykorzystaniu nowych technologii w procesie kształcenia. W ramach tych działań zrealizowano konferencję „Dostępność – wyzwanie i oczekiwanie” (28 listopada 2025 r.) oraz konferencję naukową i warsztaty technologiczne „Talent – Technologia – Biznes. Noworoczne wyzwania i plany” (14 stycznia 2026 r.). W wydarzeniach uczestniczyli pracownicy Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW jako prelegenci i eksperci, a studenci brali udział w sesjach i warsztatach, poznając praktyczne rozwiązania stosowane w edukacji włączającej i pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami. Współpraca ta wspiera rozwój kompetencji cyfrowych, specjalistycznych i społecznych studentów, w szczególności kierunku pedagogika specjalna.

Plebiscyt „Kobiety z pasją” – współpraca z PFRON

Uniwersytet Dolnośląski DSW we Wrocławiu, wspólnie z Uniwersytetem WSB Merito we Wrocławiu oraz we współpracy z Dolnośląskim Oddziałem Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób

Niepełnosprawnych, współorganizował plebiscyt „Kobiety z pasją”, którego uroczystość wręczenia nagród odbyła się 4 czerwca 2025 r. w siedzibie Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW. Celem inicjatywy było wyróżnienie kobiet aktywnie działających na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnościami, promocja postaw społecznego zaangażowania oraz upowszechnianie dobrych praktyk w obszarze wsparcia i integracji społecznej. Wydarzenie stanowiło przykład współpracy uczelni z instytucjami publicznymi i środowiskiem społecznym, a udział pracowników i studentów sprzyjał rozwijaniu kompetencji społecznych i zawodowych oraz wrażliwości na potrzeby różnych grup społecznych.

Obchody Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Inteluktualną

Uniwersytet Dolnośląski DSW angażuje się w działania związane z obchodami Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Inteluktualną, przypadającego corocznie 5 maja. Organizowane z tej okazji wydarzenia mają charakter edukacyjny, społeczny i integracyjny oraz obejmują spotkania, dyskusje i inicjatywy poświęcone problematyce funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami, ich prawom oraz wyzwaniom w obszarze edukacji i wsparcia społecznego. Udział pracowników i studentów kierunków pedagogicznych, w tym pedagogiki specjalnej, umożliwia bezpośredni kontakt z praktyką społeczną, wspiera rozwijanie kompetencji zawodowych i komunikacyjnych oraz wzmacnia realizację idei edukacji włączającej i społecznej odpowiedzialności uczelni.

Koło Naukowe Studentów Pedagogiki Specjalnej „Inkluzja”

Koło Naukowe Studentów Pedagogiki Specjalnej „Inkluzja” prowadzi działalność we współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Studenci uczestniczą w projektach społecznych, działaniach edukacyjnych, warsztatach, konferencjach i przedsięwzięciach badawczych realizowanych w środowisku praktyki, rozwijając kompetencje zawodowe, społeczne i organizacyjne oraz przygotowując się do działań w obszarze edukacji włączającej i wsparcia specjalistycznego.

Fundacja Pomocy Dzieciom „Pociecha”

Fundacja prowadzi działania na rzecz wsparcia dzieci i rodzin w trudnej sytuacji społecznej, m.in. poprzez zapewnianie ciepłych posiłków, finansowanie pomocy psychologicznej, organizowanie wsparcia w przygotowaniu wyprawek szkolnych oraz kampanie przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu. Planowana współpraca obejmuje realizację warsztatów artystycznych dla dzieci na Uniwersytecie Dolnośląskim DSW z udziałem studentów, co umożliwi im zdobywanie doświadczeń w pracy wychowawczej i opiekuńczej oraz rozwijanie kompetencji społecznych.

Centrum Usług Społecznych w Świętej Katarzynie

Centrum realizuje zadania w zakresie wsparcia i pomocy osobom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych, prowadząc działania socjalne, edukacyjne i integracyjne. Ze względu na profil kierunku pedagogika specjalna instytucja wyraziła gotowość współpracy w zakresie organizacji

warsztatów oraz przyjmowania studentów na praktyki zawodowe, co sprzyja poszerzaniu środowisk zdobywania doświadczeń oraz wzmacnia praktyczny wymiar kształcenia.

Centrum Wspomagania i Porozumiewania „MagdaGada” oraz Fundacja Ma-mo-mi

Instytucje te współpracują w obszarze komunikacji alternatywnej i wspomagającej (AAC), organizując zajęcia terapeutyczne oraz turnusy specjalistyczne. W ramach współpracy deklarują przyjmowanie studentów na praktyki, współorganizację konferencji na Uniwersytecie Dolnośląskim DSW prezentującej strategię pracy z wykorzystaniem metod AAC, a także możliwość nawiązania stałej współpracy zawodowej z wyróżniającymi się studentami, w tym proponowania im zatrudnienia. Współdziałanie wspiera rozwój kompetencji specjalistycznych studentów oraz przygotowanie do pracy terapeutycznej.

Stowarzyszenie Kolektyw Kobietostan

Stowarzyszenie prowadzi działania edukacyjne, społeczne i terapeutyczne, tworząc przestrzeń do realizacji inicjatyw o charakterze edukacyjnym, integracyjnym i rozwojowym. W ramach współpracy studenci mogą odbywać praktyki i staże, zdobywając kompetencje praktyczne w realnym środowisku pracy. Stowarzyszenie może pełnić rolę partnera w projektach badawczych i wdrożeniowych oraz inicjatywach finansowanych ze źródeł zewnętrznych. Współpraca obejmuje także możliwość prowadzenia warsztatów i szkoleń, organizację wspólnych wydarzeń edukacyjnych oraz prezentowanie studentom inicjatyw sektora NGO, w tym działań resocjalizacyjnych (np. projekty teatralne z udziałem kobiet osadzonych).

Consilia – Centrum Psychoterapii i Szkoleń

Centrum prowadzi działalność terapeutyczną, szkoleniową i edukacyjną w obszarze zdrowia psychicznego. Współpraca stwarza możliwość realizacji wspólnych projektów badawczych i wdrożeniowych, a także angażowania specjalistów Centrum w warsztaty, szkolenia i spotkania eksperckie dla studentów, umożliwiając poznanie praktycznych aspektów pracy terapeutycznej i metod wsparcia psychologicznego. Rozwijanie współpracy poszerza zaplecze eksperckie uczelni oraz wspiera przygotowanie studentów do pracy w obszarze wsparcia psychologicznego i terapeutycznego.

Integracyjne Stowarzyszenie Aktywności Fizycznej Niewidomych, Słabowidzących i Przewodników „GUIDE”

Stowarzyszenie rozwija aktywność fizyczną osób niewidomych i słabowidzących poprzez organizację obozów sportowych, zawodów oraz specjalistycznych szkoleń dla instruktorów, asystentów i przewodników. Działa głównie na terenie województwa dolnośląskiego i zrzesza członków związanych m.in. z Dolnośląskim Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym nr 13 im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu, w tym jego wychowanków i absolwentów, często będących

studentami wrocławskich uczelni. Stowarzyszenie koncentruje się na narciarstwie alpejskim (również halowym), narciarstwie biegowym, nordic walkingu oraz biegach średnio- i długodystansowych, prowadząc także działania skierowane do seniorów.

Organizacja jest partnerem uczelni w realizacji projektów o charakterze społecznym, edukacyjnym i prozdrowotnym oraz współpracuje przy działaniach integracyjnych i sportowych. Współpraca obejmuje udział studentów i pracowników uczelni w zajęciach prowadzonych przez Stowarzyszenie, co umożliwia zdobywanie doświadczeń w pracy z osobami z niepełnosprawnościami wzroku, poznawanie zasad organizacji aktywności dostępnej oraz rozwijanie kompetencji w obszarze edukacji włączającej i działań prozdrowotnych. Stowarzyszenie jest organizatorem Drużynowych Mistrzostw Polski Nordic Walking dla osób niewidomych, w których przygotowanie i realizację angażują się studenci oraz pracownicy uczelni. Organizacja wypracowała także standard znakowania dostępnych tras nordic walking, stanowiący przykład dobrych praktyk w zakresie projektowania dostępnej infrastruktury rekreacyjnej i wykorzystywany w działaniach projektowych oraz edukacyjnych realizowanych we współpracy z uczelnią.

Systemowa współpraca Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW z organizacjami pozarządowymi wzmacnia praktyczny wymiar kształcenia, umożliwia stałe konfrontowanie treści dydaktycznych z potrzebami środowiska społecznego oraz sprzyja doskonaleniu programu studiów i rozwijaniu kompetencji zawodowych studentów w obszarze edukacji włączającej i wsparcia osób ze specjalnymi potrzebami.

Chorągiew Dolnośląska Związku Harcerstwa Polskiego

Współpraca Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW z Chorągwią Dolnośląską Związku Harcerstwa Polskiego stanowi istotny element budowania trwałych relacji z interesariuszami zewnętrznymi oraz wzmacnia potencjał Uczelni w zakresie realizacji projektów badawczych, innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych i programów finansowanych ze środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych.

Partnerstwo to otwiera możliwości wspólnego aplikowania o środki na projekty z zakresu edukacji specjalnej, psychologii rozwojowej oraz rehabilitacji społecznej. Szczególnie cennym obszarem współpracy jest wykorzystanie metody harcerskiej w edukacji, w tym doświadczeń pionu harcerskiego „Nieprzetarty Szlak”, zrzeszającego osoby z niepełnosprawnościami. Działania te stwarzają przestrzeń do badań nad inkluzyjnymi formami edukacji, aktywizacją społeczną oraz rozwijaniem kompetencji społecznych i samodzielności osób ze specjalnymi potrzebami.

W ramach współpracy 28 listopada 2025 r. zorganizowana została konferencja pt. „Dostępność – wyzwanie i oczekiwanie”. Wydarzenie to odbyło się przy współudziale: Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundacji Infortech, Wrocławskiego Parku Technologicznego, Fundacji „A tacy sami” oraz Chorągwi Dolnośląskiej ZHP. Konferencja stanowiła platformę wymiany

doświadczeń pomiędzy środowiskiem akademickim, organizacjami pozarządowymi oraz praktykami edukacji i rehabilitacji.

Kolejne wspólne przedsięwzięcie miało miejsce w dniach 14–15 stycznia 2026 r. W dniu 14 stycznia 2026 r. Uniwersytet Dolnośląski DSW był organizatorem i gospodarzem spotkania z udziałem przedstawicieli Fundacji Infortech, dyrektorów oraz nauczycieli dolnośląskich szkół i przedszkoli. Natomiast 15 stycznia 2026 r., na terenie Chorągwi Dolnośląskiej ZHP, odbyły się warsztaty poświęcone wykorzystaniu nowych technologii w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym warsztaty dotyczące zastosowania technologii VR w kształceniu przyszłej oraz doskonaleniu aktualnej kadry nauczycielskiej.

Przedstawiciele Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW aktywnie uczestniczyli w obu wydarzeniach, prowadząc prelekcje oraz warsztaty specjalistyczne. Współpraca ma charakter rozwojowy i długofalowy – w jej ramach zaplanowano kolejne przedsięwzięcie, tj. szkolenie dla instruktorów Związku Harcerstwa Polskiego, które odbędzie się 10 marca 2026 r.

Uniwersytet Dolnośląski DSW prowadzi stałą współpracę z licznymi placówkami oświatowymi, w szczególności szkołami i przedszkolami ogólnodostępnymi, integracyjnymi oraz specjalnymi. Współpraca ta stanowi istotny element praktycznego przygotowania studentów kierunku pedagogika specjalna oraz innych kierunków przygotowujących do pracy w systemie edukacji. Placówki oświatowe pełnią rolę partnerów w procesie kształcenia, umożliwiając studentom zdobywanie doświadczeń zawodowych, obserwację pracy specjalistów, prowadzenie działań edukacyjnych oraz udział w projektach i inicjatywach realizowanych w środowisku szkolnym i przedszkolnym. Współpraca obejmuje także konsultowanie treści kształcenia, udział praktyków w zajęciach dydaktycznych oraz wspólne działania edukacyjne i społeczne. Dzięki systematycznym relacjom z placówkami uczelnia zapewnia studentom dostęp do zróżnicowanych środowisk edukacyjnych, co sprzyja rozwijaniu kompetencji zawodowych, poznawaniu specyfiki pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz przygotowaniu do pracy w warunkach współczesnej edukacji włączającej.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 10

Ośrodek prowadzi działalność edukacyjną, wychowawczą i terapeutyczną skierowaną do dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W ramach współpracy studenci kierunków pedagogicznych i pokrewnych odbywają praktyki i staże w rzeczywistym środowisku pracy, poznając specyfikę funkcjonowania zespołów specjalistycznych oraz rozwijając kompetencje praktyczne w pracy z uczniami wymagającymi wsparcia. Ośrodek stanowi również potencjalnego partnera uczelni w projektach badawczych i wdrożeniowych dotyczących

edukacji specjalnej, komunikacji alternatywnej, rehabilitacji oraz rozwiązań innowacyjnych w dydaktyce.

Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 12 dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących

Placówka zapewnia kompleksowe wsparcie edukacyjne i terapeutyczne uczniom z uszkodzeniami słuchu oraz innymi niepełnosprawnościami. Studenci uczelni realizują tam praktyki i zajęcia obserwacyjne, zdobywając doświadczenie w pracy z uczniami niesłyszącymi i słabosłyszącymi oraz poznając metody wspomagania komunikacji i pracy w zespołach specjalistycznych. Współpraca obejmuje również możliwość realizacji warsztatów, szkoleń i wspólnych działań edukacyjnych z udziałem kadry uczelni i specjalistów Ośrodka.

Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 13 dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących

Ośrodek prowadzi działalność edukacyjną i terapeutyczną skierowaną do uczniów niewidomych, słabowidzących oraz z dodatkowymi niepełnosprawnościami. Studenci uczelni corocznie współpracują z placówką przy organizacji wydarzeń sportowych, w tym Dnia Sportu obejmującego zawody lekkoatletyczne, podczas których pełnią funkcje sędziów, asystentów i przewodników wspierających uczniów z dysfunkcją wzroku. Studenci angażują się także w organizację zawodów boccia oraz zajęć psychomotorycznych, a ponadto realizują obserwacje, praktyki oraz działania wolontariackie wspierające uczniów w nauce i rozwijaniu samodzielności. Współpraca umożliwia poznanie specyfiki pracy z osobami niewidomymi i słabowidzącymi oraz rozwijanie kompetencji w zakresie edukacji specjalnej i wsparcia funkcjonalnego.

Zespół Szkół nr 16 we Wrocławiu (SP nr 102, Szkoła Przysposabiająca do Pracy nr 2)

Placówka prowadzi działalność edukacyjną skierowaną do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zapewniając im wsparcie dydaktyczne, terapeutyczne oraz przygotowanie do funkcjonowania społecznego i zawodowego. Studenci uczelni odbywają tam praktyki i staże, poznając specyfikę pracy zarówno w szkole podstawowej, jak i w szkole przysposabiającej do pracy oraz zdobywając doświadczenie współpracy w zespołach specjalistycznych. Współpraca obejmuje również możliwość wspólnych działań dydaktycznych, warsztatów i projektów edukacyjnych.

Współpraca uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmuje także działania w obszarze uczenia się przez całe życie, w tym współpracę z **Dolnośląskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku**. Jako sygnatariusz Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni UD DSW angażuje pracowników i studentów w inicjatywy prorozwojowe, edukacyjne i wspólnotowe, wzmacniające kapitał społeczny regionu oraz promujące ideę ciągłego podnoszenia kompetencji w różnych grupach wiekowych.

Uniwersytet współtworzy także przedsięwzięcia z zakresu edukacji społecznej oraz współpracy naukowo-wdrożeniowej. Przykładem jest objęcie patronatem naukowym cyklu konferencji Hospicjum Puckiego na temat „dobrego umierania” oraz współpraca przy raportach społecznych. Udział studentów pedagogika specjalna w tych wydarzeniach wprowadza do procesu kształcenia treści związane z komunikacją z osobą w chorobie przewlekłej, wsparciem rodziny i środowiska opiekuńczego oraz rozwijaniem kompetencji opiekuńczo-pomocowych.

Uczelnia wzmacnia ponadto działania na rzecz społeczności lokalnej poprzez konkurs „Akademia Umiejętności”, wspierający studenckie projekty realizowane we współpracy z partnerami zewnętrznymi. Poprzez organizowanie tego typu konkursów uczelnia pomaga studentom w rozwoju kompetencji interpersonalnych, społecznych, zawodowych oraz informacyjno--technologicznych (ICT) poprzez umożliwienie im zdobycia dofinansowania na następujące rodzaje inicjatyw: realizacja autorskiego projektu o charakterze technologicznym, naukowym, badawczo-rozwojowym, społecznym, artystycznym, praktycznego rozwiązania problemu, etc. (związanego z kierunkiem studiów).

Następnym przykładem jest projekt Kompleksowego wsparcia dla publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych w województwie dolnośląskim (01.09.2025–31.08.2028), którego celem jest wdrażanie modelu biopsychospołecznego, wzmacnianie współpracy poradni z instytucjami lokalnymi oraz podnoszenie jakości usług diagnostycznych i wspierających. Zaangażowanie pracowników kierunku (dr Małgorzaty Oleniacz, prof. UD DSW, m.in. dr Joanny Dejnaki oraz dr Joanny Minty, prof. UD DSW) pozwala włączyć do procesu dydaktycznego nowe standardy pracy w PPP oraz aktualne potrzeby systemowe.

Kolejnym przykładem jest udział w projekcie międzynarodowym EU-MIND, którego celem jest poprawa opieki nad osobami z poważnymi zaburzeniami psychicznymi współwystępującymi z chorobami somatycznymi poprzez wdrażanie zintegrowanych modeli opieki i wykorzystanie nowych technologii (np. telepsychiatrii). Kierownikiem projektu jest prof. dr hab. Andrzej Kiejna, a w zespole uczestniczy m.in. dr Alicja Bukowska. Projekty te wzmacniają profil praktyczny kształcenia, ponieważ są źródłem aktualnych przykładów, standardów i metod pracy z klientem/pacjentem, które są włączane do grup zajęć dydaktycznych.

6.2. Sposoby, częstota i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Monitoring, ocena oraz doskonalenie współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi prowadzone są w sposób systematyczny, wielopoziomowy i cykliczny, w ramach funkcjonującego na Uczelni systemu zapewniania jakości kształcenia. Mechanizmy te obejmują zarówno formalne

procedury raportowania i pracy gremiów jakościowych, jak i bieżące konsultacje środowiskowe, umożliwiające szybkie reagowanie na zmiany w otoczeniu społeczno-gospodarczym.

Interesariusze wewnętrzni, w szczególności studenci, uczestniczą w procesie monitorowania i doskonalenia programu studiów poprzez udział w posiedzeniach Rady Programowej Kierunku (co najmniej raz w semestrze), pracach Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia oraz Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia (raz w roku). Przedstawiciele studentów zasiadają również w Radzie Akademickiej, co umożliwia bezpośrednie artykułowanie oczekiwań oraz zgłaszanie propozycji zmian dotyczących zarówno treści programowych, jak i organizacji procesu dydaktycznego.

Istotnym narzędziem monitorowania są również procesy ankietyzacyjne. Po zakończeniu każdego semestru studenci wypełniają ankietę ewaluacyjną w systemie USOSweb, oceniając jakość prowadzonych zajęć, adekwatność treści programowych oraz stopień osiągania efektów uczenia się. Dodatkowo raz w roku realizowane jest ogólnouczelniane Badanie Atrybutów Marki (BAM), w ramach którego studenci wskazują m.in. obszary wymagające aktualizacji, potrzebę wprowadzania nowych zagadnień oraz kierunki rozwoju kompetencji istotnych z perspektywy rynku pracy. Wyniki analizowane są przez władze kierunku i gremia jakościowe oraz stanowią podstawę do formułowania rekomendacji zmian.

Monitoring współpracy obejmuje również interesariuszy zewnętrznych, w szczególności instytucje przyjmujące studentów na praktyki zawodowe, pracodawców, organizacje pozarządowe oraz partnerów projektowych. Informacje zwrotne dotyczące poziomu przygotowania studentów, zakresu osiąganych kompetencji oraz oczekiwań wobec absolwentów pozyskiwane są poprzez konsultacje bezpośrednie, analizę dokumentacji praktyk, rozmowy z opiekunami praktyk w instytucjach partnerskich, współpracę badawczą oraz udział przedstawicieli środowiska praktyki w gremiach doradczych uczelni. Wnioski te dotyczą zarówno merytorycznej zawartości programu studiów, jak i organizacji praktyk zawodowych oraz zakresu kompetencji wymaganych w pracy pedagoga specjalnego.

Zebrane dane podlegają analizie przez Opiekuna Praktyk, zespół kierunku oraz Radę Programową Kierunku. Rada dokonuje przeglądu zgłaszanych propozycji i weryfikuje zasadność modyfikacji efektów uczenia się, treści programowych, organizacji zajęć oraz zakresu komponentu praktycznego. Rekomendacje te przekazywane są Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia, która przygotowuje coroczny raport obejmujący ocenę osiągania efektów uczenia się oraz propozycje działań doskonalących. Raport stanowi podstawę do podejmowania decyzji programowych na kolejny rok akademicki.

Równolegle prowadzone są bieżące konsultacje z nauczycielami akademickimi oraz praktykami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne, w tym specjalistami zatrudnionymi poza Uczelnią. Konsultacje te

obejmują ocenę aktualności treści dydaktycznych, potrzeb infrastrukturalnych, możliwości rozszerzania współpracy z instytucjami partnerskimi oraz potencjał realizacji wspólnych przedsięwzięć edukacyjnych i społecznych. Pozwala to na szybkie reagowanie na zmiany legislacyjne, nowe rozwiązania metodyczne oraz potrzeby środowiska praktyki.

Przyjęty model funkcjonuje jako zamknięta pętla jakości kształcenia: informacje pozyskiwane od studentów, pracowników oraz partnerów zewnętrznych są systematycznie analizowane w gremiach jakościowych, przekładane na decyzje dotyczące zmian w programie studiów i organizacji kształcenia, a następnie poddawane ponownej ocenie w kolejnych cyklach dydaktycznych. Mechanizm ten zapewnia realny wpływ współpracy z interesariuszami na kształt programu studiów oraz ciągłe doskonalenie jego realizacji.

Systematyczność działań – obejmująca regularne posiedzenia organów jakościowych, coroczne raportowanie, semestralne ankiety, bieżącą analizę przebiegu praktyk zawodowych oraz stałe konsultacje środowiskowe – gwarantuje, że współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter trwały i przekłada się na aktualność treści programowych, rozwój komponentu praktycznego oraz wysoką jakość przygotowania absolwentów do pracy zawodowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

.....

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów)

Działania Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW sprzyjają umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Odbywa się to m.in. poprzez realizację całości lub części studiów w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, zaproponowanie oferty kształcenia przeznaczonej dla studentów zagranicznych, a także organizację wydarzeń naukowych wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub

instytucjami naukowymi.

Proces umiędzynarodowienia uczelni stał się jednym z najistotniejszych punktów realizacji Strategii Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW. Odnosi się ona do działań zarówno studentów, pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych, a także administracyjnych. Sam proces realizowany jest na kilku płaszczyznach. Obejmuje on głównie wzmocnienie i poszerzenie współpracy z ośrodkami zagranicznymi (zarówno w wymiarze dydaktycznym, naukowym, jak również administracyjnym).

Od października 2022 r. działa na uczelni program *Buddy*. Program *Buddy* przeznaczony jest dla studentów, którzy zainteresowani są opieką nad zagranicznymi studentami rozpoczynającymi naukę w Uniwersytecie Dolnośląskim DSW. Opiekunem – *Buddy* może zostać student studiujący na semestrze III lub wyższym, chcący nawiązać nowe znajomości, posiadający odrobinę wolnego czasu oraz władający językiem obcym w stopniu komunikatywnym. Zadania w ramach opieki realizowane są na zasadzie dobrowolności i w zakresie indywidualnych możliwości. Opiekun – *Buddy* wraz z podopiecznym otrzymują dwa scenariusze/propozycje spędzenia wolnego czasu, które mają przybliżyć ofertę kulturalną Wrocławia, dać możliwość poznania miejsc o szczególnym znaczeniu dla historii i kultury Dolnego Śląska. Oferowane scenariusze/propozycje umożliwią skorzystanie z: biletów wstępu do różnych instytucji nauki i kultury, m.in. do ogrodu zoologicznego i botanicznego, do kina, karnetu do wykorzystania w restauracji promującej polskie menu, itp. Wejściówki niezbędne do realizacji danego scenariusza/propozycji opiewają na łączną kwotę 400 zł. Opiekun – *Buddy* wraz z podopiecznym będą mogli dokonać wyboru scenariusza/propozycji. Program jest realizowany stacjonarnie oraz zdalnie (przy użyciu platformy MS Teams). Inicjatywę wspiera zespół Biura Projektów UD DSW.

Kierunkowa oferta edukacyjna obecnie obejmuje studia w wersji polskojęzycznej. Oferta studiów w języku angielskim jest w trakcie przygotowania i ma obejmować jedną specjalność oferowaną w języku angielskim. Należy jednak zauważyć, że specjalności polskojęzyczne cieszą się sporym zainteresowaniem studentów z tzw. bloku wschodniego, głównie z Ukrainy, Białorusi czy Kazachstanu. W chwili obecnej 28 osób z Ukrainy studiuje stacjonarnie i niestacjonarnie na ocenianym kierunku.

7.2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

Za kształcenie językowe studentów w UD DSW odpowiada Pracownia Kształcenia Językowego. Pracownia Kształcenia Językowego jest jednostką wydziałową, powołaną w celu

projektowania i organizacji edukacji obcojęzycznej, na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych w UD DSW. Podlega ona bezpośrednio Dziekanowi. Do zadań Pracowni Kształcenia Językowego należy w szczególności:

- utrzymanie jednolitych standardów nauczania języków obcych w UD DSW;
- opracowanie i aktualizacja kart przedmiotów oraz programu nauczania;
- przeprowadzanie testów poziomujących;
- weryfikowanie efektów uczenia się dla poszczególnych poziomów językowych;
- dokonywanie obsad lektoratów języka obcego;
- prowadzenie działalności usługowej (komercyjnej) w zakresie kursów językowych;
- opieka nad kursem Teach & Learn;
- prowadzenie akredytowanego Centrum Pearsona (przechowywanie dokumentacji, administrowanie, obsługa egzaminów, przeprowadzanie egzaminów);
- rozpatrywanie podań studentów;
- przeprowadzanie egzaminów doktorskich z języka obcego oraz egzaminów językowych dla studentów wyjeżdżających w ramach programu Erasmus+.

Pracownia Kształcenia Językowego rokrocznie organizuje 50-godzinny kurs języka polskiego dla obcokrajowców, którzy zostali przyjęci w UD DSW na studia w języku polskim. Najczęściej są to studenci z Ukrainy. Po zakończeniu kursu kandydat będzie mógł podejść do egzaminu Pearsona PTE General Level 3 (poziom B2). Cena egzaminu nie jest wliczona w opłatę za kurs. Podejście do egzaminu nie jest obowiązkowe. Wymagania wstępne ww. egzaminu Pearsona: znajomość języka angielskiego na poziomie A2-B1. Czas trwania: 8 tygodni; 25 godzin w tygodniu z lektorem; 200 godzin. W programie studiów pierwszego stopnia przewidziano trysemestralny kurs języka obcego (angielskiego lub niemieckiego).

Uniwersytet Dolnośląski DSW kładzie duży nacisk na rozwój kompetencji językowych studentów. W toku studiów mają oni możliwość uczęszczania na lektoraty języka angielskiego, niemieckiego lub hiszpańskiego. Ten fakt istotnie ułatwia rekrutację na studia obcojęzyczne w ramach programu Erasmus+ (w szczególności na te uczelnie, które oferują programy wyłącznie w językach narodowych).

Umiejscynarodowienie kształcenia na kierunku pedagogika specjalna realizowane jest zarówno poprzez dobór treści programowych, jak i poprzez rozwijanie kompetencji językowych studentów oraz włączanie ich w analizę międzynarodowej literatury przedmiotu.

Istotnym elementem umiejscynarodowienia jest systematyczne wykorzystywanie literatury anglojęzycznej w procesie dydaktycznym. Na seminariach dyplomowych studenci zobowiązani są do uwzględniania w pracach magisterskich publikacji zagranicznych, co sprzyja zapoznawaniu się z

aktualnymi trendami badawczymi oraz porównywaniu rozwiązań stosowanych w różnych systemach edukacyjnych. Literatura anglojęzyczna wykorzystywana jest również podczas zajęć z zakresu metod i technik badań pedagogicznych, gdzie studenci analizują międzynarodowe modele badawcze, narzędzia diagnostyczne oraz raporty z badań realizowanych poza Polską.

Kompetencje językowe rozwijane są w ramach lektoratów języka obcego, ukierunkowanych na doskonalenie umiejętności komunikacyjnych oraz czytania specjalistycznych tekstów z zakresu pedagogiki, psychologii i edukacji włączającej. Elementy pracy z tekstem naukowym w języku angielskim pojawiają się także w trakcie warsztatów kompetencji językowych, gdzie studenci ćwiczą analizę pojęć specjalistycznych oraz przygotowanie krótkich wystąpień w języku obcym.

Treści o charakterze międzynarodowym obecne są ponadto w ramach wybranych przedmiotów kierunkowych. Na zajęciach z Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych omawiane są globalne standardy dostępności cyfrowej, międzynarodowe rozwiązania w zakresie technologii wspomagających oraz przykłady dobrych praktyk z innych krajów. W ramach metodyki edukacji muzycznej studenci analizują różnorodne koncepcje i modele pracy funkcjonujące w edukacji europejskiej i pozaeuropejskiej, w tym wykorzystanie muzykoterapii w kontekście międzynarodowych badań nad wsparciem osób z niepełnosprawnościami.

Umiejętnościom międzynarodowym sprzyja również aktywność naukowa kadry, która publikuje w czasopismach międzynarodowych i uczestniczy w projektach badawczych o zasięgu europejskim i globalnym. Aktualne wyniki badań oraz doświadczenia ze współpracy międzynarodowej włączane są do treści zajęć, co umożliwia studentom kontakt z aktualnym dyskursem naukowym oraz porównawczą analizę rozwiązań edukacyjnych.

Przyjęte rozwiązania zapewniają stopniowe i systematyczne rozwijanie kompetencji językowych studentów oraz ich przygotowanie do korzystania z międzynarodowych zasobów wiedzy, co jest istotnym elementem profesjonalizacji przyszłych pedagogów specjalnych.

7.3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Zajęcia z języka obcego na ocenianym kierunku - niezależnie od poziomu zaawansowania - obejmują: (a) 72 godziny zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych, 48 godzin zajęć dydaktycznych na studiach niestacjonarnych; oraz (b) 180 godzin pracy z językiem na platformie Moodle (na wszystkich trzech poziomach zaawansowania). Studenci realizują je w semestrach III, IV i V. Znajomość języka obcego studentów będzie weryfikowana częściowo oraz na koniec V semestru nauki. Wymagane jest osiągnięcie znajomości języka obcego na poziomie B2+.

W semestrach VI i VII realizowane są specjalistyczne warsztaty kompetencji językowych (60 godzin zajęć w kontakcie bezpośrednim i 40 godzin e-learningu na studiach stacjonarnych; a także 32 godziny zajęć w kontakcie bezpośrednim i 40 godzin e-learningu na studiach w formie niestacjonarnej). Znajomość języka obcego studentów jest weryfikowana częściowo oraz na koniec ostatniego semestru nauki. Wymagany jest poziom B2+ znajomości języka. Warto odnotować, że zmiana w kształceniu językowym UD DSW i włączenie na dużego komponentu językowych kursów asynchronicznych podyktowana była w dużej mierze preferencjami studentów. Potwierdzono, że wolą oni uczyć się języków obcych online. Kierując się dbałością o jakość kształcenia językowego, władze uczelni biorą pod uwagę sugestie i preferencje studentów, a także dokonują wnikliwych analiz rynku i technologii kursów językowych.

Wdrażane są nowe rozwiązania i poszukiwane formy usprawnienia pracy. Ostatecznie zdecydowano się na wykorzystanie platformy kursów językowych Uniwersytetu WSB Merito we Wrocławiu, który jest razem z UD DSW w tej samej grupie kapitałowej Uczelni Grupy Merito. Zastosowany schemat jest odpowiedzią na potrzeby i preferencje studentów. W dalszych planach Wydziału i Pracowni Kształcenia Językowego jest wykorzystanie rezultatów badań do zwiększenia zaangażowania studentów w naukę języków obcych oraz zagwarantowania większej satysfakcji z rozwoju (przez rosnące kompetencje językowe). Warunkiem uzyskania zaliczenia języka obcego jest: obecność i aktywny udział w zajęciach. Maksymalna dopuszczalna liczba nieobecności stanowi 50 procent wszystkich zajęć. Każde kolejne opuszczenie zajęć, ponad dopuszczalny limit jednej absencji, wymaga zaliczenia w trybie oraz terminie ustalonym indywidualnie z osobą prowadzącą. Osoba, która otrzymuje ocenę dostateczną, posługuje się językiem angielskim w stopniu komunikatywnym, z drobnymi błędami; zaliczyła końcowy egzamin na poziomie B2+ oraz zaliczyła pakietu ćwiczeń na platformie Moodle, zgodnie z harmonogramem odpowiadającym danemu poziomowi.

Warunkiem uzyskania zaliczenia języka obcego w ramach warsztatów kompetencji językowych jest: co do zasady studenta obowiązuje aktywny udział w zajęciach - maksymalna dopuszczalna liczba nieobecności stanowi 50 procent wszystkich zajęć (tj. 15 godzin dla stacjonarnych i 7 godzin dla niestacjonarnych). Każdą nieobecność powyżej pierwszej należy zaliczyć w formie uzgodnionej z prowadzącym. Osoba, która otrzymuje ocenę dostateczną, posługuje się językiem angielskim w stopniu komunikatywnym, z drobnymi błędami. Ponadto wymagane jest: stworzenie studium przypadku (samodzielnie lub w parach); dot. tematyki związanej bezpośrednio ze studiowanym kierunkiem i specjalizacją na poziomie B2+. Konieczne jest również zaliczenie pakietu ćwiczeń na platformie Moodle, zgodnie z harmonogramem odpowiadającym danemu poziomowi.

7.4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Udział w akcji Mobilność edukacyjna pozwala wszystkim studentom UD DSW (wszystkie kierunki i rodzaje studiów), którzy chcą zrealizować za granicą część swoich studiów lub praktykę zawodową, wziąć udział w programie Erasmus+. Umożliwia on studentom oraz absolwentom i pracownikom kierunku pedagogika specjalna korzystanie z edukacyjnych wyjazdów zagranicznych i rozwijanie wiedzy i umiejętności w ramach studiów i praktyk. Studenci zarówno studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych mogą wykorzystać do 12 miesięcy tzw. kapitału mobilności na realizację studiów i praktyk zagranicznych. Absolwenci objęci są programem praktyk zagranicznych przez rok od daty zakończenia studiów. Program Erasmus+ daje tym samym nowe i o wiele większe możliwości kształcenia się i podnoszenia kwalifikacji zawodowych (w jednostkach zagranicznych). Liczba studentów UDDSW, którzy do tej pory wzięli udział w programach Erasmus / Erasmus+, tj. skorzystali ze studiów lub praktyk zagranicznych, to już ponad trzysta osób. Nad realizacją wyjazdów w ramach programu Erasmus+ czuwa Uczelniany Koordynator Erasmus+. Przed październikiem 2022 r. tym zadaniem zajmowało się Biuro Międzynarodowej Wymiany Akademickiej. Szczegółowa procedura rekrutacji i organizacji wyjazdów w ramach programu Erasmus+ została określona w Zarządzeniu Rektora 6/2025 w sprawie *Zasad i kryteriów kwalifikacji studentów na studia w ramach programu Erasmus + Szkolnictwo Wyższe, Mobilność Edukacyjna w Uniwersytecie Dolnośląskim DSW*. (Załącznik 11).

W roku akademickim 2025/2026 Uniwersytet Dolnośląski DSW zapewnia nauczycielom akademickim i studentom możliwość realizacji mobilności zagranicznych w ramach programu Erasmus+ w ponad 100 uczelniach partnerskich zlokalizowanych w 25 państwach Unii Europejskiej, krajach EFTA, Norwegii, Turcji oraz na Tajwanie. Studenci kierunku pedagogika specjalna mają dostęp do wyjazdów studyjnych oraz praktyk zagranicznych, które mogą być realizowane we wszystkich państwach uczestniczących w programie Erasmus+, w tym w Turcji i Macedonii Północnej.

Dla kierunku *pedagogika specjalna* Uczelnia utrzymuje się d e m aktywnych umów bilateralnych, umożliwiających studentom dobór uczelni partnerskiej zgodnie z ich zainteresowaniami naukowymi i planami rozwoju zawodowego. Studenci ocenianego kierunku mogą skorzystać z oferty edukacyjnej takich uczelni jak: University College of Teacher Education Vienna, VDU Education Academy, Litwa, Universidad de Malaga, Universidad de Sevilla, Teacher Training College Hameln, University of Bergen, University of Bucharest.

W roku akademickim 2025/2026 jedna studentka z pedagogiki specjalnej wzięła udział w wymianie w ramach programu Erasmus+. Niewielkie zainteresowanie programem może wynikać ze specyfiki

grupy studiującej — większość osób kształci się na studiach w formie niestacjonarnej, pozostaje aktywna zawodowo oraz posiada zobowiązania rodzinne, w tym związane z opieką nad dziećmi.

Program Erasmus+ stwarza również możliwość realizacji praktyk zagranicznych. Rekrutacja prowadzona jest w trybie ciągłym przez Uczelnianego Koordynatora Erasmus+. Oferta skierowana jest do studentów wszystkich kierunków, poziomów i form kształcenia, w tym także do osób realizujących specjalności w ramach ocenianego kierunku. Praktyka zagraniczna może stanowić formę realizacji praktyki obowiązkowej, przewidzianej w programie studiów bądź mieć charakter dodatkowy, umożliwiający rozwój kompetencji zawodowych w środowisku międzynarodowym. W latach 2022–2025 z możliwości realizacji praktyki w ramach programu Erasmus+ skorzystała jedna osoba studiująca oceniany kierunek. Z mobilności absolwenckiej w formie praktyk i staży zagranicznych mogą korzystać również absolwenci Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW — uprawnienie to przysługuje w okresie do 12 miesięcy od daty ukończenia studiów (Załącznik 11).

Również nauczyciele akademicki, zatrudnieni w UD DSW, mogą skorzystać z wyjazdów zagranicznych. W tym przypadku celem jest przeprowadzenia zajęć dydaktycznych lub odbycie szkolenia w ośrodku partnerskim (Załącznik 10).

Wszyscy pracownicy zatrudnieni w UD DSW mogą realizować wyjazdy do instytucji europejskich, brać udział w szkoleniach podnoszących kompetencje zawodowe, a także rozwijających umiejętności językowe (Załącznik 12). Dla przykładu w 2023 z Instytutu Studiów Społecznych w programie wzięli udział:

- dr hab. Tomasz Zarebski, prof. UD DSW - Teaching- Hiszpania - UNIVERSIDAD DE LA IGLESIA DE DEUSTO ENTIDAD RELIGIOSA
- dr Agnieszka Zembruska, prof. UD DSW - Portugalia Teaching - Coimbra University
- dr Paulina Hawrylewicz-Kowalska - Portugalia Teaching - Coimbra University
- dr B. Muszyńska - Niemcy - Teaching - Bremen University

Z kolei w 2025 w programie uczestniczyli:

- dr Aneta Słowik a) Teaching - Rzym University of Europea, b) STA Francja UNIVERSITE D'ORLEANS
- dr hab. Tomasz Zarębski, prof. UD DSW - Teaching - Turcja, University Bursa
- dr Barbara Muszyńska -Training - Malta - University of Malta

Kadra dydaktyczna związana z kierunkiem pedagogika specjalna prowadzi intensywną działalność naukową o zasięgu krajowym i międzynarodowym, co zapewnia silne powiązanie procesu kształcenia z aktualnymi wynikami badań oraz najnowszymi trendami w pedagogice specjalnej, psychologii i naukach pokrewnych. Wykładowcy są autorami monografii naukowych, redaktorami tomów

międzynarodowych, realizatorami grantów krajowych i europejskich oraz członkami międzynarodowych sieci badawczych.

Prof. dr hab. Małgorzata Sekułowicz prowadzi wieloletnią współpracę międzynarodową m.in. z Arizona State University, Saint Louis University, Shenandoah University (USA), University of Haifa (Izrael), Curtin University (Australia) oraz University College of Teacher Education Styria (Austria). Jej działalność obejmuje projekty badawcze dotyczące wsparcia rodzin dzieci z zaburzeniami rozwojowymi, edukacji inkluzyjnej, uważności i prężności zawodów pomocowych oraz wypalenia rodzicielskiego. Efektem tej współpracy są wspólne publikacje i projekty komparatystyczne realizowane w różnych częściach świata.

Dr hab. Beata Jachimczak, prof. UD DSW prowadzi intensywną działalność naukową w obszarze edukacji włączającej, uniwersalnego projektowania w edukacji (UDL), oceny funkcjonalnej oraz budowania systemowych rozwiązań wsparcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Jest autorką i współautorką licznych publikacji naukowych oraz redaktorką monografii poświęconych problematyce szkoły dostępnej dla wszystkich, w tym m.in. tomu *Grupy zróżnicowane w edukacji z perspektywy pedagogiki i pedagogiki specjalnej* (2021) oraz współredaktorką monografii *Szkoła dla każdego – od idei do realizacji* (2023). Jej dorobek obejmuje analizy dotyczące wdrażania polityki edukacyjnej w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych, funkcjonowania Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą, roli samorządu terytorialnego w realizacji edukacji włączającej oraz zastosowania koncepcji Universal Design for Learning w pracy z grupą zróżnicowaną. Jest współautorką publikacji dotyczących szkolnej oceny funkcjonalnej oraz adaptacji narzędzi diagnostycznych, w tym polskiej adaptacji *Student Wellbeing Teacher-Report Scale* (2025).

Prof. dr hab. Ewa Kurantowicz jest aktywną członkinią European Society for Research on the Education of Adults (ESREA), współtwórczynią międzynarodowych sieci badawczych oraz redaktorką i współredaktorką licznych publikacji wydawanych w renomowanych oficynach (m.in. BRILL, Peter Lang). Kierowała i współkierowała międzynarodowymi projektami finansowanymi ze środków UE (Erasmus+, INTERREG, Lifelong Learning Programme), a także grantem Narodowego Centrum Nauki. Jej dorobek obejmuje problematykę edukacji dorosłych, inkluzji, dziedzictwa kulturowego i społecznej odpowiedzialności uczelni.

Dr Anna Bilon jest autorką publikacji w uznanych międzynarodowych czasopismach naukowych (m.in. *International Journal for Educational and Vocational Guidance*, *British Journal of Guidance and Counselling*, *Adult Education Quarterly*). Uczestniczy w międzynarodowej sieci COST Action (CA23112) jako członkini komitetu zarządzającego i współkierowniczka grupy roboczej oraz realizuje projekt Erasmus+ dotyczący edukacji środowiskowej.

Dr Krzysztof Stanisławski jest autorem monografii naukowej oraz artykułów publikowanych w renomowanych czasopismach z zakresu psychologii (*Personality and Individual Differences, New Ideas in Psychology, Frontiers in Psychology*). Jest kierownikiem grantu NCN Miniatura, a jego badania koncentrują się na modelach radzenia sobie ze stresem i regulacji emocji.

Prof. dr hab. Marzenna Zaorska należy do grona czołowych badaczek pedagogiki specjalnej w Polsce. Jest autorką kilkuset publikacji naukowych, członkinią Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN oraz przewodniczącą Sekcji Pedagogiki Specjalnej KNP PAN. Kierowała ogólnopolskim projektem „Asystent ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – pilotaż”, finansowanym ze środków PO WER. Jej działalność naukowa koncentruje się na edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi, w tym osób głuchoniewidomych.

Dr n. med. Justyna Chojdak-Łukasiewicz prowadzi badania w obszarze neurologii i jakości życia osób z chorobami przewlekłymi, publikując w wysoko punktowanych czasopismach międzynarodowych (*Antioxidants, Frontiers in Psychology, Journal of Clinical Medicine, Scientific Reports, Neurology and Therapy*). Jej dorobek wzmacnia biomedyczny komponent kształcenia.

Dr Marta Wawrzynów realizuje projekty badawcze dotyczące wczesnej interwencji neurologopedycznej oraz specjalistycznego tłumaczenia medycznego, publikując w czasopismach międzynarodowych i uczestnicząc w projektach interdyscyplinarnych łączących obszar językoznawstwa, medycyny i terapii.

Dr Joanna Ławicka prowadzi badania nad diagnozą i terapią osób w spektrum autyzmu, uczestniczyła w projektach walidacyjnych narzędzi diagnostycznych (ADI-R, ADOS) oraz realizuje międzynarodowe projekty badawcze dotyczące neuroinkluzywności i rozwoju w spektrum autyzmu.

Dr A. Szymajda pełni funkcję reprezentantki Polski w European Music Therapy Confederation od roku 2012 i nadal. Uczestniczy czynnie w posiedzeniach generalnych EMTC: Tallin (2012), Oslo (2013), Luksemburg (2014), Wiedeń (2015), Wurzburg (2016), Amsterdam (2017), Trapani (2018), Aalborg (2019) Edynburg (2022) Lipawa (Łotwa) (2023) Berezice (Słowenia)(2024), Hamburg (2025). Wyjazdy na powyższe konferencje finansowane są w ramach PROGRAMU REKTORA DSW „MIKROGRANTY NAUKOWE DSW”.

Od roku 2015 koordynuje, corocznie, w ramach Europejskiego dnia Muzykoterapii, obchody w środowisku polskich muzykoterapeutów, studentów muzykoterapii współpracując z Kołem Naukowym Studentów Muzykoterapii w Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu. Celem tego święta jest popularyzacja muzykoterapii w środowiskach akademickich, w tym Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu, terapeutów, pedagogów specjalnych, nauczycieli, studentów <https://emtc-eu.com/european-music-therapy-day/>

W roku 2021-2022 aktywny udział w grupach roboczych Europejskiej Federacji Muzykoterapii. Jedną z grup jest Research Group -regularne spotkania on-line i udział w opracowaniu zestawienia badań naukowych z muzykoterapii w krajach Europy Środkowej. Przedmiotem opracowania były badania doktorskie i późniejsze. W zespole opracowaliśmy kategorie prowadzonych badań. Wyniki były zaprezentowane podczas *Europejskiego Kongresu Muzykoterapii* w Edynburgu (czerwiec 2022). Od roku 2022 członkini grupy roboczej zajmującej się kształceniem ustawicznym muzykoterapeutów i superwizją w muzykoterapii. W latach 2024-2026 uczestniczy aktywnie w spotkaniach grupy krajów Europy Środkowej. Osiągnięciem pracy ostatnich lat było opracowanie i opublikowanie kodeksu etycznego muzykoterapeuty obowiązującego w Izraelu i wszystkich krajach europejskich <https://emtc-eu.com/about-the-emtc/ethical-codes/>.

Wieloletnie zaangażowanie w działalność Europejskiej Federacji Muzykoterapii przekłada się na wzbogacenie przez dr Agnieszkę Szymajdę działalności dydaktycznej o elementy najnowszych metod muzykoterapeutycznych, znajdujących zastosowanie w pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Wyraża się to również poprzez dzielenie się doświadczeniem międzynarodowym ze studentami koła naukowego "Inkluzja", działającego na kierunku pedagogika specjalna.

Działalność naukowa kadry kierunku przekłada się bezpośrednio na proces dydaktyczny – treści zajęć aktualizowane są w oparciu o najnowsze wyniki badań, a studenci włączani są w projekty badawcze, konferencje oraz inicjatywy środowiskowe. Zapewnia to ścisłe powiązanie kształcenia z aktualnym stanem wiedzy naukowej oraz praktyką międzynarodową w obszarze pedagogiki specjalnej i nauk pokrewnych.

7.5. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Monitorowanie umiędzynarodowienia kierunku *pedagogika specjalna* jest istotną składową działań, które mają na celu podnoszenie jakości kształcenia. Zadanie to realizowane jest: w szerszej skali – w ramach procesów monitorowania jakości dydaktyki uczelni; a także mniejszej – w ramach planów rozwoju dydaktyki w obrębie określonego kierunku. W odniesieniu do powyższych uwag: ważną rolę kontrolną pełni Biuro Współpracy Międzynarodowej, śledząc procesy i możliwości wyjazdowe wykładowców. Wsparciem w zakresie obsługi studentów wyjeżdżających na stypendia Erasmus+ służy wydziałowy koordynator (Załącznik.13). Jego rolą jest bieżący kontakt i opieka nad poprawną realizacją programu studiów przez wyjeżdżającego studenta, a także właściwe rozliczenie działań po powrocie z zagranicy. Pełnomocnik ściśle współpracuje z menedżerem kierunku w zakresie wyboru uczelni zagranicznej i kursów, tak aby pobyt za granicą był najbardziej efektywny.

Działania monitorujące umiędzynarodowienie wykonywane są z reguły jesienią każdego roku akademickiego, gdy stabilizuje się lub zakończy proces rekrutacyjny (zarówno w odniesieniu do studentów, jak i wykładowców). W momencie stwierdzenia nieprawidłowości informowany jest Dziekan Wydziału Studiów Stosowanych oraz Biuro Współpracy Międzynarodowej.

Na wiele różnych sposobów wspierane jest podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia: począwszy od wsparcia instytucjonalnego (m.in. oferta kursów doszkalających w ramach rekrutacji wew. np. Master of Didactics, wyjazdy z programu Erasmus+, pomoc w przygotowaniu wniosków grantowych do NCN i NCBiR przez Biuro Projektów, a także wsparcie w zakresie publikowania międzynarodowego oferowane przez Biuro Nauki Uczelni), poprzez wymianę doświadczeń i know-how, kończąc na własnych działaniach wykładowców (starania o stypendia zagraniczne i staże). Uczelnia zachęca do podejmowania inicjatyw zwiększających stopień umiędzynarodowienia, np. Zaprasza do nawiązywania relacji dwustronnych, partnerskich z uczelniami zagranicznymi, przedstawicielami kierunków studiów (w te starania wlicza się: zebrania informacyjne, korespondencję do pracowników), poleca współpracę z podmiotami otoczenia zewnętrznego, m.in. w ramach ciał doradczych (Rada Konsultacyjna Pracodawców UD DSW) lub certyfikujących (EURASHE, EUA).

Ponadto, pracownicy UD DSW mają możliwość podnoszenia swoich kompetencji językowych przez uczestnictwo w kursach języka angielskiego. W latach 2007-2018 był to Intensywny Kurs Języka Angielskiego (English Language Practicum) – wspólny program studiów realizowany z Instytutem Języka Angielskiego z New School (Nowy Jork). Mowa o 3-tygodniowym kursie, w realizację którego włączeni byli lektorzy z USA, absolwenci autorskiego programu New School dla nauczycieli języka angielskiego. Prowadzono zajęcia językowe dla społeczności wówczas Dolnośląskiej Szkoły Wyższej (studenci, pracownicy), a także mieszkańców Wrocławia. Zrealizowano 42 godziny zajęć na sześciu poziomach zaawansowania (Beginner – Advanced). Inne kursy języka angielskiego organizowano zgodnie z założeniami Zintegrowanego Programu Rozwoju Dolnośląskiej Szkoły Wyższej (październik 2018 – czerwiec 2019) oraz projektu Innowacyjna Uczelnia (październik 2019 – maj 2023). W bieżącym roku akademickim 2025/2026 wszyscy pracownicy uczelni mogą doskonalić znajomość języka obcego w ramach organizowanych przez uczelnię kursów języka angielskiego.

7.6. Udziału wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Studenci kierunku pedagogika specjalna mają regularny kontakt z wybitnymi badaczami i praktykami z zagranicy, którzy odwiedzają Uniwersytet Dolnośląski DSW, prowadząc wykłady, warsztaty

i seminaria oraz konsultacje indywidualne dotyczące projektów badawczych pracowników, doktorantów i studentów. Spotkania te wzmacniają umiędzynarodowienie kształcenia, inspirują do podejmowania własnych badań i pozwalają konfrontować wiedzę akademicką z najnowszymi trendami światowej pedagogiki i psychologii. Dla kierunku szczególnie istotne były m.in. następujące wydarzenia:

- 10 października 2023 r. – wykład Alexandra Vesely’ego, psychoterapeuty i logoterapeuty, jedyne wnuka oraz kontynuatora dorobku naukowego Viktora E. Frankla.
- 16 września 2024 r. – wykład gościa specjalnego, światowej sławy psychologa prof. Robina Goodwina (University of Warwick, Wielka Brytania).
- 6 lutego 2025 r. – międzynarodowe seminarium naukowe zorganizowane przez prof. dr. hab. Pawła Rudnickiego w ramach cyklu Education & Migration in Central Europe (EMCE) pt. *More Light on Central Europe*. Seminarium było przestrzenią wymiany wiedzy i doświadczeń z badaczami, edukatorami oraz ekspertami z Polski, Czech, Węgier, Niemiec i Ukrainy. Cykl EMCE Seminar Series obejmuje również seminaria online realizowane od marca 2023 r. do czerwca 2026 r. Projekt EMCE jest finansowany w programie „Społeczna Odpowiedzialność Nauki II” (grant MNiSW), wspierającym inicjatywy popularyzujące naukę i edukację.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

W grudniu 2019 Pracownia Kształcenia Językowego przebadła 760 studentów DSW (słuchaczy lektoratów; badania przekrojowe). Wskazano preferencje studentów dot. nauczania języków obcych – studenci są zadowoleni z edukacji w środowisku online, ale oczekują pracy w interakcji z innymi. Respondenci wykazali się dużą otwartością na współpracę ze studentami, których dotychczas nie znali. Blisko 85 % studentów wyraziło chęć pracy w grupie, wskazując tym samym wagę tzw. społecznego uczenia się (ang. *social learning*). Postanowiono, że ten aspekt kształcenia językowego może być zrealizowany dzięki połączeniu technologii Moodle z programem MS Teams (m.in. uruchomiono czaty dla studentów). Planowane jest szerokie włączenie w tę aktywność studentów przyjeżdżających do UDDSW na studia z programu Erasmus+.

Kolejną preferencją studentów, na którą wskazują wyniki przeprowadzonych badań, była potrzeba otrzymania automatycznej informacji zwrotnej, połączonej z oceną postępów (tutoring). Ten wątek jest już uwzględniony w kursach na platformie językowej Moodle, na której studenci dostają feedback automatycznie po zakończeniu danego zadania. Omawiane badania nie wykazały zasadniczych różnic między preferencjami studentów studiów pierwszego lub drugiego stopnia. Zdecydowana większość studentów (80,4%) opowiedziała się za tradycyjnymi formami kształcenia, gdy omawiane są zagadnienia teoretyczne, związane z gramatyką języków obcych (wyjaśnienie zasad gramatycznych powinno poprzedzać rozwiązanie zadań). Ponad połowa studentów (57,7%) oczekuje ćwiczeń, w których mogą rozwiązywać istotne i realne problemy. W związku z tym zmodyfikowano ćwiczenia językowe na platformie językowej (nastąpiło to w okresie przerwy wakacyjnej w 2020 r.). W roku akademickim 2021/2022 Dolnośląska Szkoła Wyższa zaproponowała swoim studentom dwa programy kształcenia językowego: dla studiujących stacjonarnie i niestacjonarnie. Za cel obrano poszerzenie oferty językowej o drugi język obcy (wybieralny) - język niemiecki.

Aktualnie studenci mają do wyboru język angielski lub język niemiecki (a studenci studiujący po angielsku mogą uczyć się języka niemieckiego lub hiszpańskiego). Dane statystyczne wykazują, że na studiach UD DSW są: a) osoby w różnym wieku, mające doświadczenie kształcenia i poznawania różnych języków obcych; jak również b) osoby chcące rozpocząć naukę języka obcego od podstaw. Dlatego też studenci mogą realizować kursy na trzech poziomach zaawansowania: A2+/B 1/B2, a na studiach drugiego stopnia - B2+.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. System wsparcia różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Od początku swojej działalności Uniwersytet Dolnośląski DSW (wcześniej Dolnośląska Szkoła Wyższa) dostrzegał potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Do kluczowych form wsparcia różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością należą przede wszystkim:

- **Wsparcie instytucjonalne i doradcze:** Biuro Wsparcia Edukacyjnego / Biuro Karier i Praktyk, koordynator ds. osób z niepełnosprawnością (poradnictwo indywidualne i grupowe), pełnomocnik rektora.
- **Wsparcie w procesie kształcenia:** asystent dydaktyczny, tłumacz PJM, materiały w formatach dostępnych (pliki, druk powiększony, Braille), urządzenia wspomagające, indywidualne dostosowania udziału w zajęciach i zaliczeń.

- **Dostosowania egzaminów:** alternatywne formy (ustny/pisemny), wydłużony czas, Braille/druk powiększony, komputer z przystawką mówiącą/lektor, wsparcie asystenta i PJM.
- **Dostępność infrastruktury i technologii:** likwidacja barier architektonicznych, oznakowania dla osób z dysfunkcją wzroku, dostosowane toalety i ciągi komunikacyjne, udźwiękowiona winda, dostosowane stanowiska komputerowe, poprawione oświetlenie.
- **Aktywność i integracja:** dostosowane zajęcia WF (także ze sprzętem), udział w Erasmus+, współpraca z organizacjami sportowymi/NGO i możliwość udziału w wydarzeniach dla osób z niepełnosprawnościami.

Na ocenianym kierunku kształceni są studenci, którzy mogą zajmować się m.in. edukacją i rehabilitacją osób z niepełnosprawnościami. Prowadzone są także prace badawcze i wdrożeniowe z zakresu adaptacji oraz wszelkich rozwiązań dla osób z niepełnosprawnościami. Dzięki pełnemu włączaniu studentów z niepełnosprawnościami w życie akademickie Uczelni nie tylko oni mogą nabywać niezbędne kompetencje, ale także studenci pełnosprawni mogą poprzez wspólne działania kształtować właściwe postawy i nabywać umiejętności niezwykle przydatne w pracy zawodowej.

Na Uniwersytecie Dolnośląskim DSW wdrożone zostały rozwiązania regulacyjne i strukturalne, aby ułatwić komunikację oraz zwiększać dostępność do usług dla wszystkich studentów. W roku akademickim 2012/2013 zostało uruchomione Biuro Wsparcia Edukacyjnego Studentów i Doktorantów z Niepełnosprawnością. Powołano je w celu wspierania i stwarzania warunków udziału w procesie kształcenia. Od stycznia 2016 r. decyzją Rektora DSW wsparcie edukacyjne studentów i doktorantów z niepełnosprawnością zostało włączone do zadań Biura Karier i Praktyk. Zatrudniony został koordynator ds. osób z niepełnosprawnością – doradca zawodu. Prowadzi on poradnictwo indywidualne i grupowe dla osób z niepełnosprawnością, koordynuje zatrudnianie asystentów. Uczelnia była uczestnikiem projektu NCBR „Studia? Nie ma przeszkód! Uczelnia przyjazna osobom z niepełnosprawnością”, którego celem było zwiększenie dostępności Uczelni. Projekt a także dotacja na wsparcie procesu kształcenia i prowadzenia badań osób z niepełnosprawnościami pozwalają na stałą poprawę dostępności Uczelni w zakresach: architektonicznym (dostosowanie infrastruktury uczelni), cyfrowym, informacyjno-komunikacyjnym. Wprowadzone zostały rozwiązania o charakterze organizacyjno-technicznym wpływające na zwiększenie dostępności usług Uczelni dla osób z niepełnosprawnościami, jak: wsparcie asystenta dydaktycznego, wsparcie tłumacza PJM, możliwość uzyskania materiałów dydaktycznych w formie plików oraz wydruku powiększoną czcionką lub w alfabecie Braille’a, możliwość zmiany sposobu uczestnictwa w zajęciach i alternatywnej formy zaliczenia w sposób ustalony z prowadzącym zajęcia, możliwość korzystania z urządzeń wspomagających podczas zajęć oraz egzaminów, inne indywidualnie dobrane dostosowania form procesu kształcenia. Wprowadzono także możliwość korzystania z alternatywnych trybów

egzaminów: egzaminy pisemne: Braille lub w druku powiększonym, egzamin przy wykorzystaniu komputera z przystawką mówiącą lub z pomocą lektora, asystent, tłumacz PJM w czasie egzaminu, wydłużony czas trwania egzaminu, zmiana formy egzaminu ustnego na pisemny lub odwrotnie. Uczelnia stara się systematycznie dostosowywać własną przestrzeń, jej wyposażenie oraz studiowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, wsluchując się w opinie i sugestie tych osób. Przygotowane zostały: miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, dostępne wejścia dla osób z niepełnosprawnościami, przystosowane toalety, oznakowane ciągi komunikacyjne wolne od barier i zapewniające przestrzeń manewrową, udźwiękowioną i oznakowaną windę, wyposażono pracownie informatyczne w dostosowane stanowiska komputerowe, dostosowano oświetlenie (większa moc i automatyczne włączanie na korytarzach i w toaletach).

W ramach projektu „Uczelnia dostępna” zastosowano rozwiązania na potrzeby osób z niepełnosprawnościami, w szczególności osób z dysfunkcją wzroku m.in.: dodatkowe oznakowanie schodów i szklanych drzwi, automatyczne włączniki światła.

Dodatkowo, zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW, na Uczelni powołany jest Pełnomocnik Rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami, który monitoruje i opiniuje wszelkie rozwiązania infrastrukturalne, techniczne, organizacyjne i dydaktyczne (Załącznik nr 29). Pełnomocnik jest stałym przedstawicielem Uczelni w Radzie Ekspertów ds. Kształcenia Studentów z Niepełnosprawnością.

Zadaniem Rady jest wypracowanie wspólnych rozwiązań i stanowisk oraz dzielenie się doświadczeniami i dobrymi praktykami w zakresie stwarzania studentom i doktorantom z niepełnosprawnością warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia.

Studenci z niepełnosprawnościami mogą się realizować poprzez podejmowanie dostosowanych do nich form aktywności fizycznej: dostosowane zajęcia wychowania fizycznego, także z użyciem specjalistycznego sprzętu, wymiana międzynarodowa (także Erasmus+) – między innymi z zakresu aktywności fizycznej i sportu osób z niepełnosprawnościami (np. obozy zimowe realizowane przez Uniwersytet w Ołomuńcu), współpraca z organizacjami pozarządowymi – organizatorami zawodów dla osób z niepełnosprawnościami: mistrzostwa Polski i Puchar Polski w Nordic Walking osób niewidomych i słabowidzących (Integracyjne Stowarzyszenie Aktywności Fizycznej Niewidomych, Słabowidzących i Przewodników GUIDE oraz Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących Cross z Warszawy), mistrzostwa Polski a narciarstwie alpejskim osób niepełnosprawnych (Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych "Start"), Akademicki Związek Sportowy – przygotowania do udziału w Integracyjnych Mistrzostwach Polski – strzelectwo, nordic walking.

Kadrę Studium Wychowanie Fizyczne i Sportu stanowią instruktorzy i trenerzy, posiadający kwalifikacje i doświadczenie w organizacji zajęć z osobami z niepełnosprawnościami. Podnosząc swoje kwalifikacje pracownicy Studium brali także udział w szkoleniach w ramach projektu "Uczelnia dostępna". Jednym z nich był kurs Asystenta sportowego osób z niepełnosprawnościami. Kierownik SWFiS ukończy natomiast kurs Trener II klasy sportu osób z niepełnosprawnościami.

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Jednym z ważniejszych działań w Uniwersytecie Dolnośląskim DSW na rzecz wspierania studentów zarówno w obszarze nauki, jak i w formie wsparcia opiekuńczo - organizatorskiego, jest wprowadzony model opieki tutorskiej. W ramach tego modelu w harmonogramie studiów wprowadzone są regularne spotkania (tutoringi) nauczyciela akademickiego (tutora) ze studentami. Spotkania te mają zarówno na celu działania doradcze, prorozwojowe jak i pomocowe dla każdego studenta w UD DSW. Formuła naukowa wsparcia w dużej mierze dotyczy wybitnych studentów, zaś formuła opiekuńczo- organizatorska realizowana jest na dwa sposoby: grupowo i indywidualnie. Powołanie przez Dziekana tutorów ma na celu usprawnienia komunikacji studentów z organami Uczelni. Szczegółową procedurę realizacji modelu tutoringu określa Zarządzenie nr 19/2020 Dziekana Wydziału Studiów Stosowanych (Załącznik nr 14). Każdej grupie zajęciowej przypisany jest tutor, który na początku toku studiów wprowadza studentów do społeczności akademickiej, oraz informuje w jaki sposób przebiegać będzie ich proces dydaktyczny, jakiego nakładu pracy i czasu będzie wymagał, z kim prowadzone będą zajęcia, a także wszelkie informacje o infrastrukturze uczelni. W kolejnych spotkaniach tutorskich – na początku każdego semestru - informuje o zmianach zachodzących w UD DSW. Spotkania tutorskie mają na celu ugruntowanie w studentach poczucia wsparcia na każdym etapie realizacji kształcenia. Studenci kierunku wiedzą, że mogą zwrócić się do tutora – opiekuna grupy – z każdym problemem, w tym dotyczącym efektywności zajęć, problemów z realizowaną treścią czy komunikacją z wykładowcami. Studenci kierunku mogą również liczyć na dalsze wsparcie samych wykładowców, z którymi są w kontakcie za pośrednictwem różnych kanałów komunikacji, takich jak e-maile, MS Teams czy Facebook. W wypadkach nagłych otrzymują odpowiednie informacje za pośrednictwem skrzynek emailowych, a harmonogramy zajęć zostały ustalone w taki sposób, by praktycznie w każdym semestrze studenci mieli zajęcia z którymś z tutorów nie tylko w postaci zajęć tutorskich, ale merytorycznych kursów, przy okazji których mogą skontaktować się w sprawach administracyjnych. W ramach opieki nad pracami dyplomowymi studenci są zachęceni do tworzenia autorskich projektów o praktycznym zastosowaniu, możliwych do prezentacji w przyszłości potencjalnym lub aktualnym pracodawcom. Tematy prac nie są narzucane z

góry i stanowią wyraz połączenia zainteresowań twórczych studenta z doświadczeniem dydaktycznym i praktycznym promotora. Warto także zwrócić uwagę na wykorzystywanie w ramach procesu uczenia się nowych technologii, bazujących na Internecie, co oznacza korzystanie na zajęciach w ramach otwartej, uczelnianej sieci Wi-Fi i w ramach zadań domowych z treści publicznie dostępnych (tutoriale, instruktaże, podręczniki w otwartym dostępie). Uczelnia stara się w miarę możliwości polecać korzystanie z darmowego oprogramowania, dzięki czemu studenci mogą pracować także z domu, natomiast w wypadku oprogramowania komercyjnego - udostępnia wirtualne laboratoria, pozwalające skorzystać z oprogramowania zdalnie. Studenci mają ponadto możliwość wypożyczania sprzętu filmowego i dźwiękowego, a także korzystania z sal dla celów spotkań kół naukowych lub różnych innych aktywności. Do dyspozycji studentów w ich procesie uczenia się jest uczelniana Biblioteka – jedna z największych niepublicznych uczelnianych bibliotek w Polsce z bezpośrednim dostępem do książek. Wykładowcy zalecając literaturę do zajęć powinni uwzględnić jej dostępność w Bibliotece lub udostępnić legalny plik (licencja CC) - co dotyczy wielu najnowszych opracowań tematycznych. Udostępnianie materiałów do zajęć studentom na dysku uczelnianym, czy też w plikach MS Teams, bądź wysyłanie na maile grupowe (linki do źródeł, pliki np. pdf) są standardowymi formami przekazywania materiałów do nauki studentom ocenianego kierunku. Studenci mają możliwość wypożyczania 10 książek na 1 miesiąc, z możliwością 3-krotnej ich prolongaty online ze swojego konta bibliotecznego. Studenci mają również możliwość korzystania z cyfrowych zasobów DIGITEKI – Centrum Materiałów Dydaktycznych, która oferuje o wiele więcej zasobów takich jak podcasty, wideo, manuale czy studium przypadku, które zostały przygotowane specjalnie dla DIGITEKI – Centrum Materiałów Dydaktycznych. Stanowią one świetne uzupełnienie materiałów wydziałowych i w dużej mierze poruszają praktyczne zagadnienia. Ważnym elementem systemu wspierania studentów są działania regulacyjne i strukturalne, do których należy działanie Biura Karier i Praktyk. Jego zadania to m.in.: wspieranie i promowanie studentów oraz absolwentów, aktywizowanie i kształcenie umiejętności przydatnych na rynku pracy, pomoc w podejmowaniu pierwszych decyzji zawodowych, inspirowanie do rozwoju.

Na uczelni działa **Centrum Wsparcia i Pomocy Psychologicznej Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW (CWPP)**. Jest ono miejscem, do którego mogą zgłosić się studenci naszej Uczelni, gdy znajdują się w kryzysie psychicznym, potrzebują wsparcia psychologicznego lub pomocy w adaptacji do nowych wyzwań. CWPP powstało w czerwcu 2023 roku i od tego czasu zajmuje się wsparciem psychologicznym społeczności uniwersyteckiej. Zespół Centrum tworzą specjaliści, udzielający bezpłatnego wsparcia w formie dostosowanej do potrzeb i możliwości osoby zgłaszającej się.

Wizyty w Centrum mogą mieć różny charakter: od pojedynczych konsultacji, serii spotkań nakierowanych na interwencję, aż po możliwość udziału w pracy warsztatowej i psychoedukacyjnej.

Na każdym etapie obowiązuje nas zachowanie tajemnicy i postępowanie zgodne z zapisami Kodeksu Etyczno-Zawodowego Psychologa opracowanego przez Polskie Towarzystwo Psychologiczne. Centrum Wsparcia i Pomocy Psychologicznej udziela również informacji o możliwościach uzyskania specjalistycznej pomocy psychologicznej i psychiatrycznej poza Centrum, zależnie od aktualnego stanu psychicznego i możliwości osoby zgłaszającej się. Od czerwca 2023 roku do lutego 2025 roku w CWPP z konsultacji interwencyjnych skorzystało 522 studentów, a 250 skorzystało z warsztatów i szkoleń. Problemy, z jakimi się zgłaszali dotyczyły głównie niskiego poczucia własnej wartości, braku zainteresowania ze strony rodziców/opiekunów, braku akceptacji ze strony grupy rówieśniczej, problemy rodzinne w tym przemoc domowa. Wielu studentów deklaruje również, że odczuwa stres, poczucie odrzucenia, samotność czy trudności w radzeniu sobie z krytyką otoczenia. W 2020 r. w trudnym czasie pandemii COVID-19 pod patronatem Samorządu Studentów rozpoczęła działalność zdalna grupa wsparcia dla studentów Dolnośląskiego Uniwersytetu III wieku „Student Seniorowi/Senior Studentowi – grupa miłego słowa i pomocnych rad”, która wspiera studentów do dziś.

8.3. Formy wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności studentów, we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji, aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości

8.3.1. Formy wsparcia w krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Studenci ocenianego kierunku mogą również skorzystać ze studiowania w uczelniach partnerskich. W tym celu przez Dział Współpracy Międzynarodowej organizowane są spotkania informacyjne. W ramach tych spotkań wykładowcy dzielą się swoim doświadczeniem w tym zakresie (jako byli stypendyści Erasmusa studenckiego, jako obecni visiting professors), przekazując wiedzę o tym, jak proces edukacyjny przebiega za granicą, jakie wymogi stawiane są wobec studentów i jak są realizowane.

W ramach działań związanych z umiędzynarodowieniem uczelni realizowany jest program *Welcome to Poland* w ramach którego studenci zapraszani są do Programu Buddy (opieka nad zagranicznym studentem), biorą udział w spotkaniach adaptacyjnych studentów zagranicznych, podczas których zwiększają swoje kompetencje językowe i społeczne. Działania programu skupione są na tworzeniu inkluzyjnej społeczności akademickiej.

W ramach programu powstało Welcome Center, które oferuje wsparcie studentów w ich życiu studenckim jak również wspiera sprawy formalne. Jednym z działań realizowanych w programie jest również wsparcie psychologiczne studentów w radzeniu sobie z otaczającą rzeczywistością. Porady, warsztaty i spotkania organizowane są w językach, w których studenci komunikują się najsprawniej. Materiały i dokumenty uczelniane przygotowywane są w myśl zasady „user friendly”.

Mając w swoich korzeniach mocny pierwiastek pedagogiczny Uniwersytet Dolnośląski DSW od ponad dwóch dekad dba o wszechstronne wsparcie możliwości rozwoju swoich studentów. Wyrazem troski o możliwość międzynarodowej mobilności studentów jest szeroka oferta edukacyjna w ramach programu Erasmus+. Studentom oferowana jest szeroka gama kursów związanych z mediami i technologią, biznesem czy pedagogiką.

Interesującą formą edukacyjną są anglojęzyczne specjalności studiów oferowane zarówno dla obcokrajowców, jak i studentów z Polski. Możliwość studiowania w języku angielskim w międzynarodowym towarzystwie jest szansą na nawiązanie ponadnarodowych kontaktów i więzi, a także doskonalenie znajomości języka angielskiego, znacznie zwiększając atrakcyjność przyszłego pracownika na rynku zatrudnienia.

Uczelnia realizuje współpracę z pośrednikami zagranicznymi w celu promocji oferty oraz pozyskiwania kandydatów z zagranicy. Jesteśmy uczestnikiem projektu Study in Wrocław, w ramach którego docieramy do kandydatów z Ukrainy poprzez wirtualne targi edukacyjne oraz do kandydatów z Turcji, Kazachstanu, Azerbejdżanu, Gruzji uczestnicząc w targach edukacyjnych w tych krajach.

8.3. 2. Formy wsparcia we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

Ważnym elementem systemu wspierania studentów są działania regulacyjne i strukturalne. Istotną rolę pełni tu Biuro Karier i Praktyk UD DSW, do którego należy wspieranie i promowanie studentów oraz absolwentów, aktywizowanie i kształcenie umiejętności przydatnych na rynku pracy, a także pomoc w podejmowaniu pierwszych decyzji zawodowych oraz inspirowanie do rozwoju.

Do zadań Biura Karier i Praktyk, realizowanych bezpłatnie, należy w szczególności:

1. wspomaganie karier edukacyjno-zawodowych studentów i absolwentów uczelni: pozyskiwanie i upowszechnianie aktualnych ofert zatrudnienia, staży, praktyk, wolontariatu dla studentów i absolwentów (realizacja działań Agencji Zatrudnienia); upowszechnianie informacji i doradztwo w zakresie konkursów, stypendiów, pozaformalnych ofert edukacyjnych adresowanych do studentów oraz absolwentów szkół wyższych i zawodowych poprzez świadczenie na ich rzecz usług w zakresie całonocnego poradnictwa kariery; udostępniamy studentom bazę (mogą założyć sobie konto) w serwisie rekrutacyjnym www.biurokarier.edu.pl gdzie mogą szukać pracy. Jako BKIP monitorujemy losy absolwentów za pomocą systemu ELA <https://ela.nauka.gov.pl/pl/>; prowadzenie doradztwa zawodowego, organizacja szkoleń i warsztatów sprzyjających rozwojowi zawodowemu i skutecznemu wejściu na rynek pracy studentów i absolwentów;

2. wsparcie procesu dydaktycznego w obszarze organizacji praktyk i staży studenckich, a w szczególności: organizacja staży, praktyk zawodowych i dyplomowych; współpraca z dyrektorem Biura Karier i Praktyk, menedżerami kierunku oraz uczelnianymi opiekunami praktyk w zakresie realizacji praktyk zawodowych, wynikających z realizowanych na uczelni programów studiów;

nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami; rozliczanie umów za opiekę nad studentami UD DSW realizującymi staże lub praktyki studenckie; prowadzenie ewidencji praktyk i staży zawodowych wynikającej z obowiązującego prawa oraz przyjętych na uczelni programów studiów;

3. wspieranie procesu kształcenia studentów z niepełnosprawnością: określanie potrzeb studentów w zakresie wsparcia edukacyjnego: realizowanie wsparcia dla studentów z niepełnosprawnością; np. wypożyczanie sprzętu, zlecanie zadań podwykonawcom), bieżąca obsługa; świadczenie usług w zakresie doradztwa zawodowego dla studentów z niepełnosprawnością; współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym: inicjowanie kontaktów z przedsiębiorstwami, instytucjami otoczenia biznesu, administracją publiczną i samorządową, organizacjami pracodawców i stowarzyszeniami pozarządowymi; realizacja strategii rozwoju uczelni w zakresie współodpowiedzialności za rozwój regionu i współpracy z interesariuszami zewnętrznymi.

Uniwersytet Dolnośląski DSW aktywnie uczestniczy także w procesie umożliwiania kontynuowania edukacji przez studentów. Do tego rodzaju działań można zaliczyć oczywiście ofertę edukacyjną na wielu poziomach (studia drugiego stopnia, studia podyplomowe). Aby zachęcić absolwentów UD DSW do kontynuacji nauki uczelnia oferuje m.in. zniżki w opłacie wpisowej i inne promocje.

8.3.3. Formy wsparcia w aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości

8.3.3.1 Formy wsparcia w aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjne

Uniwersytet Dolnośląski DSW systemowo wspiera aktywność studencką w obszarze naukowym, artystycznym i organizacyjnym. Koła naukowe oraz inne formy zrzeszania się studentów finansowane są ze środków Uczelni, a zasady ich funkcjonowania określa Zarządzenie nr 37/2020 Rektora DSW (Załącznik 15). Uczelnia zapewnia wsparcie merytoryczne opiekunów naukowych, pomoc organizacyjną oraz doradztwo projektowe (m.in. poprzez Biuro Projektów).

Uczelnia konsekwentnie zachęca studentów do podejmowania aktywności w ramach kół naukowych, traktując je jako istotny element rozwoju kompetencji zawodowych, społecznych i organizacyjnych. Studenci otrzymują wsparcie merytoryczne opiekunów naukowych, możliwość korzystania z infrastruktury uczelni oraz pomoc organizacyjną przy realizacji inicjatyw projektowych i środowiskowych.

W ramach działalności kół naukowych studenci rozwijają swoje zainteresowania, kompetencje społeczne i organizacyjne, a także zdobywają doświadczenie w zakresie przedsiębiorczości

akademickiej. Uczą się przygotowywania wniosków grantowych, konstruowania budżetów, harmonogramów działań oraz kompleksowego planowania projektów – zarówno pod względem merytorycznym, jak i finansowym.

Na kierunku pedagogika specjalna, mimo że studia realizowane są w trybie niestacjonarnym, aktywnie funkcjonuje Studenckie Koło Naukowe „Inkluzja”, które prowadzi systematyczną działalność edukacyjną, społeczną i projektową. Koło to stanowi przykład wysokiego poziomu zaangażowania studentów, którzy – pomimo łączenia studiów z pracą zawodową – podejmują inicjatywy środowiskowe, terapeutyczne i badawcze.

Równocześnie na innych kierunkach obserwuje się dużą dynamikę działalności kół naukowych. W Instytucie Studiów Stosowanych w roku akademickim 2024/2025 funkcjonowało pięć kół naukowych: FLOW, ROZOS, LA VIE, EVO-DEVO oraz ENDORFINA. W roku akademickim 2025/2026 działalność prowadzą cztery koła naukowe; jedno z nich – LA VIE – zawiesiło swoją aktywność, jednak planowana jest jego reaktywacja w najbliższych miesiącach.

Zróżnicowanie tematyczne oraz liczba funkcjonujących kół naukowych potwierdzają, że Uczelnia tworzy sprzyjające warunki do rozwoju inicjatyw studenckich, a aktywność naukowa i organizacyjna studentów stanowi trwały element kultury akademickiej Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW.

Poniżej, znajduje się szczegółowa charakterystyka kół naukowych funkcjonujących w Instytucie Studiów Społecznych w latach 2022-2026:

Aktywność społeczno-naukowa – Studenckie Koło Naukowe „Inkluzja”

Studenckie Koło Naukowe „Inkluzja” (opiekunowie: dr Małgorzata Oleniacz, prof. UD DSW i dr Agnieszka Szymajda) funkcjonujące na kierunku pedagogika specjalna prowadzi systematyczną działalność edukacyjną, społeczną i badawczą, ukierunkowaną na wspieranie osób z niepełnosprawnościami oraz rozwijanie kompetencji zawodowych studentów kierunku pedagogika specjalna.

W 2023, 2024 i 2025 roku członkowie Koła realizowali cykl warsztatów terapeutycznych (bożonarodzeniowych i wielkanocnych) w placówkach pracujących z osobami z niepełnosprawnościami (m.in. Środowiskowy Dom Samopomocy Fundacji „Pomoc i Troska”, Dzienny Dom Pomocy „Pogodna Jesień”, Klubowe Centrum Aktywności „Pozytywka”). Warsztaty wykorzystywały elementy arteterapii, muzykoterapii i choreoterapii, wspierając integrację oraz aktywizację uczestników.

Członkowie Koła podnosili swoje kompetencje poprzez udział w certyfikowanych szkoleniach z zakresu muzykoterapii i choreoterapii, prowadzonych przez specjalistkę z Dolnośląskiego Stowarzyszenia Aktywnej Rehabilitacji DOLSAR. Nabyte umiejętności były następnie wykorzystywane w działaniach środowiskowych.

W 2025 roku studenci opracowali projekt badawczo-wdrożeniowy pt. „Możliwości wykorzystania arteterapii we wspomaganiu integralnego rozwoju osób z niepełnosprawnościami – badania w działaniu” i złożyli go w konkursie Funduszu Aktywności Studenckiej (FAST). Projekt został przygotowany przy wsparciu Biura Projektów i przekazany przez Rektora Uczelni do dalszej procedury konkursowej. Działania te potwierdzają rozwijanie kompetencji projektowych i badawczych studentów.

Koło zorganizowało również obchody Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, angażując placówki z Wrocławia i Gorzowa Wielkopolskiego. Studenci samodzielnie pozyskali sponsorów oraz koordynowali organizację wydarzenia, rozwijając kompetencje organizacyjne i współpracę z partnerami zewnętrznymi.

Członkowie Koła uczestniczą również w ogólnopolskich konferencjach naukowych, prezentując wyniki analiz dotyczących funkcjonowania rodzin osób z niepełnosprawnościami, co sprzyja rozwijaniu kompetencji badawczych i wystąpień publicznych.

Koło naukowe-psychologiczne FLOW

Koło naukowo-psychologiczne FLOW, którego opiekunem jest dr Ewelina Cichoń, realizuje liczne inicjatywy ukierunkowane na popularyzację wiedzy psychologicznej oraz aktywizację społeczności akademickiej poprzez różnorodne działania edukacyjne. W ramach Koła funkcjonują następujące sekcje:

- sekcja warsztatowa, odpowiedzialna za przygotowywanie i prowadzenie warsztatów, m.in. z zakresu radzenia sobie ze stresem dla personelu medycznego w szpitalach oraz zajęć w ramach cyklu „Spotkania dla szkół średnich z Uniwersytetem Dolnośląskim DSW”;
- sekcja badawcza, realizująca projekty naukowe, w tym m.in. badania dotyczące przestrzegania zaleceń pandemicznych w kontekście różnic osobowościowych;
- sekcja psychoonkologii, prowadząca działania edukacyjne i wolontariackie w obszarze psychoonkologii, takie jak nagrania edukacyjne, współpraca ze stowarzyszeniami oraz wsparcie pacjentów onkologicznych;
- sekcja psychologii dzieci i młodzieży, organizująca spotkania ze specjalistami pracującymi z młodymi pacjentami;
- sekcja arteterapii, prowadząca projekty badawcze w zakresie arteterapii, m.in. badania nad rolą arteterapii w procesie leczenia pacjentów szpitalnych; projekty: „Cykl arteterapeutyczno-psychologiczny z twórczością Tadeusza Różewicza w tle” oraz badania nad wpływem muzykoterapii w technologii VR na redukcję lęku i stresu;

- sekcja suicydologii, której działalność koncentruje się na poszerzaniu i rozpowszechnianiu wiedzy dotyczącej problematyki samobójstw;
- sekcja neuropsychologii, w ramach której zorganizowano m.in. webinary z zakresu neuropsychologii oraz projekt „Starość z uśmiechem”; – sekcja wolontariatu FLOW, tworząca przestrzeń łączącą osoby chcące pomagać z instytucjami i podopiecznymi potrzebującymi wsparcia.

Koło Naukowe ROZOS

Koło Naukowe ROZOS Koło Naukowe ROZOS, którego opiekunem jest dr Aleksander Korchut, realizuje działania wspierające rozwój osobisty oraz poszerzanie kompetencji społecznych i zawodowych studentów. Koło składa się z dwóch sekcji:

- sekcji Dyskusyjnej, odpowiedzialnej za organizację debat i dyskusji akademickich;
- sekcji Numinous, która koncentruje się na tematyce uzależnień od substancji psychoaktywnych, profilaktyce oraz organizacji szkoleń (np. szkolenia z analizy danych, w tym szkolenie z języka R – nagrodzone w konkursie Akademii Umiejętności UD DSW).

Działalność Koła obejmuje m.in.:

- spotkania ze specjalistami w obszarze uzależnień (m.in. przedstawicielami Policji),
- warsztaty profilaktyczne prowadzone w szkołach,
- specjalistyczne szkolenia dla członków Koła (np. TUS – Trening Umiejętności Społecznych). Koło rozwija również nowe inicjatywy, m.in. prace nad utworzeniem sekcji psychologii sądowej oraz organizowało cykliczną interdyscyplinarną konferencję naukową „Więzi, które chronią”, współorganizowaną ze Stowarzyszeniem „Evolutio”, finansowaną przez Gminę Wrocław. ROZOS aktywnie uczestniczy także w wydarzeniach studenckich UD DSW oraz współtworzy projekty interdyscyplinarne, m.in. wydarzenie „Epigenetyka i neuroplastyczność – jak środowisko kształtuje nasz mózg?” przygotowane wspólnie z kołem Evo-Devo.

Koło Naukowe Psychologii Ewolucyjnej „EVO-DEVO”

Koło Naukowe „EVO-DEVO”, którego opiekunem jest dr Joanna Mysiakowska, zajmuje się popularyzacją wiedzy z zakresu nauk wyjaśniających ludzkie zachowania z perspektywy psychologii i biologii ewolucyjnej, psychologii społecznej oraz innych dyscyplin badających uwarunkowania zachowań człowieka.

Działalność Koła obejmuje m.in.:

- współpracę ze specjalistami z obszaru suicydologii,
- organizację wykładów ekspertów (m.in. mgr Marii Szecówki-Nowak, prof. Brunona Hołysta, mgr Roberta Jałochy, dr Doroty Komar),
- organizację warsztatów (np. z dogoterapii),
- projekcje filmowe (m.in. film „Victor i ja”),

- współpracę z zewnętrznymi instytucjami (m.in. Instytut Logoterapii), – webinaria tematyczne (np. „Muzyka w psychologii”),
- projekty badawcze (np. projekt Roksany Szwejdy dotyczący molestowania kobiet w internetowych grupach wsparcia),
- działania integracyjne, w tym wspólne wyjścia (np. do Niewidzialnego Domu we współpracy z Kołem La Vie).

Koło uczestniczy również w wydarzeniach ogólnouczelnianych, takich jak Dni Otwarte UD DSW.

Koło Naukowe „Endorfina”

Koło Naukowe „Endorfina”, prowadzone przez mgr Gabrielę Lewicką-Śliwę, koncentruje się na rozwijaniu zainteresowań członków koła w zakresie pomocy psychologicznej, psychoterapii i psychologii klinicznej. Studenci psychologii mogą także rozwijać zainteresowania niezwiązane bezpośrednio z kierunkiem, uczestnicząc w innych kołach naukowych działających na uczelni. Samorząd Studencki oraz koła naukowe UDDSW biorą czynny udział w konkursach, m.in. w konkursach organizowanych przez Wrocławskie Centrum Akademickie.

W 2022 roku **Koło Naukowe i Warsztaty Interpretacji „Sztukateria”** wraz z Dolnośląskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku zorganizowali spektakl „Pokolenia”. Wydarzenie powstało dzięki współpracy seniorów z DUTW oraz studentów z Koła Naukowego „Sztukateria”. W tym samym roku DUTW wraz z Polskim Towarzystwem Walki z Kalectwem, Oddziałem Wojewódzkim we Wrocławiu, w ramach Ogólnokrajowego Dnia Rehabilitacji Dziecka, zorganizował 46. Konferencję Naukową pt. „(Nie)pełnosprawni i seniorzy w (post)pandemicznym świecie”. Konferencja obejmowała zarówno sesje teoretyczne, jak i warsztaty o charakterze praktycznym. Jej głównym celem była analiza sytuacji osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów w rzeczywistości postpandemicznej.

W 2023 roku, w ramach działalności DUTW, odbyła się konferencja pt. **„Samotność i osamotnienie wśród seniorów w dzisiejszym świecie: wyzwania i rozwiązania”**, stanowiąca oddolną inicjatywę instytucji i organizacji działających na rzecz dobrostanu psychicznego osób starszych. Wydarzenie zostało zorganizowane w partnerstwie grupy „Mosty Przyjaźni”, a Uniwersytet Dolnośląski DSW objął je patronatem naukowym. Konferencja miała na celu stworzenie platformy wymiany wiedzy, doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy naukowcami, praktykami, organizacjami pozarządowymi oraz seniorami. Jej głównym obszarem tematycznym były zjawiska samotności i osamotnienia wśród osób starszych oraz poszukiwanie rozwiązań wspierających ich aktywizację i poprawę jakości życia. Studenci UD DSW mają również możliwość prezentowania własnych prac artystycznych w ramach funkcjonującej na **uczelni Galerii 55** (prowadzonej pod opieką Koła Warsztatów Interpretacji „Sztukateria”). W galerii organizowane są: wystawy prac powstałych na warsztatach artystycznych, indywidualne i zbiorowe wystawy studentów, koncerty, dyskusyjne „Wieczory w Galerii”, spotkania z

artystami oraz wystawy artystów z Wrocławia i regionu. Galeria współorganizuje także wystawy towarzyszące konferencjom dotyczącym sztuki i interpretacji. Każdego roku Koło Naukowe „Sztukateria”, w ramach którego funkcjonuje Galeria 55, uczestniczy również w Dolnośląskim Festiwalu Nauki. Są to inicjatywy przygotowywane przez pracowników Uczelni we współpracy ze studentami i członkami Koła.

Funkcjonujące **koła naukowe** stanowią przestrzeń realnego rozwoju kompetencji zawodowych, społecznych i projektowych, a ich działalność wykracza poza środowisko akademickie, obejmując współpracę z instytucjami zewnętrznymi oraz udział w inicjatywach ogólnomiejskich i ogólnopolskich. Aktywność studentów ma charakter trwały i systemowy, a jej efekty wzmacniają praktyczny profil kształcenia oraz budują kulturę zaangażowania akademickiego w Uniwersytecie Dolnośląskim DSW.

8.3.3.2. Formy wsparcia aktywności studentów w zakresie przedsiębiorczości

Ważnym działaniem wspierającym przedsiębiorczość studentów UD DSW są Targi Pracy i Przedsiębiorczości – Week4Work, organizowane cyklicznie przez Biuro Karier i Praktyk Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW.

Week4Work 2020

W 2020 roku odbyła się 1 edycja wydarzenia Week4Work obejmująca liczne debaty z udziałem ekspertów rynku pracy i przedstawicieli pracodawców. Zorganizowano również spotkania informacyjne, podczas których pracodawcy przedstawiali swoje firmy, warunki odbywania staży oraz wymagania dotyczące praktyk studenckich. Celem wydarzenia było umożliwienie studentom nawiązania kontaktu z pracodawcami oraz rozwijanie współpracy Uczelni z rynkiem pracy.

W programie znalazły się m.in.:

- spotkania ze specjalistami (np. z Małgorzatą Dynowską z Wrocławskiego Parku Technologicznego, która przedstawiła możliwości rozpoczęcia działalności gospodarczej w ramach Akademickiego lub Integracyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości),
- warsztaty przygotowujące do rozmów kwalifikacyjnych, komunikacji w miejscu pracy, zarządzania czasem oraz realizacji pomysłów biznesowych, m.in.:
 - a) „Jak być asertywnym w relacjach z przełożonym i współpracownikami”,
 - b) „Nie daj się zaskoczyć – najtrudniejsze pytania z rozmów kwalifikacyjnych”,
 - c) „Jak zaprezentować się podczas rozmowy kwalifikacyjnej online”,
 - d) „Misja, wizja, model biznesowy – czyli jak pomysł przekuć na plan działania”.

W 2020 roku Week4Work zostało połączone z Dniami Aktywności Studenckiej, organizowanymi przez Samorząd Studentów DSW. Wydarzenie odbyło się w formule online i obejmowało: – debaty

eksperskie („Fundusze dla młodych”, „Polska szkoła po pandemii”, „COVID-19 a rynek pracy”, „Nowe zjawiska w cyberpracy”), – spotkania z pracodawcami, – warsztaty przygotowujące do poszukiwania pracy.

Week4Work 2021

Edycja 2021 odbyła się pod hasłem „Zmiany klimatu. Nadchodzą zielone zawody”. Wydarzenie obejmowało:

- debaty z udziałem ekspertów i przedstawicieli pracodawców (m.in. w ramach projektu „Dobry klimat dla powiatów”),
- warsztaty dotyczące przygotowania dokumentów aplikacyjnych oraz rozmów kwalifikacyjnych,
- spotkania poświęcone rozwojowi kompetencji zawodowych (m.in. z Narodowym Centrum Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni).

Week4Work 2022 – pierwsza edycja

Kolejna edycja, która została zorganizowana w 2022 roku (9–22 maja) odbyła się pod hasłem „Człowiek a sytuacja kryzysowa”. Program obejmował:

- debaty z udziałem ekspertów, kadry DSW oraz studentów (m.in. „Ukraińscy uczniowie w polskiej szkole – wyzwania i możliwości”, „Zadania służb militarnych i niemilitarnych w związku z wojną w Ukrainie”),
- warsztaty rozwijające kompetencje zawodowe i przygotowujące do poszukiwania pracy, – dzień konsultacji doradczych.

Week4Work 2022 – druga edycja

Druga edycja w 2022 roku koncentrowała się wokół tematu „Kompetencje przyszłości”. Wydarzenie obejmowało:

- debaty z udziałem pracodawców i kadry akademickiej,
- warsztaty rozwijające kompetencje miękkie i zawodowe (m.in. „Akademia Umiejętności – pomysł, projekt, realizacja”, „Pierwsza pomoc”, „Komunikacja interpersonalna z elementami treningu interpersonalnego”),
- konsultacje CV,
- diagnozę talentów testami Gallupa,
- seminarium o fińskim modelu edukacji,
- webinary i spotkania z pracodawcami.

Week4Work 2023

Edycja 2023 odbyła się pod hasłem „Talent, komunikacja, przedsiębiorczość – czyli jak monetyzować swój potencjał”. Celem wydarzenia było wsparcie studentów w rozwijaniu kompetencji niezbędnych do rozpoczęcia działalności zawodowej i biznesowej. Wydarzenie było częścią projektu

„Zintegrowany Program Rozwoju Dolnośląskiej Szkoły Wyższej”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Program obejmował m.in.:

- rozgrywki gry strategicznej „Chłopska szkoła biznesu”,
- certyfikowane warsztaty (np. „Różnorodność i inkluzja w pracy”, „Trening Uczący Zastępowania Agresji”, „Stwórz markę firmy w 2h”),
- jam projektowania metodą Design Thinking,
- wizytę studyjną w Centrum Badań Psychologicznych PROSALU,
- konsultacje CV i diagnozę talentów Gallupa,
- projekcję filmu „Psychoonkologia DSW – Początek” wraz z panelem dyskusyjnym,
- uruchomienie wirtualnej galerii prac VALL GALLERY.

Week4Work 2024

Edycja 2024 (19 kwietnia – 8 maja) przebiegała pod hasłem „Skuteczna adaptacja w miejscu pracy”. Wydarzenie realizowano w ramach projektu „Wzmacnianie internacjonalizacji studenta i edukacji”, finansowanego przez NAWA. Program obejmował:

- spotkania z pracodawcami,
- konsultacje CV,
- szkolenia Point of You,
- symulację negocjacyjną „Wschód Dzikiego Zachodu”,
- konsultacje przygotowujące do Akademii Umiejętności,
- symulację biznesową REVAS,
- całonocny jam Design Thinking dotyczący onboardingu,
- diagnozę talentów Gallupa,
- warsztaty przygotowujące do rozmów kwalifikacyjnych.

8.4. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

System motywowania studentów do osiągnięcia doskonałości w nauce i poprawiania swoich wyników bazuje na rozwiązaniach przyjętych w uczelni dla wszystkich kierunków kształcenia i w swojej tradycyjnej formule polega na zachęce finansowej. Uczelnia zapewnia studentom wsparcie finansowe. Zgodnie z zasadami przyznawania świadczeń finansowych, określonych w Zarządzeniu Rektora nr 39/2025 w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu

Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu, studenci wnioskuje o przyznanie stypendium Rektora, stypendium socjalne, stypendium specjalne i zapomogę (Załącznik 16).

Zgodnie z regulaminem stypendiów UD DSW student, który uzyskał wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym, może otrzymać stypendium rektora. Do osiągnięć sportowych, za które istnieje możliwość uzyskania stypendium Rektora, należą także osiągnięcia osób z niepełnosprawnościami uzyskane w zawodach organizowanych dla osób z niepełnosprawnościami.

Studenci mają prawo ubiegać się o stypendium socjalne adresowane do osób, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i stwarzające szansę na podjęcie studiów, w tym pokrycie kosztów związanych np. z najmem mieszkania. Stypendium przyznawane jest na dany rok akademicki, a jego wysokość określana jest decyzją Komisji Stypendialnej ds. Studentów na podstawie dochodu na osobę w gospodarstwie domowym.

Formą wsparcia materialnego są przyznawane zapomogi, adresowane do studentów, którzy z przyczyn losowych znaleźli się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej. Do zdarzeń, które uzasadniają wystąpienie studenta z wnioskiem o przyznanie zapomogi zalicza się: śmierć najbliższego członka rodziny, narodziny dziecka, choroba, utrata pracy, klęskę żywiołową (np. pożar, powódź), kradzież lub inne zdarzenia, wskutek których student znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej.

Student ubiegający się o przyznanie zapomogi w podaniu powinien szczegółowo opisać swoją sytuację materialną i zdarzenie losowe, będące podstawą ubiegania się o zapomogę. Do podania należy dołączyć dokumenty, które w możliwie dużym stopniu będą potwierdzały sytuację opisaną w podaniu. Student ma prawo ubiegać się także o stypendium dla osób z niepełnosprawnością od pierwszego roku studiów. Podania o przyznanie stypendium dla osób z niepełnosprawnością kierują studenci do Komisji Stypendialnej ds. Studentów. Stypendium ustala się zgodnie z regulaminem i może być zróżnicowane ze względu na stopnie niepełnosprawności. UD DSW oferuje co roku stypendia dla studentów z niepełnosprawnością oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, którzy chcą skorzystać z udziału w programie Erasmus+ i wyjechać na studia lub praktyki zagraniczne. Stypendia te przyznawane są w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) i umożliwiają zagraniczną mobilność studentów z grup defaworyzowanych.

Studenci mają możliwość ubiegania się o stypendium Rektora „**Ambasador UD DSW**”, za działalność w formie: wolontariatu pozauczelnianego (stałego i akcyjnego), udziału w działalności naukowej na Uczelni i poza nią (np. koła naukowe, konferencje, projekty, popularyzacja wiedzy), udziału w działalności w organizacjach studenckich i absolwenckich (np. Samorząd Studentów UD DSW, AZS, koła zainteresowań, Rada Konsultacyjna Studentów, Stowarzyszenie Absolwentów), współpracy z

innymi jednostkami wydziałowymi i ogólnouczelnianymi (np. współpraca z Biurem Promocji i Rekrutacji, pomoc w organizacji konferencji, uroczystości, wydarzeń uczelnianych, udział w pracach na rzecz Uczelni), pracy w komisjach i zespołach uczelnianych wymagających udziału studentów (np. komisje stypendialne, komisje konkursowe, posiedzenia rad wydziału, rady programowe) oraz pełnienia funkcji organizacyjnych (starosta, przewodniczący grupy), promowania Uczelni na imprezach pozauczelnianych oraz w środowisku lokalnym, innych działań na rzecz Uczelni i/lub środowiska lokalnego. Laureaci konkursu otrzymują nagrodę w postaci częściowego zwolnienia z czesnego, od początku października następnego roku akademickiego. W konkursie organizowanym przez Rektora UD DSW adresowanym do studentów, pod nazwą: „Ambasador Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW” brali także udział studenci pedagogiki specjalnej.

Formą wsparcia studentów przez uczelnię jest także konkurs „Akademia Umiejętności DSW”. Koncepcja konkursu została opracowana na początku 2020 r. przez zespół pracowników naukowo-dydaktycznych oraz reprezentantów studentów powołanych zarządzeniem Rektora nr 4/2020. Do tej pory przeprowadzono osiem edycji konkursu (Załącznik 17). Celem konkursu organizowanego w ramach Akademii Umiejętności jest wsparcie studentów w rozwoju kompetencji interpersonalnych, społecznych, zawodowych oraz informacyjnotechnologicznych (ICT) poprzez umożliwienie im zdobycia dofinansowania na realizację autorskiego projektu o charakterze technologicznym, naukowym, badawczo-rozwojowym, społecznym, artystycznym, praktycznego rozwiązania problemu, etc. (związanego z kierunkiem studiów). Autorem projektu może być student, grupa studentów, koło naukowe. W ramach projektu można przewidzieć także udział studenta, grupy studentów lub koła naukowego w szkoleniach, warsztatach i kursach o charakterze branżowo-zawodowym oraz z zakresu rozwoju kompetencji informacyjnotechnologicznych (związanych z kierunkiem studiów, zakończonych uzyskaniem zaświadczenia /certyfikatu). Adresatami konkursu są studenci studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW, którzy spełniają warunki określone w regulaminie konkursu.

Zgodnie z zarządzeniem Dziekana WSS nr 98/2024 (Załącznik 18) maksymalna wartość projektu składanego przez jednego Wnioskodawcę wynosi 5000 zł brutto, w tym na zakup wyposażenia, sprzętu, oprogramowania niezbędnego do realizacji projektu Wnioskodawca może przeznaczyć maksymalnie kwotę 2000 zł brutto. Finansowanie przeznacza się na realizację autorskiego projektu o charakterze naukowym, badawczo-rozwojowym, społecznym, artystycznym, praktycznego rozwiązania problemu, a także udział w szkoleniach, kursach, warsztatach z zakresie rozwoju kompetencji informacyjnotechnologicznych.

Dodać należy, że studenci Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW mogą rozwijać swoje pasje i artystyczne zainteresowania poprzez działania w Samorządzie Studentów UD DSW, kołach naukowych, w ramach

Teatru AULA i innych aktywności. Studenci wykazują przy tym wrażliwość społeczną, aktywnie uczestnicząc w działaniach charytatywnych, co przekłada się na różnego rodzaju zbiórki w okresie świątecznym. Studenci mogą także korzystać z oferty sportowej uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego.

Zgodnie z Regulaminem studiów UD DSW do systemowego wsparcia studentów zdolnych zaliczyć należy także możliwość **indywidualnej organizacji studiów**, która ułatwia realizację przez studenta jego planów zawodowych, wyjazdowych itp. Zasady ich przyznawania i realizowania określa Zarządzenie nr 9/2026 Dziekana Wydziału Studiów Stosowanych Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW (Załącznik 19). W sytuacjach wyjątkowych, związanych ze szczególną sytuacją osobistą, zdrowotną czy rodzinną studenta możliwe jest realizowanie studiów w ramach Indywidualnego Toku Studiów (ITS). O ITS może ubiegać się student po zaliczeniu co najmniej pierwszego semestru studiów pierwszego stopnia, co najmniej pierwszego semestru studiów drugiego stopnia, co najmniej pierwszego semestru studiów jednolitych magisterskich w przypadkach szczegółowo określonych w Załączniku do Zarządzenia Dziekana 9/2026.

ITS może polegać w szczególności na: zmianie porządku i wymiaru zajęć określonych w programie studiów jako zajęcia obowiązujące w toku studiów (z wyłączeniem przedmiotów sekwencyjnych), zmianie terminów zaliczeń i egzaminów w ramach toku studiów, modyfikacji formy zaliczeń i egzaminów zajęć dydaktycznych, eksternistycznym zaliczeniu zajęć, w porozumieniu z prowadzącym przedmiot, zmianie grupy ćwiczeniowej do realizacji zajęć, zmianie terminów egzaminów i zaliczeń. ITS trwający jeden semestr nazywany jest Indywidualną Organizacją Semestru. Zgodę na ITS wyraża Dziekan Wydziału Studiów Stosowanych.

W zakresie indywidualnego motywowania studentów do większego wysiłku w uczeniu się stosujemy metody wzmocnienia pozytywnego. Obejmują one docenianie dodatkowej aktywności i ponadprzeciętnego zaangażowania poprzez uwzględnianie ich w ocenach częściowych i końcowych, a także stosowanie pochwał ustnych – zarówno indywidualnie, jak i na forum grupy. Dodatkowo prowadzący wskazują studentom ich mocne strony oraz zachęcają do refleksji nad możliwościami dalszego rozwoju, w tym rozwoju zainteresowań i kompetencji w wybranych obszarach naukowych. W przypadku porażek stosujemy zasadę kolejnej szansy, wychodząc z założenia, że wiedzę można uzupełnić, jednakże należy stosować się do reguł takich jak terminowość i sprawiedliwość ocen w grupie. Formę stymulującą mają zlecane dodatkowe prace zaliczeniowe lub zadania domowe, np. w postaci recenzji książki, opinii czy oceny o wykonywanych działaniach służb w związku z wydarzeniami, jak też odwoływanie się do doświadczeń zawodowych studentów, którymi chętnie się dzielą z rówieśnikami. Budowanie renomy eksperta w danym zagadnieniu również motywuje studentów do adekwatnej prezentacji treści, odpowiedzialności za realizowane zagadnienie.

W ramach zleconych referatów studenci otrzymują od wykładowców specjalistyczne materiały, także obcojęzyczne, zwłaszcza artykuły naukowe, których lepszy przegląd posiada wykładowca. Przedstawiane niekiedy refleksyjne oceny pracy całej grupy w ramach realizacji treści programowych danego modułu mogą wpływać na mechanizmy uczenia się grupowego i budowania kultury uczenia się. Szczególnie jest to widoczne w ramach przygotowań do egzaminów, kiedy studenci mają okazję do wymiany wiedzy i większej aktywności zespołowej. Warto przy tym podkreślić, że w ramach wspomagania przygotowania do egzaminów wykładowcy określają treści nimi objęte, wskazują materiały do przygotowania się, często odwołując do zrealizowanych jednostek zajęciowych. Kadra akademicka stara się kształtować w studentach postawy prospołeczne, proobywatelskie i patriotyczne, umiejętność wieloaspektowego spojrzenia na złożoną rzeczywistość, który to proces uznajemy immamentny składnik procesu uczenia się – zachęcamy studentów do angażowania się w działalność jednostek lokalnych, organizacji pozarządowych, itp. Pracujemy zarówno ze studentami, jak i absolwentami kierunku, pozostając z nimi w kontakcie. Niektórzy ze studentów, pełniąc funkcje w służbach mundurowych, są z wykładowcami w kontakcie mailowym, w mediach społecznościowych, co sprzyja budowaniu nowych inicjatyw prostudenckich, czy projektów.

Jednym z przykładów współpracy ze zdolnymi studentami kierunku może być wytypowanie pracy studenta kierunku do udziału w konkursie „Wrocławska Magnolia”, organizowanym przez wrocławski magistrat, dla wyróżniających się prac magisterskich poświęconych dobrostanowi i środowisku życia wrocławian (prace zgłaszają uczelnie za zgodą studenta, student przygotowuje prezentację).

Ponadto, uczelnia podtrzymuje stały kontakt z absolwentami poprzez mailing - cykliczne wysyłanie informacji o UD DSW, ofercie dydaktycznej, np. studiów podyplomowych, czy kursów. Z uwagi na fakt ograniczonej liczby studentów w porównaniu z uczelniami publicznymi zespół dydaktyczny kierunku zwraca szczególną uwagę na studentów wybitnych i wyróżniających się. Staramy się takie utalentowane jednostki odpowiednio wspierać. Działania te z reguły polegają na indywidualnym tutoringu, w którym określamy wspólnie ze studentem jego możliwe aktywności naukowe. Do najważniejszych należeć będą publikacje naukowe w postaci artykułów bądź recenzji książek lub sprawozdań z wydarzeń, czy nawet monografii. Są one efektem najlepszych prac dyplomowych (rzadziej zaliczeniowych), lub udziału studenta w wydarzeniu naukowym, w którym uczestniczył za naszą zachętą.

8.5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej Studenci UD DSW mogą czerpać bieżącą informację o oferowanych przez uczelnię formach wsparcia z wielu różnorodnych źródeł

Studenci UD DSW mogą czerpać bieżącą informację o oferowanych przez uczelnię formach wsparcia z wielu różnorodnych źródeł. Podstawowe dokumenty w tym zakresie to oczywiście regulaminy i zarządzenia Władz Uczelni ustalające formy i zasady wsparcia studentów – w tym także wsparcia finansowego (m.in. Regulamin studiów I, II stopnia oraz jednolitych magisterskich UD DSW - Uchwała nr 106/2025 Senatu Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW z dnia 29 kwietnia 2025 r. (Załącznik 6); Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów w Zarządzeniu Rektora nr 39/2025 w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu, studenci mają prawo do ubiegania się o stypendium Rektora, stypendium socjalne, stypendium specjalne i zapomogę (Załącznik 16). Wszystkie te dokumenty dostępne są studentom na internetowej stronie Uczelni, a także w Dziekanacie oraz w Dziale Obsługi Finansowej Studentów.

Szczegółowe informacje na temat form wsparcia uzyskują studenci na oficjalnych spotkaniach z tutorami, a także w bieżących, bezpośrednich z nimi rozmowach. Na początku każdego semestru studiów ma miejsce tego typu oficjalne spotkanie - a w jego ramach tutorzy przedstawiają studentom (na kanwie prezentacji) wszystkie formy możliwego wsparcia, jakie przygotowane są przez Uczelnię. O każdej dodatkowej inwencji w tym zakresie tutorzy informują studentów na bieżąco w trakcie roku akademickiego. Wszystkie informacje w tym zakresie umieszczane są także na internetowej stronie Uczelni – w tym przede wszystkim w aktualnościach, w USOSweb oraz na stronach Wirtualnego Dziekanatu.

Ważne informacje – zwłaszcza w odniesieniu do funkcjonowania na Uczelni studentów z niepełnosprawnościami – zawarte są w papierowym informatorze oferowanym na dany rok akademicki. Kolejne źródło informacji to strona Facebook Biura Karier i Praktyk, a także strona Rzecznika studentów i doktorantów z niepełnosprawnością. W wielu przypadkach (m.in. w odniesieniu do programu Erasmus+) wykorzystywany jest mailing do studentów, a także uczelniane social media. Otwarte są również dla studentów możliwości kontaktu telefonicznego, mailowego i osobistego w Dziale Obsługi Finansowej Studentów, w którym każdy student uzyskuje szczegółowe wyjaśnienia jakie formy wsparcia oferuje Uczelnia.

8.6. Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności

Dobrym zwyczajem w UD DSW W jest sprawne reagowanie na skargi i wnioski studenckie. Należy przy tym wyróżnić wnioski dotyczące płatności, czy związane z planem studiów (i koniecznością

uzyskania np. wpisu warunkowego), od skarg na funkcjonowanie uczelni czy uchybienia wykładowców. Te pierwsze najczęściej składane są w Dziekanacie, a wzory dokumentów dostępne są zarówno w wersji elektronicznej na stronie internetowej uczelni (podstrona Dziekanatu), jak i w wersji papierowej w Dziekanacie. Sprawy drugiego typu bardzo rzadko przyjmują formę oficjalnych, zazwyczaj kończą się na interwencji i wyjaśnieniu sprawy przez tutora bądź menedżera kierunku. W przypadku, gdy jednak wykraczają one poza kompetencje wcześniej wymienionych, studenci mogą kierować skargi do Dziekana Wydziału Studiów Stosowanych, Rektora bądź Kanclerza.

Uczelnia wypracowuje także procedury antydyskryminacyjne i zwalczające molestowanie (w tym seksualne). UD DSW rozwija świadomość prewencji zjawiska dyskryminacji i molestowania, a potencjalne przypadki mogą być rozpatrywane przez osoby i gremia do tego powołane na stanowiska, do których należy: Rzecznik dyscyplinarny ds. studentów, Rzecznik dyscyplinarny ds. nauczycieli akademickich, Komisja dyscyplinarna ds. studentów, Odwoławcza komisja dyscyplinarna ds. studentów, Komisja dyscyplinarna ds. nauczycieli akademickich, czy koordynator ds. antydyskryminacji studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych (na podstawie Regulaminu Organizacyjnego UDDSW - Załącznik 29 oraz Statutu UDDSW - Załącznik 30).

8.7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia

Studenci UD DSW mogą liczyć na wsparcie ze strony uczelni w następujących obszarach:

- obsługi administracyjnej,
- wsparcia dydaktycznego, naukowego i organizacyjnego ze strony tutorów, nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne,
- wsparcia o charakterze finansowym, rozwiązań regulacyjnych i strukturalnych, organizacyjno-technicznych oraz architektonicznych i technicznych,
- wsparcia we wchodzeniu na rynek pracy (Biuro Karier i Praktyk) lub kontynuowaniu edukacji, szczególnie dzięki szerokiej ofercie studiów uzupełniających magisterskich, podyplomowych oraz doktoranckich, wsparcia studentów w procesie uczenia się,
- wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności dzięki licznym umowom bilateralnym oraz aktywności wydziałowego koordynatora programu Erasmus+, który promuje coroczne wyjazdy studentów do uczelni zagranicznych, informuje o ich warunkach oraz sprawuje opiekę nad studentami zarówno w czasie organizowania wyjazdów, jak i po powrocie studentów na Wydział (szerzej kryterium 7 raportu),

- możliwości uczestnictwa w programach studiów w języku angielskim realizowanych na Wydziale, w których udział biorą studenci z zagranicy oraz studenci UD DSW,
- wsparcia w zakresie promowania twórczości i działalności studentów.

Uczelnia zapewnia studentom i kandydatom obsługę administracyjną m.in. poprzez Biuro Wydziału, ale także inne działy i biura uczelni. Pierwszy kontakt z uczelnią odbywa się najczęściej w Biurze Rekrutacji. Proces rekrutacji można odbyć online, a pracownicy Biura Rekrutacji są przygotowani na szczegółowe pytania zadawane przez potencjalnych studentów. Ułatwieniem stanowi także możliwość zdobycia informacji w języku angielskim, czeskim, rosyjskim i ukraińskim. Dodać należy, że cała procedura rekrutacyjna oraz oferta studiów opisana jest szczegółowo na stronie internetowej UD DSW.

Dziekanat zajmuje się obsługą administracyjną i finansową studentów. Wykształcenie i kwalifikacje pracowników dziekanatu umożliwiają sprawną obsługę procesu kształcenia obejmującą: wydanie i przedłużenie ważności legitymacji studenckich, założenie konta w systemie USOSweb, wydawanie zaświadczeń o przebiegu studiów, rejestrację prac dyplomowych, wydawanie kart wpisów warunkowych i różnic programowych, obsługa formalności dotyczące stypendiów i płatności za studia itp.

Biuro Organizacji Dydaktyki odpowiada za organizację procesu dydaktycznego tj. ułożenie harmonogramu zajęć, publikację terminów konsultacji kadry akademickiej, zawieranie umów z osobami prowadzącymi zajęcia i rozliczenia finansowe rachunków. Wykładowcy kierunku wspomagają swoich studentów w procesie uczenia się na każdym etapie studiowania. W ramach procesu dydaktycznego studenci otrzymują od prowadzących wskazówki dotyczące obowiązkowych materiałów (podręczników, tutoriali, filmików instruktażowych, artykułów, opracowań, dokumentów, aktów prawa itp.), z którymi muszą się zapoznać na kolejne zajęcia. Dla chętnych wykładowcy proponują literaturę uzupełniającą i poszerzającą wiedzę, ewentualnie wspierają w pozalekcyjnych aktywnościach, np. niezależnych projektach czy działalności w kole naukowym.

Studenci otrzymują wsparcie naukowe, dydaktyczne i organizacyjne ze strony kadry dydaktycznej na cotygodniowych dyżurach pracowników (konsultacjach), podczas których istnieje możliwość skonsultowania bieżących pytań i wątpliwości studentów w zakresie przedmiotów i prac dyplomowych. Wszyscy pracownicy posługują się pocztą elektroniczną w domenie dsw.edu.pl, która również jest narzędziem kontaktu ze studentami. Wielu wykładowców udostępnia studentom dodatkowe materiały za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz MS Teams.

8.8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Sprawy dotyczące naruszania bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów są regulowane instytucjonalnie i wynikają z Ustawy i rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W Statucie UD DSW w dziale VIII dotyczącym odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich przewidziano powołanie rzecznika dyscyplinarnego nauczycieli akademickich oraz komisji dyscyplinarnej nauczycieli akademickich na czteroletnią kadencję. Podobnie powołuje się na czteroletnią kadencję rzecznika dyscyplinarnego studentów oraz komisję dyscyplinarną i odwoławczą komisję dyscyplinarną ds. studentów. Ogólnie do spraw dyscyplinarnych odnosi się także Regulamin studiów Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW (Załącznik 6). Uchwała nr 106/2025 Senatu Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW z dnia 29 kwietnia 2025 r.). Szczegółowo proces działania instytucji dyscyplinarnych rozstrzyga Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 8 czerwca 2022 r. w sprawie szczegółowego trybu prowadzenia mediacji, postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich, a także sposobu wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia. Spraw studentów dotyczy Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego w sprawach studentów, a także sposobu wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia. Rzecznicy dyscyplinarni i komisje procedują w tych wyraźnie określonych ramach prawnych. Do komisji dyscyplinarnych trafiają sprawy, które wymagają szczegółowego rozpatrzenia. Na bieżąco sprawy dyskryminacji i przemocy wobec studentów rozpatrują niższe instancje tj. menedżer kierunku i Dziekan Wydziału Studiów Stosowanych, jeśli wpłyną odpowiednie skargi. Również nauczyciele akademicki także mają obowiązek reagować, jeśli na zajęciach dostrzegą niewłaściwe zachowania studentów oraz nauczycieli akademickich.

W roku akademickim 2019/2020 powstał Zespół ds. analizy funkcjonujących w uczelni procedur zwalczających molestowanie i molestowanie seksualne. Członkowie dokonali analizy aktów prawnych obowiązujących w Uczelni pod kątem ich zgodności z ogólnymi dyrektywami antydyskryminacyjnymi, odnoszącymi się zarówno do molestowania seksualnego jak i do dyskryminacji na tle: rasowym, etnicznym, narodowościowym, religijnym, przekonań politycznych, tożsamości płciowej, niepełnosprawności fizycznej i/lub psychicznej, charakteru zatrudnienia formy studiów. Po przeprowadzonej analizie Zespół stwierdził, że funkcjonujące w Uczelni procedury ukierunkowane są w przeważającym stopniu na zadania związane ze zwalczaniem przejawów dyskryminacji, natomiast w niewielkim zakresie odnoszą się do działań zapobiegającym tym zjawiskom. Wskazał on na konieczność stałego monitorowania i uzupełniania obowiązujących w Uczelni regulacji i procedur w zakresie zwalczania procedur dyskryminacji. Konieczne jest podjęcie szerszego spektrum działań, które wynikają też ze zmian z wprowadzonej reformy szkolnictwa wyższego.

Wymienić można kilka ważniejszych zarekomendowanych przez Zespół działań: powołanie organu jednoosobowego ds. równego traktowania; powołania zespołu ds. równego traktowania (spośród studentów); przeprowadzenie ankiety na temat dyskryminacji wśród studentów i pracowników; opracowanie nowych dokumentów określające procedury obowiązujące w przypadku naruszania zasad antydyskryminacyjnych; organizowanie warsztatów na temat dyskryminacji wśród pracowników i studentów; ustalenie zasad współpracy organu jednoosobowego ds. równego traktowania z Akademicką Siecią Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej. Wnioski Zespołu należy uznać za trafne i potrzebne dla rozwiązywania poruszonych wyżej problemów, a władze uczelni rozpoczęły działania związane z wdrożeniem proponowanych zmian.

Aktualnie w uczelni obowiązują w tym zakresie regulacje wprowadzone Zarządzeniem nr 21/2020 Kanclerza Dolnośląskiej Szkoły Wyższej z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia polityki antymobbingowej i antydyskryminacyjnej w Dolnośląskiej Szkole Wyższej (Załącznik 20), Zarządzeniem nr 6/2022 Rektora Dolnośląskiej Szkoły Wyższej z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie wprowadzenia procedury antydyskryminacyjnej dla studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych i innych form kształcenia Dolnośląskiej Szkoły Wyższej z siedzibą we Wrocławiu (dokument został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej) (Załącznik 21), Zarządzeniem nr 1/2024 Rektora Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu z dnia 10 stycznia 2024 r. w sprawie Planu Równości płci dla Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW na lata 2023-2026. (dokument został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej) (Załącznik 22) i Zarządzeniem nr 17/2024 Rektora Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW w sprawie powołania koordynatora do spraw dyskryminacji studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW we Wrocławiu z dnia 1 marca 2024 r. (Załącznik 23).

8.9. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Poza ofertą zajęć dydaktycznych, UD DSW ma dla studentów wiele atrakcyjnych propozycji rozwijania zainteresowań. W Uczelni bardzo aktywnie działa Samorząd Studencki, którego program obejmuje kilka sfer ze szczególnym uwzględnieniem: reprezentowania ogółu studentów, dbałości o sprawy socjalno-bytowe, naukowe i kulturalne studentów; decydowania w sprawach rozdziału środków finansowych przeznaczonych na cele studenckie; wspomagania rozwoju studentów, i Uczelni; opiniowania planów i programów studiów; współpracy z samorządami i organizacjami studenckimi w środowisku akademickim Wrocławia oraz z organizacjami ogólnopolskimi, reprezentowania uczelni w środowisku lokalnym, podejmowania współpracy z innymi samorządami, prowadzenia akcji charytatywnych i działań wolontaryjnych. Organizują także Dni Aktywności Studenckiej i wspierają Biuro Karier i Praktyk w organizacji Targów Pracy i Przedsiębiorczości Week4Work. Od początku funkcjonowania, poszczególne kadencje Samorządu Studenckiego działały bardzo aktywnie,

przyczyniając się do znaczących osiągnięć i sukcesów nie tylko w murach Uczelni, ale przede wszystkim w środowisku lokalnym, a nawet na arenie przedsięwzięć ogólnopolskich. Były to m. in.: uzyskanie mandatów w Parlamencie Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentowanie UD DSW w Międzyuczelnianym Ogólnopolskim Niezależnym Stowarzyszeniu Studentów Uczelni Niepaństwowych, wieloletnia organizacja Festiwalu Pozytywnej Kultury Studenckiej, współorganizacja wraz z innymi uczelniami wrocławskimi Juwenaliów, aktywne uczestnictwo w stowarzyszeniu FUNForum Uczelni Niepublicznych.

Studenci organizują dla wszystkich członków społeczności akademickiej również wydarzenia naukowe (konferencje, seminaria), a także włączani są w zespoły projektowe badaczy UD DSW, gdzie nabywają umiejętności badawczych i współpracy w zespole naukowców, także w wymiarze międzynarodowym. Współpraca z absolwentami odbywa się przez zapraszanie do pracy w ciałach doradczych Dziekana i Rektora, Radach Programowych Kierunków i Konsultacyjnej Rady Pracodawców. Przedstawiciele studentów uczestniczą w organach i gremiach wspierających i kształtujących proces kształcenia na Wydziale Studiów Stosowanych. Zgodnie z Regulaminem studiów UD DSW mają prawo do brania udziału w egzaminach komisyjnych w roli obserwatorów.

W skład Senatu Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW w roku akademickim 2025/2026 wchodzi trzech przedstawicieli studentów. Podczas posiedzeń Senatu studenci zabierali głos, zgłaszali swoje postulaty. Przedstawiciele studentów wybiera Samorząd studentów. Reprezentanci studentów są także obecni w Uczelnianej Radzie Jakości Kształcenia oraz w Radzie Programowej każdego prowadzonego na uczelni kierunku.

W rozpoczynającej się kadencji organów uczelni w roku akademickim 2025/2026 Samorząd studencki opiniował wybór Rektora, Kanclerza oraz Dziekana, jako osoby bezpośrednio podejmujące decyzje w sprawach studenckich.

8.10. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

W Uniwersytecie Dolnośląskim DSW od 5 lat prowadzone są cykliczne ankietowe Badania Atrybutów Marki (BAM). W ramach tych badań ocenia się m.in. system wsparcia i motywowania studentów, program studiów, metody kształcenia oraz wsparcie administracyjne ze strony Uczelni. W okresie pandemii w ramach Badania Atrybutów Marki „Korona” studenci mieli również możliwość wskazania, na ile radzili sobie z e-nauczaniem w tym trudnym okresie. Aktualnie uczelnia poprawiła dostęp do wyników BAM, które zostały ulokowane w Power BI. Poprawiono dostępność dedykowanych danych

dla poszczególnych grup odbiorców - interesariusze wewnętrzni mogą wyświetlać wynik doświadczeń klientów dla obszaru w max. 4 kliknięciach od widoku pulpitu głównego. Planowane jest także podjęcie działań obejmujących:

- przygotowanie raportu z BAM jako gotowego materiału do wykorzystania,
- poprawa UX wyników badania i innych danych dot. studenta oraz intensyfikacja wykorzystania wyników (wnioskowanie, powszechność dostępu, intuicyjność, atrakcyjność, wsparcie szkół na różnych poziomach),
- nadanie badaniom BAM większego znaczenia biznesowego poprzez powiązanie wyników badań z innymi wskaźnikami biznesowymi, w tym przede wszystkim retencją, przechodnością, lojalnością,
- umożliwienie analizy wyników przypisanych do rekordu w czasie.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

.....

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Zgodnie z zapisami Ustawy z 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742) Uniwersytet Dolnośląski DSW realizuje obowiązek publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej dokumentów takich jak: statut i strategia uczelni, regulamin zarządzania prawami autorskimi, prawami pokrewnymi i prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji, regulamin korzystania z infrastruktury badawczej, regulamin studiów, regulamin świadczeń dla studentów, zasady i tryb przyjmowania na studia, wzory umów o świadczenie usług edukacyjnych, programy studiów, informacje o wysokości opłat pobieranych od studentów, uchwały PKA dotyczące oceny programowej lub oceny kompleksowej wraz z ich uzasadnieniem, informacje o procedurach potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, sprawozdania finansowe samorządu studentów, sprawozdanie z rozdziału środków finansowych i ich rozliczenie. Wśród kanałów wymiany informacji na Wydziale Studiów Stosowanych w przedmiotowym zakresie są:

- strona internetowa Uczelni (<https://www.dsw.edu.pl>), system Wirtualna Uczelnia (<http://harmonogramy.dsw.edu.pl>),
- system USOSweb (<https://usosweb.dsw.edu.pl>),
- Microsoft365 (<https://login.microsoftonline.com>),
- podstrony poszczególnych jednostek, które świadczą usługi dedykowane bezpośrednio kandydatom na studia i studentom, a także
- gabloty, ulotki/informatory,
- portale społecznościowe,
- platforma e-learningowa (MS TEAMS, Moodle),
- tutorzy,
- popularyzacja kierunku (np. Targi Pracy i Przedsiębiorczości Week4Work, Akademia Umiejętności, Dni Otwarte Uczelni, Festiwal Nauki itp.).

Na stronie internetowej Uniwersytetu są umieszczane informacje związane z procesem rekrutacyjnym oraz ważne informacje związane ze studiowaniem, o wydarzeniach bieżących. Dodatkowo w Wirtualnym Dziekanacie publikowany jest harmonogram studiów i ważne ogłoszenia (np. terminy konsultacji wykładowców, terminy egzaminów, inne bieżące ogłoszenia). Wszystkie informacje bieżące, ogłoszenia, wiadomości o aktualizacji poszczególnych elementów zamieszczane są na stronie DSW oraz powiązanych profilach w mediach społecznościowych:

- Facebook <https://www.facebook.com/UniwersytetDolnoslaskiDSW/>,

- Instagram: https://www.instagram.com/universytet_dolnoslaski_dsw/,
- LinkedIn: <https://www.linkedin.com/school/universytet-dolnoslaski-dsw/mycompany/>.

Wydarzenia naukowe, kulturalne i rozrywkowe, podobnie jak sukcesy studentów i pracowników są opisywane w aktualnościach na stronach Uczelni i w mediach społecznościowych. Oprócz zamieszczania informacji w sieci wszystkie bieżące komunikaty dla studentów, ogłoszenia i wiadomości są zamieszczane w ogólnodostępnych monitorach i na tablicach ogłoszeń. Informacji udzielają także: Dziekanat, Władze Wydziału oraz tutorzy grup.

9.2. Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie

Informacje związane z przyjmowaniem na studia, tokiem studiów, programami studiów oraz ich bieżącą obsługą zamieszczane są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW (<https://bip.wsb.pl/dsw>) oraz witrynie internetowej Uczelni (<https://www.dsw.edu.pl>).

Cyklicznego przeglądu zakresu i sposobu prezentacji informacji przekazywanej w kanałach elektronicznych dokonują osoby funkcyjne i pozostali pracownicy Uczelni, w zakresie podległych im komórek organizacyjnych Wydziału i Uczelni. Osoby te proponują także zmiany w zakresie treści udostępnianych w kanałach informatycznych oraz sposobu ich prezentacji. Zmian dokonują administratorzy strony Uczelni i administratorzy funpage'a na Facebooku, Instagramie. Zbierane uwagi dotyczą: aktualności, rzetelności, zrozumiałości i kompleksowości informacji o studiach, ich zgodności z potrzebami odbiorców (tj. kandydatów na studia, studentów, doktorantów, pracowników). Komunikacja między pracownikami i studentami jest również wspierana przez system USOSweb, Microsoft365 oraz Wirtualny Dziekanat. Informacje mogą być, na wniosek studentów, przekazywane także drogą mailową lub telefoniczną, jeśli nie są przedmiotem szczególnej ochrony. Dostęp do informacji w UD DSW jest zgodny z regulującymi te kwestie aktami prawnymi, z których treścią pracownicy są na bieżąco zapoznawani mailowo, poprzez Intranet oraz podczas szkoleń.

Informacja publiczna, która nie została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW, jest udostępniana na wniosek, zgodnie z ustawą z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2022 poz. 902 t.j.). Udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje w sposób i w formie wskazanych we wniosku, chyba że środki techniczne, którymi dysponuje Uczelnia, uniemożliwiają udostępnienie informacji w sposób i w formie określonych we wniosku. W takiej sytuacji Uczelnia powiadamia pisemnie wnioskodawcę o przyczynach braku możliwości udostępnienia informacji zgodnie z wnioskiem i wskazuje, w jaki

sposób lub w jakiej formie informacja może być udostępniona niezwłocznie. Udostępnienie informacji publicznej jest bezpłatne.

Wszystkie uczelniane akty prawne są publikowane w Intranecie Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW, do którego dostęp jest zapewniony przez stronę główną Uczelni. Dodatkowo do najważniejszych dokumentów takich jak m.in. regulamin studiów, zasady rekrutacji i przyjęć na studia, regulamin świadczeń dla studentów i doktorantów, regulamin zarządzania prawami autorskimi, prawami pokrewnymi i prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji, regulamin korzystania z infrastruktury badawczej, programy studiów i regulaminy praktyk studenckich obowiązujące studentów poszczególnych kierunków i poziomów kształcenia, akty prawne i dokumenty dotyczące zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 zapewniamy poprzez podstronę BIP Uczelni. Efekty uczenia się są opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW w części poświęconej „Programom studiów”.

Wszystkie uczelniane akty prawne są publikowane w Intranecie Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW, do którego dostęp jest zapewniony przez stronę główną Uczelni. Dodatkowo do najważniejszych dokumentów takich jak m.in. regulamin studiów, zasady rekrutacji i przyjęć na studia, regulamin świadczeń dla studentów i doktorantów, regulamin zarządzania prawami autorskimi, prawami pokrewnymi i prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji, regulamin korzystania z infrastruktury badawczej, programy studiów i regulaminy praktyk studenckich obowiązujące studentów poszczególnych kierunków i poziomów kształcenia, akty prawne i dokumenty dotyczące zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 zapewniamy poprzez podstronę BIP Uczelni. Efekty uczenia się są opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW w części poświęconej „Programom studiów”.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

.....

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Uniwersytet Dolnośląski DSW dąży do stałego podnoszenia jakości kształcenia i działalności naukowej. Realizacja tego celu jest możliwa dzięki sprawnemu zarządzaniu i spełnieniu krajowych przepisów prawa i regulacji wewnętrznych. Uczelnia realizuje politykę zapewnienia jakości kształcenia poprzez Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia DSW przyjęty Zarządzeniem Rektora 18/2024 (Załącznik nr 24). System realizowany jest w oparciu o ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, rozporządzenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, uchwały PKA, statut uczelni, wewnętrzne prawo uczelni.

System wiąże się bezpośrednio z realizacją misji Uczelni i strategią jej rozwoju. Nawiązuje do dorobku i doświadczenia nauczycieli akademickich, standardów kultury akademickiej, dążenia do ciągłego rozwoju kadry, doskonalenia organizacji kształcenia. Cele systemu obejmują: ciągłe zapewnienie i podnoszenie jakości kształcenia; dążenie do kreowania własnej, niepowtarzalnej tożsamości akademickiej; ustawiczną dbałość o realizację procesu kształcenia i osiąganie zakładanych efektów uczenia się; aktualizowanie i doskonalenie programów studiów I i II stopnia, jednolitych studiów magisterskich, a także sposobów weryfikacji zakładanych efektów uczenia się; dostosowywanie programów studiów do aktualnych potrzeb i potencjału rozwoju społecznego, kulturowego i gospodarczego regionu oraz jego krajowego oraz międzynarodowego otoczenia; wspomaganie rozwoju naukowego, zawodowego i społecznego studentów, włączanie w proces projektowania, doskonalenia i realizacji kształcenia interesariuszy z otoczenia społecznego, gospodarczego i kulturalnego oraz studentów.

W zakresie odpowiedzialności nad kierunkiem kształcenia funkcje organizacyjne i menedżerskie pełni na pierwszym etapie menedżer kierunku, na drugim Dziekan Wydziału Studiów Stosowanych. Dodatkowo sprawowaniu nadzoru nad kadrami prowadzącą zajęcia dydaktyczne na kierunku służą składane od 1 października 2022 r. w systemie Omega-PSIR sprawozdania z dorobku naukowego nauczycieli akademickich. Informacje powyższe są weryfikowane przez menedżera kierunku, Prodziekana i Dziekana, są podstawą oceny pracowniczej.

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Na Wydziale obowiązuje procedura projektowania i dokumentowania programów studiów na określonym kierunku studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolitych studiach

magisterskich opartych na Polskiej Ramie Kwalifikacji. Wprowadzona została Zarządzeniem nr 104/2024 Dziekana Wydziału Studiów Stosowanych Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW z dnia 2 grudnia 2024 r. w sprawie wprowadzenia Procedury projektowania i dokumentowania programów studiów na określonym kierunku studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich opartych na Polskiej Ramie Kwalifikacji (Załącznik nr 25). Ma ona na celu zapewnienie odpowiedniego planowania i dokumentowania koncepcji/programu studiów (ze wskazaniem wzorów wymaganych dokumentów) oraz osiąganie przez studentów efektów uczenia się ustalonych dla kierunków, zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, aktualizację kształcenia w oparciu o wymogi rynku pracy, a także stworzenie rzetelnego źródła informacji na temat kształcenia.

Zakłada ona między innymi, że projektując program studiów dla kierunku o profilu ogólnoakademickim uwzględnia się zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, natomiast projektując program studiów dla kierunku o profilu praktycznym uwzględnia się zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, które są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. W dokumencie (Załącznik 25) określono zasady projektowania nowego kierunku oraz nowego modułu kształcenia wybieralnego (specjalnościowego), sposoby opiniowania i zatwierdzania nowego programu, sposoby dokonywania zmian w programie oraz doskonalenia programu studiów. W procedurze określono zakres odpowiedzialności i działania związane z nadzorem nad procesem kształcenia, oceną realizacji zakładanych efektów odbywa się poprzez przegląd modułów składających się na program studiów; oceną poprawności dobranych metod weryfikacji efektów uczenia się / sposobów sprawdzania efektów uczenia się odnosi się do oceny dobranych metod nauczania i sposobów sprawdzania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz stopnia ich osiągnięcia w odniesieniu do minimalnych wymagań w tym zakresie. Procedura wskazuje także sposób wycofywania z oferty form edukacyjnych.

10.3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach

Dla każdego kierunku studiów, realizowanego lub przygotowywanego do uruchomienia w ramach Wydziału, Dziekan powołuje, na wniosek menedżera kierunku, Radę Programową Kierunku, w której skład oprócz pracowników uczelni wchodzi studenci oraz współpracujący z uczelnią interesariusze zewnętrzni.

Do zadań Rady Programowej Kierunku należy m.in.: sprawowanie nadzoru merytorycznego nad realizacją programu studiów; doskonalenie koncepcji kształcenia i programu studiów; występowanie do Dziekana Wydziału z inicjatywą wprowadzenia zmian do programu studiów danego kierunku;

przygotowanie planu rozwoju kierunku uwzględniającego potrzeby studentów i otoczenia społecznego, gospodarczego oraz kulturalnego; opiniowanie tematów prac dyplomowych przedkładanych członkom rad programowych przez promotorów za pośrednictwem menedżera kierunku; prowadzenie monitoringu zakładanych efektów uczenia się dla właściwego kierunku, poziomu i profilu studiów, w szczególności w odniesieniu do zgodności zakładanych efektów uczenia się z aktualnymi potrzebami rynku pracy, aspiracjami studentów, ze standardami i dobrymi praktykami kształcenia ogólnoakademickiego lub praktycznego oraz z obowiązującym stanem prawnym; analizowanie dokumentacji potwierdzającej weryfikację efektów uczenia się na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie studiów, w tym w procesie dyplomowania; przygotowanie dla menedżera kierunku wniosków i rekomendacji dotyczących doskonalenia procesu uczenia się, weryfikacji efektów uczenia się; wydawanie opinii w sprawie tworzenia lub likwidacji specjalności na kierunku.

Za opracowanie, monitorowanie oraz doskonalenie programu studiów odpowiada menedżer kierunku. Do jego kompetencji należy nadzór i kierowanie procesem dydaktycznym, weryfikacja i doskonalenie programów we współpracy z zespołem dydaktycznym kierunku, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentami. Odpowiada on za tworzenie i modyfikację programu, przygotowanie dokumentacji związanej z zatwierdzaniem nowych programów kształcenia; gromadzenie dokumentacji do tych działań; aktualizację i ewidencję przez prowadzących kart przedmiotów realizowanych w kolejnych cyklach kształcenia. W doskonaleniu programów zaangażowane są doraźnie lub na stałe tworzone zespoły.

Menedżer kierunku wraz z członkami zespołu dydaktycznego opracowują katalog efektów uczenia się, konsultowany z Wydziałową Komisją ds. Oceny Jakości Kształcenia, a następnie prezentowany na posiedzeniu Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia i określany przez Senat.

W proces projektowania i doskonalenia programów studiów zaangażowani są studenci, biorąc udział w pracach ciał kolegialnych Uczelni: dwóch przedstawicieli w Uczelnianej Radzie Jakości, dwóch przedstawicieli w Radzie Akademickiej oraz przedstawiciel studentów danego kierunku w Radzie Programowej Kierunku. Program studiów ustala Senat. Sposoby przeprowadzania weryfikacji osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się są określone w kartach przedmiotów.

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Niezbędnym elementem programu studiów są również kart przedmiotów, opracowywane przez nauczycieli akademickich. Menedżer kierunku sprawdza zawartość i kompletność kart przedmiotów

i decyduje o zatwierdzeniu. Wykładowcy prowadzący zajęcia zobowiązani są do podania na pierwszym spotkaniu zasad i warunków zaliczenia danego przedmiotu. Podstawą weryfikacji efektów uczenia się są: zaliczenia i egzaminy z wszystkich form zajęć przewidzianych w planie studiów, zaliczenia praktyk studenckich, praca dyplomowa i egzamin dyplomowy. Prowadzący zajęcia zamieszczają ocenę weryfikacji osiągniętych przez danego studenta efektów uczenia się w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów (USOSweb).

Wykładowcy są zobowiązani udokumentować proces weryfikacji efektów uczenia się w teczkach prowadzonych przedmiotów. Do teczek trafiają próbki prac pisemnych, wyniki egzaminów i kolokwium, zestawy pytań do zaliczenia, projekty, na podstawie których dokonano oceny osiągnięcia efektów uczenia się. Przy doskonaleniu programu studiów prowadzone są szkolenia rozwijające miękkie kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia (dotyczące m.in. pracy ze studentami z niepełnosprawnością, metod i technik kształcenia na odległość). Nauczyciele uczestniczą również w zewnętrznych programach doskonalących umiejętności akademickie w tym w takich jak np. wyjazdy studyjne w ramach programu ERASMUS+, Master of Didactics (program zakończony). Losy studentów są monitorowane przez Biuro Karier i Praktyk, a wnioski przekazywane do wydziału w celu analizy.

Ocena skuteczności przyjętych rozwiązań organizacyjnych następuje poprzez:

1. Analizę wyników ankiet ewaluacji studenckiej. Ankiety oceny kadry dydaktycznej wypełniane przez studentów na koniec każdego semestru. W arkuszu ewaluacyjnym studenci oceniają program przedmiotu, jego praktyczność, stopień realizacji założonych efektów uczenia się, możliwości konsultacji z prowadzącym. Dodatkowo w pytaniach otwartych proszeni są o wskazanie treści, o które warto wzbogacić przedmiot lub co ich zdaniem może zostać ograniczone. Ankieta ewaluacyjna wprowadzona jest Zarządzeniem nr 7/2021 Dziekana WSS (Załącznik nr 26), zaś procedury przeprowadzania ewaluacji procesu kształcenia określona jest w Zarządzeniu nr 20/2020 Dziekana WSS (Załącznik nr 27).

2. Hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzone przez dziekana, prodziekanów lub osoby wskazane przez Wydziałową Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia. Procedurę hospitacji zajęć prowadzonych przez nauczycieli i doktorantów szczegółowo określa Zarządzenie nr 16/2023 Dziekana WSS. Hospitacje mogą mieć charakter planowany lub pozaplanowy (Załącznik nr 3). Hospitacje pozaplanowe mogą zostać przeprowadzone na wniosek Rektora, Dziekana, Prodziekana ds. kształcenia, menedżera kierunku, Kierownika Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, Kierownika Pracowni Kształcenia Językowego lub gdy do Dziekana wpłynie formalne zgłoszenie studentów o nieprawidłowościach podczas zajęć dydaktycznych, a także gdy hospitacje nie zostały przeprowadzone z uwagi na brak realizacji zajęć dydaktycznych zgodnie z planem zajęć.

3. Badanie Atrybutów Marki przeprowadzane wśród studentów raz w roku pod koniec każdego roku akademickiego (na przełomie kwietnia i maja). Zakres przedmiotowy badania obejmuje wszystkie aspekty funkcjonowania uczelni, począwszy od oceny procesu dydaktycznego (oferta programowa, zajęcia i wykładowcy, e-learning, organizacja studiów), obsługi administracyjnej, infrastruktury, życia studenckiego, współpracy międzynarodowej a skończywszy na badaniu rekomendacji studiów. Z wynikami badań zapoznawani są kierownicy jednostek uczelni oraz menedżerowie kierunków.

Bieżące monitorowanie programu studiów jest realizowane poprzez m.in.: zgłaszanie uwag i propozycji przez studentów do wykładowców prowadzących zajęcia, menedżera kierunku lub dziekana/prodziekana ustnie, podczas konsultacji lub mailowo w czasie ich cotygodniowych dyżurów oraz analizę wyników ewaluacji wszystkich zajęć każdego semestru. Każdy wykładowca otrzymuje wyniki ewaluacji swoich przedmiotów w semestrze.

Monitoring okresowy programu dokonywany jest przede wszystkim przez Radę Programową Kierunku na spotkaniach, dyskusję o osiągniętych efektach uczenia się, sposobach ich raportowania i weryfikacji, przegląd kart przedmiotów i teczek przedmiotowych, dyskusję nt. dostosowania oferty programowej do zapotrzebowania studentów i rynku.

Wnioski o dokonanie zmian w programie studiów, w tym m.in. propozycje stworzenia nowej grupy zajęć wybieralnych, nowego modułu kształcenia, zmiany w kolejności realizowanych przedmiotów, zmiany sposobu weryfikacji efektów uczenia się itd. może zgłaszać każdy pracownik zatrudniony na stanowisku badawczym, badawczo-dydaktycznym, dydaktycznym, współpracownicy zewnętrzni prowadzący zajęcia na danym kierunku, a także członkowie Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia, działających w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Dolnośląskim DSW.

Proponowane zmiany są zgłaszane menedżerowi kierunku lub Radzie Programowej Kierunku, a po ich akceptacji przedstawiane Radzie Uczelnianej ds. Jakości Kształcenia. Pozytywna opinia Rady pozwala na przedłożenie projektu zmian lub nowego programu studiów Senatowi wraz z opinią Samorządu Studentów. Uchwała Senatu pozwala na wprowadzenie proponowanych zmian do programu studiów, który obowiązuje od kolejnego roku akademickiego.

10.5. Zakres, formy udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Rada Programowa Kierunku, składająca się z pracowników danego kierunku i uczelnianych opiekunów praktyk, przedstawicieli studentów studiujących na kierunku oraz właściwych interesariuszy zewnętrznych, weryfikuje napływające propozycje doskonalenia efektów uczenia się od studentów, wykładowców, przedstawicieli pracodawców i absolwentów. Wnioski te służą jako

podstawa do działań powołanej na Wydziale Studiów Stosowanych Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia. Jest ona elementem wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia DSW. Do kompetencji Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia należy kreowanie polityki zapewniania jakości kształcenia zgodnej z wytycznymi zewnętrznymi, własnym potencjałem i potrzebami. Komisja ta przedkłada Uczelnianej Radzie ds. jakości kształcenia raport Wydziału dotyczący oceny efektów uczenia się, który pozwoli zapewnić doskonalenie programu studiów (zgodnie z wymaganiami rozporządzenia w sprawie studiów).

Interesariusze zewnętrzni są zapraszani na posiedzenia Rady Programowej Kierunku, Wydziałowej Komisji ds. oceny jakości kształcenia i Uczelnianej Rady ds. jakości kształcenia. Ponadto wszyscy studenci wyrażają swoje opinie w ramach procesu ankietyzacji w systemie USOSweb oraz w ramach prowadzonych na Uniwersytecie Dolnośląskim DSW innych ankietowych Badań Atrybutów Marki (BAM). Studenci mogą wskazywać na treści programowe, które chcieliby wprowadzić do procesu kształcenia i zwrócić uwagę na nowe trendy występujące na rynku pracy. Interesariusze zewnętrzni mogą brać bezpośredni udział w procesie tworzenia, proponować dokonywanie zmian wszelkich elementów związanych z aktualizacją programu studiów. Ponadto interesariusze współpracują w zakresie realizacji badań naukowych i wykorzystywania ich wyników w procesie dydaktycznym, a także w obszarze praktyk zawodowych oraz realizacji prac dyplomowych. Uniwersytet Dolnośląski DSW ma podpisanych szereg umów o współpracy w wymienionych obszarach z wieloma instytucjami w województwie dolnośląskim. Przyjęty system weryfikacji pozwala w sposób przejrzysty i efektywny dostosować ofertę kształcenia do potrzeb rynkowych.

Należy zwrócić uwagę na istotny w uczelni instytucjonalny i interdyscyplinarny efekt synergii w zakresie doskonalenia i monitorowania procesu kształcenia. W Uniwersytecie Dolnośląskim DSW odbywają się otwarte dla wszystkich nauczycieli seminaria. Część seminariów poświęcona była podtrzymaniu i dalszemu rozwojowi kompetencji skutecznej realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. I tak w maju i czerwcu 2023 roku nauczyciele i osoby prowadzące zajęcia miały okazję uczestniczyć w szkoleniach pt.: „Kreatywne metody aktywizujące — jak uatrakcyjnić zajęcia online i zaktywizować studentów”.

W kwietniu 2025 r. dla wykładowców i menadżerów kierunków odbyło się seminarium pt. Metoda bilansu kompetencji – jak i w czym może pomóc? Organizatorem był Instytut Badań Edukacyjnych PIB. W listopadzie 2023 roku odbyło się Forum HyFlex na Uniwersytecie Dolnośląskim DSW poświęcone hybrydowo-elastycznemu modelowi nauczania i organizacji zajęć uniwersyteckich. Poza tym w 16-17 listopada 2023 roku zrealizowano kolejne Forum Metodyczne Uczelni Grupy Merito, tym razem poświęcone zmianom w edukacji wyższej pt.: „Metodyk(a) Przyszłości. Zmiany w edukacji

wyższej”. W listopadzie 2025 Forum metodyczne odbyło się pod hasłem: “Uniwersytet w przemianie”.

Kilka razy w roku organizowane są również praktyczne seminaria online poświęcone ważnym społecznie tematom związanym z edukacją, młodymi itp.: Nauczyciel, uczeń, rodzic. Jak efektywnie komunikować się z innymi (16.05.2024), Uczeń z ADHD i w spektrum autyzmu. Jak mądrze towarzyszyć i wspierać? (16.10.2025).

Od ponad dwóch lat ważnym tematem szkoleń, seminariów i webinariów stało się również zagadnienie związane z wykorzystywaniem narzędzi gen-AI w pracy dydaktycznej i naukowej. Szkolenia i warsztaty dotyczą takich wątków jak: możliwości narzędzi generatorów AI (Co-pilot, ChatGPT, Elicit, SciSpace, Perplexity), prawne aspekty korzystania ze sztucznej inteligencji w edukacji, polityka etycznego korzystania ze sztucznej inteligencji na Uniwersytecie oraz zastosowanie generatorów AI w pracy nauczyciela akademickiego. W ramach doskonalenia oferty dydaktycznej pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku wraz z menedżerem kierunku, podejmują inicjatywy opracowania nowych specjalności wynikających z powyżej opisanych procesów. Weryfikacja i uzyskanie opinii wobec pomysłów koordynowane jest przez menedżera kierunku w ramach procesów wewnętrznego opiniowania na Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się zapewne odpowiednio prowadzonej przez uczelnię polityki jakości kształcenia dotyczącej kierunku pedagogika specjalna.	Uczelnia podjęła następujące działania naprawcze zapobiegające występowaniu nieprawidłowości będących podstawą do sformułowania zaleceń w kryteriach 1, 4: – Rada Programowa Kierunku zweryfikowała koncepcję kierunku, – Dziekan Wydziału Studiów Stosowanych skierowała do Uczelnianej Rady ds. jakości kształcenia wnioski o opinię w sprawie zmiany przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, – Senat Uczelni podjął Uchwałę nr 140/2022 w sprawie przyporządkowania kierunku studiów <i>pedagogika specjalna</i> jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym do dyscypliny naukowej, – Menedżer kierunku zwiększył liczbę godzin prowadzonych na kierunku przez nauczycieli akademickich, których stopnie naukowe i dorobek

		naukowy mieści się w dyscyplinach, do których przyporządkowano oceniany kierunek, – zwiększono kadre akademicką kierunku o nowozatrudnionych specjalistów, w tym pedagogów specjalnych: prof. dr hab. Małgorzatę Sekułowicz, dr hab. Beatę Jachimczak, dr Doroty Prędkiewicz, pedagoga z zakresu logopedii i wczesnej interwencji, dr Agnieszkę Chojnacką, pedagoga – terapeutę pedagogicznego i psychologa; dr Joannę Dejną pedagoga, psychologa – zapewniono zwiększenie liczby godzin zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, tak aby prowadzili co najmniej 50% godzin zajęć, – Rektor Uczelni wydała Zarządzenie nr 14/2022 w sprawie struktury obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaju zajęć wliczanych do pensum dydaktycznego, wysokości rocznych pensów dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk nauczycieli akademickich oraz zasad powierzania obowiązków dydaktycznych pracownikom nieetatowym w roku akademickim 2022/2023, – Dziekan Wydziału wydała Zarządzeniem nr 3/2022 szczegółową wydziałową instrukcję obsady zajęć dydaktycznych, które pozwoli zniwelować błędy związane z niepełnym wykorzystaniem zasobów kadrowych, – Władze Uczelni wprowadziły rozwiązanie systemowe obejmujące zbieranie informacji o wykształceniu i doświadczeniu zawodowym nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne w aplikacji „CV wykładowcy” dostępnej w Intranecie zgodnie z Okólnikiem nr 3/2021 Rektora Dolnośląskiej Szkoły Wyższej z dnia 5 listopada 2021 r. w sprawie obowiązku wypełnienia i bieżącej aktualizacji CV Wykładowcy w Intranecie.
--	--	--

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10: brak

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony – Praktyczny profil kształcenia oraz wysoki udział zajęć o charakterze praktycznym (warsztaty, laboratoria, zajęcia metodyczne i praktyki), sprzyjające osiąganiu efektów uczenia się i przygotowaniu do wykonywania zawodu pedagoga specjalnego. – Zajęcia prowadzone przez osoby czynne zawodowo w obszarze pedagogiki specjalnej, posiadające doświadczenie praktyczne oraz kliniczno-diagnostyczne. – Systematyczne wykorzystywanie nowoczesnych technologii w procesie dydaktycznym, w tym technologii wspierających pracę z osobami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. – Ugruntowana współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w szczególności z placówkami realizującymi praktyki zawodowe. – Partycypacja studentów w doskonaleniu jakości kształcenia oraz rozwoju kierunku, poprzez udział w gremiach opiniotwórczych i inicjatywach pro jakościowych.	Słabe strony – Niewystarczająca dynamika rozwoju młodszej kadry naukowo-dydaktycznej oraz ograniczona atrakcyjność ścieżki kariery akademickiej, co stwarza ryzyko luki sukcesyjnej w perspektywie kilkuletniej. – Utrzymująca się od dawna dominacja studentów niestacjonarnych aktywnych zawodowo, utrudniająca ich udział w działaniach projektowych, badawczych i mobilności międzynarodowej. – Ograniczony stopień umiędzynarodowienia w praktyce (niska mobilność/aktywność międzynarodowa części studentów wynikająca ze specyfiki populacji). – Niewielka liczba zespołów badawczych, wspólnie tworzących i realizujących projekty badawcze.
Czynniki zewnętrzne	Szanse – Wzrost systemowego zapotrzebowania na pedagogów specjalnych. – Wzrost zapotrzebowania na kompetencje diagnostyczne i planowanie wsparcia (IPET/WOPFU/KSzOF) w szkołach. – Transformacja systemu edukacji w kierunku edukacji włączającej. – Rozszerzanie sieci współpracy szkół, poradni i instytucji wsparcia (model	Zagrożenia – Niż demograficzny oraz spadek zainteresowania studiami na kierunkach pomocowych. – Postępująca biurokratyzacja i formalizacja procesu kształcenia, zwiększająca koszty czasowe i ograniczająca zasoby na pracę dydaktyczną i rozwojową. – Niestabilność otoczenia prawno-organizacyjnego (częste zmiany regulacyjne) utrudniająca planowanie i

	międzysektorowy) – wzrost znaczenia specjalistów zdolnych do pracy interdyscyplinarnej. – Otwartość i zapotrzebowanie władz regionalnych na eksperckie wsparcie w obszarze edukacji włączającej i pomocy psychologiczno-pedagogicznej	doskonalenie procesu kształcenia. – Strukturalne uwarunkowanie jednolitego, pięcioletniego cyklu kształcenia, mogące stanowić barierę rekrutacyjną i opóźniać wejście absolwentów na rynek pracy. – Trudności w implementacji edukacji włączającej w praktyce szkolnej, wynikające z barier organizacyjnych, kulturowych i zasobowych.
--	--	--

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku⁶

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat stan na dzień 01.12.2022	Bieżący rok akademicki stan na dzień 01.12.2022
jednolite studia magisterskie	I			35	85
	II				71
	III				51
	IV				36
	V				1
Razem:				35	244

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
jednolite studia magisterskie	2025	n/d	n/d	22	17
Razem:		n/d	n/d	22	17

⁶ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787)

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin	
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10 semestrów/310 ECTS	
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁷	Stacjonarne 4360 godzin Logopedia:4366 godzin	Niestacjonarne 2706 godzin Logopedia: 2756 godzin
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Stacjonarne 158,7 ECTS Logopedia: 159,1 ECTS	Niestacjonarne 97 ECTS Logopedia: 99,3 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	Stacjonarne 227,2 ECTS Logopedia: 222 ECTS	Niestacjonarne 216,7 ECTS Logopedia: 213,4 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych - w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	22	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	104	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	23	
Wymiar praktyk zawodowych ⁸	414 godzin	
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Stacjonarne:60 godzin	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:		
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 4360 (4366 -logopedia) / 318	
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 2706 (2756 - logopedia) / 318	

⁷ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁸ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁹

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma / formy zajęć	ECTS	Łączna liczna godzin zajęć	
			stacjonarne	niestacjonarne
Moduły kształcenia podstawowego				
Filozofia z etyką	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka	wykład, ćwiczenia	2,0	48	24
Podstawy socjologii	wykład, ćwiczenia	2,0	48	24
Podstawy pedagogiki	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Wprowadzenie do psychologii	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Umiejętności akademickie	ćwiczenia	2,0	28	12
Kompetencje przyszłości I	ćwiczenia	2,0	16	12
Kompetencje przyszłości II	ćwiczenia	2,0	16	12
Kompetencje przyszłości III	ćwiczenia	2,0	16	12
Moduły kształcenia kierunkowego				
Psychologia rozwojowa i osobowości	wykład, ćwiczenia	3,2	60	30
Psychologia procesów poznawczych	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Psychologia emocji i motywacji	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Socjologia edukacji	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Pedagogika ogólna	ćwiczenia	2,0	30	14
Pedagogika społeczna	ćwiczenia	2,0	30	14
Podstawy dydaktyki ogólnej i edukacji wczesnoszkolnej	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Pedeutologia	ćwiczenia	2,0	30	14
Wprowadzenie do poradnictwa rehabilitacyjnego	ćwiczenia	2,0	30	14
Edukacja i rehabilitacja dzieci ze spektrum autyzmu	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Podstawy edukacji i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Wprowadzenie do logopedii	ćwiczenia	2,0	30	14
Poradnictwo i praca w środowisku rodzinnym	ćwiczenia	2,0	30	14
Technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK)	ćwiczenia	2,0	30	14
Podstawy polskiego języka migowego I	ćwiczenia	2,0	30	14
Podstawy polskiego języka migowego II	ćwiczenia	2,0	30	14
Psychologia rehabilitacji	wykład, ćwiczenia	2,3	48	28
Psychologia kliniczna z elementami neurologii	wykład, ćwiczenia	2,3	48	28
Psychologia wychowania	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Podstawy tyflopedagogiki	ćwiczenia	2,0	28	14
Podstawy surdopedagogiki	ćwiczenia	2,0	28	14
Edukacja i resocjalizacja dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Podstawy pedagogiki leczniczej	ćwiczenia	2,0	28	14
Podstawy andragogiki	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Andragogika specjalna	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Wspomaganie rozwoju osoby z niepełnosprawnością	wykład, ćwiczenia	2,3	48	28

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Projekty społeczne w pracy z osobami z niepełnosprawnościami	ćwiczenia	2,0	50	34
Dydaktyka specjalna	wykład, ćwiczenia	2,5	60	32
Organizacja procesu kształcenia specjalnego	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Diagnostyka psychopedagogiczna	wykład, ćwiczenia	2,3	48	28
Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia	wykład, ćwiczenia	2,3	48	28
Teorie wykluczenia społecznego i edukacja antydyskryminacyjna	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Regulacje prawne i orzecznictwo w edukacji integracyjnej i włączającej	ćwiczenia	2,0	28	14
Podstawy edukacji integracyjnej i włączającej	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Konstruowanie i ewaluacja Indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Diagnoza dojrzałości szkolnej	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Kształcenie w grupach zróżnicowanych	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Metodyka zajęć wyrównawczych i korekcyjno-kompensacyjnych	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Metodyka pracy z uczniem zdolnym	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Warsztaty terapii zachowań niepożądanych	ćwiczenia	2,0	30	14
Metody socjoterapeutyczne	ćwiczenia	2,0	30	14
Konstruowanie programów wychowawczo-profilaktycznych	ćwiczenia	2,0	30	14
Komunikacja interpersonalna	ćwiczenia	2,0	30	20
Kultura organizacyjna szkoły	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Historia wychowania	ćwiczenia, e-learning	4,0	56	52
Emisja głosu	wykład, ćwiczenia	1,0	16	12
Kultura języka	wykład, ćwiczenia	1,0	34	24
Pierwsza pomoc przedmedyczna	ćwiczenia	1,0	20	12
Moduły przygotowania pracy dyplomowej				
Seminarium magisterskie I	ćwiczenia	2	30	12
Seminarium magisterskie II	ćwiczenia	3	40	24
Seminarium magisterskie III	ćwiczenia	3	40	24
Metodologia badań naukowych	wykład, ćwiczenia	3	50	24
Metody i techniki badań pedagogicznych	ćwiczenia	2	30	12
Moduły kształcenia językowego				
Język obcy 1 (język angielski, język niemiecki)	ćwiczenia, e-learning	4	84	76
Język obcy 2 (język angielski, język niemiecki)	ćwiczenia, e-learning	4	84	76
Język obcy 3 (język angielski, język niemiecki)	ćwiczenia, e-learning	4	84	76
Warsztaty kompetencji językowych I (j. angielski, j. niemiecki)	ćwiczenia, e-learning	3	50	40
Warsztaty kompetencji językowych II (j. angielski, j. niemiecki)	ćwiczenia, e-learning	3	50	40
Moduły zajęć do wyboru w zakresie Edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami intelektualną				
Medyczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami intelektualną	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Podstawy integracji sensomotorycznej	wykład, ćwiczenia	2,6	60	30
Pedagogiczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami intelektualną	wykład, ćwiczenia	2,6	60	30

Prawne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Psychologiczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Psychomotoryczne wspieranie rozwoju	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Arteterapia w pracy pedagoga specjalnego	ćwiczenia	2,0	30	12
Wybrane metody terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia, projekt	3,0	70	46
Praca z rodziną dziecka z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia, projekt	3,6	62	42
Komunikacja wspomagająca i alternatywna	wykład, ćwiczenia	2,0	48	24
Prawidłowości i problemy rozwoju psychoseksualnego osób z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Kulturowe i społeczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Metodyka kształcenia dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Metodyka wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się TIK	ćwiczenia	1,0	16	12
Metodyka edukacji polonistycznej	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Metodyka edukacji matematycznej	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej	ćwiczenia	2,0	30	14
Metodyka edukacji muzycznej	ćwiczenia	2,0	30	14
Metodyka edukacji technicznej i plastycznej	ćwiczenia	2,0	30	14
Metodyka pracy w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Metodyka wychowania fizycznego i edukacji zdrowotnej	ćwiczenia	1,0	16	12
Moduły zajęć do wyboru w zakresie <i>Pedagogiki leczniczo-terapeutycznej</i>				
Medyczne podstawy pedagogiki leczniczej	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Diagnoza funkcjonalna potrzeb chorego	wykład, ćwiczenia	2,6	60	30
Psychologiczno-pedagogiczne aspekty edukacji leczniczo-terapeutycznej	wykład, ćwiczenia	2,6	60	30
Prawidłowości i problemy rozwoju dzieci i młodzieży z wybranymi chorobami przewlekłymi	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Podstawy integracji sensomotorycznej	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Problemy opieki paliatywnej i pracy hospicyjnej	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Prawne podstawy pomocy osobom chorym	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Komunikacja wspomagająca i alternatywna	ćwiczenia	2,0	30	12
Ochrona zdrowia i edukacja zdrowotna	wykład, ćwiczenia, projekt	3,0	70	46
Poradnictwo kariery dla osób z niepełnosprawnością	wykład, ćwiczenia,	3,6	62	42

ruchową	projekt			
Prawidłowości i problemy rozwoju psychoseksualnego osób z niepełnosprawnością	wykład, ćwiczenia	2,0	48	24
Edukacja i rehabilitacja osób przewlekle chorych	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Poradnictwo rehabilitacyjne	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Metodyka wychowania w ośrodku leczniczym	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Metodyka nauczania dzieci przewlekle chorych	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Metodyka pracy indywidualnej z uczniem z chorobą przewlekłą i niepełnosprawnością ruchową	ćwiczenia	1,0	16	12
Wybrane metody terapii	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Warsztat pracy nauczyciela-wychowawcy	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Metodyka wykorzystania nowoczesnych technologii w pedagogice leczniczej	ćwiczenia	2,0	30	14
Narracyjne metody pracy terapeutycznej	ćwiczenia	2,0	30	14
Wspieranie środowiska edukacyjnego dziecka chorego	ćwiczenia	2,0	30	14
Praca z rodziną dziecka chorego	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Warsztaty z psychologii rehabilitacji	ćwiczenia	1,0	16	12
Moduły zajęć do wyboru w zakresie Logopedii				
Medyczne podstawy logopedii	wykład, ćwiczenia	2,3	48	28
Podstawy audiologii i foniatrii	wykład, ćwiczenia	2,3	48	28
Językowe podstawy logopedii	wykład, ćwiczenia	1,5	48	24
Surdologopedia	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Fonetyka i fonologia języka polskiego	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Podstawy neurologopedii	wykład, ćwiczenia	2,3	48	28
Wczesna interwencja logopedyczna	wykład, ćwiczenia, projekt	2,2	60	44
Logopedyczne wspomaganie rozwoju dzieci z zespołami genetycznymi	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Diagnoza i terapia dysleksji rozwojowej, dyskalkulii i dysgrafii	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Profilaktyka logopedyczna	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Logorytmika	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Komunikacja wspomagająca i alternatywna	ćwiczenia	2,0	24	16
Psychologiczno-pedagogiczne aspekty logopedii	wykład, ćwiczenia, projekt	2,0	54	38
Diagnoza i terapia afazji i dysfazji	wykład, ćwiczenia	2,3	48	28
Diagnoza i terapia dyslalii	wykład, ćwiczenia	2,3	48	28
Diagnoza i terapia opóźnionego rozwoju mowy	wykład, ćwiczenia	2,6	48	30
Diagnoza i terapia dyzartii	wykład, ćwiczenia	2,3	48	28
Diagnoza i terapia dysglosji	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Diagnoza i terapia mutyzmu	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Diagnoza i terapia zaburzeń płynności mowy	ćwiczenia	2,0	24	14
Warsztat pracy logopedy	wykład, ćwiczenia	2,2	48	26
Wywiad w diagnozie logopedycznej	wykład, ćwiczenia	2,3	48	28
Diagnoza i terapia logopedyczna osób ze spektrum autyzmu	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Diagnoza i terapia logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	1,5	40	24
Medyczne podstawy logopedii	wykład, ćwiczenia	2,3	48	28

Moduły praktyk kierunkowych				
Praktyka ogólnopedagogiczna	praktyki	3	42	42
Praktyka wychowawczo-dydaktyczna I	praktyki	4	42	42
Praktyka wychowawczo-dydaktyczna II	praktyki	4	42	42
Praktyka w edukacji włączającej I	praktyki	3	72	72
Praktyka w edukacji włączającej II	praktyki	3	72	72
Moduły praktyk specjalnościowych				
Praktyka specjalnościowa I	praktyki	3	72	72
Praktyka specjalnościowa II	praktyki	3	72	72

Tabela 5. Wykaz zajęć lub grup zajęć przygotowujących studentów do wykonywania zawodu nauczyciela¹⁰

Grupy zajęć, w ramach których osiągane są szczegółowe efekty uczenia się na kierunku pedagogika specjalna przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciel zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 25 lipca 2029 r. zał. 3	Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Łączna liczba godzin zajęć niestacjonarne	liczba ECTS
A	Kształcenie ogólne				
	Podstawy socjologii	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Filozofia z etyką	wykład, ćwiczenia	48	24	4
	Historia wychowania	ćwiczenia, e-learning	56	52	4
B	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne				
B.1	Ogólne przygotowanie psychologiczne	Ogółem:	150	86	12
	Wprowadzenie do psychologii	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Psychologia rozwojowa i osobowości	wykład	20	14	3
	Psychologia procesów poznawczych	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Psychologia emocji i motywacji	wykład, ćwiczenia	40	24	3
B.2	Ogólne przygotowanie pedagogiczne	Ogółem:	210	114	15
	Podstawy pedagogiki	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Socjologia edukacji	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Pedagogika ogólna	ćwiczenia	30	14	2

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

B.3	Pedagogika społeczna	ćwiczenia	30	14	2
	Podstawy dydaktyki ogólnej i edukacji wczesnoszkolnej	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Pedeutologia	ćwiczenia	30	14	2
	Praktyki zawodowe	Ogółem:	42	42	3
	Praktyka ogólnopedagogiczna	praktyka	42	42	3
C	Kształcenie kierunkowe				
C.1	Przygotowanie merytoryczne	Ogółem:	780	316	50
	Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka	wykład, ćwiczenia	48	24	4
	Umiejętności akademickie	ćwiczenia	28	12	2
	Wprowadzenie do poradnictwa rehabilitacyjnego	ćwiczenia	30	14	2
	Edukacja i rehabilitacja dzieci ze spektrum autyzmu	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Podstawy edukacji i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Prawo oświatowe i prawa dziecka	wykład	30	14	2
	Wprowadzenie do logopedii	ćwiczenia	30	14	2
	Poradnictwo i praca w środowisku rodzinnym	ćwiczenia	30	14	2
	Edukacja i resocjalizacja dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym	wykład	20	12	1
	Podstawy polskiego języka migowego I	ćwiczenia	30	14	2
	Podstawy polskiego języka migowego II	ćwiczenia	30	14	2
	Język obcy I (język angielski, język niemiecki)	ćwiczenia, e-learning	84	16	4
	Język obcy II (język angielski, język niemiecki)	ćwiczenia, e-learning	84	16	4
	Język obcy III (język angielski, język niemiecki)	ćwiczenia, e-learning	84	16	4
	Warsztaty kompetencji językowych I (j. angielski, j. niemiecki)	ćwiczenia, e-learning	50	20	3
	Warsztaty kompetencji językowych II (j. angielski, j. niemiecki)	ćwiczenia, e-learning	50	20	3
	Kompetencje przyszłości II	ćwiczenia	16	12	2
	Kompetencje przyszłości III	ćwiczenia	16	12	2

C.2	Przygotowanie psychologiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Ogółem:	176	96	14
	Psychologia rozwojowa i osobowości	ćwiczenia	40	16	3
	Psychologia rehabilitacji	wykład, ćwiczenia	48	28	4
	Psychologia kliniczna z elementami neurologii	wykład, ćwiczenia	48	28	4
	Psychologia wychowania	wykład, ćwiczenia	40	24	3
C.3	Przygotowanie pedagogiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Ogółem:	160	80	12
	Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Podstawy tyflopedagogiki	ćwiczenia	28	14	2
	Podstawy surdopedagogiki	ćwiczenia	28	14	2
	Edukacja i resocjalizacja dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym	ćwiczenia	20	12	2
	Podstawy pedagogiki leczniczej	ćwiczenia	28	14	2
C.4	Przygotowanie pedagogiczne do pracy z osobami dorosłymi z niepełnosprawnością	Ogółem:	178	110	12
	Podstawy andragogiki	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Andragogika specjalna	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Wspomaganie rozwoju osoby z niepełnosprawnością	wykład, ćwiczenia	48	28	4
	Projekty społeczne w pracy z osobami z niepełnosprawnościami	ćwiczenia, projekt	50	34	2
C.5	Dydaktyka specjalna	Ogółem:	100	56	8
	Dydaktyka specjalna	wykład, ćwiczenia	60	32	5
	Organizacja procesu kształcenia specjalnego	wykład, ćwiczenia	40	24	3
C.6	Diagnostyka w pedagogice specjalnej	Ogółem:	96	56	8
	Diagnostyka psychopedagogiczna	wykład, ćwiczenia	48	28	4
	Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia	wykład, ćwiczenia	48	28	4
C.7	Praktyki zawodowe	Ogółem	84	84	8
	Praktyka wychowawczo-dydaktyczna I	praktyka	42	42	4
	Praktyka wychowawczo-dydaktyczna II	praktyka	42	42	4
D	Edukacja włączająca				
D.1	Teorie edukacji integracyjnej i włączającej	Ogółem	108	62	8

D.2	Teorie wykluczenia społecznego i edukacja antydyskryminacyjna	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Regulacje prawne i orzecznictwo w edukacji integracyjnej i włączającej	ćwiczenia	28	14	2
	Podstawy edukacji integracyjnej i włączającej	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych, planowanie, realizacja i monitorowanie działań wspierających	Ogółem	144	78	12
	Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Konstruowanie i ewaluacja IPET	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Diagnoza dojrzałości szkolnej	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych	Ogółem	144	78	12
	Kształcenie w grupach zróżnicowanych	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Metodyka zajęć wyrównawczych i korekcyjno-kompensacyjnych	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Metodyka pracy z uczniem zdolnym	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Programy wychowawcze w edukacji integracyjnej i włączającej	Ogółem:	90	42	6
	Warsztaty terapii zachowań niepożądanych	ćwiczenia	30	14	2
	Metody socjoterapeutyczne	ćwiczenia	30	14	2
	Konstruowanie programów wychowawczo-profilaktycznych	ćwiczenia	30	14	2
	Organizacja edukacji włączającej	Ogółem:	84	56	7
	Komunikacja interpersonalna	ćwiczenia	30	20	2
	wykład, ćwiczenia	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Kompetencje przyszłości I	ćwiczenia	16	12	2
	Praktyki zawodowe	Ogółem:	144	144	6
	Praktyka w edukacji włączającej I	praktyka	72	72	3
	Praktyka w edukacji włączającej II	praktyka	72	72	3
E	Przygotowanie w poszczególnych zakresach				
	Moduły zajęć do wyboru w zakresie Edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	Ogółem	1036	578	80
	Medyczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Podstawy integracji sensomotorycznej	wykład, ćwiczenia	60	30	5

Pedagogiczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	60	30	5
Prawne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	48	26	4
Psychologiczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	40	24	3
Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	48	26	4
Psychomotoryczne wspieranie rozwoju	wykład, ćwiczenia	48	26	4
Arteterapia w pracy pedagoga specjalnego	ćwiczenia	30	12	2
Wybrane metody terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia, projekt	70	46	4
Praca z rodziną dziecka z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia, projekt	62	42	5
Komunikacja wspomagająca i alternatywna	wykład, ćwiczenia	48	24	4
Prawidłowości i problemy rozwoju psychoseksualnego osób z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	40	24	3
Kulturowe i społeczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	40	24	3
Metodyka kształcenia dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	wykład, ćwiczenia	48	26	4
Metodyka kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym	wykład, ćwiczenia	48	26	4
Metodyka wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	40	24	3
Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się TIK	ćwiczenia	16	12	1
Metodyka edukacji polonistycznej	wykład, ćwiczenia	48	26	4
Metodyka edukacji matematycznej	wykład, ćwiczenia	48	26	4
Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej	ćwiczenia	30	14	2
Metodyka edukacji muzycznej	ćwiczenia	30	14	2

E	Metodyka edukacji technicznej i plastycznej	ćwiczenia	30	14	2
	Metodyka pracy w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Metodyka wychowania fizycznego i edukacji zdrowotnej	ćwiczenia	16	12	1
	Przygotowanie w poszczególnych zakresach: moduły specjalnościowe w zakresie Pedagogiki leczniczo-terapeutycznej	Ogółem	1036	578	80
	Medyczne podstawy pedagogiki leczniczej	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Diagnoza funkcjonalna potrzeb chorego	wykład, ćwiczenia	60	30	5
	Psychologiczno-pedagogiczne aspekty edukacji leczniczo-terapeutycznej	wykład, ćwiczenia	60	30	5
	Prawidłowości i problemy rozwoju dzieci i młodzieży z wybranymi chorobami przewlekłymi	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Podstawy integracji sensomotorycznej	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Problemy opieki paliatywnej i pracy hospicyjnej	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Prawne podstawy pomocy osobom chorym	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Komunikacja wspomagająca i alternatywna	ćwiczenia	30	12	2
	Ochrona zdrowia i edukacja zdrowotna	wykład, ćwiczenia, projekt	70	46	4
	Poradnictwo kariery dla osób z niepełnosprawnością ruchową	wykład, ćwiczenia, projekt	62	42	5
	Prawidłowości i problemy rozwoju psychoseksualnego osób z niepełnosprawnością	wykład, ćwiczenia	48	24	4
	Edukacja i rehabilitacja osób przewlekle chorych	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Poradnictwo rehabilitacyjne	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Metodyka wychowania w ośrodku leczniczym	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Metodyka nauczania dzieci przewlekle chorych	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Metodyka pracy indywidualnej z uczniem z chorobą przewlekłą i niepełnosprawnością ruchową	ćwiczenia	16	12	1
	Wybrane metody terapii	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Warsztat pracy nauczyciela-wychowawcy	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Metodyka wykorzystania nowoczesnych technologii w pedagogice leczniczej	ćwiczenia	30	14	2

E	Narracyjne metody pracy terapeutycznej	ćwiczenia	30	14	2
	Wspieranie środowiska edukacyjnego dziecka chorego	ćwiczenia	30	14	2
	Praca z rodziną dziecka chorego	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Warsztaty z psychologii rehabilitacji	ćwiczenia	16	12	1
	Przygotowanie w poszczególnych zakresach: moduły specjalnościowe w zakresie Logopedii	Ogółem	1042	628	80
	Medyczne podstawy logopedii	wykład, ćwiczenia	48	28	4
	Podstawy audiologii i foniatrii	wykład, ćwiczenia	48	28	4
	Językowe podstawy logopedii	wykład, ćwiczenia	48	24	3
	Surdologopedia	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Fonetyka i fonologia języka polskiego	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Podstawy neurologopedii	wykład, ćwiczenia	48	28	4
	Wczesna interwencja logopedyczna	wykład, ćwiczenia, projekt	60	44	3
	Logopedyczne wspomaganie rozwoju dzieci z zespołami genetycznymi	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Diagnoza i terapia dysleksji rozwojowej, dyskalkulii i dysgrafii	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Profilaktyka logopedyczna	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Logorytmika	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Komunikacja wspomagająca i alternatywna	ćwiczenia	24	16	2
	Psychologiczno-pedagogiczne aspekty logopedii	wykład, ćwiczenia, projekt	54	38	3
	Diagnoza i terapia afazji i dysfazji	wykład, ćwiczenia	48	28	4
	Diagnoza i terapia dyslalii	wykład, ćwiczenia	48	28	4
	Diagnoza i terapia opóźnionego rozwoju mowy	wykład, ćwiczenia	48	30	5
	Diagnoza i terapia dyzartii	wykład, ćwiczenia	48	28	4
	Diagnoza i terapia dysglosji	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Diagnoza i terapia mutyzmu	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Diagnoza i terapia zaburzeń płynności mowy	ćwiczenia	24	14	2
	Warsztat pracy logopedy	wykład, ćwiczenia	48	26	4
	Wywiad w diagnozie logopedycznej	wykład, ćwiczenia	48	28	4
	Diagnoza i terapia logopedyczna osób ze spektrum autyzmu	wykład, ćwiczenia	40	24	3
	Diagnoza i terapia logopedyczna osób z niepełnosprawnością intelektualną	wykład, ćwiczenia	40	24	3

F	Wsparcie warsztatu pracy pedagoga specjalnego	Ogółem	100	62	6
F.1	Emisja głosu	ćwiczenia	16	12	1
F.2	Kultura języka	wykład, ćwiczenia	34	24	2
F.3	Pierwsza pomoc przedmedyczna	ćwiczenia	20	12	1
F.4	Technologie informacyjno-komunikacyjne	ćwiczenia	30	14	2
G	Metodologia badań naukowych	Ogółem	190	96	13
	Seminarium magisterskie I	ćwiczenia	30	12	2
	Seminarium magisterskie II	ćwiczenia	40	24	3
	Seminarium magisterskie III	ćwiczenia	40	24	3
	Metodologia badań naukowych	wykład, ćwiczenia	50	24	3
	Metody i techniki badań pedagogicznych	ćwiczenia	30	12	2

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹¹

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Język obcy I (język angielski, język niemiecki)	ćwiczenia, e-learning	4	stacjonarne, niestacjonarne	angielski lub niemiecki	wszyscy studenci kierunku
Język obcy II (język angielski, język niemiecki)	ćwiczenia, e-learning	4	stacjonarne, niestacjonarne	angielski lub niemiecki	wszyscy studenci kierunku
Język obcy III (język angielski, język niemiecki)	ćwiczenia, e-learning	4	stacjonarne, niestacjonarne	angielski lub niemiecki	wszyscy studenci kierunku
Warsztaty kompetencji językowych I (j. angielski, j. niemiecki)	ćwiczenia, e-learning	3	stacjonarne, niestacjonarne	angielski lub niemiecki	wszyscy studenci kierunku
Warsztaty kompetencji językowych II (j. angielski, j. niemiecki)	ćwiczenia, e-learning	3	stacjonarne, niestacjonarne	angielski lub niemiecki	wszyscy studenci kierunku

¹¹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

